



บทบาทตำรวจไทยหลังรัฐธรรมนูญ พ.ศ. 2540 : กรณีศึกษา ตำรวจภูธร จังหวัดจันทบุรี

ROLES OF THAI POLICE UNDER THE CONSTITUTION OF THE KINGDOM OF
THAILAND B.E. 2540 : A CASE STUDY OF PROVINCIAL POLICE
IN CHANTHABURI PROVINCE

วิทยานิพนธ์

ของ

دنุพล ทีชมาญ

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการปกครองท้องถิ่น

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

มกราคม 2560

บทบาทตำรวจไทยหลังรัฐธรรมนูญ พ.ศ. 2540 : กรณีศึกษา ตำรวจภูธร จังหวัดจันทบุรี

ROLES OF THAI POLICE UNDER THE CONSTITUTION OF THE KINGDOM OF

THAILAND B.E. 2540 : A CASE STUDY OF PROVINCIAL POLICE

IN CHANTHABURI PROVINCE



เสนอต่อมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร

ปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการปกครองท้องถิ่น

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

มกราคม 2560



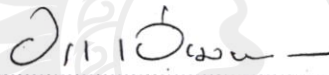
ใบรับรองวิทยานิพนธ์

เรื่อง

บทบาทตำรวจไทยหลังรัฐธรรมนูญ พ.ศ. 2540 กรณีศึกษา ตำรวจภูธร จังหวัดจันทบุรี
Roles of Thai Police under the Constitution of the Kingdom of Thailand B.E. 2540 :
A case study of Provincial Police in Chanthaburi Province

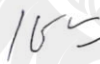
คนุพล ทีฉาย

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์



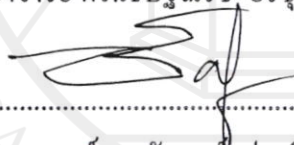
ประธานสอบวิทยานิพนธ์

(อาจารย์ ดร.ปรีชา เปี่ยมพงศ์สานต์)



ประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

(อาจารย์ ดร.เชษฐรัตน์ อรชุน)



กรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

(รองศาสตราจารย์ ดร.ชัยนต์ ประดิษฐศิลป์)



กรรมการสอบวิทยานิพนธ์

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นักรบ เดียรอำ)

ได้รับอนุมัติจากมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี ให้นำเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการปกครองท้องถิ่น



คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(รองศาสตราจารย์ ดร.ชัยนต์ ประดิษฐศิลป์)

วันที่ 30 เดือน มกราคม พ.ศ. 2560

คณพล ทีมาชู. (2560). **บทบาทตำรวจไทยหลังรัฐธรรมนูญ พ.ศ. 2540 : กรณีศึกษา ตำรวจภูธร จังหวัดจันทบุรี**. วิทยานิพนธ์. ร.ป.ม. (การปกครองท้องถิ่น). จันทบุรี : มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

เชษฐณรงค์ อรชุน ปร.ค. (วัฒนธรรมศาสตร์)

ประธานกรรมการ

รองศาสตราจารย์ชัยยนต์ ประดิษฐ์ศิลป์ ร.ค. (รัฐศาสตร์)

กรรมการ

บทคัดย่อ

งานวิจัยชิ้นนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาบทบาทที่ประชาชนคาดหวัง บทบาทที่ตำรวจปฏิบัติจริงและบทบาทที่ควรจะเป็นในอุดมคติ รวมถึงปัจจัยที่มีผลต่อบทบาทตำรวจภูธร จังหวัดจันทบุรี กลุ่มตัวอย่างคือ ประชาชนจังหวัดจันทบุรี จำนวน 400 คน และเจ้าหน้าที่ตำรวจ สังกัดตำรวจภูธร จังหวัดจันทบุรี จำนวน 304 คน โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน จากผลการศึกษาพบว่า ประชาชนกลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทที่คาดหวังต่อตำรวจภูธร จังหวัดจันทบุรี ในภาพรวมอยู่ในความคาดหวังมาก ซึ่งเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านจากมากไปน้อย กล่าวคือ ลำดับที่ 1 คือ ด้านบทบาทตำรวจในการบังคับใช้กฎหมายที่สำคัญต่อประชาชน รองลงมาคือ บทบาททั่วไปของตำรวจตามกฎหมายและบทบาทตำรวจในการบริการประชาชน ตำรวจกลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทที่เป็นจริงต่อตำรวจภูธร จังหวัดจันทบุรี ในภาพรวมอยู่ในความเป็นจริงมาก ซึ่งเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านจากมากไปน้อย กล่าวคือ ลำดับที่ 1 คือ ด้านบทบาทตำรวจในการบังคับใช้กฎหมายที่สำคัญต่อประชาชนอยู่ในระดับมาก รองลงมาคือ บทบาทตำรวจในการบริการประชาชนและบทบาททั่วไปของตำรวจตามกฎหมาย นอกจากนี้ การวิจัยยังพบอีกว่า ปัจจัยสำคัญที่ทำให้ประชาชนกลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทที่คาดหวังต่อตำรวจภูธร จังหวัดจันทบุรี เช่น บทบาทในการรักษาความปลอดภัยสถาบันพระมหากษัตริย์ เพราะความรู้สึกรักของประชาชนใครจะละเมิดสถาบันพระมหากษัตริย์ไม่ได้ เป็นต้น ปัจจัยสำคัญที่ทำให้ตำรวจกลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทที่เป็นจริงต่อตำรวจภูธร จังหวัดจันทบุรี เช่น การถวายความปลอดภัยสถาบันพระมหากษัตริย์ เพราะมีกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับต่าง ๆ ของสำนักงานตำรวจแห่งชาติทำให้ตำรวจต้องปฏิบัติงานอย่างเคร่งครัด เป็นต้น ส่วนบทบาทในอุดมคติของตำรวจไทยมี 4 ประการคือ บทบาทตำรวจในยุคโลกาภิวัตน์ บทบาทตำรวจกับการมีส่วนร่วมกับประชาสังคม บทบาทตำรวจในการใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่และบทบาทตำรวจในโลกไซเบอร์

Danupol Teekayu. (2017). **Roles of Thai Police under the Constitution of the Kingdom of Thailand B.E. 2540 : A Case Study of Provincial Police in Chanthaburi Province.**

Thesis. M.PA. (Local Government). Chanthaburi : Rambhai Barni Rajabhat University.

Thesis Advisors

Chetnarat Orachun Ph.D. (Cultural Science) Chairman

Associate Professor Chaiyon Praditsilp Ph.D. (Political Science) Member

Abstract

The purpose of this research was to study the expected roles of police, practical performance roles, ideal roles of police, and factors affecting the roles of provincial police in Chanthaburi Province. The sample groups were 400 residents and 304 provincial police officers in Chanthaburi Province. A questionnaire was used as the research instrument for data collection. The descriptive statistics were percentage, mean, and standard deviation.

The research findings revealed that the overall opinions of people towards the expected roles of the Chanthaburi provincial police were at ranked at the high level. The individual aspects ranging from high expectation to low were as follows: the first highly ranked aspect was the police law enforcement authority to people, followed by legal roles of police, and police service roles. The practical performance roles were considered by the Chanthaburi provincial police as the highly important roles. The individual aspects were ranked in the following descending order: the first highly ranked aspect was police law enforcement authority to people, followed by police service role, and legal role of police. The research results also showed important factors influencing people's opinions towards the expected role of police. The role of security protection of the royal institution was considered by people as an important role of police. The police officers indentified the role of security protection of the royal institution as important. The 4 ideal roles are: the police role in the era of globalization, the police role in participation in civil society, the police role in the application of crime prevention technology and the police role in the cyber world.

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จสมบูรณ์ด้วยดี โดยได้รับความอนุเคราะห์และความช่วยเหลืออย่างดียิ่งจาก ดร.เชษฐณรงค์ อรุณ ประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ รองศาสตราจารย์ ดร.ชัยยนต์ ประดิษฐ์ศิลป์ ประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม ดร.ปรีชา เปี่ยมพงศ์สานต์ ประธานสอบวิทยานิพนธ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นักรบ เดียรอำ กรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ที่กรุณาให้คำปรึกษา ตรวจสอบ และแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ผู้วิจัยขอขอบพระคุณไว้ ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านที่ได้ให้ความอนุเคราะห์ ตรวจสอบแบบสอบถาม ให้ข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ ในการจัดทำเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล และกลุ่มตัวอย่าง ในเขตอำเภอเมืองจันทบุรี จังหวัดจันทบุรี ทุกท่านที่ให้ความอนุเคราะห์ตอบแบบสอบถามเป็นอย่างดี ขอขอบพระคุณคณาจารย์สอน ในหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิตทุกท่าน ที่ได้ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ ให้แนวทางซึ่งเป็นประโยชน์ในการศึกษาและปฏิบัติงาน ซึ่งผู้วิจัย จะนำไปใช้ประโยชน์ต่อชุมชน สังคม และประเทศชาติต่อไป ขอขอบพระคุณผู้ให้การสนับสนุน จนทำให้การวิจัยในครั้งนี้สำเร็จด้วยดี

ขอขอบพระคุณผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทุกท่านที่ได้เสียสละเวลาในการให้ข้อมูลต่าง ๆ ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ และขอกราบขอบพระคุณบุพการีที่ให้การอบรมเลี้ยงดูและให้โอกาสในการศึกษา คุณค่าและประโยชน์อันพึงมีจากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบเป็นกตัญญูทเวทิตาแด่ บิดา มารดา ครู อาจารย์ และผู้มีพระคุณทุกท่าน

คนุพล ทีฆายุ

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	7
ประโยชน์ของการวิจัย.....	7
ขอบเขตของการวิจัย.....	7
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	8
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	9
สมมุติฐานการวิจัย.....	10
2 แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	11
ทฤษฎีเกี่ยวกับบทบาท (Role Theory).....	11
ความหมายของบทบาท.....	11
ประเภทของบทบาท.....	17
ทฤษฎีเกี่ยวกับโครงสร้างองค์การสาธารณะ.....	19
แนวคิดเกี่ยวกับองค์การสาธารณะ.....	19
แนวคิดเกี่ยวกับโครงสร้างองค์การสาธารณะ.....	23
รูปแบบขององค์การ.....	29
องค์การแบบเรียบง่าย (The Simple Structure).....	29
องค์การระบบราชการแบบเครื่องจักร (The Machine Bureaucracy).....	30
องค์การระบบราชการแบบวิชาชีพ (The Professional Bureaucracy).....	31
องค์การแบบสาขา (The Divisionalized Form).....	32
องค์การแบบโครงการ (The Adhocracy หรือ The Project Structure).....	33
องค์ความรู้เกี่ยวกับโครงสร้างองค์กรตำรวจ.....	34
ความสำคัญ.....	34
หลักการสำคัญ.....	35
แนวคิดเกี่ยวกับจริยธรรมของตำรวจ.....	35
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	42

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
3	วิธีดำเนินการวิจัย..... 49
	การวิจัยเชิงสำรวจ..... 49
	การสำรวจบทบาทที่คาดหวังของประชาชน..... 49
	การสำรวจบทบาทที่เป็นจริงของตำรวจ..... 50
	เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย..... 52
	การวิเคราะห์ข้อมูล..... 53
	การวิจัยเชิงคุณภาพ..... 55
	การเก็บรวบรวมข้อมูล..... 55
	การตรวจสอบข้อมูล..... 56
	การวิเคราะห์ข้อมูล..... 56
4	การวิเคราะห์ข้อมูล..... 57
	สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล..... 57
	การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล..... 57
	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล..... 59
5	สรุปผล อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ..... 132
	วัตถุประสงค์ของการวิจัย..... 132
	วิธีดำเนินการวิจัย..... 132
	สรุปผลการวิจัย..... 136
	อภิปรายผล..... 144
	ข้อเสนอแนะ..... 147
	บรรณานุกรม..... 148

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
ภาคผนวก.....	156
ภาคผนวก ก รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ.....	157
ภาคผนวก ข หนังสือขอความร่วมมือในการวิจัย.....	159
ภาคผนวก ค แบบสอบถามเพื่อการวิจัย.....	167
ภาคผนวก ง แนวการสัมภาษณ์เจาะลึก.....	180
ประวัติย่อผู้วิจัย.....	183

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

สารบัญตาราง

ตาราง	หน้า
1	เปรียบเทียบลักษณะรูปแบบขององค์กร..... 28
2	แสดงกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล : ประชากรของจังหวัดจันทบุรี..... 50
3	แสดงกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล : ข้าราชการตำรวจ จังหวัดจันทบุรี. 51
4	สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลกลุ่มตัวอย่าง ประชาชนในจังหวัดจันทบุรี (n = 400)..... 59
5	สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลกลุ่มตัวอย่าง ตำรวจในจังหวัดจันทบุรี (n = 304)..... 61
6	ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของประชาชนกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตาม ความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับบทบาทที่คาดหวังต่อตำรวจ จังหวัดจันทบุรี ในภาพรวม (n = 400)..... 63
7	ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของประชาชนกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตาม ความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับบทบาทที่คาดหวังต่อตำรวจ จังหวัดจันทบุรี ในด้านบทบาททั่วไปตามกฎหมาย (n = 400)..... 65
8	ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของประชาชนกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตาม ความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับบทบาทที่คาดหวังต่อตำรวจ จังหวัดจันทบุรี ในด้านบทบาทตำรวจในการบังคับใช้กฎหมายที่สำคัญ ต่อประชาชน (n = 400)..... 68
9	ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของประชาชนกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตาม ความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับบทบาทที่คาดหวังต่อตำรวจ จังหวัดจันทบุรี ในด้านบทบาทตำรวจในการบริการประชาชน (n = 400)..... 71
10	การทดสอบสมมติฐานของประชาชนกลุ่มตัวอย่าง ตามความคิดเห็นของประชาชน เกี่ยวกับบทบาทที่คาดหวังต่อตำรวจ จังหวัดจันทบุรี ด้านบทบาททั่วไป ของตำรวจตามกฎหมาย จำแนกตามเพศ..... 74
11	การทดสอบสมมติฐานของประชาชนกลุ่มตัวอย่าง ตามความคิดเห็นของประชาชน เกี่ยวกับบทบาทที่คาดหวังต่อตำรวจ จังหวัดจันทบุรี ด้านบทบาทตำรวจ ในการบังคับใช้กฎหมายที่สำคัญต่อประชาชน ในจำแนกตามอายุ..... 76
12	การทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ยรายคู่ด้วยวิธีของเซฟเฟอของประชาชนกลุ่มตัวอย่าง ตามความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับบทบาทที่คาดหวังต่อตำรวจ จังหวัดจันทบุรี ด้านบทบาทตำรวจในการบังคับใช้กฎหมายที่สำคัญต่อ ประชาชน จำแนกตามอายุ..... 78

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
13 การทดสอบสมมติฐานของประชาชนกลุ่มตัวอย่าง ตามความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับบทบาทที่คาดหวังต่อตำรวจภูธร จังหวัดจันทบุรี ด้านบทบาทตำรวจในการบริการประชาชน จำแนกตามระดับการศึกษา.....	79
14 การทดสอบสมมติฐานของประชาชนกลุ่มตัวอย่าง ตามความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับบทบาทที่คาดหวังต่อตำรวจภูธร จังหวัดจันทบุรี ด้านบทบาททั่วไปของตำรวจตามกฎหมาย จำแนกตามอาชีพ.....	82
15 การทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ยรายคู่ด้วยวิธีของเซฟเฟ้ของประชาชนกลุ่มตัวอย่าง ตามความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับบทบาทที่คาดหวังต่อตำรวจภูธร จังหวัดจันทบุรี ด้านบทบาททั่วไปของตำรวจตามกฎหมาย จำแนกตามอาชีพ....	85
16 การทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ยรายคู่ด้วยวิธีของเซฟเฟ้ของประชาชนกลุ่มตัวอย่าง ตามความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับบทบาทที่คาดหวังต่อตำรวจภูธร จังหวัดจันทบุรี ด้านบทบาททั่วไปของตำรวจตามกฎหมาย จำแนกตามอาชีพ....	86
17 การทดสอบสมมติฐานของประชาชนกลุ่มตัวอย่าง ตามความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับบทบาทที่คาดหวังต่อตำรวจภูธร จังหวัดจันทบุรี ด้านบทบาทตำรวจในการบังคับใช้กฎหมายที่สำคัญต่อประชาชน จำแนกตามรายได้ต่อเดือน.....	87
18 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของตำรวจกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามความคิดเห็นของตำรวจเกี่ยวกับบทบาทที่เป็นจริงต่อตำรวจภูธร จังหวัดจันทบุรี ในภาพรวม (n = 304).....	89
19 ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของตำรวจกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามความคิดเห็นของตำรวจเกี่ยวกับบทบาทที่เป็นจริงต่อตำรวจภูธร จังหวัดจันทบุรี ในด้านบทบาททั่วไปตามกฎหมาย (n = 304).....	90
20 ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของตำรวจกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามความคิดเห็นของตำรวจเกี่ยวกับบทบาทที่เป็นจริงต่อตำรวจภูธร จังหวัดจันทบุรี ในด้านบทบาทตำรวจในการบังคับใช้กฎหมายที่สำคัญต่อประชาชน (n = 304).....	94
21 ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของตำรวจกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามความคิดเห็นของตำรวจเกี่ยวกับบทบาทที่เป็นจริงต่อตำรวจภูธร จังหวัดจันทบุรี ในด้านบทบาทตำรวจในการบริการประชาชน (n = 304).....	97

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
22 การทดสอบสมมุติฐานของตำรวจกลุ่มตัวอย่าง ตามความคิดเห็นของตำรวจเกี่ยวกับ บทบาทที่เป็นจริงต่อตำรวจภูธรจังหวัดจันทบุรี ด้านบทบาททั่วไปของตำรวจ ตามกฎหมาย จำแนกตามเพศ.....	101
23 การทดสอบสมมุติฐานของตำรวจกลุ่มตัวอย่าง ตามความคิดเห็นของตำรวจเกี่ยวกับ บทบาทที่เป็นจริงต่อตำรวจภูธร จังหวัดจันทบุรี ด้านบทบาทตำรวจในการ บังคับใช้กฎหมายที่สำคัญต่อประชาชน จำแนกตามอายุ.....	104
24 การทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ยรายคู่ด้วยวิธีของเซฟเฟ่ ตามความคิดเห็นของ ตำรวจเกี่ยวกับบทบาทที่เป็นจริงต่อตำรวจภูธร จังหวัดจันทบุรี ด้านบทบาท ตำรวจในการบังคับใช้กฎหมายที่สำคัญต่อประชาชน จำแนกตามอายุ.....	106
25 การทดสอบสมมุติฐานของตำรวจกลุ่มตัวอย่าง ตามความคิดเห็นของตำรวจเกี่ยวกับ บทบาทที่เป็นจริงต่อตำรวจภูธร จังหวัดจันทบุรี ด้านบทบาทตำรวจในการ บริการประชาชน จำแนกตามระดับการศึกษา.....	107
26 การทดสอบสมมุติฐานของตำรวจกลุ่มตัวอย่าง ตามความคิดเห็นของตำรวจเกี่ยวกับ บทบาทที่เป็นจริงต่อตำรวจภูธร จังหวัดจันทบุรี ด้านบทบาททั่วไปของตำรวจ ตามกฎหมาย จำแนกตามอายุราชการ.....	110
27 การทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ยรายคู่ด้วยวิธีของเซฟเฟ่ ตามความคิดเห็นของ ตำรวจเกี่ยวกับบทบาทที่เป็นจริงต่อตำรวจภูธร จังหวัดจันทบุรี ด้านบทบาท ทั่วไปของตำรวจตามกฎหมาย จำแนกตามอายุราชการ.....	113
28 การทดสอบสมมุติฐานของตำรวจกลุ่มตัวอย่าง ตามความคิดเห็นของตำรวจเกี่ยวกับ บทบาทที่เป็นจริงต่อตำรวจภูธร จังหวัดจันทบุรี ด้านบทบาทตำรวจในการ บังคับใช้กฎหมายที่สำคัญต่อประชาชน จำแนกตามรายได้ต่อเดือน.....	114
29 ค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างเปรียบเทียบระหว่างความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อ บทบาทที่คาดหวังกับความเห็นของตำรวจที่มีต่อบทบาทที่เป็นจริง ของตำรวจภูธร จังหวัดจันทบุรี ในภาพรวม (n = 304).....	116
30 ค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างเปรียบเทียบระหว่างความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อ บทบาทที่คาดหวังกับความเห็นของตำรวจที่มีต่อบทบาทที่เป็นจริงของ ตำรวจภูธร จังหวัดจันทบุรี จำแนกตามประเด็นด้านบทบาททั่วไปของตำรวจ ตามกฎหมาย (n = 304).....	117

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
31 ค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างเปรียบเทียบระหว่างความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อบทบาทที่คาดหวังกับความคิดเห็นของตำรวจที่มีต่อบทบาทที่เป็นจริงของตำรวจภูธร จังหวัดจันทบุรี จำแนกตามประเด็นด้านบทบาทตำรวจในการบังคับใช้กฎหมายที่สำคัญต่อประชาชน (n = 304).....	120
32 ค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างเปรียบเทียบระหว่างความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อบทบาทที่คาดหวังกับความคิดเห็นของตำรวจที่มีต่อบทบาทที่เป็นจริงของตำรวจภูธร จังหวัดจันทบุรี จำแนกตามประเด็นด้าน บทบาทตำรวจในการบริการประชาชน (n = 304).....	122
33 การทดสอบสมมติฐานของประชาชนกลุ่มตัวอย่าง ตามความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับบทบาทที่คาดหวังต่อตำรวจภูธร จังหวัดจันทบุรี.....	138
34 การทดสอบสมมติฐานของตำรวจกลุ่มตัวอย่าง ตามความคิดเห็นของตำรวจเกี่ยวกับบทบาทที่เป็นจริงต่อตำรวจภูธร จังหวัดจันทบุรี.....	140

สารบัญภาพประกอบ

ภาพประกอบ	หน้า
1 กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	9
2 ความแตกต่างตามแนวคิดและขอบข่ายการควบคุม.....	25
3 ขั้นตอนการตัดสินใจในองค์การ.....	27

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมา

สถาบันตำรวจไทย ในยุคสมัยใหม่ ที่เริ่มมีมาตั้งแต่การปฏิรูปการปกครองสมัยรัชกาลที่ 5 นั้น พบว่า มีการเปลี่ยนแปลงเชิงโครงสร้างขององค์กรตำรวจอย่างชัดเจน ในปี พ.ศ. 2540 คือ การเปลี่ยนแปลงองค์กรจากระดับกรม มาเป็นสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ดังนี้

โครงสร้างองค์กรตำรวจระดับกรม นั้น เริ่มต้นในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว เป็นระยะที่มีการปฏิรูปการบริหารประเทศอย่างมากในทุกด้านรวมทั้งการตำรวจด้วย ทั้งนี้สืบเนื่องจากอิทธิพลของชาติตะวันตกที่กำลังแสวงหาอาณานิคม จึงได้โปรดเกล้าฯ ให้จัดตั้งกองตำรวจซึ่งเรียกว่า “กองโปลิศคอนสเทเบิล” เช่นเดียวกับในประเทศตะวันตกในการรักษาความสงบเรียบร้อยในพระนคร มุ่งเน้นที่การเดินตรวจและการเข้าเวรยามเพื่อลดช่องโอกาสของการประกอบอาชญากรรมเป็นสำคัญ และยังมีตำรวจอีกประเภทหนึ่งเรียกว่า “โปลิสมีด” ทำหน้าที่สืบสวนเหตุการณ์ต่าง ๆ โดยเฉพาะที่เกี่ยวกับปัญหาอาชญากรรมและในปี พ.ศ. 2444 ได้โปรดให้เปลี่ยนชื่อจากกองโปลิศ มาเป็น “กรมกองตระเวน” และตั้งศาลชำระคดีความต่าง ๆ ขึ้นด้วย และยังมีกิจการตำรวจภูธร ซึ่งมีพื้นที่รับผิดชอบตามหัวเมืองต่าง ๆ นอกเขตกรุงเทพมหานคร และกิจการได้ขยายขึ้นตามลำดับ ประกอบกับบ้านเมืองในขณะนั้นมีการก่อการจลาจลขึ้นมาก จึงได้มีการสถาปนาโรงเรียนนายร้อยตำรวจขึ้นเพื่อผลิตตำรวจ ชั้นสัญญาบัตร ที่บริเวณประตูชัยณรงค์ จังหวัดนครราชสีมา และอีก 3 ปี ต่อมาก็ได้ย้ายโรงเรียนมาตั้งที่ตำบลห้วยจรเข้มะ จังหวัดนครปฐม ใน พ.ศ. 2447 และในปี พ.ศ. 2456 ได้โปรดเกล้าฯ ให้ตั้งกรมตำรวจภูธรขึ้น โดยตำรวจในยุคนี้ได้นำรูปแบบของตำรวจตะวันตกมาใช้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งของอังกฤษ เพื่อมุ่งรักษาความสงบเรียบร้อยภายในประเทศเน้นการควบคุมอาชญากรรมเป็นหลัก ซึ่งถือว่าเป็นการยึดอุดมการณ์ตำรวจของประชาชนอย่างแท้จริง ต่อมาปี พ.ศ. 2465 ได้มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้รวมกระทรวงนครบาลกับกระทรวงมหาดไทยเข้าเป็นกระทรวงเดียวกันเรียกว่า กระทรวงมหาดไทย กรมตำรวจภูธรและกรมตำรวจนครบาลจึงโอนมาขึ้นอยู่กับกระทรวงมหาดไทย ต่อมาในปี พ.ศ. 2469 ได้เปลี่ยนนามกรมตำรวจภูธรและกรมตำรวจนครบาลเป็น “กรมตำรวจภูธร” แต่ยังคงแบ่งตำรวจออกเป็น 2 ประเภทคือ ตำรวจนครบาล คือตำรวจที่จับกุมโจรผู้ร้ายได้สวนทำสำนวนฟ้องศาลโปลิศสภาโดยตรง และตำรวจภูธร คือตำรวจที่ทำการจับกุมโจรผู้ร้ายได้แล้วส่งให้อำเภอได้สวนทำสำนวนให้อัยการฟ้องศาลอาญาประจำจังหวัดนั้น ๆ (สนุก ออนไลน์ จำกัด. ออนไลน์. 2556)

ต่อมาเมื่อมีการเปลี่ยนแปลงการปกครองเป็นระบอบประชาธิปไตย พ.ศ. 2475 กล่าวคือ โครงสร้างการทำงาน ได้มีการเปลี่ยนชื่อจากกรมตำรวจภูธรมาเป็น “กรมตำรวจ” และจัดแบ่ง กิจการตำรวจออกเป็น 4 ส่วน คือ ส่วนที่หนึ่งเป็นหน่วยงานส่วนกลางและสำนักบริหารของอธิบดี กรมตำรวจมีกองขึ้นตรง 6 กอง คือ 1) กองกลาง 2) กองบัญชา 3) กองโรงเรียน 4) กองคดี 5) กองตรวจคนเข้าเมือง 6) กองทะเบียนกลาง ส่วนที่สองเป็นตำรวจนครบาล แบ่งเป็นนครบาลเหนือ นครบาลใต้ และนครบาลธนบุรี ส่วนที่สามเป็นตำรวจภูธร แบ่งเป็น ภาคกลาง ภาคตะวันออก ภาคเหนือและภาคใต้ ส่วนสุดท้ายคือ ตำรวจสันติบาล (ประชัย เปี่ยมสมบูรณ์. 2550 : 178 - 186)

อย่างไรก็ตามก็ยังมีเหตุการณ์สำคัญ คือ โครงสร้างในการบริหารราชการกรมตำรวจ อยู่ภายใต้กระทรวงมหาดไทย มีปลัดกระทรวงมหาดไทยเป็นผู้บังคับบัญชาข้าราชการประจำ บทบาทตำรวจในยุคกรมตำรวจที่เจริญรุ่งเรืองมากที่สุดก็คือยุคที่พลตำรวจเอกเผ่า ศรียานนท์ เป็นอธิบดีกรมตำรวจในสมัยจอมพล ป.พิบูลสงครามเป็นนายกรัฐมนตรี (2491 - 2500) ยุคของ พล.ต.อ. เผ่า นั้น ถูกเรียกว่ายุค “รัฐตำรวจ” หรือ “อศวินผยอง” โดยประโยคที่สะท้อนให้เห็นถึง ตัวตนของตำรวจในสมัยนั้น ซึ่งเป็นประโยคของ พล.ต.อ. เผ่าเอง คือ “ภายใต้ดวงอาทิตย์นี้ ไม่มีสิ่งใดที่ตำรวจไทยทำไม่ได้ ในทางที่ไม่ขัดต่อศีลธรรม ขนบธรรมเนียมประเพณีอันดีงามและ กฎหมายบ้านเมือง” จนได้รับฉายาจากสื่อต่างประเทศว่า “บุรุษเหล็กแห่งเอเชีย” ซึ่งยุคนั้นตำรวจ มีความยิ่งใหญ่มาก มีองค์กรที่หลากหลายเหมือนกับทหาร เช่น ตำรวจรถถัง ตำรวจพลร่ม ตำรวจน้ำ ตำรวจม้า เป็นต้น ตลอดจนให้มีธงไชยเฉลิมพลเหมือนทหาร สามารถคานอำนาจกับทหารบก ซึ่งนำโดย จอมพลสฤษดิ์ ธนะรัชต์ ได้เป็นอย่างดี จากเหตุการณ์ทั้งหมดนี้ส่งผลให้กลุ่มนายทหาร ที่นำโดยพลเอกสฤษดิ์ ธนะรัชต์ ไม่พอใจ โดยเริ่มทำการปราศรัยโจมตีตำรวจที่ท้องสนามหลวง บนหลังสนู ที่เรียกกันว่า “ไฮปาร์ค” และทางตำรวจก็ตอบโต้ด้วยการไฮปาร์คบ้าง จนในที่สุดนำไปสู่การ รัฐประหารเมื่อวันที่ 16 กันยายน พ.ศ. 2500 จะเห็นได้ว่าบทบาทตำรวจในยุคนี้ ตำรวจมีความสำคัญ และมีความพร้อมทางด้านต่าง ๆ มาก นอกจากตำรวจจะมีหน้าที่รักษาความสงบเรียบร้อย หรือพิทักษ์สันติราษฎร์ ภายในบ้านเมืองแล้ว บทบาททางด้านการเมืองตำรวจยังสามารถคานอำนาจ กับอำนาจทหารได้อีกด้วย (อรรถสิทธิ์ เมืองอินทร์. ออนไลน์. 2556)

โครงสร้างองค์กรตำรวจระดับกรมได้เปลี่ยนมาเป็น โครงสร้างระดับสำนักงาน ในปี พ.ศ. 2541 โดยเปลี่ยนมาเป็น “สำนักงานตำรวจแห่งชาติ” สังกัดการบังคับบัญชาโดยตรงของ นายกรัฐมนตรี ซึ่งเป็นไปตามหลักบริหารทั่วไปที่ฝ่ายบริหารต้องควบคุมการทำงานของข้าราชการ ให้เป็นไปตามนโยบายของรัฐบาล แต่อำนาจหน้าที่รับผิดชอบของตำรวจคือ การบังคับใช้กฎหมาย เพื่อความยุติธรรมแก่ประชาชนทุกคน ไม่เว้นทั้งนักการเมืองที่มีอำนาจหรือไม่มีอำนาจในรัฐบาล ก็ตาม

ส่วนโครงสร้างภายใน สำนักงานตำรวจแห่งชาติ เป็นส่วนราชการมีฐานะเป็นนิติบุคคล อยู่ในบังคับบัญชาของนายกรัฐมนตรี และมีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

(1) รักษาความปลอดภัยสำหรับองค์พระมหากษัตริย์ พระราชินี พระรัชทายาท ผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ พระบรมวงศานุวงศ์ ผู้แทนพระองค์ และพระราชอาคันตุกะ

(2) ดูแลควบคุมและกำกับการปฏิบัติงานของข้าราชการตำรวจซึ่งปฏิบัติการตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

(3) ป้องกันและปราบปรามการกระทำความผิดทางอาญา

(4) รักษาความสงบเรียบร้อย ความปลอดภัยของประชาชนและความมั่นคงของราชอาณาจักร

(5) ปฏิบัติการอื่นใดตามที่กฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของข้าราชการตำรวจ หรือสำนักงานตำรวจแห่งชาติ

(6) ช่วยเหลือการพัฒนาประเทศตามที่นายกรัฐมนตรีมอบหมาย

(7) ปฏิบัติการอื่นใดเพื่อส่งเสริมและสนับสนุนให้การปฏิบัติการตามอำนาจหน้าที่ตาม

(1) (2) (3) (4) หรือ (5) เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

การจัดระเบียบในสำนักงานตำรวจแห่งชาตินั้น ได้แบ่งส่วนราชการออกเป็น

1. สำนักงานผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ

2. กองบัญชาการ

การแบ่งส่วนราชการตามข้อ 1 เป็นกองบัญชาการหรือการจัดตั้งกองบัญชาการตามข้อ 2 ให้ตราเป็นพระราชกฤษฎีกา และการแบ่งส่วนราชการเป็นกองบังคับการหรือส่วนราชการอื่นให้ออกเป็นกฎกระทรวงและให้กำหนดอำนาจหน้าที่ไว้ในพระราชกฤษฎีกาหรือกฎกระทรวงนั้นแล้วแต่กรณี

สำนักงานผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ แบ่งเป็นส่วนราชการที่มีฐานะเทียบเท่ากองบัญชาการ ดังต่อไปนี้

1. สำนักงานยุทธศาสตร์ตำรวจ

2. สำนักงานส่งกำลังบำรุง

3. สำนักงานกำลังพล

4. สำนักงานงบประมาณและการเงิน

5. สำนักงานกฎหมายและคดี

6. สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการตำรวจ

7. สำนักงานจรตำรวจ

8. สำนักงานตรวจสอบภายใน

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

กองบัญชาการหรือส่วนราชการที่มีฐานะเทียบเท่ากองบัญชาการ แบ่งเป็นส่วนราชการ ดังต่อไปนี้ (วิกิพีเดีย สารานุกรมเสรี. ออนไลน์. 2559 ข)

1. กองบัญชาการตำรวจนครบาล
2. - 10. ตำรวจภูธรภาค 1 - 9
11. ศูนย์ปฏิบัติการตำรวจจังหวัดชายแดนภาคใต้
12. กองบัญชาการตำรวจสอบสวนกลาง
13. กองบัญชาการตำรวจปราบปรามยาเสพติด
14. กองบัญชาการตำรวจสันติบาล
15. สำนักงานตรวจคนเข้าเมือง
16. กองบัญชาการตำรวจตระเวนชายแดน
17. สำนักงานนายตำรวจราชสำนักประจำ
18. สำนักงานพิสูจน์หลักฐานตำรวจ
19. สำนักงานเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร
20. กองบัญชาการศีกษา
21. โรงเรียนนายร้อยตำรวจ
22. โรงพยาบาลตำรวจ

ในทางทฤษฎีองค์กรนั้นเชื่อว่า เมื่อมีการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างองค์กรแล้วจะนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของคนทำงานในองค์กร ดังนั้นการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างองค์กรตำรวจจากระดับกรมตำรวจมาสู่สำนักงานตำรวจแห่งชาติจึงมีความคาดหวังว่าจะนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงบทบาทตำรวจไทยกล่าว คือ บทบาทตำรวจไทยก่อนรัฐธรรมนูญ พ.ศ. 2540 กระบวนการยุติธรรมของไทยบทบาทสำคัญอยู่ที่เจ้าหน้าที่ตำรวจซึ่งเป็นผู้หน้าที่สืบสวนสอบสวนและรวบรวมพยานหลักฐานเพื่อพิสูจน์ความผิดของจำเลย อำนาจหน้าที่ของเจ้าหน้าที่สอบสวนจึงมีมากมาย โดยเฉพาะการจับผู้ต้องสงสัยมาสอบสวน แต่ในระหว่างการสืบสวนสอบสวนของเจ้าหน้าที่ตำรวจ ก็ยังพบว่ามีกรณีละเมิดสิทธิของประชาชนอยู่บ่อยครั้ง โดยเฉพาะการจับผู้ต้องสงสัยมาสอบสวน ซึ่งเป็นการใช้ดุลพินิจเพื่อดำเนินคดีของเจ้าหน้าที่ตำรวจอย่างอิสระ และไม่มี การกำหนดมาตรการควบคุมภายนอกไว้ (External Control) เป็นเหตุให้มีการกล่าวหาว่าตำรวจไม่ให้ความเป็นธรรมในการสอบสวนหรือมีการใช้อำนาจเกินขอบเขตอยู่เสมอ

อำนาจของเจ้าหน้าที่ตำรวจค่อนข้างมีมาก เนื่องจากนโยบายของรัฐในแต่ละยุคนั้น ต้องการให้มีการปราบปรามอาชญากรรมให้ได้มากที่สุด โดยเฉพาะการให้ผู้มีอำนาจออกหมายจับกับผู้จับเป็นบุคคลคนเดียวกัน ทำให้ไม่มีความจำเป็นที่จะต้องออกหมายก่อนที่จะจับบุคคลใด

อันเป็นการละเมิดสิทธิเสรีภาพขั้นพื้นฐานของประชาชนอย่างมาก นอกจากนี้เหตุในการออกหมายจับก็ค่อนข้างเอื้ออำนวยให้เจ้าหน้าที่ตำรวจสามารถออกหมายจับได้ง่ายขึ้นเพียงแต่ผู้ต้องหาถูกสงสัย โดยมีเหตุอันควรก็เป็นเหตุให้ออกหมายจับได้ ซึ่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาในขณะนั้นมีได้ให้คำจำกัดความของคำว่า “เหตุอันควรสงสัย” ว่าหมายความว่าอย่างไร ด้วยเหตุนี้ความหมายของคำว่า “เหตุอันควรสงสัย” จึงคลุมเครือและเปิดโอกาสให้เจ้าหน้าที่ตำรวจสามารถตีความหมายและนำไปใช้ในทางที่ไม่ชอบและอาจลดทอนสิทธิเสรีภาพของประชาชนได้

หลังจากรัฐธรรมนูญ พ.ศ. 2540 โดยนำแนวทางปฏิบัติตามอย่างสากลมาใช้เพื่อให้กระบวนการยุติธรรมของไทยมีการคุ้มครองสิทธิเสรีภาพของประชาชนมากขึ้น โดยเพิ่มมาตรการตรวจสอบและถ่วงดุลอำนาจกับเจ้าหน้าที่ตำรวจโดยองค์กรที่อิสระและมีความเป็นกลาง ซึ่งการเปลี่ยนแปลงแก้ไขรัฐธรรมนูญครั้งนี้ส่งผลให้มีการแก้ไขหลักเกณฑ์ต่าง ๆ ในประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาด้วย เช่น การควบคุมตัวผู้ถูกจับของพนักงานสอบสวนซึ่งก็คือตำรวจนั้นกระทำได้เพียง 48 ชั่วโมง เจ้าหน้าที่ออกหมายจับจะมีเพียงศาลเท่านั้น เป็นต้น (เครือข่ายกฎหมายมหาชนไทย. ออนไลน์. 2547)

อย่างไรก็ดีแล้วแต่ภาพลักษณ์ของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ที่ผ่านมานั้นกลับถูกมองในแง่ลบอันเป็นผลสืบเนื่องมาจากพฤติกรรมของเจ้าหน้าที่ตำรวจบางคนที่ประพฤติส่อไปในทางมิชอบเห็นได้โดยทั่วไปจากข่าวสารทางสื่อมวลชน งานวิจัย หรือสังคมออนไลน์ เป็นต้น ดังตัวอย่างเช่น การศึกษากรณีการคอร์รัปชันในสถานีตำรวจ ของผาสูก พงษ์ไพจิตร (2552 : ไม่ปรากฏเลขหน้า) โดยแบ่งเป็นฝ่าย ๆ ต่างในสถานี พบว่า งานฝ่ายป้องกันและปราบปราม มีรายได้พิเศษนอกเหนือเงินเดือนประจำจากบ่อนพนัน หวยเถื่อน หวยใต้ดิน โรงแรมม่านรูด โรงน้ำชา เพราะผู้ที่ต้องการจะเปิดบ่อน ต้องเสียเงินให้กับตำรวจท้องที่ กองปราบปราม และกองกำกับการสอบสวน ทั้งจ่ายรายสัปดาห์ หรือรายเดือน งานฝ่ายสืบสวน สายนี้มีโอกาสทุจริตสูง รายได้ในสายนี้เหมือนกับงานในฝ่ายป้องกันและปราบปราม งานฝ่ายสอบสวน การทุจริตในสายนี้ จะมีผลกระทบต่อรูปคดีอย่างมากหรือบางครั้งสามารถทำให้ผู้ต้องหาหลุดพ้นจากการถูกลงโทษตามกฎหมายได้ กรณีคดีมีหลักฐานมาก โอกาสที่ตำรวจจะเรียกรับผลประโยชน์ก็มากตามไปด้วย (ไทยพับลิก้า. ออนไลน์. 2557)

ผลงานงานวิจัยอีกชิ้นหนึ่งที่ศึกษาโดยสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (ป.ป.ช.) นำเสนอต่อวงสัมมนาวิชาการ ที่โรงแรมรอยัลริเวอร์ กรุงเทพฯ เมื่อวันที่ 25 กันยายน 2552 เรื่องมาตรการป้องกันเพื่อปรับปรุงกระบวนการใช้อำนาจเกินขอบเขตกรณีพนักงานตำรวจใช้อำนาจหน้าที่โดยมิชอบ พบว่า สถิติเรื่องร้องเรียนที่ ป.ป.ช.รับไว้ดำเนินการตั้งแต่ปีงบประมาณ 2544 - 2551 เรื่องที่กรรมการ ป.ป.ช. ชี้มูลความผิดจำนวน 104 เรื่องจำแนกพฤติกรรมการกระทำความผิด ดังนี้ อันดับ 1 การเรียกรับเงิน ชั้นประทวน 5 เรื่อง สัญญาบัตร 7

เรื่อง กลั่นแกล้ง ตรวจ ค้น ยึด จับกุม ประทวน 5 เรื่อง สัญญาบัตร 7 เรื่อง ทุจริตนำเงินประกันตัวไปใช้ประโยชน์ ประทวน 9 เรื่อง สัญญาบัตร 7 เรื่อง ปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ ประทวน 10 เรื่อง สัญญาบัตร 5 เรื่อง อื่น ๆ อีก 49 เรื่อง รวม 104 เรื่อง ซึ่งยังมีอีกหลายกรณีที่ไม่ได้เข้าสู่กระบวนการพิจารณา จากเหตุผลดังกล่าวจึงพอสรุปได้ว่าการใช้อำนาจหน้าที่โดยมิชอบของตำรวจแบ่งเป็นพฤติกรรมลักษณะต่าง ๆ คือ การทุจริตคอร์รัปชัน โดยอาศัยตำแหน่งหน้าที่ในการเรียกรับสินบน การช้อมทรมาน การวิสามัญฆาตกรรมผู้ต้องหา และการยึดของกลางยาเสพติดหรือจับแล้วปล่อยเพื่อปล่อยจับได้แล้วลดจำนวนของกลาง ยักยอกของกลางไปขาย และการฝ่าฝืนจริยธรรม จรรยาบรรณ การทำงานไม่เต็มเวลา เป็นต้น (มดิชน ออนไลน์. ออนไลน์. 2552)

จากพฤติกรรมการทุจริตและประพฤติมิชอบ รวมถึงการขาดคุณธรรมและจริยธรรมของข้าราชการบางคน ทำให้มีแนวคิดบางกระแสในสังคมที่เห็นว่า องค์กรตำรวจสมควรจะได้รับการ “ยกเครื่อง” เพื่อการเปลี่ยนแปลงใหม่ให้เหมาะสมกับคำว่า “ตำรวจของประชาชน” เพื่อมิให้ตำรวจไทยต้องมีปมด้อยในการยอมรับจากสังคมอีกต่อไป ดังที่กำลังเป็นอยู่ในขณะนี้ คือ ต้องทำให้ องค์กรตำรวจมีขนาดเล็กลง โดยการกระจายอำนาจสู่ชุมชนท้องถิ่น ให้สังกัดกับชุมชนท้องถิ่น ไม่ใช่รวมศูนย์อยู่ที่ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติและกลุ่มคนไม่กี่คนในระดับบนอย่างที่เป็นอยู่ในขณะนี้ ต้องถ่ายโอนกิจการบางอย่างของตำรวจไปให้หน่วยงานอื่นที่มีลักษณะงานคล้ายคลึงกันเป็นผู้รับผิดชอบ เพื่อให้ตำรวจทำหน้าที่ในด้านการป้องกันปราบปรามโจรผู้ร้ายสร้างความสงบสุขเรียบร้อยให้กับประชาชนเท่านั้น ไม่ใช่เป็น “ตำรวจแห่งชาติ” อย่างทุกวันนี้ โดยเฉพาะต้องยกเลิกระบบตำรวจติดตามนักการเมือง (แนวหน้า. ออนไลน์. 2559)

ถึงแม้องค์กรตำรวจที่ผ่านมานั้น ที่ปฏิรูปโครงสร้างองค์กร การปรับปรุงกฎระเบียบในการบริหารงาน หรือแก้ไขบทลงโทษเมื่อจับได้ว่าตำรวจเหล่านั้นกระทำความผิดก็ตาม แต่ก็ยังเห็นช่องโหว่ของผู้พิทักษ์สันติราษฎร์ ของบทบาทในเชิงพฤติกรรมที่ส่งไปในทางทุจริตอยู่ดี

กล่าวโดยสรุปแล้วในการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างองค์กรตำรวจจากกรมตำรวจมาสู่สำนักงานตำรวจแห่งชาตินั้น มีการคาดหวังว่าการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว จะเป็นปัจจัยที่นำมาสู่การปรับเปลี่ยนบทบาทตำรวจที่เป็นจริงไปเชิงบทบาทในอุดมคติมากขึ้น เช่น การเป็นผู้พิทักษ์สันติราษฎร์มากขึ้น เป็นต้น ดังนั้นจึงเป็นสิ่งที่น่าศึกษาว่าเมื่อเวลาล่วงเลยมาถึง เกือบ 20 ปี หลังการเป็นสำนักงานตำรวจแห่งชาติว่าบทบาทตำรวจในปัจจุบันเป็นอย่างไร ทำไมถึงเป็นเช่นนั้น และถ้าไม่เป็นไปตามที่คาดหวังบทบาทในอุดมคติควรเป็นอย่างไร

พื้นที่กรณีศึกษาวิทยานิพนธ์นี้ ให้ความสนใจ ทำการศึกษาถึงบทบาทตำรวจไทย หลังรัฐธรรมนูญ พ.ศ. 2540 ก็คือ จังหวัดจันทบุรี เนื่องจากจันทบุรีเป็นจังหวัดที่จะพบว่าการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างองค์กรตำรวจมาสู่สำนักงานตำรวจแห่งชาติจะมีผลต่อการปรับเปลี่ยน

บทบาทของตำรวจที่เป็นจริงมากขึ้น ถึงแม้ด้านที่เกี่ยวข้องกับการเมือง พรรคประชาธิปัตย์ จะครองเสียงข้างมากในพื้นที่จังหวัดก็ตาม แต่ก็พบว่าอำนาจทางการเมืองที่มีอิทธิพลต่อการโยกย้ายหรือกดดันต่อการปฏิบัติงานของข้าราชการมีลักษณะไม่ชัดเจน ประกอบกับ มีพื้นที่ติดกับชายแดนประเทศกัมพูชา ซึ่งการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ตำรวจในพื้นที่ชายแดน จะพบเจอกับความยากลำบาก ไม่มีสิ่งอำนวยความสะดวกเหมือนกับตัวเมืองในจังหวัด แต่ปัญหาในสภาพพื้นที่ก็ไม่มีผลต่อการปฏิบัติหน้าที่ของตำรวจตามชายแดน จึงทำให้พื้นที่จังหวัดจันทบุรีมีความหลากหลายในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจในจังหวัดจันทบุรี

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาบทบาทตำรวจจันทบุรี ภายใต้โครงสร้างสำนักงานตำรวจแห่งชาติ หลังรัฐธรรมนูญ พ.ศ. 2540
2. เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อบทบาทตำรวจจันทบุรี ภายใต้โครงสร้างสำนักงานตำรวจแห่งชาติ หลังรัฐธรรมนูญ พ.ศ. 2540
3. เพื่อศึกษาบทบาทที่ควรจะเป็นในอุดมคติของตำรวจจันทบุรี ภายใต้โครงสร้างสำนักงานตำรวจแห่งชาติ หลังรัฐธรรมนูญ พ.ศ. 2540

ประโยชน์ของการวิจัย

1. ผลการศึกษาจะทำให้ทราบถึงการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างกรมตำรวจที่เป็นสำนักงานตำรวจแห่งชาติว่าจะมีผลต่อพฤติกรรมบทบาทของตำรวจหรือไม่หรือ อย่างไร
2. ผลการศึกษาจะเป็นฐานข้อมูล ในการปรับปรุงบทบาทของตำรวจจันทบุรี ให้สอดคล้องกับเจตนารมณ์ของการจัดตั้งสำนักงานตำรวจแห่งชาติ

ขอบเขตของการวิจัย

ขอบเขตในระยะเวลาของการศึกษา

ตั้งแต่หลังรัฐธรรมนูญ พ.ศ. 2540 ถึงปี พ.ศ. 2557 เนื่องจากหลังการที่มีการใช้รัฐธรรมนูญ 2540 แล้ว จะพบการเปลี่ยนโครงสร้างกรมตำรวจมาเป็นสำนักงานตำรวจแห่งชาติ

ขอบเขตในด้านพื้นที่ของการศึกษา

1. จังหวัดจันทบุรี ทั้ง 10 อำเภอ ประกอบด้วย อำเภอเมืองจันทบุรี อำเภอขลุง อำเภอท่าใหม่ อำเภอโป่งน้ำร้อน อำเภอมะขาม อำเภอแหลมสิงห์ อำเภอสอยดาว อำเภอแก่งหางแมว อำเภอนายายอาม อำเภอเขาคิชฌกูฏ

2. สถานีตำรวจภูธรในจังหวัดจันทบุรี ทั้งหมด 15 แห่ง ประกอบด้วย สภ.ขลุ้ง
สภ.ตกพรหม สภ.ทุ่งเบญจา สภ.ท่าใหม่ สภ.นายายอาม สภ.บ้านแปลง สภ.มะขาม สภ.สอยดาว
สภ.สะตอน สภ.เกาะเปริด สภ.เขาคิชฌกูฏ สภ.เมืองจันทบุรี สภ.แก่งหางแมว สภ.แหลมสิงห์
สภ.โป่งน้ำร้อน

3. ประชากรที่มีสิทธิเลือกตั้ง ที่ทำการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ ได้แก่ เจ้าหน้าที่ตำรวจ และ
ประชาชนในจังหวัดจันทบุรี

นิยามศัพท์เฉพาะ

เพื่อเป็นแนวทางในการเก็บรวบรวมข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยจะกำหนดนิยามศัพท์
เบื้องต้น ไว้ดังนี้

บทบาท หมายถึง บทบาทจำแนกออกมาเป็น 3 ประเภท คือ บทบาทในอุดมคติ
(ตามกฎหมายกำหนด) บทบาทที่คาดหวัง บทบาทที่เป็นจริง

บทบาทในอุดมคติ หมายถึง ความคาดหวังและความเป็นจริง ที่เป็นไปตามหลักกฎหมาย

บทบาทที่คาดหวัง หมายถึง ความต้องการที่ประชาชนคาดหวังว่าจะได้รับ ประกอบด้วย
แรงจูงใจ ผลลัพธ์ การกระทำ แรงขับใหม่ ความพึงพอใจ และการได้รับแรงจูงใจอย่างสม่ำเสมอ

บทบาทที่เป็นจริง หมายถึง ความเป็นจริงที่เจ้าหน้าที่ตำรวจได้ปฏิบัติหน้าที่ในด้านต่าง ๆ
อาจสอดคล้องกับความคาดหวังและขัดแย้งกับความเป็นจริง

การปฏิบัติหน้าที่ หมายถึง การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจสถานีตำรวจภูธร จังหวัด
จันทบุรี ในการดูแลความสงบเรียบร้อยในพื้นที่จังหวัดจันทบุรี

แนวทางการพัฒนา หมายถึง แนวทางในการแก้ไข ปรับปรุง และนำมาพัฒนาการปฏิบัติงาน
เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ตำรวจสถานีตำรวจภูธรในเขตจังหวัดจันทบุรี

เจ้าหน้าที่ตำรวจ หมายถึง ข้าราชการตำรวจประจำสถานีตำรวจภูธรในจังหวัดจันทบุรี
ที่ได้รับมอบหมายจากผู้บังคับบัญชาให้ทำหน้าที่ตาม พ.ร.บ.ตำรวจแห่งชาติ พ.ศ. 2547 ได้กำหนด
อำนาจหน้าที่ตำรวจไว้ใน ลักษณะที่ 1 บททั่วไป มาตรา 6 สำนักงานตำรวจแห่งชาติ เป็นส่วนราชการ
มีฐานะเป็นนิติบุคคล อยู่ในบังคับบัญชาของนายกรัฐมนตรี

ตำรวจไทย หรือชื่ออย่างเป็นทางการว่า ตำรวจแห่งชาติ (Royal Thai Police) เป็นตำรวจ
แห่งชาติของประเทศไทย ประกอบด้วย บรรดาเจ้าหน้าที่ของรัฐ สังกัดสำนักงานตำรวจแห่งชาติ
ซึ่งเป็นส่วนราชการ ไม่สังกัดสำนักนายกรัฐมนตรี กระทรวงหรือทบวง มีฐานะเป็นกรมและ
อยู่ในบังคับบัญชาของนายกรัฐมนตรี มีหน้าที่ตรวจตรารักษาความสงบ จับกุม และปราบปราม
ผู้กระทำความผิดกฎหมาย เป็นผู้ที่ทำหน้าที่ความรับผิดชอบอันใหญ่หลวงในการดูแลคุ้มครอง ให้เกิด
ความสงบสุขแก่พลเมืองของประเทศหน้าที่ตำรวจ

สถานีตำรวจภูธร หมายถึง หน่วยงานหนึ่งของสำนักงานตำรวจแห่งชาติมีหน้าที่ปฏิบัติ ตามกฎหมายเพื่อรักษาความสงบเรียบร้อย ป้องกันชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน และภารกิจ พิเศษอื่น ๆ ให้บริการและอำนวยความสะดวกประชาชนในการศึกษาครั้งนี้ หมายถึง สถานีตำรวจ ภูธรในจังหวัดจันทบุรี

สถานีตำรวจภูธรในจังหวัดจันทบุรี หมายถึง สถานีตำรวจภูธรทั้งหมด 15 แห่ง ประกอบด้วย สภ.ขลุง สภ.ตกพรหม สภ.ทุ่งเบญจา สภ.ท่าใหม่ สภ.นายายอาม สภ.บ้านแปลง สภ.มะขาม สภ.สอยดาว สภ.สะตอน สภ.เกาะเปริด สภ.เขาคิชฌกูฏ สภ.เมืองจันทบุรี สภ.แก่งหางแมว สภ.แหลมสิงห์ สภ.โป่งน้ำร้อน

จังหวัดจันทบุรี หมายถึง เป็น 10 อำเภอ ประกอบด้วย อำเภอเมืองจันทบุรี อำเภอขลุง อำเภอท่าใหม่ อำเภอโป่งน้ำร้อน อำเภอมะขาม อำเภอแหลมสิงห์ อำเภอสอยดาว อำเภอแก่งหางแมว อำเภอนายายอาม อำเภอเขาคิชฌกูฏ

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ในการศึกษาวิจัยเรื่อง “บทบาทตำรวจไทยหลังรัฐธรรมนูญ พ.ศ. 2540 กรณีศึกษา ตำรวจภูธร จังหวัดจันทบุรี” ครั้งนี้ ผู้วิจัยได้สำรวจทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องมากำหนดกรอบแนวคิด ในการวิจัยได้ดังนี้



ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

จากกรอบแนวคิดในการวิจัยจะพบว่า บทบาทตำรวจไทยหลังรัฐธรรมนูญ พ.ศ. 2540 นั้นเกี่ยวข้องกับประชาชน 3 รูปแบบด้วยกัน คือ บทบาทในอุดมคติตามที่มีระบุไว้ในกฎหมาย บทบาทที่คาดหวังโดยประชาชนที่มีอยู่ในจังหวัดจันทบุรี และบทบาทตำรวจไทยหลังรัฐธรรมนูญ พ.ศ. 2540 ที่ได้ปฏิบัติจริง ในการเปรียบเทียบระหว่างบทบาททั้ง 3 เพื่อนำไปสู่การวิเคราะห์ถึงความต้องการที่เป็นข้อเสนอแนะในการพัฒนาตำรวจนครจังหวัดจันทบุรี ในอนาคตนั้น จะเปรียบเทียบเป็นรายคู่ ผลของการเปรียบเทียบก็จะปรากฏมาใน 2 ลักษณะ คือ บทบาททั้งสองมีความสอดคล้องต้องกัน ซึ่งแสดงว่าการทำงานการให้บริการของตำรวจนครจังหวัดจันทบุรีเป็นไปด้วยดี แต่กรณีผลการเปรียบเทียบมีความขัดแย้งกันระหว่างบทบาท หมายความว่า จะต้องมีการวิเคราะห์เพื่อหาข้อเสนอแนะในการพัฒนาการให้บริการของตำรวจนครจังหวัดจันทบุรีต่อไป

สมมุติฐานการวิจัย

1. ความคาดหวังของประชาชนที่มีต่อบทบาทของตำรวจนครจังหวัดจันทบุรี แตกต่างกันตามเพศ
2. ความคาดหวังของประชาชนที่มีต่อบทบาทของตำรวจนครจังหวัดจันทบุรี แตกต่างกันตามอายุ
3. ความคาดหวังของประชาชนที่มีต่อบทบาทของตำรวจนครจังหวัดจันทบุรี แตกต่างกันตามระดับการศึกษา
4. ความคาดหวังของประชาชนที่มีต่อบทบาทของตำรวจนครจังหวัดจันทบุรี แตกต่างกันตามอาชีพ
5. ความคาดหวังของประชาชนที่มีต่อบทบาทของตำรวจนครจังหวัดจันทบุรี แตกต่างกันตาม รายได้
6. ความคิดของตำรวจเกี่ยวกับบทบาทที่เป็นจริงของตำรวจนครจังหวัดจันทบุรี แตกต่างกันตามเพศ
7. ความคิดของตำรวจเกี่ยวกับบทบาทที่เป็นจริงของตำรวจนครจังหวัดจันทบุรี แตกต่างกันตามอายุ
8. ความคิดของตำรวจเกี่ยวกับบทบาทที่เป็นจริงของตำรวจนครจังหวัดจันทบุรี แตกต่างกันตามระดับการศึกษา
9. ความคิดของตำรวจเกี่ยวกับบทบาทที่เป็นจริงของตำรวจนครจังหวัดจันทบุรี แตกต่างกันตามอายุราชการ
10. ความคิดของตำรวจเกี่ยวกับบทบาทที่เป็นจริงของตำรวจนครจังหวัดจันทบุรี แตกต่างกันตามรายได้

บทที่ 2

แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการสำรวจองค์ความรู้ที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย สามารถสรุปเป็นหัวข้อต่าง ๆ ได้ดังต่อไปนี้

1. ทฤษฎีเกี่ยวกับบทบาท (Role Theory)
 - 1.1 ความหมายของบทบาท
 - 1.2 ประเภทของบทบาท
2. ทฤษฎีเกี่ยวกับ โครงสร้างองค์การสาธารณะ
 - 2.1 แนวคิดเกี่ยวกับองค์การสาธารณะ
 - 2.2 แนวคิดเกี่ยวกับ โครงสร้างองค์การสาธารณะ
3. รูปแบบองค์การ
 - 3.1 องค์การแบบเรียบง่าย (The Simple Structure)
 - 3.2 องค์การระบบราชการแบบเครื่องจักร (The Machine Bureaucracy)
 - 3.3 องค์การระบบราชการแบบวิชาชีพ (The Professional Bureaucracy)
 - 3.4 องค์การแบบสาขา (The Divisionalized Form)
 - 3.5 องค์การแบบโครงการ (The Adhocracy หรือ The Project Structure)
4. องค์ความรู้เกี่ยวกับ โครงสร้างองค์การตำรวจ
 - 4.1 ความสำคัญ
 - 4.2 หลักการสำคัญ
5. แนวคิดเกี่ยวกับจริยธรรมของตำรวจ
6. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ทฤษฎีเกี่ยวกับบทบาท (Role Theory)

เพื่อให้การดำเนินการศึกษาวิจัยที่ชัดเจนและเข้าใจอย่างกว้างขวางจึงต้องศึกษาแนวคิดเกี่ยวกับบทบาทและ โครงสร้าง เพื่อหารูปแบบที่เหมาะสมและบรรลุวัตถุประสงค์ในการทำหน้าที่ระดับข้อพิพาท ความหมายและแนวคิด คำว่า บทบาท (Role)

ความหมายของบทบาท

คำว่า “บทบาท” ได้มีหน่วยงานและนักวิชาการให้ไว้หลายลักษณะพอจะประมวลได้ดังนี้ ตามพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542 ให้ความหมายไว้ว่า บทบาท หมายถึง การทำ

หน้าที่ที่กำหนดไว้ เช่น บทบาทพ่อแม่ บทบาทครู หรือหน้าที่ ซึ่งหมายถึง การปฏิบัติงานตามที่ได้รับมอบหมาย

สำหรับพจนานุกรมศัพท์สังคมวิทยาอังกฤษ-ไทยฉบับราชบัณฑิตยสถาน ให้ความหมายไว้ว่า บทบาท หมายถึง หน้าที่หรือพฤติกรรมที่สังคมกำหนดและคาดหวังให้บุคคลกระทำ

พจนานุกรมคอลลิנס ให้คำจำกัดความหมายของบทบาทไว้ 3 ลักษณะ คือ

1. บทบาทการแสดงที่แสดงโดยผู้แสดงหญิงหรือชาย
2. บทบาททางจิตวิทยาที่บุคคลแสดงตามกฎเกณฑ์ของสังคม ด้วยอิทธิพลของความคาดหวังของบุคคลที่คิดว่าเหมาะสม

3. บทบาทที่เป็นหน้าที่ปกติ ซึ่งองค์กรเป็นผู้กำหนดให้

มีด (Mead. 1950 : 273) อธิบายว่า บทบาท คือ กระบวนการของความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมของตนเอง และเนื่องมาจากการปฏิบัติหน้าที่ของสถานบันหนึ่ง

มอร์แกน (Morgan. 1951 : 395) ให้ความหมายว่า บทบาท คือ รูปแบบของพฤติกรรมที่บุคคลซึ่งอยู่ในตำแหน่งทางสังคมจะปฏิบัติ

ยัง และแมคค (Young and Mack. 1959 : 158) ให้ความหมายไว้ว่า บทบาท คือ หน้าที่ของฐานะตำแหน่งเมื่อบุคคลหนึ่งได้ดำรงตำแหน่งใด สิ่งที่ติดตามมากับตำแหน่งคือ การที่จะต้องปฏิบัติสัมพันธ์ (Interaction) กับตำแหน่งอื่น ๆ ภายในกลุ่มทั้งที่สูงกว่าและต่ำกว่า สิ่งติดตามมากับตำแหน่งอันเป็นเครื่องกำหนดสำหรับการดำรงตำแหน่งนั้น เรียกว่า บทบาท

คิง และมอร์แกน (King and Morgan. 1975 : 594) คือ “บทบาทเป็นรูปแบบพฤติกรรมซึ่งคาดหวังว่าบุคคลที่อยู่ในตำแหน่งทางสังคมจะปฏิบัติ”

โคเฮน (Cohen. 1979 : 117) ได้อธิบายว่า บทบาทเป็นพฤติกรรมที่ถูกคาดหวัง โดยผู้อื่นที่จะให้ผู้ดำรงตำแหน่งใดตำแหน่งหนึ่งปฏิบัติ โดยยึดบทบาทเป็นมาตรการในการตรวจสอบที่จะให้เห็นว่าบุคคลผู้ดำรงตำแหน่งนั้นจะปฏิบัติอย่างไร ภายในขอบเขตของฐานะของตน

กรีนเบิร์ก และบารอน (Greenberg and Baron. 1993 : 278) ได้ให้แนวคิดเกี่ยวกับบทบาทไว้ว่า บทบาทเป็นพฤติกรรมที่บุคคลแสดงออกตามบริบทของสังคมนั้น

รู และไบยาส (Rue and Byars. 2000 : 450) กล่าวว่า “บทบาท” (Role) เป็นกลุ่มพฤติกรรมที่มีการจัดระเบียบซึ่งเกี่ยวข้องกับงานใดงานหนึ่ง

ลิวินสัน (Levinson. 2000 : 11) ได้สรุปความหมายของบทบาทไว้ 3 ประการ คือ

1. บทบาท หมายถึง บรรทัดฐาน (Norm) ความคาดหวังข้อห้ามความรับผิดชอบซึ่งผูกพันอยู่กับตำแหน่งทางสังคมที่กำหนดไว้ บทบาทตามความหมายนี้ คำนึงถึงตัวบุคคลน้อยที่สุด แต่มุ่งไปที่การชี้หน้าที่อันควรกระทำ

2. บทบาท หมายถึง ความคิดเห็นของบุคคลผู้ดำรงตำแหน่งที่จะคิด และทำเมื่อดำรงตำแหน่งนั้น ๆ

3. บทบาท หมายถึง การกระทำของบุคคลแต่ละคนที่มีจะกระทำโดยให้สัมพันธ์กับโครงสร้างของสังคมหรือกล่าวอีกนัยหนึ่งก็คือ แนวทางอันบุคคลที่พึงกระทำเมื่อตนดำรงตำแหน่งนั้น ๆ นั่นเอง ดังนั้นบทบาทจึงเป็นความคาดหวังทางการกระทำว่า ในสถานภาพหนึ่ง ๆ บุคคลควรจะมีบทบาทเช่นไร โดยมีการเรียนรู้เป็นกระบวนการสำคัญ เพื่อให้ทราบว่า แต่ละบุคคลจะต้องแสดงบทบาทเช่นไร ซึ่งการเรียนรู้บทบาทนี้จะเกิดจากการเลียนแบบอย่างและการสังเกตจากบุคคลที่เรายึดถือ เพื่อจะนำมาเป็นแบบอย่างของบทบาทของตน ที่จะแสดงต่อผู้อื่นในสถานการณ์ต่าง ๆ ในสังคมที่ตนเองต้องการ แต่ทั้งนี้การเสนอภาพของตนเองหรือการแสดงบทบาทและการสวมบทบาทนี้ อาจจะสอดคล้องหรือขัดแย้งกับความคาดหวังของสังคมก็ได้กล่าวโดยสรุปแล้ว บทบาทหมายถึง แบบแผนพฤติกรรมหรือการกระทำต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับอำนาจหน้าที่และสิทธิ ซึ่งผูกพันอยู่กับสภาพหรือฐานะตำแหน่งทางสังคม โดยที่สังคมจะกำหนดหรือคาดหวังบทบาทและบุคคลในแต่ละสถานภาพ หรือฐานะตำแหน่งไว้เพื่อให้ผู้ที่อยู่ในสถานภาพ หรือตำแหน่งนั้น ๆ ยึดถือเป็นแนวทางในการปฏิบัติ

ธนาพร คล้ายกัน (2541 : 9) ให้ความหมายว่า บทบาทเป็นการกระทำ หรือแบบแผนของพฤติกรรมต่าง ๆ ตามสิทธิ อำนาจหน้าที่ ความรับผิดชอบของสถานภาพทางสังคมของบุคคล

จักรรัช ธีระกุล (2542 : 45) กล่าวว่า บทบาท หมายถึง แบบแผนพฤติกรรมอันเกี่ยวข้องกับสถานภาพหรือตำแหน่งทางสังคมบทบาทเป็นความเคลื่อนไหวของสถานภาพหรือหน้าที่ตามสถานภาพนั่นเอง (Role is Dynamic Aspect of Status) บทบาทกับสถานภาพเป็นสิ่งที่มิได้อยู่ควบคู่กันคือ เมื่อมีสถานภาพเช่นไรก็จะต้องมีบทบาทตามนั้น เช่น มีสถานภาพเป็นอาจารย์มีบทบาทในการอบรมสั่งสอน มีสถานภาพเป็นตำรวจมีบทบาทในการรักษาความสงบเรียบร้อย

สนธยา พลศรี (2542 : 52) กล่าวว่า บทบาท หมายถึง หน้าที่ของบุคคลตามสถานภาพหรือตำแหน่งฐานะที่ตนดำรงอยู่ บทบาทจึงเป็นกลไกอย่างหนึ่งของสังคมที่ทำให้คนที่อยู่ร่วมกันสามารถสร้างระบบความสัมพันธ์ต่อกันได้อย่างเป็นระเบียบเรียบร้อย

วันเพ็ญ พวงพันธุ์บุตร (2542 : 61) ให้ความหมายว่า บทบาท คือ การปฏิบัติหน้าที่ตามตำแหน่งหรือตามสถานภาพของแต่ละบุคคล

บัญญัติ คชเสนีย์ (2544 : 14) ให้ความเห็นว่า บทบาท หมายถึง การกระทำ หรือพฤติกรรมของบุคคลใดบุคคลหนึ่ง ที่แสดงออกมาตามหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย หรือตามหน้าที่ที่รับผิดชอบอยู่ ซึ่งการแสดงออกของบทบาทนั้น จะขึ้นอยู่กับตำแหน่ง และจะต้องเป็นสิ่งที่สังคมยอมรับด้วย

พินิจ เพ็ชรคารา (2545 : 10) ให้ความหมายถึงบทบาท คือ พฤติกรรมการแสดงออกตามสถานภาพของแต่ละบุคคล ในขณะที่ปฏิบัติหน้าที่นั้น ๆ

ศิริวรรณ เสรีรัตน์ และคณะ (2545 : 355) ได้ให้ความหมายคำว่า “บทบาท” (Role) คือ รูปแบบของพฤติกรรมที่คาดหวังของสมาชิก ซึ่งมีตำแหน่งเฉพาะภายในกลุ่มผู้บริหาร ได้กำหนดบทบาทต่าง ๆ ในองค์การ ประกอบด้วย

1. บทบาทความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล (Interpersonal)
2. บทบาทเกี่ยวกับข้อมูลข่าวสาร (Information)
3. บทบาทการตัดสินใจในกลุ่มงานที่มีขนาดเล็ก สมาชิกอาจแสดงบทบาทคล้ายคลึงกัน

บทบาทบางบทบาทอาจถูกมอบหมายอย่างเป็นทางการ โดยองค์การ เช่น บทบาทนักวิเคราะห์ข้อมูล บทบาทที่ปรึกษาทั่วไป และบทบาทนักบริการบัญชี แต่สมาชิกจะได้รับบทบาทไม่เป็นการเพิ่มเติมอีกตามอิทธิพลของผลการปฏิบัติงานจากกลุ่มที่ตนสังกัดอยู่

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542 ให้ความหมายของบทบาท คือ การทำตามตามบท การทำตามบท โดยปริยายหมายความว่า การทำตามหน้าที่ที่กำหนดไว้ เช่น บทบาทของพ่อแม่ บทบาทของครู (ราชบัณฑิตยสถาน. 2546 : 602)

สมคิด บางโม (2546 : 252) ได้อธิบายว่าบทบาท (Role) คือ ความคาดหวังของผู้ที่เกี่ยวข้องที่มีต่อบุคคลใดบุคคลหนึ่งในสิ่งที่อยากให้บุคคลนั้นประพฤติปฏิบัติทั้งเรื่องส่วนตัวและการทำงาน

ชาญวิทย์ เสถลภูมิ (2555 : 18 - 20) ได้กล่าวไว้ว่า คำหนึ่งที่มักใช้ในความหมายที่ใกล้เคียงกับคำว่า “บทบาท” ก็คือ “สถานภาพ” (Status) ซึ่งหมายถึงตำแหน่งของสมาชิกแต่ละคนในกลุ่ม ซึ่งที่จริงแล้วเป็นมีความหมายที่แตกต่างจากคำว่าบทบาท (Role) เพราะบทบาทเป็นสิ่งที่บุคคลถือว่าเป็นเช่นนั้น มีพฤติกรรมบางอย่างที่พึงกระทำ รวมทั้งถูกคาดหวังจากบุคคลอื่นว่าต้องกระทำด้วยการที่ต้อง “สวมบทบาท” นั้น ๆ มีผลให้ต้องมีการกระทำ การแสดงออกบางอย่างไปตามบทบาทในสังคมที่ตนสวมอยู่นั้น ผู้บริโภคนิยม (บทบาทของความเป็นผู้ชายในสังคม) ย่อมเลือกดื่มใช้บริโภคสินค้าที่มีภาพลักษณ์เป็นชาย และไม่ยอมใช้สินค้าที่มีภาพลักษณ์เป็นของเพศหญิง หรืออ่อนนุ่ม อ่อนไหว หวาน แสดงออกถึงอารมณ์ หรือผู้สูงอายุก็จะตระหนักถึงบทบาทการเป็นผู้สูงอายุที่จะไม่เลือกสวมใส่เสื้อผ้าที่แบบเดียวกับวัยรุ่น หรือยอมโกรกผมสีตามสมัยนิยม แต่อย่างไรก็ตามบ่อยครั้งที่บทบาท (Role) เป็นสิ่งที่มักไปควบคู่กับสถานภาพ โดยที่บทบาทคือ สิ่งที่ถูกคาดหวังการแสดงออกของผู้ที่มีสถานภาพนั้น ๆ นั่นเอง อีกประการหนึ่งการมี “บทบาท” แตกต่างจากการมี “หน้าที่” เพราะการแสดง พฤติกรรมตามบทบาทเป็นสิ่งที่ไม่ได้มีการระบุแจ้งไว้อย่างชัดเจน

เหมือนการมีหน้าที่ แต่เป็นเพียงการแสดงพฤติกรรมตามที่บุคคลนั้น ๆ เลือกที่จะแสดงตามที่เขาเห็นว่าเหมาะสมสมควรหรือเป็นไปตามความคาดหวังของครอบครัวหรือสังคม

บทบาท หมายถึง การปฏิบัติตามหน้าที่และสิทธิของตนตามสถานภาพของตน สถานภาพคือ ตำแหน่ง ส่วนบทบาท คือ การกระทำตามสิทธิและหน้าที่ของสถานภาพ สถานภาพและบทบาทมักจะเป็นของคู่กัน ซึ่งเมื่อมีสถานภาพจะต้อง มีบทบาทด้วย เช่น นายคำกับนางสาวขาวแต่งงานกัน นายคำเป็นสามี นางสาวขาวเป็นภรรยา ความเป็นสามีของนายคำและความเป็นภรรยา ของนางขาวถือว่าเป็นสถานภาพ คือ ตำแหน่งทางสังคม นายคำ จะต้องปฏิบัติหน้าที่สามี เป็นต้นว่า ประกอบอาชีพการงาน หาเงินมาเลี้ยงดูครอบครัว จะต้องรัก ซื่อสัตย์ต่อนางขาวผู้เป็นภรรยา จะต้องให้ความคุ้มครองดูแลนางขาวผู้เป็นภรรยา ให้มีความสุขกาย สบายใจ นางขาวผู้เป็นภรรยาก็จะต้องปฏิบัติหน้าที่ความเป็นภรรยา ด้วยการซื่อสัตย์ต่อนายคำผู้สามี ดูแลทุกข์สุขของนายคำผู้สามีให้มีความสุขกาย สบายใจ ฯลฯ การปฏิบัติตามสิทธิหน้าที่ต่าง ๆ ดังนี้ เรียกว่า บทบาท การที่บุคคลมีบทบาทต่อสังคมและปฏิบัติตามหน้าที่ที่สังคมยอมรับ มีความสำคัญเป็นอันมาก เพราะทำให้การจัดระเบียบสังคมดีขึ้น เป็นการควบคุมสังคมให้เป็นระเบียบ ถ้าคนไม่ปฏิบัติตามหน้าที่ ตามบทบาทของตนในสังคมให้สมกับสถานภาพที่ได้รับ ก็จะทำให้สังคมเสียระเบียบ ทำให้เกิดปัญหาและความยุ่งยากให้แก่สังคม

ความสำคัญของบทบาทในสังคมบทบาท เป็นสิ่งสำคัญที่กำหนดแนวทางให้บุคคลแสดง ความสัมพันธ์กับบุคคลอื่น และการแสดงพฤติกรรมในสังคม ในแต่ละสถานการณ์การแสดงออกของบุคคลมักต้องเป็นไปตาม บทบาทไม่ว่าเขาจะพึงพอใจที่จะแสดงหรือไม่ก็ตาม เช่น บทบาทของหัวหน้าที่ต้องมีการทักทาย ให้กำลังใจลูกน้อง บทบาทของผู้ปกครองที่ต้องการว่ากล่าวสั่งสอนลูกเมื่อเขาทำผิด บทบาทของพนักงานขายในร้านค้าที่ต้องทักทายลูกค้าด้วยอัธยาศัยที่ดีและพร้อมที่จะให้บริการ ฯลฯ และโดยอันที่จริงแล้ว ในสังคมที่เป็นอยู่เรามากัดสินบุคคลตามบทบาทของเขา คือ ตัดสินว่าเขาทำหน้าที่ตามบทบาทนั้น ๆ ได้ดีเพียงพอหรือไม่ หรือการแสดงบทบาทของเขาเป็นที่พึงพอใจแก่สังคมหรือไม่

รุจา ภูไพบูลย์ (2555 : 25) ได้สรุปความหมายของบทบาทไว้ดังนี้ บทบาท หมายถึง กลุ่มของพฤติกรรมที่แสดงออกตามความคาดหวังของสังคม ตามสถานภาพของกลุ่มบุคคลนั้น ๆ หรือ การปฏิบัติตามบทบาทของบุคคล บทบาทจะถูกนำมาใช้เพื่อสิ่งต่าง ๆ ที่ถูกตนและบุคคลอื่นกระทำ

สุชา จันทรเฒ และสุรางค์ จันทรเฒ (2555 : 41) อธิบายถึงความหมายของบทบาทไว้ว่า บทบาทที่ใกล้เคียงกับสถานภาพมาก บทบาทเป็นสิ่งที่บุคคลในสถานภาพต่าง ๆ พึงกระทำ นั่นคือเมื่อสังคมกำหนดสิทธิและหน้าที่ให้สถานภาพโดยอย่างไรแล้ว บุคคลในสถานภาพนั้น ๆ จะต้องประพฤติหรือปฏิบัติหน้าที่ที่กำหนดไว้

โสภา ชูพิกุลชัย (2555 : 8) กล่าวว่า บทบาท คือ ลักษณะความคาดหวังที่บุคคลอื่นให้คนหนึ่งกระทำ เพื่อให้เครื่องมือวินิจฉัยตำแหน่งฐานะของคนคนนั้น

ขบวน พลตรี (2556 : 22) บทบาท คือ แบบแผนพฤติกรรมเกี่ยวเนื่องกับสถานภาพหรือตำแหน่งทางสังคม บทบาทเป็นการเคลื่อนไหวของสถานภาพ หรือหน้าที่ตามสถานภาพนั่นเอง จากความจำกัดความข้างต้น บทบาท คือ หน้าที่ที่บุคคลต้องปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ที่ได้รับทางสังคม และต้องแสดงออกตามความคาดหวังของสังคม แต่ในขณะเดียวกันทางสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา วัฒนธรรมและจิตวิทยา มีความเห็นว่าบทบาทเป็นเครื่องมือสำคัญในการวิเคราะห์สังคมศาสตร์

ชุต จิตพิทักษ์ (2556 : 61) มีความเห็นว่าบทบาทอาจพิจารณาได้ 2 ความหมาย คือ

1. พิจารณาในโครงการ โครงสร้างทางสังคม บทบาท หมายถึง ตำแหน่งทางสังคมที่มีชื่อเรียกต่าง ๆ ซึ่งแสดงลักษณะ โดยคุณสมบัติและกิจกรรมของบุคคลที่ครองตำแหน่งนั้น
2. พิจารณาในโครงการการกระทำต่อกันหรือปฏิสัมพันธ์ทางสังคม บทบาทจึงหมายถึง ผลสืบเนื่องที่มีแบบแผนของการกระทำเกิดการเรียนรู้ของบุคคลที่อยู่ในสถานภาพการปฏิสัมพันธ์นั้น

วราลี วิริยานันต์ (2556 : 31) ได้ให้ความหมายของบทบาทเพิ่มเติมว่า บทบาทที่แสดงออกจะประสบผลสำเร็จหรือล้มเหลวขึ้นอยู่กับกระบวนการทางสังคม (Socialization) เพราะถ้าการคาดหวังในบทบาทของทุกฝ่ายไม่ตรงกันย่อมทำให้เกิดปัญหาความขัดแย้งขึ้นมาได้ ผู้สวมบทบาทจึงต้องตระหนักถึงปัจจัยต่อไปนี้ในการสวมบทบาทในสังคมที่มีประสิทธิภาพ

- 1) ความเข้าใจในบทบาทที่ตนต้องแสดงหรือปฏิบัติ
- 2) ประสิทธิภาพของผู้ที่ต้องแสดงบทบาท

บุคลิกของผู้แสดงบทบาทนั้น จากคำจำกัดความข้างต้นแสดงให้เห็นว่า การแสดงบทบาทที่ประสบผลสำเร็จต้องมีพื้นฐานความรู้ ประสิทธิภาพ ค่านิยม และแรงจูงใจของบุคคลประกอบ บทบาทหน้าที่ เป็นสิ่งที่ทำให้เกิดความเป็นบุคคลและเปรียบได้เสมือน “บท” ของตัวละครที่กำหนดให้ผู้แสดงในละครเรื่องนั้น ๆ เป็นตัว (ละคร) อะไร มีบทบาทต้องแสดงอย่างไร ถ้าแสดงผิดบทบาทหรือไม่สมบทก็อาจถูกเปลี่ยนตัวไม่ให้แสดงไปเลยในความหมายเช่นนี้ “บทบาท” ก็คือ การกระทำต่าง ๆ ที่ “บท” กำหนดไว้ให้ผู้แสดงต้องทำตราบใดที่อยู่ใน “บท” นั้น

สงวนศรี วิรัชชัย (2556 : 21 - 24) กล่าวว่าถ้าพิจารณาให้ลึกซึ้งจะพบบทบาทอยู่ 5 ลักษณะ คือ

1. บทบาทตามที่กำหนด หมายถึง บทบาทที่สังคม กลุ่ม หรือองค์การกำหนดไว้ว่าเป็นรูปแบบของพฤติกรรมประจำตำแหน่งต่าง ๆ ที่มีอยู่ในสังคม กลุ่ม หรือองค์การนั้น ๆ

2. บทบาทที่ผู้อื่นคาดหวัง หมายถึง บทบาทหรือรูปแบบของพฤติกรรมที่ผู้เกี่ยวข้องคาดหวังว่าผู้อยู่ในตำแหน่งจะถือปฏิบัติ

3. บทบาทตามความคิดของผู้อยู่ในตำแหน่ง หมายถึง รูปแบบของพฤติกรรมที่บุคคลผู้อยู่ในตำแหน่ง คิดและเชื่อว่าเป็นบทบาทของตำแหน่งที่ตนดำรงอยู่

4. บทบาทที่ปฏิบัติจริง หมายถึง พฤติกรรมที่ผู้อยู่ในตำแหน่งได้ปฏิบัติหรือแสดงออกมาให้เห็น ซึ่งมักจะเป็นพฤติกรรมที่สอดคล้องกับบทบาทตามความคิดของผู้อยู่ในตำแหน่ง

5. บทบาทที่ผู้อื่นรับรู้ หมายถึง รูปแบบพฤติกรรมที่ผู้อื่นได้รับทราบเกี่ยวกับการปฏิบัติบทบาทของผู้อยู่ในตำแหน่ง ซึ่งมักจะมีการเลือกรับรู้และรับรู้ที่ผิดไปจากความเป็นจริงได้

สุพัตรา สุภาพ (2556 : 11) ได้กล่าวไว้ว่า บทบาท คือ การปฏิบัติตามสิทธิและหน้าที่ของสถานภาพ (ตำแหน่ง) ซึ่งมนุษย์แต่ละคนจะมีหลายบทบาท และแต่ละบทบาทจะมีความสมบูรณ์หรือสมดุลกันพอควร นอกจากนี้ยังได้กล่าวไว้ว่า บทบาทจะกำหนดความรับผิดชอบของงานต่าง ๆ ที่ปฏิบัติ ซึ่งจะช่วยให้บุคคลมีพฤติกรรมอย่างมีประสิทธิภาพ

ประเภทของบทบาท

เบอร์โล (Berlo. 1966 : 153 ; อ้างถึงใน ยงยศ ชื่อสัตย์คมสัน. 2544 : 19 - 20) ได้จำแนกการแสดงบทบาทของบุคคลไว้ 3 ด้าน ดังนี้

1. บทบาทตามอุดมคติหรือบทบาทที่กำหนดไว้ (Role Prescription) เป็นบทบาทที่สังคมกำหนดไว้เป็นระเบียบอย่างชัดเจนว่าบุคคลที่อยู่ในบทบาทนั้นจะต้องทำอะไรบ้าง เช่น เป็นครูต้องมีความรู้ มีจริยธรรม เป็นคนดีสมกับคำว่าปูชนียบุคคล เป็นต้น

2. บทบาทที่ปฏิบัติจริง (Role Description) เป็นบทบาทที่บุคคลได้ปฏิบัติจริงเมื่ออยู่ในบทบาทนั้น เช่น ครูต้องส่งใบลาล่วงหน้า เมื่อได้รับอนุญาตจึงหยุดได้ เป็นต้น

3. บทบาทที่คาดหวัง (Role Expectation) เป็นบทบาทที่ถูกคาดหวังจากบุคคลอื่นว่าตนสมควรจะปฏิบัติอย่างไรในบทบาทนั้น เช่น คาดหวังว่าครูเป็นผู้นำทางประชาธิปไตย สามารถปลูกฝังความเป็นประชาธิปไตยให้นักเรียน เป็นต้น

บรูม และเซเลนิก (Broom and Selenick. 1974 : 34 ; อ้างถึงใน ณรงค์ศักดิ์ พิทักษ์ตันสกุล. 2545 : 11) ได้จำแนกบทบาทออกเป็น

1. บทบาทตามอุดมคติ (Ideal Role) เป็นบทบาทในอุดมคติที่มีการกำหนดสิทธิหน้าที่ระบุเป็นลายลักษณ์อักษรหรือมีตัวบทกฎหมาย ระเบียบ กำหนดให้กระทำกิจกรรมในตำแหน่งหน้าที่นั้น ๆ

2. บทบาทที่เป็นจริง (Performed Role) เป็นบทบาทที่บุคคลได้กระทำจริงซึ่งจะขึ้นกับการสังเคราะห์จากความเชื่อความหวังการรับรู้และประสบการณ์ของผู้ที่เข้ามาดำรงตำแหน่ง ทั้งยังต้องพิจารณาถึงความกดดัน ชีตจำกัดและโอกาสในแต่ละสังคม ในระยะเวลานั้น ๆ ด้วย

3. บทบาทที่ควรปฏิบัติ (Perceived Role) เป็นบทบาทที่ผู้ดำรงตำแหน่ง เชื่อหรือหวังว่า ควรกระทำตามตำแหน่งที่ได้รับ แต่ยังไม่ได้กระทำ ซึ่งอาจจะไม่เหมือนกับบทบาทในอุดมคติ (ไม่มีอยู่ในระเบียบ, กฎหมาย) และบทบาทที่กระทำจริง นอกจากนี้บทบาทที่ควรกระทำยังขึ้นกับความแตกต่างขององค์กรความคิดนึก ประสบการณ์และการรับรู้ของผู้ดำรงตำแหน่งแต่ละคนด้วย

ลินตัน (Linton. 1936 : 70 ; อ้างถึงใน ขงยศ ชื่อสัตย์คมสัน. 2544 : 18) ได้อธิบายว่า ลักษณะพื้นฐานเรื่องสถานภาพและบทบาทของสถานภาพนั้น เป็นเพราะสังคมตั้งอยู่บนรากฐานของการปฏิบัติตอบโต้ของคนในสังคมนั้น (Reciprocal Behavior) ถ้าหากคนไม่มีการกระทำตอบโต้แล้ว แนวคิดในเรื่องฐานะตำแหน่งและบทบาทจะไม่เกิดขึ้นและตำแหน่งหรือสถานภาพเป็นผู้กำหนดบทบาท ผู้ที่มีตำแหน่งจะปฏิบัติหน้าที่ได้สมบทบาทหรือไม่ขึ้นอยู่กับองค์ประกอบหลาย ๆ อย่าง เช่น บุคลิกภาพของผู้สวมบทบาท ลักษณะของสังคมตลอดจนขนบธรรมเนียม ประเพณีและวัฒนธรรมของสังคมนั้นด้วย

สงวน สุทธิเลิศอรุณ (2556 : 39) ได้สรุปแนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับบทบาท แบ่งได้เป็น 3 ลักษณะ คือ

1. บทบาทที่เป็นจริง (Actual Role) เป็นบทบาทที่เจ้าของสถานภาพแสดงจริง ซึ่งอาจจะเป็นบทบาทหน้าที่ที่สังคมคาดหวัง หรือบทบาทที่ตนคาดหวัง หรืออาจไม่เป็นบทบาทที่ตนเองหรือสังคมคาดหวังก็ได้

2. บทบาทตามความคาดหวัง (Expected Role) เป็นบทบาทหน้าที่ที่ผู้อื่นคาดหวังว่าเจ้าของควรมีบทบาทเช่นไร

3. บทบาทตามลักษณะการรับรู้ (Perceived Role) เป็นบทบาทหน้าที่เจ้าของสถานภาพรับรู้ว่าตนเองควรมีบทบาทเช่นไร

สงวนศรี วิรัชชัย (2556 : 21 - 24) กล่าวว่าถ้าพิจารณาให้ลึกซึ้งจะพบบทบาทอยู่ 5 ลักษณะ คือ

1. บทบาทตามที่กำหนด หมายถึง บทบาทที่สังคม กลุ่ม หรือองค์กรกำหนดไว้ว่าเป็นรูปแบบของพฤติกรรมประจำตำแหน่งต่าง ๆ ที่มีอยู่ในสังคม กลุ่ม หรือองค์กรนั้น ๆ

2. บทบาทที่ผู้อื่นคาดหวัง หมายถึง บทบาทหรือรูปแบบของพฤติกรรมที่ผู้เกี่ยวข้องคาดหวังว่าผู้อยู่ในตำแหน่งจะถือปฏิบัติ

3. บทบาทตามความคิดของผู้อยู่ในตำแหน่ง หมายถึง รูปแบบของพฤติกรรมที่บุคคลผู้อยู่ในตำแหน่ง คิดและเชื่อว่าเป็นบทบาทของตำแหน่งที่ตนดำรงอยู่

4. บทบาทที่ปฏิบัติจริง หมายถึง พฤติกรรมที่ผู้อยู่ในตำแหน่งได้ปฏิบัติหรือแสดงออกมาให้เห็น ซึ่งมักจะเป็นพฤติกรรมที่สอดคล้องกับบทบาทตามความคิดของผู้อยู่ในตำแหน่ง

5. บทบาทที่ผู้อื่นรับรู้ หมายถึง รูปแบบพฤติกรรมที่ผู้อื่นได้รับทราบเกี่ยวกับการปฏิบัติ บทบาทของผู้ที่อยู่ในตำแหน่ง ซึ่งมักจะมีการเลืกรับรู้และรับรู้ที่ผิดไปจากความเป็นจริงได้

ทิตยา สุวรรณะชญ (2552 : ไม่มีปรากฏเลขหน้า) ได้แสดงความคิดในเรื่องนี้ไว้ว่า บทบาทเป็นลักษณะพฤติกรรมที่กำหนดโดยฐานะตำแหน่ง และยังได้แบ่งหน้าที่ออกเป็น “บทบาทตามอุดมคติ” (Ideal Role) หรือบทบาทที่ผู้ดำรงตำแหน่งทางสังคมควรปฏิบัติ และ “บทบาทที่เป็นจริง” โดยกล่าวว่า “บทบาทที่ปฏิบัติจริง” นี้เป็นผลรวมของ บทบาทตามอุดมคติ บุคลิกภาพของผู้ดำรงตำแหน่ง อารมณ์ขณะแสดงบทบาทและอุปกรณ์ของผู้ดำรงตำแหน่งที่มีอยู่และปฏิกริยาของผู้ที่เกี่ยวข้อง

จากที่กล่าวมานี้ พอจะสรุปได้ว่า บทบาท หมายถึง การปฏิบัติหน้าที่ตามหน้าที่ตำแหน่งตามสถานภาพที่ตนเองเป็นอยู่ ถ้าตำแหน่งหรือสถานภาพเปลี่ยนไป บทบาทก็เปลี่ยนตามไปด้วย ดังนั้นตำแหน่งและสถานภาพกับการปฏิบัติหน้าที่ความรับผิดชอบตามตำแหน่งและสถานภาพ จึงควบคู่กันเสมอ

การแสดงบทบาทของบุคคลนั้น ต้องเข้าใจความหมายของบทบาท 4 ประการ ได้แก่

1. ความคาดหวังในบทบาท (Role-expectation) คือ บทบาทที่มีอยู่ระบบสังคมเป็น บทบาทที่บุคคลในสังคมคาดหวังให้บุคคลอื่นปฏิบัติอยู่เมื่อดำรงตำแหน่งอยู่ในสังคม
2. การรับรู้บทบาท (Role-precipitation) คือ การที่บุคคลมองเห็นหรือคาดหวังว่าตนเองควรจะมีบทบาทเช่นไร ซึ่งอาจจะสอดคล้องกับความคาดหวังของสังคมหรือไม่ก็ได้
3. บทบาทของพฤติกรรมที่ปฏิบัติจริง (Actual Behavior) ของบุคคลซึ่งอยู่ในสถานะทางอาชีพหรือการเงิน (Zanden and Vander. 2000 : 47)
4. การยอมรับบทบาท (Role-acceptation) คือการที่บุคคลปฏิบัติตามความคิด โดยผ่านกระบวนการของบทบาททั้ง 3 ที่กล่าวมาแล้ว

ทฤษฎีเกี่ยวกับโครงสร้างองค์การสาธารณะ

ในการนำเสนอทฤษฎีเกี่ยวกับ โครงสร้างองค์การสาธารณะในที่นี้ ผู้วิจัยจะนำเสนอแบ่งออกเป็นหัวข้อย่อย 3 หัวข้อ ดังนี้ คือ แนวคิดเกี่ยวกับองค์การสาธารณะ แนวคิดเกี่ยวกับโครงสร้าง องค์การสาธารณะ และองค์ความรู้เกี่ยวกับ โครงสร้างองค์การตรวจ

แนวคิดเกี่ยวกับองค์การสาธารณะ

ก่อนอื่นผู้วิจัยจะขอเสนอความหมายเบื้องต้นเกี่ยวกับองค์การ นักรัฐประศาสนศาสตร์ หลาย ๆ ท่านได้ให้คำนิยามของคำว่า องค์การ ที่แตกต่างกันหรือไม่เหมือนกันทีเดียว ดังนี้ (พิทยา บวรวัฒนา. 2541 : 2 - 5)

เชสเตอร์ บาร์นาร์ด (Chester Barnard) กล่าวว่า องค์กร หมายถึง ระบบที่มีเจตนาจะประสานการกระทำของคนตั้งแต่สองคนขึ้นไป องค์กรอย่างเป็นทางการ หมายถึง การร่วมมือระหว่างคนที่เกิดขึ้นโดยเจตนาและมีจุดมุ่งหมาย

แมกซ์ เวเบอร์ (Max Weber) เป็นที่ยกย่องของนักวิชาการส่วนมาก ว่าเป็นปรมาจารย์ทางทฤษฎีองค์กร ได้เสนอความคิดรูปแบบการจัดองค์กรแบบระบบราชการในอุดมคติ (Ideal-type Bureaucracy) และได้ให้คำนิยามคำว่าองค์กรไว้ว่า หมายถึง ระบบของการกระทำเฉพาะเจาะจงที่มีจุดมุ่งหมาย และมีลักษณะต่อเนื่อง (A System of Continuous Purposive Activity of a Specific Kind)

ริชาร์ด ฮอลล์ (Richard Hall) คิดว่าคำนิยามดังกล่าวสั้นเกินไป จึงได้อำนาจนิยามของกลุ่มการร่วมมือ (หรือการรวมตัวของคนเป็นหมู่คณะ) (Cooperate Group) ของแมกซ์ เวเบอร์ มาอธิบายความหมายขององค์กร กลุ่มการร่วมมือ หมายถึง รูปแบบความสัมพันธ์ทางสังคมแบบหนึ่ง ซึ่งได้วางกฎเกณฑ์ไว้สำหรับการเข้ามาเป็นสมาชิกของกลุ่ม และมีสมาชิกบางคนในกลุ่มนั้นทำหน้าที่เป็นหัวหน้าและฝ่ายบริหาร ซึ่งคอยดูแลให้สมาชิกปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ที่วางไว้ จากคำอธิบายเกี่ยวกับกลุ่มการร่วมมือดังกล่าว ริชาร์ด ฮอลล์ได้แยกองค์ประกอบขององค์กรไว้หกประการประกอบด้วย

ประการแรก องค์กรประกอบด้วย ความสัมพันธ์ทางสังคมระหว่างคน

ประการสอง องค์กรประกอบไปด้วย พรหมแดนที่แยกสมาชิกองค์กรออกจากคนที่ไม่ได้เป็นสมาชิกขององค์กร

ประการสาม องค์กรประกอบด้วย ระเบียบกฎเกณฑ์ ซึ่งมีสมาชิกองค์กรกลุ่มหนึ่งทำหน้าที่ดูแลให้ทุกฝ่ายปฏิบัติตามกฎเกณฑ์นั้น ๆ

ประการสี่ องค์กรมีการจัดระเบียบความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกองค์กร และมีการจัดโครงสร้างองค์กรขึ้น เช่น มีการแบ่งงานกันทำระหว่างสมาชิก มีการกำหนดหลักเกณฑ์ว่าใครมีอำนาจเหนือใคร หรือมีลำดับชั้นของอำนาจ

ประการห้า ความสัมพันธ์ระหว่างคนในองค์กรมีลักษณะเป็นแบบสมาคม (Associative) มากกว่าที่จะเป็นแบบชุมชน (Communal) เหมือนเช่นที่เป็นอยู่ในครอบครัว

ประการหก การทำงานขององค์กรดำเนินการไปแบบต่อเนื่องและมีจุดมุ่งหมาย ซึ่งการทำงานขององค์กรอาจดำเนินไปหลายชั่วอายุคนก็ได้ และมีสมาชิกเข้าออกตลอดระยะเวลาดังกล่าว

เอ็ดเวิร์ด กรอส และเอมิไท อิติซอ (Edward Gross และ Amitai Etzioni) อธิบายว่า องค์กร หมายถึง หน่วยทางสังคมหรือการรวมกลุ่มของมนุษย์ที่ถูกสร้างขึ้นมาเพื่อบรรลุเป้าหมายเฉพาะบางประการ ตัวอย่างองค์กร ได้แก่ บริษัท (Corporations) กองทหาร โรงเรียน โรงพยาบาล โบสถ์ และคุก องค์กรมีลักษณะที่สำคัญ กล่าวคือ

ประการแรก มีการจัดองค์การ เช่น การแบ่งงานกันทำ การจัดสรรอำนาจและการแบ่งความรับผิดชอบ

ประการสอง องค์การต้องมีศูนย์อำนาจ ซึ่งทำหน้าที่ควบคุมประสานการทำงานของสมาชิกองค์การให้มุ่งที่จะบรรลุเป้าหมายขององค์การ

ประการสาม องค์การจะทำหน้าที่ควบคุมการบริหารงานบุคคล โดยทำการโยกย้ายสมาชิกขององค์การที่ทำงานไม่ได้ผลดี และนำเอาคนที่เก่งกว่ามาทำหน้าที่แทน

จากลักษณะสามประการนี้ กรอส และอิชิโอะนิ จึงได้กล่าวว่า คำว่า องค์การ นั้นไม่ได้หมายถึง การรวมกลุ่มของมนุษย์ในทุกรูปแบบ เช่น ครอบครัว กลุ่มเพื่อน ชนเผ่า เป็นต้น

ในพจนานุกรมทางรัฐประศาสนศาสตร์ของ Ralph C. Chandler และ Jack C. Plano ได้ให้ความหมายขององค์การไว้ว่า หมายถึง กลุ่มคนซึ่งใช้การออกแบบโครงสร้างเพื่อช่วยให้บรรลุเป้าหมายบางสิ่งบางอย่างของกลุ่ม (A Goal - seeking Group of Individual Who Use a Structure Designed to Help Achieve Its Objectives)

ริชาร์ด สก็อตต์ (W. Richard Scott) นักสังคมวิทยาด้านองค์การ ได้ให้ความเห็นว่า องค์การเป็นคำที่สามารถนิยามได้สามแบบ ถ้ามององค์การในฐานะเป็นระบบที่สมเหตุสมผล (Rational System) องค์การ หมายถึง การรวมกลุ่ม (Collectivity) ที่มีวัตถุประสงค์เพื่อบรรลุเป้าหมายบางสิ่งบางอย่างที่เฉพาะเจาะจง และเป็นการรวมกลุ่มที่มีโครงสร้างทางสังคมที่เป็นทางการค่อนข้างสูง ถ้ามององค์การในฐานะเป็นระบบธรรมชาติ (Natural System) องค์การ หมายถึง การรวมกลุ่มซึ่งโครงสร้างอย่างเป็นทางการหรือเป้าหมายทางการนั้น และถ้ามององค์การในฐานะระบบเปิด (Open System) องค์การ หมายถึง การจับมือกันระหว่างกลุ่มผลประโยชน์ต่าง ๆ ซึ่งพยายามเจรจาตกลงกัน เพื่อแสวงหาเป้าหมายในการทำงานร่วมกัน

สตีเฟน พี. روبบินส์ (Stephen P. Robbins) นักวิชาการท่านสุดท้ายให้ความเห็นว่า องค์การหมายถึง การทำงานร่วมกัน (Collective Activities) ระหว่างสองคนขึ้นไป เพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ร่วมกันบางประการที่ได้มีการวางแผนการประสานงานไว้ล่วงหน้าแล้ว โดยมีคุณลักษณะขององค์การ ดังนี้

1. การวางแผน การประสานงาน เป็นหลักประกันว่าสมาชิกขององค์การจะทำงานร่วมกันอย่างกลมกลืน และไม่เกิดการงานซ้ำซ้อนขึ้น
2. สมาชิกขององค์การมีกิจกรรมการทำงานของตนอย่างสม่ำเสมอ เช่น ทำงานแปดโมงเช้าถึงสี่โมงเย็น
3. โครงสร้างอย่างเป็นทางการ องค์การมีการแบ่งงานและมอบหมายงานให้แก่สมาชิกองค์การทำ การมีลำดับชั้น หมายถึง การที่มีสมาชิกองค์การคนหนึ่งคุมการทำงานของลูกน้อง

4. เป้าหมายบางสิ่งบางอย่าง เป้าหมายขององค์กรมักเป็นเป้าหมายที่คน ๆ เดียวไม่สามารถทำได้ หรือถ้าทำได้ก็ทำด้วยความยากลำบากยิ่ง จึงเกิดความจำเป็นที่คนหลายคนต้องมาจับมือร่วมกันทานในองค์กร เพื่อบรรลุเป้าหมายดังกล่าว

ในองค์กรบางองค์กร การแบ่งงานกันรับผิดชอบจำเป็นต้องเขียนเป็นลายลักษณ์อักษร เพื่อไม่ให้เกิดปัญหาภายหลัง ซึ่งจะต้องมีการระบุหน้าที่ความรับผิดชอบของตำแหน่งต่าง ๆ ไว้ชัดเจน เพราะต้องอาศัยคนที่มีความสามารถเฉพาะ ความไม่เสมอภาคระหว่างตำแหน่งจึงเกิดขึ้นในองค์กร ขนาดใหญ่ เกิดลำดับชั้นของหน้าที่หรือที่เรียกว่าลำดับชั้นของอำนาจ (Hierarchy of Authority) กลายเป็นส่วนประกอบที่สำคัญประการหนึ่งของโครงสร้างองค์กรควบคู่กับการแบ่งงานกันทำ (Division of Labor)

ส่วนองค์กรสาธารณะนั้นเป็นองค์กรที่มีลักษณะเฉพาะเจาะจงที่แตกต่างจากองค์กรรูปแบบอื่น โดยมีลักษณะที่สำคัญดังนี้ คือ (พิทยา บวรวัฒนา. 2541 : 6 - 7)

1. องค์กรสาธารณะที่ทำหน้าที่บริการต่อประชาชน โดยตรง (Distributive Public Organizations) เช่น กระทรวงสาธารณสุขให้บริการด้านการสาธารณสุข กระทรวงศึกษาธิการให้บริการการศึกษา กรมตำรวจป้องกันปราบปรามอาชญากรรมและจัดระบบการจราจร การไฟฟ้านครหลวงจ่ายกระแสไฟฟ้าให้คนกรุงเทพมหานคร การประปาส่วนภูมิภาคจัดบริการน้ำประปาแก่คนไทย บางส่วนที่อยู่ส่วนภูมิภาค การรถไฟแห่งประเทศไทยให้บริการแก่ผู้โดยสารและการขนส่งสินค้า กองทัพอากาศทำหน้าที่ป้องกันประเทศตลอดจนการสงคราม ทกม. ทำหน้าที่เก็บขยะมูลฝอยในกรุงเทพมหานคร กรมทางหลวงเป็นองค์กรหนึ่งซึ่งทำหน้าที่ในการสร้างถนน องค์กรสวนสัตว์จัดสถานที่พักผ่อนให้กับประชาชน การทางพิเศษแห่งประเทศไทยจัดการบริหารทางด่วนต่าง ๆ

2. องค์กรสาธารณะที่ทำหน้าที่ดูแลและควบคุมกิจกรรมต่าง ๆ ของประชาชนในสังคม (Regulative Public Organizations) เช่น การควบคุมธุรกิจการค้าต่าง ๆ ที่ดำเนินการโดยเอกชน การควบคุมความประพฤติของประชาชน โดยทั่วไปแล้ว รัฐจะมีการออกกฎหมาย ระเบียบแบบแผนมากมายเพื่อดูแลควบคุมประชาชน เช่น ในประเทศไทยมีประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และประมวลกฎหมายอาญาเป็นหลักในการควบคุมความประพฤติของประชาชน การจัดบริการสินค้าต่าง ๆ โดยเอกชนเพื่อนำมาเสนอขายต่อประชาชนนั้น ถูกหน่วยงานของรัฐที่รับผิดชอบควบคุมดูแลกำกับให้บริษัทเอกชนเหล่านั้นปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ที่ได้วางไว้ เนื่องจากว่ากิจกรรมของประชาชนในสังคมมีมากมาย ดังนั้น รัฐจึงออกกฎหมายไว้อย่างกว้างขวางและมอบหมายให้หน่วยงานของรัฐต่าง ๆ มากมายรับผิดชอบ เช่น เอกชนที่ทำธุรกิจด้านโรงแรม รัฐได้ออก พ.ร.บ. โรงแรม พ.ศ. 2479 กำหนดกฎเกณฑ์การดำเนินธุรกิจโรงแรม ตลอดจนมอบหมายให้ข้าราชการมีอำนาจและหน้าที่ในการดูแลให้การดำเนินธุรกิจโรงแรมเป็นไปตามกฎหมายด้วย

3. องค์กรสาธารณะที่ทำหน้าที่จัดสรรทรัพยากรของบุคคลและกลุ่มบุคคลในสังคมเสียใหม่ (Redistributive Public Organizations) บางครั้งการดำเนินงานขององค์กรสาธารณะมีวัตถุประสงค์ที่จะเปลี่ยนแปลงโครงสร้างทางสังคมของประเทศ เช่น ในประเทศที่มีคนยากจนจำนวนมาก รัฐอาจมีนโยบายเก็บภาษีรายได้ ที่ดิน ทรัพย์สินต่างๆ จากคนรวยในอัตราที่สูงเพื่อนำเงินที่เก็บได้มากระจายให้กับ คนยากจนในประเทศไทย องค์กรในลักษณะนี้ ได้แก่ สำนักงานปฏิรูปที่ดินทำหน้าที่จัดหาที่ดินเพื่อจัดสรรให้กับเกษตรกรที่ยากจน การที่คณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนมีนโยบายบางประการ ในการส่งเสริมอุตสาหกรรมบางประเภท ทำให้อุตสาหกรรมบางประเภทดังกล่าวก้าวหน้าเจริญเติบโตขึ้น และมีผลเป็นการเปลี่ยนแปลง โครงสร้างทางเศรษฐกิจของประเทศในที่สุด และองค์กรสาธารณะที่ให้บริการด้านสาธารณูปโภค เช่น การไฟฟ้านครหลวงดำเนินการเก็บค่าบริการในอัตราก้าวหน้า คือ ใครใช้มากเกินขอบเขตที่ทางการกำหนดไว้ จะต้องเสียอัตราต่อหน่วยเพิ่มขึ้นด้วย

แนวคิดเกี่ยวกับโครงสร้างองค์กรสาธารณะ

ในการพิจารณาถึงลักษณะของ โครงสร้างองค์กร โดยทั่วไปว่าจะป็นรูปแบบใดนั้น เราจะพิจารณาถึงลักษณะที่สำคัญ 3 ประการ คือ (พิทยา บวรวัฒนา. 2541 : 89 - 102)

1. ความสลับซับซ้อนของโครงสร้างองค์กร (Complexity)

ความสลับซับซ้อนของ โครงสร้างองค์กร หมายถึง ระดับความแตกต่าง (Differentiation) ที่ปรากฏอยู่ใน โครงสร้างองค์กร ความแตกต่างดังกล่าวมี 3 ลักษณะ คือ

1.1 ความแตกต่างตามแนวนอน (Horizontal Differentiation) หมายถึง ความแตกต่างที่มีอยู่ระหว่างหน่วยงานย่อย (Units) ตามแนวนอนในด้านลักษณะพื้นฐานของสมาชิก ลักษณะของงานที่ทำ การศึกษาและการฝึกอบรมของสมาชิก แสดงออกได้ 2 ลักษณะ

1.1.1 ลักษณะของความหลากหลายในความเชี่ยวชาญพิเศษในการทำงาน (Job Specialization) เหตุที่องค์กรยังนิยมแบ่งงานให้คนที่มีความชำนาญพิเศษทำ เป็นเพราะการแบ่งงานกันทำ (Division of Labor) มีประโยชน์หลายประการ คือ

ประการแรก การแบ่งงานเช่นนั้นเป็นวิธีเดียวที่จะทำให้ องค์กรทำงานที่สลับซับซ้อนได้สำเร็จ

ประการสอง คน ๆ เดียวมีข้อจำกัดในการเรียนรู้งานที่ต้องใช้ความรู้ที่ก้าวหน้าหลาย ๆ อย่าง

ประการสาม การนำเอาคนที่มีความรู้เฉพาะเรื่องไปทำงานที่ไม่อาศัยความรู้มากนัก ย่อมเป็นการใช้ทรัพยากรแบบไม่มีประสิทธิภาพ

ประการสี่ การแบ่งงานกันทำ ทำให้คนสามารถพัฒนาทักษะในการทำงานนั้น ๆ สูงขึ้น เพราะมีประสบการณ์

1.1.2 ลักษณะของความหลากหลายของกลุ่มผู้เชี่ยวชาญ (Departmentation) เป็นวิธีการที่องค์กรใช้เพื่อประสานกิจกรรมต่าง ๆ ซึ่งมีความแตกต่างกันในแนวนอน หลักการจัดกลุ่มผู้เชี่ยวชาญมีอยู่ 6 หลัก คือ

- 1) ใช้จำนวนลูกจ้างหารด้วยจำนวนหัวหน้างานเป็นหลักว่าแต่ละกลุ่ม (หรือหน่วยงาน) ตามแนวนอนขององค์กรควรประกอบด้วยคนกี่คน วิธีนี้ง่าย รวดเร็ว และยุติธรรม แต่ในทางปฏิบัติต้องคำนึงถึงเหตุผลด้วยเพราะบางกลุ่ม (หน่วยงาน) อาจสำคัญกว่ากลุ่มอื่น (หน่วยงานอื่น)
- 2) แบ่งตามหน้าที่ (Function) เช่น แบ่งองค์กรเป็นฝ่ายตลาด วิจัย ประชาสัมพันธ์ เป็นวิธีที่เหมาะสมสำหรับแยกผู้เชี่ยวชาญออกเป็นหมวดหมู่
- 3) แบ่งตามบริการหรือสินค้า (Service of Product) เช่น บริษัทยนตรกิจ แบ่งการขายเป็นแผนก Citroen, BMW เป็นวิธีแบ่งที่เหมาะสมสำหรับกรณีที่บริการ และสินค้าเปลี่ยนแปลง รวดเร็วและหลากหลาย
- 4) แบ่งตามลูกค้า (Client) เช่น องค์กรทหารผ่านศึก เหมาะสำหรับองค์กรที่ต้องการให้บริการกลุ่มลูกค้าใด โดยเฉพาะให้รวดเร็ว
- 5) แบ่งตามสถานที่ตั้ง (Geography) เพื่อใช้ประโยชน์จากข้อมูลในท้องถิ่น เพื่อจะได้ตัดสินใจได้เหมาะสมกับความต้องการของท้องถิ่น ๆ
- 6) แบ่งตามกระบวนการ (Process) เมื่อลูกค้าหรือสินค้าจำเป็นต้องผ่านขั้นตอนหลายหน่วยงาน

1.2 ความแตกต่างตามแนวตั้ง (Vertical Differentiation) หมายถึง ความลึกของโครงสร้างหรือจำนวนระดับ (Levels) ในลำดับชั้น (Hierarchy) อาจกล่าวได้ว่าความแตกต่างตามแนวตั้ง เกิดจากความจำเป็นที่ต้องประสานงานกลุ่มผู้เชี่ยวชาญ (หรือหน่วยงานย่อย) ต่าง ๆ ตามแนวนอนขององค์กร การทำงานของกลุ่มผู้เชี่ยวชาญจำเป็นต้องอาศัยหัวหน้า ซึ่งจะคอยดูแล ให้งานที่กลุ่มของตนทำนั้น สอดคล้องกับงานของกลุ่มอื่นๆ ด้วย และตรงกับเป้าหมายส่วนรวมขององค์กร

องค์กรสององค์กรที่มีจำนวนสมาชิกเท่ากัน ไม่จำเป็นต้องมีระดับของความแตกต่างตามแนวตั้งเท่ากันเสมอไป ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับขอบข่ายการควบคุมลูกน้องที่ลูกพี่มีอยู่ สมมุติว่ามีองค์กร 2 องค์กร องค์กร ก. ลูกพี่มีขอบข่ายการควบคุมเท่ากับ 4 ส่วนองค์กร ข. ลูกพี่มีขอบข่ายการควบคุมเท่ากับ 8 จะพบว่าองค์กร ก. จะมีโครงสร้างสูง เพราะมีระดับ 7 ระดับ ส่วนองค์กร ข. จะมีโครงสร้างเตี้ยกว่า ก. เพราะมีระดับ 5 ระดับ และทั้งองค์กร ก. และ ข. ต่างก็มีจำนวนลูกน้องระดับล่างสุดเท่ากัน คือ 4,096

ระดับองค์การ	องค์การ ก.	องค์การ ข.
	สมาชิกแต่ละระดับ	
	ขอบข่ายการควบคุมสมมติ	ขอบข่ายการควบคุมสมมติ
	เท่ากับ 4	เท่ากับ 8
1	1	1
2	4	8
3	16	64
4	64	512
5	256	4,096
6	1,024	-
7	4,096	-
	สมาชิกองค์การ = 4,096 ฝ่ายจัดการ = 1,396 (ระดับ 1 - 6)	สมาชิกองค์การ = 4,096 ฝ่ายจัดการ = 585 (ระดับ 1 - 4)

ภาพประกอบ 2 ความแตกต่างตามแนวตั้งและขอบข่ายการควบคุม

1.3 การกระจายในลักษณะที่ตั้ง (Spatial Dispersion or Differentiation) ความสลับซับซ้อนขององค์การจากการกระจายลักษณะที่ตั้ง เกิดได้ 2 ลักษณะ

1.3.1 การกระจายที่ตั้งในเรื่องความแตกต่างตามแนวนอน เช่น โรงงานรถยนต์มีฝ่ายขายและฝ่ายผลิต องค์การที่มีฝ่ายขายและฝ่ายผลิตตั้งอยู่ในเมืองเดียวกัน จะมีความสลับซับซ้อนน้อยกว่าองค์การที่มีฝ่ายขายและฝ่ายผลิตตั้งอยู่คนละเมือง

1.3.2 การกระจายที่ตั้งในเรื่องความแตกต่างตามแนวตั้ง เช่น องค์การที่รวมสมาชิกทุกระดับ ฝ่ายจัดการ ฝ่าย Middle Management ฯลฯ อยู่ที่เดียวกัน จะมีความสลับซับซ้อนน้อยกว่าองค์การที่มีฝ่ายต่าง ๆ อยู่คนละเมือง

2. ความเป็นทางการ (Formalization)

ความเป็นทางการ หมายถึง องค์การมีมาตรฐาน (Standardization) การทำงานแต่ละงานมากน้อยแค่ไหน องค์การที่มีความเป็นทางการสูง หมายถึง องค์การที่ได้กำหนดรายละเอียดในการทำงานไว้อย่างดี คือ องค์การได้ออกกฎเกณฑ์การทำงานได้อย่างครอบคลุม จะทำให้สมาชิกองค์การทำงานไปตามหลักเกณฑ์สากลขององค์การ และสมาชิกองค์การจะมีโอกาสน้อยในการทำงานตามใจชอบ ทำให้สมาชิกองค์การไม่ต้องเสียเวลาคิดว่าจะทำงานอย่างไรถึงจะดี

ปกติแล้ว องค์การจะกำหนดมาตรฐานการทำงานเป็นลายลักษณ์อักษร แต่มาตรฐานการทำงานยังรวมไปถึงกฎเกณฑ์การทำงานที่ไม่ได้ระบุไว้เป็นลายลักษณ์อักษร เช่น อาจเป็นเรื่องความเห็นของคณงาน ประเพณีการทำงานซึ่งเป็นที่เข้าใจกันมาช้านานในหมู่สมาชิกขององค์การ

ระดับของความเป็นทางการอาจแตกต่างกันระหว่างองค์กรด้วยกัน และภายในองค์กรเดียวกันด้วย (เช่น มหาวิทยาลัย เวลาราชการของอาจารย์ และบุคลากรนั้นแตกต่างกัน บุคลากรอาจต้องเซ็นต์ชื่อทำงาน 8:00 - 12:00, 13:00 - 16.00 น. ในขณะที่เวลามาทำงานของอาจารย์จะมีความยืดหยุ่นมากกว่า)

ในความเป็นจริงนั้น ความเป็นทางการอาจมีได้ 2 ลักษณะ

1. ภายนอกสมาชิกองค์กร เช่น กฎเกณฑ์การทำงานที่ฝ่ายบริหารกำหนดขึ้น
2. ภายในสมาชิกองค์กร เช่น กฎเกณฑ์การทำงานที่สายอาชีพกำหนดไว้ให้ล่วงหน้า

ก่อนเข้ามาทำงาน เช่น นายแพทย์จะเรียนวิธีรักษาคนไข้จากมหาวิทยาลัย

วิธีการสร้างมาตรฐานการทำงานมีหลายวิธี เช่น

1. การคัดเลือกคนเข้าทำงาน เลือกคนที่มีคุณสมบัติเหมาะสมทั้งด้านคุณวุฒิและมีบุคลิกที่เข้ากับบุคลิกของคนงานเก่าได้ดี

2. การกำหนดบทบาทและหน้าที่ของแต่ละตำแหน่งอย่างหลวม ๆ หรือละเอียด

3. กฎ (Rules) ขั้นตอน (Procedures) นโยบาย (Policies)

กฎ คือ คำแถลงที่กำหนดว่าลูกจ้างทำอะไรได้ ทำอะไรไม่ได้

ขั้นตอน คือ ขั้นตอนต่างๆ ที่ลูกจ้างต้องปฏิบัติตาม

นโยบาย คือ แนวทางซึ่งเป็นข้อจำกัดขอบเขตการตัดสินใจของลูกจ้าง

4. การฝึกอบรม (Training) เพื่อปลูกฝังค่านิยม และพฤติกรรมการทำงานตามที่องค์กรปรารถนา

5. การกำหนดให้มีการพิสูจน์ตัวเองของสมาชิกใหม่ ว่าตนเป็นคนซื้อสัตย์ มีความจงรักภักดีต่อองค์กร

มีข้อสังเกต คือ คนงานแบบ Theory Y ซึ่งเป็นคนที่มีความรับผิดชอบในงาน มีวิจรรย์ญาณที่ดีและควบคุมตนเองได้นั้น เหมาะที่จะเป็นคนที่ทำงานภายใต้โครงสร้างแบบมีความเป็นทางการน้อย ส่วนคนแบบ Theory X นั้น เป็นคนที่ไม่สามารถตัดสินใจ หาวิธีทำงานที่เหมาะสมได้ ฝ่ายจัดการต้องคิดหากฎเกณฑ์ต่าง ๆ เพื่อควบคุมความประพฤติ ดังนั้น จึงเป็นคนที่เหมาะกับโครงสร้างองค์กรที่ความเป็นทางการสูง

3. การรวมอำนาจ (Centralization)

การรวมอำนาจ หมายถึง ระดับความมากน้อยที่อำนาจอย่างเป็นทางการในการตัดสินใจเรื่องสำคัญ ๆ ภายในองค์กร ไปกระจุกตัวอยู่ในมือของคน ๆ เดียว หน่วยงาน ๆ เดียว หรือระดับ ๆ เดียวในลำดับชั้น ในทางตรงกันข้าม องค์กรที่มีการรวมอำนาจน้อยหรือมีการกระจายอำนาจมากขึ้น จะมีลักษณะเป็นองค์กรที่อำนาจการตัดสินใจเรื่องที่สำคัญ ๆ นั้นไม่ได้ตกอยู่คน ๆ เดียว หน่วยงานใด

เพียงหน่วยงานเดียว หรือระดับใดระดับเดียวในลำดับชั้น หากแต่ว่าอำนาจการตัดสินใจนั้น กระจายไปอยู่ในมือของคนหลายคน หน่วยงานหลายหน่วยงาน หรือระดับหลายระดับในลำดับชั้น ลักษณะการรวมอำนาจของโครงสร้างองค์การนั้น เกี่ยวข้องกับเรื่องการตัดสินใจ ขั้นตอนในกระบวนการตัดสินใจ คือ

ขั้นแรก เป็นการเก็บข้อมูลและป้อนข้อมูลต่อผู้ตัดสินใจ

ขั้นสอง เป็นการตีความข้อมูลและให้ความเห็นเสนอแนะ

ขั้นสาม เป็นการตัดสินใจว่าจะทำอะไร

ขั้นสี่ เป็นการมอบหมายอำนาจให้คนอื่นดำเนินการตามนโยบายที่ตัดสินใจ

ขั้นห้า เป็นการปฏิบัติการให้บรรลุเป้าหมายของนโยบาย



ภาพประกอบ 3 ขั้นตอนการตัดสินใจในองค์การ

4. ความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะทั้งสามของโครงสร้างองค์การ

องค์การที่มีโครงสร้างแบบกระจายอำนาจ มักเป็นองค์การที่มีความสลับซับซ้อนของโครงสร้างที่สูง เช่น องค์การที่มีตำแหน่งผู้เชี่ยวชาญหลายตำแหน่ง จะทำให้มีความจำเป็นมากขึ้นที่จะใช้ความรู้ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะเรื่องในการตัดสินใจภายในองค์การ

องค์การที่มีโครงสร้างแบบเป็นทางการสูง อาจจะมีการรวมอำนาจของโครงสร้างที่สูงหรือกระจายอำนาจของโครงสร้างสูงก็ได้ ทั้งนี้ ขึ้นอยู่กับลักษณะความเชี่ยวชาญเฉพาะเรื่องของลูกน้อง กล่าวคือ คนงานที่ไม่มีความรู้ความสามารถพิเศษ (Unskilled Labor) จะเหมาะสมที่จะอยู่ในองค์การที่มีโครงสร้างแบบรวมอำนาจ ในทางตรงกันข้าม องค์การที่มีโครงสร้างแบบกระจายอำนาจ จะเหมาะสมสำหรับคนงานที่มีความรู้วิชาชีพเฉพาะเรื่อง แต่ทั้งนี้ ขึ้นอยู่กับเรื่องที่ตัดสินใจด้วย ถ้าเป็นเรื่องนโยบายหลักขององค์การ องค์การจะมีโครงสร้างแบบรวมอำนาจรองรับ แม้ว่าคนงานจะเป็นกลุ่มวิชาชีพก็ตาม เป็นต้น

นักวิชาการชื่อ เฮนรี มินท์เบิร์ก (Henry Mintzberg) ในหนังสือชื่อ The Structuring of Organizations ได้แบ่งประเภทของโครงสร้างองค์การสาธารณะ โดยใช้หลักเกณฑ์พิจารณาว่า ส่วนประกอบ (Parts) ต่าง ๆ ขององค์การมีลักษณะและส่วนผสมประการใด แยกออกเป็น 5 แบบ คือ (พิทยา บวรวัฒนา. 2541 : 161 - 174)

1. องค์กรสาธารณะแบบเรียบง่าย (The Simple Structure)
2. องค์กรสาธารณะแบบเครื่องจักร (The Machine Bureaucracy)
3. องค์กรสาธารณะแบบวิชาชีพ (The Professional Bureaucracy)
4. องค์กรสาธารณะแบบสาขา (The Divisionalized Form)
5. องค์กรสาธารณะแบบโครงการ (The Adhocracy)

ตาราง 1 เปรียบเทียบลักษณะรูปแบบขององค์กร

ลักษณะรูปแบบ	เรียบง่าย	จักรกล	วิชาชีพ	สาขา	โครงการ
กลไกการประสานงานที่สำคัญ	ควบคุมโดยตรง	สร้างมาตรฐานการทำงาน	สร้างมาตรฐานความรู้ความสามารถ	สร้างมาตรฐานปัจจัยนำออก	ต่างฝ่ายเข้าหากัน
ส่วนประกอบที่เป็นหัวใจ	นักบริหารระดับสูง	เจ้าหน้าที่ฝ่ายเสนาธิการ	ฝ่ายปฏิบัติงานหลัก	นักบริหารงานระดับกลาง	ฝ่ายสนับสนุนและฝ่ายปฏิบัติงานหลัก
ลักษณะโครงสร้าง	รวมอำนาจยึดหยุ่น	รวมอำนาจในแนวตั้งและการกระจายอำนาจเล็กน้อยในแนวนอน	- การกระจายอำนาจในแนวตั้งและแนวนอน - เน้นความเชี่ยวชาญเฉพาะในงานหลักที่มีขนาดใหญ่ - การจัดกลุ่มตามหน้าที่	- จัดกลุ่มตามตลาด - การกระจายอำนาจในแนวตั้งเล็กน้อย	- ยึดหยุ่น - กระจายอำนาจบางจุด - ความชำนาญพิเศษตามแนวนอน - จัดกลุ่มตามตลาดและหน้าที่

ตาราง 1 (ต่อ)

ลักษณะ รูปแบบ	เรียบง่าย	จักรกล	วิชาชีพ	สาขา	โครงการ
ปัจจัยภายนอก	- อายุน้อย - ขนาดเล็ก - ลักษณะการทำงานแบบง่าย - สภาพแวดล้อมที่เรียบง่ายและเปลี่ยนแปลง - ไม่เป็นที่นิยม	- อายุมาก - ขนาดใหญ่ - สภาพแวดล้อมที่เรียบง่ายและมีเสถียรภาพ - ไม่เป็นที่นิยม	- สภาพแวดล้อมที่สลับซับซ้อนและมีเสถียรภาพ - ไม่นั่นการควบคุมภายในมากมักเป็นที่นิยม	- ความหลากหลายของตลาด - อายุมาก - ขนาดใหญ่ - นักบริหารระดับกลางต้องการอำนาจ	- สภาพแวดล้อมสลับซับซ้อน - อายุน้อย - เป็นที่นิยม

รูปแบบของค์การ

องค์การแบบเรียบง่าย (The Simple Structure)

เป็นลักษณะขององค์การที่ประกอบด้วยสองส่วนเป็นสำคัญ คือ ส่วนนักบริหารงานระดับสูงหรือฝ่ายบัญชาการสูงสุด และเจ้าหน้าที่ฝ่ายปฏิบัติงานหลักเป็นสำคัญ นักบริหารงานระดับสูงจะทำหน้าที่เป็นผู้นำที่เข้มแข็งเข้าไปควบคุมการทำงานของเจ้าหน้าที่ฝ่ายปฏิบัติงานหลักอย่างใกล้ชิดและยังเป็นผู้กำหนดนโยบาย และทำการตัดสินใจเรื่องสำคัญ ๆ ขององค์การ

ในองค์การแบบเรียบง่าย นักบริหารระดับสูงจะมีบทบาทมาก ทำหน้าที่เป็นผู้ควบคุมและประสานงานโดยตรงกับลูกน้องในฝ่ายปฏิบัติงานหลัก การจัดแบ่งหน่วยงานภายในองค์การใช้หลักการแบ่งตามหน้าที่

ตัวอย่างองค์การแบบเรียบง่าย ได้แก่ กิจการค้าขายรายย่อยที่เจ้าของกิจการมักเข้าดำเนินการควบคุมลูกน้องฝ่ายปฏิบัติงานหลักเอง เช่น กรณีเจ้าของกิจการร้านอาหารที่เข้าไปดูแลควบคุมลูกน้อง (ฝ่ายทำอาหาร ฝ่ายเสิร์ฟอาหาร ฝ่ายล้างจาน ฝ่ายเก็บเงิน) ด้วยตัวเอง

องค์การระบบราชการแบบเครื่องจักร (The Machine Bureaucracy)

ตรงกับรูปแบบระบบราชการในอุดมคติของแมกซ์ เวเบอร์ ตัวอย่างองค์การรูปแบบระบบราชการแบบเครื่องจักรกล ได้แก่ โรงงานประกอบชิ้นส่วนรถยนต์ขนาดใหญ่ กรมไปรษณีย์ เรือรบ กองทัพ เป็นต้น

เฮนรี มินท์เชอเบิร์ก ได้สรุปลักษณะโครงสร้างขององค์การระบบราชการแบบเครื่องจักรกลไว้ว่า

1. เป็นองค์การที่มีการแบ่งแยกแจกแจงหน้าที่ตามความชำนาญพิเศษอย่างมาก
2. เป็นองค์การที่ทำงานในระดับปฏิบัติงานหลัก มีลักษณะที่ซ้ำซากจำเจ
3. เป็นองค์การที่ขั้นตอนในการทำงานในระดับปฏิบัติงานหลัก มีความเป็นทางการสูง
4. เป็นองค์การที่ระบบการติดต่อภายในถูกกำหนดโดยกฎระเบียบจำนวนมาก และมีความเป็นทางการ

5. เป็นองค์การที่ระดับปฏิบัติงานหลักมีขนาดใหญ่มาก
6. เป็นองค์การที่มีการจัดกลุ่มของงานตามลักษณะหน้าที่
7. เป็นองค์การที่มีการรวมอำนาจในการตัดสินใจไว้อย่างค่อนข้างมาก
8. เป็นองค์การที่มีโครงสร้างส่วนบริหารงาน (ระดับนักบริหารงาน) ค่อนข้างสมบูรณ์ และมีการแยกฝ่ายงานหลักออกจากฝ่ายเสนาธิการ และฝ่ายงานสนับสนุนอย่างเด็ดขาด

หน้าที่สำคัญของนักบริหารระดับกลาง มี 3 ประการ คือ

ประการแรก นักบริหารระดับกลางมีหน้าที่ในการแก้ปัญหาความขัดแย้งที่เกิดขึ้นระหว่างเจ้าหน้าที่ฝ่ายปฏิบัติงานหลัก ซึ่งมีความเชี่ยวชาญในการทำงานเป็นการเฉพาะเรื่อง

ประการสอง นักบริหารระดับกลางมีหน้าที่เป็นตัวกลางประสานงานระหว่างเจ้าหน้าที่ฝ่ายเสนาธิการ (ที่ทำหน้าที่วิเคราะห์และสร้างมาตรฐานให้กับเจ้าหน้าที่ฝ่ายปฏิบัติงานหลัก) และเจ้าหน้าที่ฝ่ายปฏิบัติงานหลัก

ประการสาม นักบริหารระดับกลางมีหน้าที่สนับสนุนการทำงานในองค์การด้วยการแปลงแผนปฏิบัติงานที่ถูกกำหนดมาจากเบื้องบนให้เจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานหลักทำ และนักบริหารระดับกลางมีหน้าที่รวบรวมข้อมูลต่าง ๆ ของการทำงานในระดับล่างเพื่อนำส่งขึ้นไปตามลำดับชั้นให้นักบริหารระดับสูงได้ทราบ

ปกติแล้ว องค์การทั้งหลายที่มีลักษณะเป็นองค์การระบบราชการแบบเครื่องจักรกลจะเป็นองค์การที่เติบโตมานานแล้ว จนได้มีการจัดตั้งมาตรฐานของการทำงานขึ้น นอกจากนี้ องค์การระบบราชการแบบเครื่องจักรกลยังเป็นองค์การที่มีขนาดใหญ่ซึ่งทำงานไม่ก็ประเภท แต่เป็นงานที่มีปริมาณมากและเป็นงานที่มีลักษณะการทำงานที่ซ้ำซาก รูปแบบขององค์การระบบราชการ

แบบเครื่องจักรกลเหมาะที่จะนำมาใช้กับองค์กรที่มีสภาพแวดล้อมที่มีเสถียรภาพและเรียบง่าย ปราศจากคู่แข่งที่น่ากลัวที่คอยผลิตสินค้าและบริการอย่างเดียวกัน นอกจากนี้การพัฒนาด้านเทคโนโลยีการผลิตสินค้าและบริการยังเป็นไปอย่างเชื่องช้าด้วย

องค์การระบบราชการแบบวิชาชีพ (The Professional Bureaucracy)

องค์การระบบราชการแบบวิชาชีพ หมายถึง องค์กรที่มีลักษณะเป็นแบบระบบราชการ (Bureaucracy) เหมือนกับระบบราชการเครื่องจักรกล กล่าวคือ การทำงานภายในขององค์กรเป็นไปตามมาตรฐาน (Standardization) ที่ได้กำหนดไว้ล่วงหน้า ความแตกต่างระหว่างองค์การระบบราชการแบบวิชาชีพและองค์การระบบราชการแบบเครื่องจักรกลอยู่ตรงที่ลักษณะของงานในองค์การ ระบบราชการแบบวิชาชีพมีความสลับซับซ้อนมากทำให้เกิดความจำเป็นต้องใช้เจ้าหน้าที่ในระดับปฏิบัติการหลักที่ได้รับการฝึกฝนมาเป็นเวลานานเป็นผู้ปฏิบัติงาน นอกจากนี้ในขณะที่องค์การระบบราชการแบบเครื่องจักรกลมีการรวมอำนาจไว้ที่นักบริหารทั้งหลายนั้น องค์การระบบราชการแบบวิชาชีพกลับกระจายอำนาจให้เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานหลัก ซึ่งล้วนแต่เป็นผู้เชี่ยวชาญเฉพาะเรื่องสูงมาก

ภายในองค์การระบบราชการแบบวิชาชีพ ส่วนประกอบขององค์กรที่สำคัญที่สุดและพัฒนาเต็มที่ ได้แก่ ฝ่ายปฏิบัติงานหลัก ซึ่งประกอบด้วยเจ้าหน้าที่ที่ผ่านการศึกษาและฝึกอบรมมาสำหรับทำงานนั้น โดยเฉพาะ เช่น หมอตามโรงพยาบาลจิตเวชศาสตร์บัณฑิต อาจารย์ผู้สอนรัฐประศาสนศาสตร์เรียนจบทางรัฐประศาสนศาสตร์ ในการทำงานนั้น ทั้งหมอและอาจารย์จะมีอิสระอย่างมากและเป็นตัวของตัวเองไม่ถูกนักบริหารท่านใดมาสั่งการ ควบคุมดูแลอย่างใกล้ชิดในเรื่องเนื้อหาและวิธีการสอน (กรณีของอาจารย์) หรือในการวินิจฉัยและรักษาโรคร้ายไข้เจ็บ (กรณีของหมอ) ในขณะเดียวกัน ทั้งหมอและอาจารย์ต่างก็ทำงานอย่างใกล้ชิดกับลูกค้า (คนไข้และนิสิต)

การประสานงานภายในองค์การระบบราชการแบบวิชาชีพเกิดขึ้นได้ เพราะอาจารย์และหมอได้ผ่านการศึกษาและฝึกอบรมมาเป็นระยะเวลาอันยาวนาน จนกระทั่งอาจารย์และหมอได้เรียนรู้ถึงมาตรฐาน และค่านิยมการทำงานตามสายวิชาชีพของตน ดังนั้นถึงแม้ว่าอาจารย์และหมอจะทำงานเป็นอิสระและเป็นตัวของตัวเองก็ตาม แต่องค์กรก็สามารถไว้วางใจได้ว่าการทำงานของอาจารย์และหมอจะได้มาตรฐานตามที่พวกเขาได้รับการอบรมฝึกฝนมา หมอที่ทำการผ่าตัดคนไข้ที่เชียงใหม่ จะใช้หลักเกณฑ์ในการผ่าตัดอันเดียวกันกับหมอที่ทำการผ่าตัดคนไข้ที่กรุงเทพฯ อาจารย์ที่สอนรัฐประศาสนศาสตร์ที่เชียงใหม่จะสอนองค์ความรู้อันเดียวกันกับอาจารย์ที่สอนรัฐประศาสนศาสตร์ที่กรุงเทพฯ เหล่านี้ เป็นต้น

นอกจากฝ่ายปฏิบัติงานหลักจะมีความสำคัญมากแล้ว ฝ่ายสนับสนุนยังได้รับการพัฒนาให้เป็นส่วนประกอบที่สำคัญขององค์การระบบราชการแบบวิชาชีพด้วย อย่างไรก็ตาม

ฝ่ายสนับสนุนในที่นี้ทำหน้าที่ให้บริการและอำนวยความสะดวกแก่เจ้าหน้าที่ฝ่ายปฏิบัติงานหลัก เป็นสำคัญ เช่น มหาวิทยาลัยจะมีห้องสมุด โรงพิมพ์ สสารอาจารย์ สหกรณ์ออมทรัพย์ ห้องคอมพิวเตอร์ พิพิธภัณฑสถาน พิพิธภัณฑ์ เงินทุนวิจัย อาคารและบริเวณสนามที่สวยงาม สิ่งต่าง ๆ เหล่านี้ สนับสนุนการทำงานของฝ่ายปฏิบัติงานหลักอีกที

สำหรับองค์การระบบราชการแบบวิชาชีพแล้ว ฝ่ายเสนาธิการและฝ่ายนักบริหารระดับกลางจะไม่ได้รับการพัฒนาเท่าใดนัก ไม่มีความจำเป็นที่จะมอบหมายให้ฝ่ายเสนาธิการคิดค้นมาตรฐานการทำงาน และให้ฝ่ายนักบริหารระดับกลางควบคุมดูแลการทำงานของเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานหลัก เพราะเหตุว่าเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานหลัก (เช่น หมอและอาจารย์) ทำงานไปตามมาตรฐานที่กลุ่มวิชาชีพของตนได้กำหนดไว้ เมื่อองค์การระบบราชการแบบวิชาชีพไม่มีความจำเป็นในการใช้นักบริหารระดับกลางจำนวนมากเพื่อคอยควบคุมดูแลการทำงานของเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานหลักแล้ว จึงทำให้องค์การประเภทนี้สามารถมีฝ่ายปฏิบัติงานหลักที่มีขนาดใหญ่ มีจำนวนนักบริหารระดับกลางน้อยมาก และยังมีจำนวนเจ้าหน้าที่ฝ่ายเสนาธิการน้อยมากหรือไม่มีเลย แต่กลับมีฝ่ายสนับสนุนที่มีขนาดใหญ่ และได้รับการพัฒนาอย่างละเอียดละออ

ในทางปฏิบัติ ปรากฏว่าเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานหลัก (เช่น หมอ และอาจารย์) นอกจากจะทำงานของตนเองอย่างอิสระแล้ว พวกเขายังพยายามเข้าไปควบคุมโครงสร้างการบริหารในองค์การด้วย เช่น หมอและอาจารย์จะเข้าไปดำรงตำแหน่งฝ่ายบริหารเสียเอง ในกระทรวงสาธารณสุข ตำแหน่งสูงตั้งแต่ผู้อำนวยการกองถึงปลัดกระทรวง มักมีหมอเป็นผู้ดำรงตำแหน่งในมหาวิทยาลัยตำแหน่งหัวหน้าภาควิชา คณบดี อธิการบดี ก็จะมีบุคคลที่เป็นอาจารย์เข้าไปดำรงตำแหน่งเหล่านั้น นักบริหารงานระดับสูงในโรงพยาบาลและมหาวิทยาลัย ทำหน้าที่เป็นตัวแทนขององค์การในการติดต่อกับบุคคลภายนอก และยังทำหน้าที่แก้ไขปัญหาคความขัดแย้งต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นภายในองค์การ อย่างไรก็ตามอำนาจของนักบริหารระดับสูงจะมีอยู่อย่างจำกัด และจะดำรงอยู่ในตำแหน่งได้ตราบเท่าที่นักปฏิบัติงานหลักทั้งหลายเห็นว่า นักบริหารงานระดับสูงผู้นั้น ได้ทำหน้าที่รักษาผลประโยชน์ของนักปฏิบัติงานหลักได้อย่างสมเหตุสมผล ปกติแล้ว นักบริหารงานระดับสูงจะมีอำนาจควบคุมดูแลฝ่ายสนับสนุนขององค์การระบบราชการแบบวิชาชีพ และโดยทั่วไปแล้ว ฝ่ายสนับสนุนดังกล่าวจะมีลักษณะการจัดการที่เป็นลำดับชั้น ซึ่งเป็นโครงสร้างที่ตรงกันข้ามกับ โครงสร้างแบบแนวราบในระดับปฏิบัติงานหลัก

องค์การแบบสาขา (The Divisionalized Form)

องค์การแบบสาขา หมายถึง องค์การที่มีการแบ่งแยกโครงสร้างในระดับกลาง (Middle Line) ออกเป็นองค์การย่อย ๆ (Divisions) หลายองค์การซึ่งผูกโยงไว้อย่างหลวม ๆ (“Loose-Coupled”) กับสำนักงานใหญ่ (Headquarters) องค์การย่อยเหล่านี้ทำงานอย่างอิสระเป็นตัวของ

ตัวเองเหมือนกับที่นักปฏิบัติงานหลักผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านในองค์การระบบราชการแบบวิชาชีพ โครงสร้างขององค์การย่อยแตกต่างหากออกจากโครงสร้างของสำนักงานใหญ่ องค์การย่อยจะเกิดขึ้นในระดับนักบริหารชั้นกลางขององค์การ ทำให้ความสัมพันธ์ระหว่างหัวหน้านักบริหารระดับกลางกับนักบริหารระดับสูงของฝ่ายบัญชาการในสำนักงานใหญ่ มีความสำคัญอย่างมากต่อการทำงานขององค์การแบบสาขา

องค์การสาขาที่มักพบเห็น ได้แก่ องค์การที่แบ่งองค์การย่อยต่าง ๆ ตามลักษณะตลาดของลูกค้า ในกรณีที่ลูกค้าผู้มารับบริการที่อยู่อาศัยกระจัดกระจายตามจังหวัดต่าง ๆ ก็จำเป็นต้องสร้างองค์การย่อยประจำจังหวัดเพื่อทำหน้าที่ให้บริการลูกค้าในแต่ละจังหวัด องค์การย่อยประจำจังหวัดจะทำงานค่อนข้างจะอิสระ เป็นตัวของตัวเองและมีความจำเป็นที่จะต้องพึ่งพาอาศัยสำนักงานใหญ่และองค์การย่อยประจำจังหวัดอื่นน้อยที่สุด อย่างไรก็ตาม ถึงแม้ว่าทางสำนักงานใหญ่จะได้กระจายอำนาจให้กับองค์การย่อยก็ตาม แต่การที่ทางสำนักงานใหญ่ได้กำหนดมาตรฐานของปัจจัยนำออกได้แล้วนั้น ทำให้การทำงานขององค์การสาขามีลักษณะที่ประสานกลมกลืนกัน

ตัวอย่างองค์การสาขา ได้แก่ ธนาคารพาณิชย์ที่มีสาขาอยู่ตามจังหวัดต่าง ๆ บริษัทข้ามชาติ เช่น เป๊ปซี่ โคล่า บริษัทธุรกิจที่พยายามดำเนินกิจการหลาย ๆ ด้านพร้อมกันไป องค์การสาขาเหมาะกับสภาพแวดล้อมที่เรียบง่ายและมีเสถียรภาพ องค์การสาขาหลายองค์การวิวัฒนาการมาจากองค์การระบบราชการเครื่องจักรกล (The Machine Bureaucracy) องค์การที่มีขนาดใหญ่และมีอายุมากขึ้น จะมีแนวโน้มที่จะหันมาใช้การจัดองค์การแบบสาขา

องค์การแบบโครงการ (The Adhocracy หรือ The Project Structure)

องค์การบางประเภทมีสภาพแวดล้อมที่สลับซับซ้อนและเปลี่ยนแปลงมาก ทำให้ต้องมีวัตถุประสงค์ที่จะค้นคว้าความรู้ใหม่และสิ่งประดิษฐ์ใหม่ที่ต้องใช้คนมีความรู้เฉพาะด้านหลาย ๆ ด้าน มาปรึกษาทำงานร่วมกัน (Sophisticated Innovation) ตัวอย่างองค์การประเภทนี้ ได้แก่ บริษัท ไอ บี เอ็ม หน่วยงานค้นคว้าประดิษฐ์อาวุธ หน่วยงานสำรวจอวกาศ องค์การแบบเรียบง่ายอาจจะสร้างสรรค์ได้บ้างแต่เป็นแค่ในเรื่องที่ไม่อาศัยความรู้ที่สลับซับซ้อน องค์การระบบราชการแบบเครื่องจักรกลและวิชาชีพเป็นโครงสร้างที่เน้นวิธีการทำงานตามมาตรฐานที่ได้วางไว้มากกว่าการคิดค้นวิธีการทำงานวิธีใหม่ ๆ ส่วนองค์การแบบสาขาก็เช่นกันให้ความสำคัญต่อการทำงาน เพื่อให้ได้ปัจจัยนำออกที่สอดคล้องกับมาตรฐานของสำนักงานใหญ่มากกว่าที่จะสนับสนุนให้มีการสร้างสรรค์

ดังนั้น องค์การที่มีวัตถุประสงค์จะคิดค้นความรู้ใหม่ สิ่งประดิษฐ์ใหม่ จำเป็นต้องมีการใช้วิธีการจัดองค์การแบบใหม่ที่เรียกว่าแบบโครงการขึ้น องค์การแบบโครงการเป็นการรวมตัวกันชั่วคราวของเจ้าหน้าที่ซึ่งมีความรู้สูงในสาขาอาชีพต่าง ๆ มาทำหน้าที่ค้นคิดผลผลิตใหม่ขององค์การ องค์การแบบโครงการจะพยายามจัดองค์การเพื่ออำนวยความสะดวกให้ผู้มีความรู้เหล่านั้นได้มา

รวมตัวกันและทำงานประดิษฐ์คิดค้น ได้อย่างมีประสิทธิภาพ โครงสร้างขององค์การแบบโครงการ จะมีลักษณะที่มีเครือข่ายการติดต่อระหว่างเจ้าหน้าที่ภายในองค์การที่มีคุณภาพสูง องค์การ จะพยายามใช้วิธีการประสานงานด้วยการจัดองค์การแบบแนวราบ เช่น ใช้คณะกรรมการ (เรียกกลไก การประสานงานนี้ว่า Lateral Coordinative Mechanisms) ซึ่งไม่ให้ความสำคัญต่อลำดับชั้นของ สายการบังคับบัญชา กฎระเบียบตามที่ยึดถือกันอย่างเคร่งครัดในองค์การแบบปิรามิด ข้อสังเกต อีกประการหนึ่ง คือ เจ้าหน้าที่เหล่านั้นทำงานด้วยความทุ่มเทและเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน

มินทซ์เบิร์กได้แบ่งองค์การแบบโครงการเป็น 2 ประเภท คือ

1. The Operation Adhocracy ซึ่งเป็นองค์การที่รวมเอาฝ่ายบริหารกับฝ่ายปฏิบัติงานหลัก เข้าด้วยกัน ต่างฝ่ายต่างทำงานร่วมกันเป็นอันหนึ่งอันเดียว นักบริหารงานระดับกลาง เจ้าหน้าที่ ฝ่ายสนับสนุน และเจ้าหน้าที่ฝ่ายปฏิบัติงานหลัก จะทำงานร่วมกันเป็นทีมของโครงการ

2. The Administrative Adhocracy มีลักษณะการทำงานเป็นทีมตามโครงการต่าง ๆ เหมือนประเภทแรก แต่ฝ่ายปฏิบัติงานหลักขององค์การแบบสองนี้จะถูกตัดออกไปจากส่วนอื่นของ องค์การ และฝ่ายบริหารถูกจัดโครงสร้างเป็นโครงการ ๆ ไป บางครั้งองค์การอาจจ้างบุคคลภายนอก มาเป็นฝ่ายปฏิบัติงานหลักของโครงการเฉพาะ โครงการก็ได้

องค์ความรู้เกี่ยวกับโครงสร้างองค์กรตำรวจ

กองบัญชาการตำรวจ สำนักงานตำรวจ (2555 ข : 7) กล่าวถึง โครงสร้างสำนักงาน ตำรวจแห่งชาติ ดังนี้

ความสำคัญ

สำนักงานตำรวจแห่งชาติที่ผ่านมาได้กระจายอำนาจทางการบริหารให้ผู้บัญชาการ หน่วยต่าง ๆ ไปแล้วตามระเบียบคณะกรรมการนโยบายตำรวจแห่งชาติ ว่าด้วยหลักเกณฑ์ การปฏิบัติราชการของผู้บัญชาการในฐานะเป็นอธิบดี หรือแทนผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ พ.ศ. 2551 แต่โครงสร้างเดิมยังไม่สามารถรองรับการบริหารจัดการได้อย่างมีประสิทธิภาพจำเป็นต้องสร้าง ความพร้อมและความเข้มแข็งให้ฝ่ายอำนาจการของกองบัญชาการต่าง ๆ โดยเพิ่มอำนาจหน้าที่ ความรับผิดชอบและจัดกลุ่มงานที่มีลักษณะเดียวกันไว้ด้วยกันเพื่อสร้างความชำนาญและ ความเป็นมืออาชีพ ยกฐานะกลุ่มงานด้านการสืบสวน สอบสวนและการฝึกอบรมเพื่อเพิ่มศักยภาพ ในการทำงานของบุคลากร เพื่อให้การปฏิบัติราชการของสำนักงานตำรวจแห่งชาติเป็นไปอย่างคล่องตัว เป็นระบบเกิดความคุ้มค่าในเชิงภารกิจของรัฐ และสามารถให้บริการตอบสนองความต้องการของ ประชาชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ จึงได้มีการปรับปรุงโครงสร้างส่วนราชการ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ เมื่อ 7 กันยายน 2552 ตาม พ.ร.บ. แบ่งส่วนราชการสำนักงานตำรวจแห่งชาติ พ.ศ. 2552

หลักการสำคัญ

เน้นการมีส่วนร่วมพิจารณาปรับปรุงให้เหมาะสมกับภารกิจยุทธศาสตร์ สอดคล้องกับสถานการณ์ในปัจจุบันและแนวโน้มสถานการณ์ในอนาคต ด้วยความโปร่งใส โดยมีหลักการสำคัญคือ

1. จัดโครงสร้างส่วนราชการให้เอื้อต่อการมอบอำนาจและการกระจายอำนาจ ลดการควบคุมจากส่วนกลาง และเพิ่มอิสระแก่หน่วยงาน เพื่อให้สามารถบริหารจัดการได้อย่างมีเอกภาพ
2. กำหนดอำนาจหน้าที่และขอบเขตความรับผิดชอบของส่วนราชการให้มีความชัดเจน ไม่ซ้ำซ้อน และจัดหน่วยงานที่ภารกิจสอดคล้อง สัมพันธ์กันมาอยู่ในกองบัญชาการเดียวกัน เพื่อประโยชน์ในการบูรณาการยุทธศาสตร์การบริหารจัดการในด้านต่าง ๆ ของสำนักงานตำรวจแห่งชาติในภาพรวมได้อย่างมีประสิทธิภาพ
3. กำหนดขนาดส่วนราชการให้กระทัดรัด คล่องตัว และเอื้ออำนวยต่อประสิทธิภาพในการบริหารงานให้เกิดประสิทธิผลโดยคำนึงถึง
 - 3.1 การจัดสายการบังคับบัญชาที่เหมาะสม
 - 3.2 จัดกลุ่มงานที่มีลักษณะเฉพาะด้าน ซึ่งมีคุณภาพสูงมากและมีปริมาณงานพอสมควร ให้รองรับได้ตามความจำเป็น
 - 3.3 จัดโครงสร้างให้มีความสัมพันธ์กันระหว่างหน่วยงาน เพื่อให้สามารถบูรณาการการทำงาน ประหยัดทรัพยากร มีความรวดเร็วในการติดต่อประสานงานและการตัดสินใจ
4. จัดกลุ่มงานและแบ่งงานภายในหน่วยงานต่าง ๆ เพื่อความสะดวกในการประสานการปฏิบัติ การควบคุม การพัฒนาบุคลากร การหมุนเวียนถ่ายเทกำลังคนและการปฏิบัติงานทดแทนกันได้

แนวคิดเกี่ยวกับจริยธรรมของตำรวจ

จริยธรรมตำรวจเป็นภาษาบาลีและภาษาสันสกฤต คือคำหน้า “จริย” เป็นภาษาบาลี คำหลัง “ธรรม” เป็นภาษาสันสกฤต “จริยธรรมตำรวจ” แยกศัพท์ได้ดังนี้ “จริยธรรม” แปลว่า ธรรมที่ควรประพฤติ, ธรรมที่พึงประพฤติหรือหลักที่ควรปฏิบัติ “ตำรวจ” แปลว่า เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้มีหน้าที่ ตรวจตราและรักษาความสงบ (พจนานุกรมฉบับเฉลิมพระเกียรติ พ.ศ. 2530) จริยธรรม+ตำรวจ แปลว่า “หลักธรรมที่ควรปฏิบัติของเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้มีหน้าที่รักษาความสงบ” หรือ “หลักธรรมของตำรวจที่พึงปฏิบัติ” (วริยา ชินวรรโณ และคณะ. 2546 : 99)

จริยธรรมตำรวจ คือ หลักคุณธรรมในการปฏิบัติหน้าที่รักษาความสงบเรียบร้อย และการบังคับใช้กฎหมาย ซึ่งจะต้องมีหลักเกณฑ์และมีความหมายสูงกว่าจริยธรรมทั่วไป ประกอบกับ

การปฏิบัติหน้าที่ของตำรวจในฐานะเจ้าหน้าที่บังคับใช้กฎหมายนั้นมีความกว้างขวางและเป็น การติดต่อใกล้ชิดกับประชาชน ถ้าไม่มีหลักจริยธรรมในวิชาชีพแล้ว โอกาสที่จะตกไปอยู่ใต้อิทธิพล หรือภาวะ ล่อแหลมต่อการตัดสินใจให้ความเป็นธรรมเสมอหน้ากับคนในสังคม ย่อมมีได้มาก ด้วยเหตุนี้ ในองค์การตำรวจทุกระดับ จึงต้องเน้นถึงความสำคัญของจริยธรรมในอาชีพ เพื่อเป็นกลไก ส่งเสริมจิตใจ เจ้าหน้าที่ตำรวจให้ปฏิบัติปฏิบัติชอบสอดคล้องกับค่านิยม วัฒนธรรม และศีลธรรม อันดีงามของสังคมต่อไป

การกำหนดโครงสร้างจริยธรรมและวิธีการเสริมสร้างจริยธรรมตำรวจ ด้วยสำนักงาน ตำรวจแห่งชาติได้พิจารณาเห็นว่า ในปัจจุบันมีข้าราชการตำรวจได้รับการวิพากษ์วิจารณ์ทั้งในด้าน วินัย ความประพฤติและการปฏิบัติงานจากบุคคลหลายวงการอย่างกว้างขวาง ทำให้ภาพพจน์ของ ตำรวจอยู่ในระดับที่ไม่น่าพึงพอใจ ทั้งนี้เพราะงานตำรวจเป็นงานที่ทำทลายความรู้ความสามารถ ความกล้าหาญเสี่ยงต่อภัยอันตรายและความทรหอคอดทน ยกที่บุคคลอื่นจะเข้าใจได้ลึกซึ้งและ ถูกต้องโดยลักษณะของงาน ในอาชีพนี้แล้วเป็นงานที่มีการปฏิบัติกระทบต่อสิทธิเสรีภาพและ ผลประโยชน์ของประชาชน มักจะไปขัดขวางการกระทำต่าง ๆ ที่ละเมิดกฎหมายและระเบียบ หลักเกณฑ์ของสังคมที่อยู่ตลอดเวลา โดยเฉพาะผู้มีอิทธิพลหรือผู้ต้องการอภิสิทธิ์แม้ว่าสำนักงาน ตำรวจแห่งชาติจะได้พยายามกระทำทุกวิถีทางให้ข้าราชการตำรวจเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถ ในงานสาขาต่าง ๆ ที่รับผิดชอบในการปฏิบัติงานก็มีการควบคุมยึดถือกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ คำสั่งและวินัยตำรวจอย่างเคร่งครัดในทุกระดับ จัดหลักสูตรฝึกอบรมให้เกิดความรู้ความเข้าใจและ ให้เป็นผู้ที่สามารถในการปฏิบัติงานในหน้าที่ มีการทดสอบ สมรรถภาพและประเมินผลอยู่ตลอดเวลา แม้ว่าจะมีการดำเนินการต่าง ๆ ดังกล่าวข้างต้นแล้วก็ตาม สำนักงานตำรวจแห่งชาติก็ยังไม่อาจบรรลุ เป้าหมายที่ตั้งไว้ได้อย่างสมบูรณ์ ทั้งนี้เพราะขอบเขตหน้าที่ ความรับผิดชอบต่อประเทศชาติและ ประชาชนนั้นมีมากมาย เช่น การรักษาความมั่นคงของชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์การป้องกันปราบปรามอาชญากรรม การสืบสวนสอบสวน การควบคุม แหล่งอบายมุข การให้บริการ แก่ประชาชนในรูปแบบต่าง ๆ เป็นต้น การที่จะให้งานต่าง ๆ ดังกล่าวข้างต้นบรรลุผลสำเร็จ จำเป็นที่จะต้องได้บุคคลที่มีคุณสมบัติเฉพาะเป็นกรณีพิเศษ นอกเหนือจากความรู้ความสามารถ ประสบการณ์และปฏิภาณไหวพริบแล้ว จะต้องเป็นผู้มี “จริยธรรมตำรวจ” เป็นเครื่องชี้นำทาง ในการปฏิบัติหน้าที่ให้ไปสู่เป้าหมายของการเป็นผู้พิทักษ์สันติราษฎร์ที่แท้จริง (สำนักงานตำรวจ แห่งชาติ. 2551 ข : 1)

คำว่า “จริยธรรมตำรวจ” นั้น ประกอบด้วยคำสามคำรวมกัน มีความหมายรวม ๆ กันว่า “ความประพฤติดีความประพฤติชอบ หรือกิจการที่ต้องประพฤติตามแบบธรรมเนียมที่ดีของ ข้าราชการตำรวจ หรือตามแบบฉบับที่ดีของผู้มีอาชีพเป็นข้าราชการตำรวจ” ซึ่งจริยธรรมตำรวจนี้

มีลักษณะเปรียบได้กับจรรยาแพทย์ หรือมารยาทนายความ มิใช่เป็นเพียงเรื่องเกี่ยวกับกิจกรรม หรือการปฏิบัติตามหลักธรรมในทางศาสนาเท่านั้น แต่หมายความรวมถึงหลักการสำคัญสำหรับ อาชีพตำรวจและข้อปฏิบัติตามสำหรับอาชีพตำรวจอันเป็นเครื่องมือช่วยให้ผู้มีอาชีพนี้มีคุณธรรม มีวินัย มีมารยาท ประพฤติตนเหมาะสมและปฏิบัติงานมีประสิทธิภาพเป็นที่นิยมเลื่อมใสศรัทธา ของ ประชาชน และเป็นที่ยึดถือไว้วางใจของรัฐบาล ซึ่งในเรื่องจริยธรรมตำรวจนี้ในบางประเทศ ที่มีกิจการตำรวจเจริญแล้ว ได้กำหนดโครงสร้างจริยธรรมตำรวจไว้เป็นที่แน่นอนชัดเจน แต่สำหรับ สำนักงานตำรวจแห่งชาติยังมีได้กำหนดให้ชัดเจนแน่นอนลงไป และยังไม่มีการกำหนดวิธีการ เสริมสร้างจริยธรรมตำรวจไว้เป็นแนวทางยึดถือปฏิบัติและมีการประเมินผลกันอย่างจริงจัง

โดยความเป็นมาและเหตุผลดังกล่าวข้างต้น สำนักงานตำรวจแห่งชาติจึงได้กำหนด โครงสร้างจริยธรรมตำรวจ วิธีการเสริมสร้างจริยธรรมตำรวจและการประเมินผลไว้เพื่อเป็น หลักการสำหรับยึดถือและเป็นแนวทางปฏิบัติโดยมีวัตถุประสงค์ที่จะบำบัดทุกข์บำรุงสุข ให้แก่ ประชาชน และรักษาความมั่นคงให้แก่ประเทศด้วยการทำงานอย่างมีประสิทธิภาพดังนี้

สำนักงานตำรวจแห่งชาติได้พิจารณาแล้วเห็นสมควรกำหนดโครงสร้างจริยธรรมตำรวจ ประกาศใช้วันที่ 25 กรกฎาคม พ.ศ. 2551 ไว้ให้แน่นอน โดยแบ่งองค์ประกอบของโครงสร้าง จริยธรรมตำรวจออกเป็น 5 ส่วน คือ ส่วนที่ 1 คุณธรรมตำรวจ ส่วนที่ 2 ค่านิยมของตำรวจ ส่วนที่ 3 อุดมคติของตำรวจ ส่วนที่ 4 หลักการสำคัญสำหรับอาชีพตำรวจ และส่วนที่ 5 ข้อปฏิบัติ สำหรับ ตำรวจ ซึ่งข้าราชการตำรวจทุกคนต้องเรียนรู้ยึดถือและปฏิบัติตามดังนี้ (สำนักงานตำรวจ แห่งชาติ. 2551 ก : 2 - 8)

ส่วนที่ 1 คุณธรรมตำรวจ

ให้ข้าราชการตำรวจยึดถือและปฏิบัติตามคุณธรรม 4 ประการ ที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ ได้พระราชทานพระบรมราโชวาทไว้ดังนี้

1. การรักษาความสัตย์ความจริงใจต่อตัวเองที่จะประพฤติปฏิบัติแต่สิ่งที่เป็นประโยชน์ และเป็นธรรม

2. การรู้จักข่มใจตนเองฝึกใจตนเองให้ประพฤติปฏิบัติอยู่ในความสัตย์ความดีนั้น

3. การอดทน อดกลั้น และอดออม ที่จะไม่ประพฤติล่วงความสัตย์สุจริตไม่ว่าด้วยเหตุ

ประการใด

4. การรู้จักละวางความชั่วความทุจริต และรู้จักสละประโยชน์ส่วนน้อยของตน เพื่อประโยชน์ส่วนใหญ่ของบ้านเมือง

ส่วนที่ 2 ค่านิยมของตำรวจ ให้ข้าราชการตำรวจยึดถือและปฏิบัติตามค่านิยมของตำรวจ ตามที่รัฐบาลได้ประกาศไว้ดังนี้

1. การยึดมั่นในคุณธรรมและจริยธรรม
2. การมีจิตสำนึกที่ดีซื่อสัตย์สุจริต และรับผิดชอบ
3. การยึดถือประโยชน์ของประเทศไทยเหนือกว่าประโยชน์ส่วนตน และไม่มีผลประโยชน์

ทับซ้อน

4. การยื่นหยัดทำในสิ่งที่ถูกต้องเป็นธรรม และถูกกฎหมาย
5. การให้บริการแก่ประชาชนด้วยความรวดเร็ว มีอัธยาศัยและไม่เลือกปฏิบัติ
6. การให้ข้อมูลข่าวสารแก่ประชาชนอย่างครบถ้วน ถูกต้องและไม่บิดเบือนข้อเท็จจริง
7. การมุ่งผลสัมฤทธิ์ของงาน รักษามาตรฐาน มีคุณภาพ โปร่งใส และตรวจสอบได้
8. การยึดมั่นในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข
9. การยึดมั่นในหลักจรรยาวิชาชีพขององค์การ

ส่วนที่ 3 อุดมคติของตำรวจ

ให้ข้าราชการตำรวจยึดถือและปฏิบัติตามอุดมคติของตำรวจ 9 ประการ ตามที่สำนักงาน

ตำรวจแห่งชาติได้ประกาศไว้แล้วดังนี้

1. เคารพเอื้อเฟื้อต่อหน้าที่
2. กรุณาปรานีต่อประชาชน
3. อดทนต่อความเจ็บใจ
4. ไม่หวั่นไหวต่อความยากลำบาก
5. ไม่มั่งมากในลาภผล
6. มุ่งบำเพ็ญตนให้เป็นประโยชน์แก่ประชาชน
7. ดำรงตนในยุติธรรม
8. กระทำการด้วยปัญญา
9. รักษาความไม่ประมาทเสมอชีวิต

ส่วนที่ 4 หลักการสำคัญสำหรับอาชีพตำรวจ ให้ข้าราชการตำรวจได้มีความรู้ความเข้าใจ

ในหลักการสำคัญสำหรับผู้มีอาชีพตำรวจ ได้ยึดถือเป็นเครื่องสังวรณไว้มิให้คิดผิด พุคผิดและกระทำผิดรวม 11 ประการดังนี้

ลิขสิทธิ์ของกรมราชทัณฑ์ราชภัฏรำไพพรรณี

1. หลักการเกี่ยวกับสถาบันการปกครอง
2. หลักการเกี่ยวกับความมั่นคงของชาติ
3. หลักการเกี่ยวกับประชาชน
4. หลักการเกี่ยวกับกระบวนการยุติธรรม
5. หลักการเกี่ยวกับกฎหมาย

6. หลักการเกี่ยวกับการบริหารงาน
7. หลักการเกี่ยวกับขอบเขตอำนาจหน้าที่
8. หลักการเกี่ยวกับความรับผิดชอบในหน้าที่
9. หลักการสร้างศักดิ์ศรีเกียรติยศและปลูกศรัทธาจากประชาชน
10. หลักการเสริมสร้างความสามัคคีของข้าราชการตำรวจ
11. หลักการประชาสัมพันธ์และการประสานงาน

ส่วนที่ 5 ข้อปฏิบัติสำหรับอาชีพตำรวจ ให้ข้าราชการตำรวจปฏิบัติตามข้อปฏิบัติสำหรับผู้มีอาชีพตำรวจ เพื่อผลความสำเร็จที่ดี ในการปฏิบัติหน้าที่ที่รับผิดชอบ ดังนี้

1. การปฏิบัติตนในที่สาธารณะ
2. การปฏิบัติเมื่อเข้าจับกุมหรือระงับการกระทำผิดกฎหมาย
3. การปฏิบัติหน้าที่สืบสวนสอบสวน
4. การรับของขวัญ รางวัล หรือให้อภิสิทธิ์
5. การเป็นประจักษ์พยาน
6. การปฏิบัติตนในฐานะผู้บังคับบัญชา
7. การปฏิบัติตนในฐานะผู้ใต้บังคับบัญชา
8. การปฏิบัติตนในฐานะเพื่อนร่วมงาน
9. การปฏิบัติตนของข้าราชการตำรวจ
10. การเยี่ยมเยียนผู้ได้รับบาดเจ็บ
11. การปฏิบัติต่อเพื่อนบ้านใกล้เคียง เยาวชนและเด็ก

“หลักธรรมาภิบาล” หรืออาจเรียกได้ว่า “การบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี หลักธรรมรัฐ และบรรษัทภิบาล ฯลฯ” ซึ่งเรารู้จักกันในนาม “Good Governance” ที่หมายถึง การปกครองที่เป็นธรรมนั้น ไม่ใช่แนวความคิดใหม่ที่เกิดขึ้นในสังคม แต่เป็นการสะสมความรู้ที่เป็นวัฒนธรรมในการอยู่ร่วมกันเป็นสังคมของมวลมนุษยชาติเป็นพัน ๆ ปี ซึ่งเป็นหลักการเพื่อการอยู่ร่วมกันในบ้านเมือง และสังคมอย่างมีความสุข สามารถประสานประโยชน์และคลี่คลายปัญหาข้อขัดแย้งโดยสันติวิธี และพัฒนาสังคมให้มีความยั่งยืนองค์ประกอบของหลักธรรมาภิบาลหลักธรรมาภิบาล มีองค์ประกอบที่สำคัญ 6 ประการ ดังนี้

1. หลักนิติธรรม คือ การตรากฎหมาย กฎ ระเบียบข้อบังคับและกติกาต่าง ๆ ให้ทันสมัยและเป็นธรรม ตลอดจนเป็นที่ยอมรับของสังคมและสมาชิก โดยมีการยินยอมพร้อมใจและถือปฏิบัติร่วมกันอย่างเสมอภาคและเป็นธรรม กล่าวโดยสรุป คือ สถาปนาการปกครองภายใต้กฎหมาย มิใช่กระทำกันตามอำเภอใจหรืออำนาจของบุคคล

2. หลักคุณธรรม คือ การยึดถือและเชื่อมั่นในความถูกต้องดีงาม โดยการณรงค์เพื่อสร้างค่านิยมที่ดีงามให้ผู้ปฏิบัติงานในองค์กรหรือสมาชิกของสังคมถือปฏิบัติ ได้แก่ ความซื่อสัตย์ สุจริต ความเสียสละ ความอดทนขยันหมั่นเพียร ความมีระเบียบวินัย เป็นต้น

3. หลักความโปร่งใส คือ การทำให้สังคมไทยเป็นสังคมที่เปิดเผยข้อมูลข่าวสารอย่างตรงไปตรงมา และสามารถตรวจสอบความถูกต้องได้โดยการปรับปรุงระบบและกลไกการทำงานขององค์กรให้มีความโปร่งใส มีการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารหรือเปิดให้ประชาชนสามารถเข้าถึงข้อมูลข่าวสารได้สะดวก ตลอดจนมีระบบหรือกระบวนการตรวจสอบและประเมินผลที่มีประสิทธิภาพ ซึ่งจะเป็นการสร้างความไว้วางใจซึ่งกันและกัน และช่วยให้การทำงานของภาครัฐและภาคเอกชนปลอดจากการทุจริตคอร์รัปชัน

4. หลักความมีส่วนร่วม คือ การทำให้สังคมไทยเป็นสังคมที่ประชาชนมีส่วนร่วมรับรู้และร่วมเสนอความเห็นในการตัดสินใจสำคัญ ๆ ของสังคม โดยเปิดโอกาสให้ประชาชนมีช่องทางในการเข้ามามีส่วนร่วม ได้แก่ การแจ้งความเห็น การไต่สวน สาธารณะ การประชาพิจารณ์ การแสดงประชามติ หรืออื่น ๆ และขจัดกีดกันกีดขวางทั้งโดยภาครัฐหรือโดยภาคธุรกิจเอกชน ซึ่งจะช่วยให้เกิดความสามัคคีและความร่วมมือกันระหว่างภาครัฐและภาคธุรกิจเอกชน

5. หลักความรับผิดชอบ ผู้บริหาร ตลอดจนคณะข้าราชการ ทั้งฝ่ายการเมืองและข้าราชการประจำ ต้องตั้งใจปฏิบัติภารกิจตามหน้าที่อย่างดียิ่ง โดยมุ่งให้บริการแก่ผู้มารับบริการ เพื่ออำนวยความสะดวกต่าง ๆ มีความรับผิดชอบต่อความบกพร่องในหน้าที่การงานที่ตนรับผิดชอบอยู่และพร้อมที่จะปรับปรุงแก้ไขได้ทันที

6. หลักความคุ้มค่า ผู้บริหาร ต้องตระหนักว่ามีทรัพยากรค่อนข้างจำกัด ดังนั้นในการบริหารจัดการจำเป็นจะต้องยึดหลักความประหยัดและความคุ้มค่า ซึ่งจำเป็นจะต้องตั้งจุดมุ่งหมายไปที่ผู้รับบริการหรือประชาชนโดยส่วนรวม

กองบัญชาการศึกษานักงานตำรวจ (2555 ก : 25 - 27) กล่าวถึง ก.ตร. ว่าด้วยประมวลจริยธรรมและจรรยาบรรณของตำรวจ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2553 ได้กล่าวถึงจรรยาบรรณของตำรวจไว้ในข้อ 16 - 21 ดังนี้

ข้อ 16 ข้าราชการตำรวจต้องสำนึกในการให้บริการประชาชนด้านอำนวยความสะดวกและความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ให้สอดคล้องกับรัฐธรรมนูญและสิทธิมนุษยชน เพื่อให้ประชาชนมีความเชื่อมั่นและศรัทธา ซึ่งต้องประพฤติปฏิบัติ ดังนี้

1) อำนวยความสะดวกแก่ประชาชนในการร้องทุกข์ กล่าวโทษ ขออนุญาตขอข้อมูลข่าวสาร หรือติดต่อราชการอื่น ด้วยความเต็มใจ เป็นมิตร ไม่เลือกปฏิบัติ และรวดเร็ว เพื่อให้ประชาชนเสียสิทธิหรือเสรีภาพตามกฎหมาย

2) สุภาพ อ่อนน้อม และให้เกียรติประชาชนเพื่อให้เกิดความน่าเคารพยำเกรง ไม่ใช่ถ้อยคำ กริยา หรือท่าทาง ที่มีลักษณะหยาบคาย ดูหมิ่น หรือเหยียดหยามประชาชน

3) ในขณะที่ปฏิบัติหน้าที่ ต้องดำรงตนให้อยู่ในสภาพที่พร้อมและเหมาะสมแก่การปฏิบัติหน้าที่ด้วยความน่าเชื่อถือและน่าไว้วางใจ

4) พกพาอาวุธตามระเบียบแบบแผน ไม่จับหรือถืออาวุธ หรือเล็งอาวุธไปยังบุคคลโดยปราศจากเหตุอันสมควร

5) พกพาเอกสารหรือตราประจำตัว และแสดงเอกสารหรือตราประจำตัวเมื่อมีบุคคลร้องขอ

ข้อ 17 เมื่อเข้าจับกุมหรือระงับการกระทำผิด ข้าราชการตำรวจต้องยึดถือและปฏิบัติตามรัฐธรรมนูญและกฎหมายอย่างเคร่งครัด ซึ่งต้องประพฤติปฏิบัติ ดังนี้

1) แสดงถึงการอุทิศตนและจิตใจให้แก่การปฏิบัติหน้าที่อย่างกล้าหาญและมีสติปัญญา

2) ยืนหยัดเจตนารมณ์ในการรักษากฎหมายให้ถึงที่สุด และดำเนินการตามกฎหมายต่อผู้กระทำความผิด ทั้งนี้ให้ระลึกเสมอว่า การใช้กฎหมายจะต้องคำนึงถึงหลักมนุษยธรรมด้วย

3) ไม่ใช้มาตรการรุนแรง เว้นแต่การใช้มาตรการปกติแล้ว ไม่เพียงพอที่จะหยุดยั้งผู้กระทำความผิดหรือผู้ต้องสงสัยได้

ข้อ 18 ข้าราชการตำรวจต้องตระหนักว่า การใช้อาวุธ ก่าลัง หรือความรุนแรงเป็นมาตรการที่รุนแรงที่สุด ข้าราชการตำรวจอาจใช้อาวุธ ก่าลัง หรือความรุนแรง ได้ต่อเมื่อมีความจำเป็นภายใต้กรอบของกฎหมายและระเบียบแบบแผน หรือเมื่อผู้กระทำความผิด หรือผู้ต้องสงสัยใช้อาวุธต่อสู้ขัดขวางการจับกุม หรือเพื่อช่วยบุคคลอื่นที่อยู่ในอันตรายต่อชีวิต เมื่อมีการใช้อาวุธ ก่าลัง หรือความรุนแรง ไม่ว่าจะมิผู้บาดเจ็บหรือเสียชีวิตหรือไม่ ข้าราชการตำรวจต้องรายงานเป็นหนังสือต่อผู้บังคับบัญชาตามระเบียบแบบแผนทันที

ข้อ 19 ในการรวบรวมพยานหลักฐาน การสืบสวนสอบสวน การสอบปากคำ หรือการซักถามผู้กระทำความผิด ผู้ต้องหา ผู้ที่อยู่ในความควบคุมตามกฎหมาย ผู้เสียหาย ผู้รู้เห็นเหตุการณ์ หรือบุคคลอื่น ข้าราชการตำรวจต้องแสดงความเป็นมืออาชีพโดยใช้ความรู้ ความสามารถทางวิชาการ ตำรวจ รวมทั้งใช้ปฏิภาณ ไหวพริบและสติปัญญา เพื่อให้ได้ข้อเท็จจริงและชี้แจงไว้ซึ่งความยุติธรรม ซึ่งต้องประพฤติปฏิบัติ ดังนี้

1) ไม่ทำการทารุณหรือทารุณกรรมต่อบุคคล หรือต่อบุคคลอื่นที่เกี่ยวข้องสัมพันธ์กับบุคคลนั้น

2) ไม่ใช่ จ้าง วาน หรือยุงส่งเสริม หรือปล่อยปละละเลยให้มีการทารุณหรือทารุณกรรมต่อบุคคล หรือต่อบุคคลอื่นที่เกี่ยวข้องสัมพันธ์กับบุคคลนั้น

3) ไม่กระทำการข่มขู่หรือรังควาน หรือไม่ใช่อำนาจที่มีชอบ หรือแนะนำเลี่ยมสอนบุคคลให้ถ้อยคำอันเป็นเท็จหรือปรักปรำผู้อื่น

4) ไม่กักขังหรือหน่วงเหนี่ยวบุคคลที่ยังไม่ได้ถูกจับกุมตามกฎหมาย เพื่อการสอบปากคำ

5) ไม่ใช่อำนาจที่มีชอบเพื่อให้ได้มาซึ่งพยานหลักฐาน

ข้อ 20 ข้าราชการตำรวจต้องควบคุมดูแลบุคคลที่อยู่ในการควบคุมของตนอย่างเคร่งครัดตามกฎหมายและมีมนุษยธรรม ซึ่งต้องประพฤติปฏิบัติ ดังนี้

1) ไม่ผ่อนปรนให้บุคคลนั้นมีสิทธิหรือได้ประโยชน์โดยไม่ชอบด้วยกฎหมายและระเบียบแบบแผน

2) ไม่รบกวนการติดต่อสื่อสารระหว่างบุคคลกับทนายความตามสิทธิแห่งกฎหมาย

3) จัดให้บุคคลได้รับการรักษาพยาบาลหรือการดูแลทางการแพทย์ตามสมควรแก่กรณี เมื่อบุคคลนั้นมีอาการเจ็บป่วยหรือร้องขอ

4) ไม่ควบคุมเด็กและเยาวชนร่วมกับผู้กระทำความผิดที่เป็นผู้ใหญ่ หรือไม่คุมขังผู้หญิงร่วมกับผู้ชาย เว้นแต่เป็นกรณีที่มีกฎหมายและระเบียบแบบแผนอนุญาต

ข้อ 21 ข้อมูลข่าวสารที่ข้าราชการตำรวจได้มาจากการปฏิบัติหน้าที่ตามข้อ 19 หรือจากการปฏิบัติหน้าที่อื่น ข้าราชการตำรวจจะต้องรักษาข้อมูลข่าวสารนั้นเป็นความลับอย่างเคร่งครัด เพราะอาจเป็นอันตรายต่อผลประโยชน์หรือชื่อเสียงของบุคคล หรืออาจเป็นคุณหรือเป็นโทษทั้งต่อผู้เสียหายหรือผู้กระทำความผิด

ข้าราชการตำรวจจะเปิดเผยข้อมูลนั้นได้ต่อเมื่อมีความจำเป็นต่อการปฏิบัติหน้าที่ หรือเพื่อประโยชน์ในราชการตำรวจที่ชอบด้วยกฎหมาย หรือเพื่อการดำเนินการตามกระบวนการยุติธรรมเท่านั้น

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

จากการที่ผู้วิจัยได้ทบทวนวรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเรื่องวิจัยชิ้นนี้ ปรากฏว่ามีวรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องอยู่จำนวนน้อยมาก แต่อย่างไรก็ตาม ผู้วิจัยได้ทบทวนวรรณกรรมและงานวิจัยที่พอจะใกล้เคียงโดยพอที่จะสรุปดังนี้

ปุระชัย เปี่ยมสมบูรณ์ (2550 : 178 - 186) ได้ศึกษาบทบาทของข้าราชการตำรวจที่มีต่อประชาชนเป็นการศึกษาถึงกระบวนการทัศนคติและคุณลักษณะของข้าราชการตำรวจไทยการใช้

กรอบความคิดเรื่องการปฏิรูประบบข้าราชการตำรวจไทย ทฤษฎีพัฒนาองค์การ และแนวคิดเรื่องกระบวนการทัศน์สำหรับองค์การในศตวรรษที่ 21 รวมทั้งความคิดเห็นของนายกรัฐมนตรีและนักวิชาการสำคัญ ๆ อีกหลายท่านมากำหนดตัวแปรในการศึกษา และใช้การสำรวจประเมินความคิดเห็นของข้าราชการตำรวจไทย แบบ 360° คือ ผู้ตอบแบบสอบถามประเมินตนเอง ผู้บังคับบัญชา เพื่อนร่วมงาน และผู้ใต้บังคับบัญชาในแบบสำรวจเดียวกัน กระบวนทัศน์ที่คณะผู้ศึกษาได้กำหนดในการสำรวจมี 12 ด้าน ได้แก่

1. การหลีกเลี่ยง (Avoiding) หมายถึง การเลือกที่จะอยู่เฉยเมื่อเผชิญปัญหา เพราะไม่ต้องการให้เกิดการขัดแย้งหรือคิดว่าตนเองไม่มีความสามารถหรือไม่กล้าตัดสินใจ
2. การเอื้ออำนวย (Accommodating) หมายถึง การจัดสภาพแวดล้อมและทรัพยากร ตลอดจนบรรยากาศเพื่อให้การปฏิบัติงานปราศจากการขัดแย้ง อุปสรรค
3. การประนีประนอม (Compromising) หมายถึง การวางตัวเป็นกลาง รับฟังข้อมูลจากทุกฝ่ายและแสวงหาแนวร่วม
4. การแข่งขัน (Competing) หมายถึง การกระตุ้นให้พัฒนาศักยภาพของผู้ปฏิบัติงานให้สูงสุด โดยใช้การเปรียบเทียบสมรรถนะการทำงานกับเพื่อนร่วมงานในระดับเดียวกัน
5. การร่วมมือ (Collaborating) หมายถึง การแสวงหาแนวทางให้เกิดความสามัคคีในกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย สร้างวิสัยทัศน์ร่วมและให้กรอบแนวคิดเพื่อร่วมมือกันในการแก้ปัญหา
6. การประยุกต์ (Practical) หมายถึง เน้นการนำทุกอย่างไปปฏิบัติให้เกิดผลอย่างเป็นรูปธรรม
7. การวินิจฉัย (Diagnostic) หมายถึง การสังเกต เก็บข้อมูล พิจารณา หาเหตุผล อารมณ์ ความหมายเพื่ออธิบายปรากฏการณ์ในการปฏิบัติงาน
8. การทบทวน (Reflective) หมายถึง พิจารณาโดยการทำซ้ำมากกว่าสองครั้งขึ้นไป โดยคำนึงถึงอดีต ปัจจุบัน และอนาคตก่อนตัดสินใจหรือลงมือปฏิบัติงาน
9. การวิพากษ์ (Critical) หมายถึง พิจารณาตัดสินใจโดยทำให้ชัดเจน ถูกต้อง ตรงเผง มองกว้าง มองลึกเห็นความเกี่ยวเนื่อง และความสัมพันธ์อย่างสมเหตุสมผล
10. การคัดสรร (Selective) หมายถึง พิจารณาทุกเรื่อง ทุกองค์ประกอบ และเลือกปฏิบัติตามความเหมาะสม โดยใช้เกณฑ์ความสำคัญเร่งด่วน นโยบายความต้องการของหน่วยงาน เป็นต้น
11. การปฏิสัมพันธ์ (Interactive) หมายถึง การทำงานร่วมกับผู้เกี่ยวข้อง โดยการรับฟัง การโต้แย้งและหาข้อสรุปร่วมกันตลอดกระบวนการปฏิบัติงานนั้นๆ
12. การเปลี่ยนผ่าน (Transformational) หมายถึง ปรับกระบวนการทำงาน โดยการแก้กฎ ระเบียบ กฎหมาย มาตรฐานการปฏิบัติงาน ให้เอื้ออำนวยต่อพลังผลักดันที่มีผลกระทบต่อหน่วยงานทุก ๆ ด้าน เช่น การมือง เศรษฐกิจ สังคม การศึกษา เทคโนโลยี เป็นต้น

เกรียงศักดิ์ คงศิริ (2553) ได้ศึกษา ปัจจัยที่มีผลต่อการให้บริการของสถานีตำรวจภูธร คอยสะเท็ด จังหวัดเชียงใหม่ ผลการศึกษาพบว่า ทักษะคติของประชาชนที่มีต่อคุณภาพการให้บริการของสถานีตำรวจภูธรฯ พบว่า กลุ่มตัวอย่างประชาชนฯ ส่วนใหญ่มีทักษะคติต่อคุณภาพการให้บริการของสถานีตำรวจภูธรฯ ในอันดับแรกในด้านต่างๆ ดังต่อไปนี้ ด้านบุคคลคือ ความมีอัธยาศัยไมตรี การพูดจาแสดงกริยาท่าทาง ความเป็นมิตรของเจ้าหน้าที่ตำรวจที่แสดงออกต่อประชาชน ด้านการจัดการ คือ การขอรับบริการของประชาชนไม่ซับซ้อน และสับสนในวิธีขอรับบริการ ด้านการประชาสัมพันธ์ คือ การประชาสัมพันธ์ ให้ข่าวสาร ข้อมูล เพื่อที่ประชาชนผู้มาติดต่อให้ได้เข้าใจอย่างชัดเจนและมาใช้บริการอย่างถูกต้อง และด้านสถานที่ คือความสะอาดเรียบร้อยของสถานที่ ผลการศึกษาความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการให้บริการของสถานีฯ พบว่า กลุ่มตัวอย่างประชาชนส่วนใหญ่มีความพึงพอใจต่อการให้บริการในอันดับแรกในด้านต่าง ๆ ดังต่อไปนี้ ด้านการให้บริการทั่วไป คือเจ้าหน้าที่ตำรวจมีอัธยาศัยไมตรี มีความเอาใจใส่ในการให้บริการ ด้านการอำนวยความสะดวกธรรมชาติทางอาญา คือ ความรู้ ความสามารถของเจ้าหน้าที่ตำรวจในการสืบสวน สอบสวน รวบรวมพยานหลักฐาน ด้านการรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน คือ เจ้าหน้าที่ตำรวจสายตรวจ มีความสามารถในการปฏิบัติงาน เช่นการระงับเหตุ การจับกุมคนร้าย เป็นต้น ด้านสถานที่และสภาพแวดล้อม คือการดูแลรักษาความสะอาด ความเป็นระเบียบเรียบร้อยของสถานีตำรวจ ด้านการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน คือ การจัดตั้งตำรวจชุมชนประจำตำบลคอยสะเท็ด โดยมีอาสาสมัครร่วมปฏิบัติงานด้วยนั้น ทำให้ประชาชนรู้สึกมีส่วนร่วมในการป้องกันปราบปรามและมีผลการปฏิบัติดี

สนธิชัย สุวรรณสร (2553) ได้ศึกษา การใช้เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์และการสื่อสารเพื่อควบคุมอาชญากรรมและการจราจร กรณีศึกษา : ตำรวจภูธรจังหวัดนนทบุรี ผลการศึกษาพบว่า ในช่วงแรกที่ได้มีการใช้เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์และการสื่อสาร เพื่อควบคุมอาชญากรรมและการจราจรมาใช้นั้น เจ้าหน้าที่ตำรวจมีความรู้สึกว่าการใช้เทคโนโลยีดังกล่าวเป็นเหมือนเป็นระบบที่มาจับผิดการปฏิบัติหน้าที่ของตน อีกทั้งทำให้ผู้ปฏิบัติมีความรู้สึกอึดอัดที่มีการใช้เทคโนโลยีดังกล่าว จึงเกิดความต่อต้านในใจของผู้ปฏิบัติงานเกิดขึ้น แต่หลังจากที่ได้มีการนำเทคโนโลยีดังกล่าวมาใช้อย่างสมบูรณ์ ทักษะคติ ความรู้สึกของเจ้าหน้าที่ตำรวจในการปฏิบัติหน้าที่ต่อการใช้เทคโนโลยีดังกล่าวได้เปลี่ยนไป ซึ่งเจ้าหน้าที่ตำรวจมีความรู้สึกว่าการใช้เทคโนโลยีดังกล่าวเป็นระบบที่ช่วยในการปฏิบัติหน้าที่ สามารถทราบข้อมูลได้อย่างเป็นปัจจุบันถูกต้อง แม่นยำในการจับกุมคนร้าย หรือสกัดจับคนร้าย กรณีที่เกิดเหตุ การสั่งการเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ การเข้าถึงที่เกิดเหตุเป็นไปด้วยความรวดเร็ว อีกทั้งในการปฏิบัติหน้าที่สามารถตรวจสอบผลการปฏิบัติได้ ส่งผลให้เจ้าหน้าที่ตำรวจที่ตั้งใจปฏิบัติหน้าที่มีขวัญกำลังใจที่ดี ในส่วนของผู้บังคับบัญชา มีข้อมูลในการตัดสินใจในการพิจารณาความดีความชอบได้อย่างถูกต้อง เป็นธรรม

มนัส วงศ์สีใส (2551) ได้ศึกษา ขวัญและกำลังใจของข้าราชการตำรวจสถานีตำรวจ จันทบุรี ผลการศึกษาพบว่า ระดับขวัญและกำลังใจของข้าราชการตำรวจสถานีตำรวจจันทบุรี อยู่ในระดับสูง เมื่อจำแนกตามรายด้านต่างๆที่เรียงความสำคัญ ได้ดังนี้ ด้านความพึงพอใจในงาน ข้าราชการตำรวจสถานีตำรวจจันทบุรี เป็นอันดับที่ 1 ด้าน โอกาสความก้าวหน้า ข้าราชการตำรวจ สถานีตำรวจจันทบุรี เป็นอันดับที่ 2 ด้านสวัสดิการของหน่วยงานข้าราชการตำรวจสถานีตำรวจ จันทบุรี เป็นอันดับที่ 3 ด้านสภาพการปฏิบัติงานข้าราชการตำรวจสถานีตำรวจจันทบุรี เป็นอันดับที่ 4 ด้านความสัมพันธ์ระหว่างผู้บังคับบัญชาและผู้ใต้บังคับบัญชาข้าราชการตำรวจสถานีตำรวจจันทบุรี เป็นอันดับที่ 5 ด้านความมั่นคงในการปฏิบัติงาน ข้าราชการตำรวจสถานีตำรวจจันทบุรี เป็นอันดับ ที่ 6 ด้านความยุติธรรมในหน่วยงาน ข้าราชการตำรวจสถานีตำรวจจันทบุรี เป็นอันดับที่ 7 ด้านความเพียงพอของรายได้ข้าราชการตำรวจสถานีตำรวจจันทบุรี เป็นอันดับที่ 8

ประจักษ์ พึ่งอุบล (2550 : 88) ได้ศึกษา ความพึงพอใจของประชาชนต่อการให้ บริการ ของสถานีตำรวจ ภายใต้โครงการพัฒนาสถานีตำรวจเพื่อประชาชน กรณีศึกษา : สถานีตำรวจภูธร อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรีผลการศึกษา พบว่า

1. ความพึงพอใจของประชาชนต่อการให้บริการของสถานีตำรวจ ภายใต้โครงการ พัฒนาสถานีตำรวจเพื่อประชาชน โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ด้านการบริการทั่วไป ด้านการปรับปรุงสถานที่และสภาพแวดล้อม ด้านการประชาสัมพันธ์และแสวงหาความร่วมมือ จากประชาชน ด้านการอำนวยความสะดวก ด้านการควบคุมและจัดการจราจรและด้านการรักษา ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน

2. ประชาชนที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา รายได้ต่อเดือน มีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจ ของประชาชนต่อการให้บริการของสถานีตำรวจ ภายใต้โครงการพัฒนาสถานีตำรวจเพื่อประชาชน

3. สำหรับข้อเสนอแนะ ประชาชนได้ให้ข้อเสนอแนะ เช่น ด้านการประชาสัมพันธ์ และ แสวงหาความร่วมมือจากประชาชน ควรให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการตรวจสอบ การปฏิบัติงาน ของเจ้าหน้าที่ตำรวจ โดยเฉพาะการอำนวยความสะดวก เป็นต้น

อนุพล ชมพูนุช (2546 : 77) ได้ศึกษา ความพึงพอใจของประชาชนต่อการให้บริการ ของสถานีตำรวจภูธรอำเภอนครนายก ผลการศึกษาพบว่า

1. ความพึงพอใจของประชาชนต่อการให้บริการของสถานีตำรวจภูธรอำเภอนครนายก โดยรวมอยู่ในระดับมาก ได้แก่ ด้านการรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ด้านการปรับปรุงสถานที่และสภาพแวดล้อม ด้านการประชาสัมพันธ์และแสวงหาความร่วมมือจาก ประชาชน ด้านการอำนวยความสะดวก ด้านการควบคุมและจัดการจราจรและด้านการบริการทั่วไป

2. ประชาชนที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา รายได้ต่อเดือน มีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจของประชาชนต่อการให้บริการของสถานีตำรวจตำรวจภูธรอำเภอเมืองนครนายก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. สำหรับข้อเสนอแนะ ประชาชนได้ให้ข้อเสนอแนะ เช่น ด้านการรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน เมื่อมีคดีความเกิดขึ้น ควรปรับปรุงระบบการ ติดต่อสื่อสารควบคุมสั่งการ โดยให้เจ้าหน้าที่ไปถึงที่เกิดเหตุให้เร็วที่สุดเป็นต้น

พงษ์ศธร คำใจสู้ (2543) ทศนคติของประชาชนเชียงใหม่ต่อ โครงสร้างสำนักงานตำรวจแห่งชาติ สรุปได้ว่า ในประเด็นการบริหารงานทั่วไปที่อยู่ในการบังคับบัญชาต่อนายกรัฐมนตรี การให้ประชาชนมีส่วนร่วมกำหนดนโยบายและการตรวจสอบการบริหารงานของตำรวจในรูปแบบ คณะกรรมการ ระดับชาติ ระดับกรุงเทพมหานคร และระดับจังหวัด การกระจายอำนาจการบริหาร ไปยังหน่วยงานปฏิบัติระดับพื้นที่อย่างเบ็ดเสร็จ มีเอกภาพในการปกครอง และอำนวยความสะดวก อย่างแท้จริง และการตัดทอนภารกิจที่ไม่เกี่ยวกับการป้องกันปราบปรามอาชญากรรม และการอำนวยความสะดวกไปให้ส่วนราชการอื่นที่มีหน้าที่รับผิดชอบ โดยตรงว่าจะสามารถทำให้ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ ให้การบริการ ดูแลความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ตลอดจน การอำนวยความสะดวกให้แก่ประชาชนด้วยความสะดวก รวดเร็ว เสมอภาคเป็นธรรม มีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล และสนองตอบความต้องการของประชาชน ได้มากน้อยเพียงใด ผลการศึกษาพบว่า ประชาชน เชียงใหม่มีทัศนคติที่ดีต่อหลักการ โครงสร้างสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ทั้ง 4 ด้านดังกล่าว จะสามารถทำให้ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ ให้บริการ ดูแลความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ตลอดจนการอำนวยความสะดวกให้แก่ประชาชนด้วยความสะดวก รวดเร็ว เสมอภาคเป็นธรรม มีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล และตอบสนองความต้องการของประชาชน ได้อย่างแท้จริง และ ถูกแทรกแซงจากอำนาจภายนอกสำนักงานตำรวจแห่งชาติน้อยลง

วาสนา สุขนิรันดร์ (2547) ได้ศึกษา บทบาทของตำรวจชุมชนและมวลชนสัมพันธ์ในการ ให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการป้องกันอาชญากรรม : กรณีศึกษาอำเภอเวียง จันทวนราชวาส ผลการศึกษาพบว่า เจ้าหน้าที่ตำรวจชุมชนและมวลชนสัมพันธ์มีบทบาทสำคัญในการกระตุ้นให้ ชาวบ้านเห็นความสำคัญให้ร่วมมือกับเจ้าหน้าที่เพื่อป้องกันอาชญากรรมด้วยการเข้าพบกับชาวบ้าน ในบทบาทต่าง ๆ กัน ได้แก่ 1) การตรวจเยี่ยมชาวบ้านอย่างสม่ำเสมอ 2) การให้ความรู้เกี่ยวกับ กฎหมายต่าง ๆ ใกล้ตัว 3) การมีส่วนร่วมในกิจกรรมของชุมชน 4) การให้ความรู้ในการระวัง ป้องกันภัยจากอาชญากรรมทางทรัพย์สินและความปลอดภัยในชีวิต โดยเจ้าหน้าที่มีลักษณะการสื่อสาร กับชาวบ้านแบบแนวระนาบ เป็นการสื่อสารสองทางและมีการสื่อสารหลากหลายระดับตาม วัตถุประสงค์และเนื้อหาของสารที่จะสื่อ สื่อหรือช่องทางการสื่อสาร คือ การเข้าพบกับผู้นำ

ทางศาสนาและผู้นำชุมชน ใช้รูปแบบการประชุมกลุ่มย่อยเพื่อสร้างความเข้าใจในสารก่อนและให้ช่วยถ่ายทอดหรือสร้างความเข้าใจแก่ชาวบ้าน ซึ่งขั้นตอนการดำเนินงานต่าง ๆ ของเจ้าหน้าที่ตำรวจชุมชนฯ นั้นสอดคล้องกับขั้นตอนการปฏิบัติงานของหน่วยงานตำรวจชุมชนฯ คนในชุมชนอำเภอเวียงให้ความร่วมมือกับเจ้าหน้าที่ตำรวจเป็นอย่างดีโดยให้ความร่วมมือ 3 ด้าน คือ 1) การให้ความร่วมมือระดมสมอง 2) การเข้าร่วมประกอบกิจกรรมที่จัดขึ้น 3) การให้ข้อมูลข่าวสารหรือเบาะแสที่เป็นประโยชน์แก่รูปคดี ชาวบ้านอำเภอเวียงมีความรักใคร่นับถือเจ้าหน้าที่ตำรวจมาก ปัจจัยที่ช่วยให้เกิดความร่วมมือในการป้องกันอาชญากรรม คือ 1) การสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ 2) การปฏิบัติงานอย่างเคร่งครัดและเป็นกันเองของเจ้าหน้าที่ตำรวจ 3) ลักษณะทางประชากรของเจ้าหน้าที่ตำรวจและคนในชุมชนมีความคล้ายคลึงกันมาก ในอนาคตนั้นพบว่าลักษณะการสื่อสารยังคงเน้นใช้ลักษณะอย่างที่ผ่านมาเนื่องจากมีประสิทธิภาพสูงแต่จะมีการพัฒนาในเรื่องของสื่อพิเศษและสื่อกิจกรรมต่าง ๆ ให้มีความเหมาะสมและทันสมัยขึ้นเพื่อสร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างชาวบ้านและเจ้าหน้าที่ตำรวจและสันติสุขในอำเภอเวียงต่อไป

ธวัชชัย พันธุ์พิกุล (2545) ได้ศึกษา ความคิดเห็นประชาชนต่อการปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานสอบสวนสถานีตำรวจภูธรตำบลภูผิงคราชนิเวศน์ พบว่าประชาชนส่วนใหญ่ที่เข้ารับการติดต่อกับพนักงานสอบสวนมีความพึงพอใจต่อการปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานสอบสวน แต่ยังมีปัญหาอุปสรรคอยู่หลายประการ เช่น ระเบียบ ข้อบังคับต่าง ๆ อุปกรณ์เครื่องมือ เครื่องใช้ บุคลากรไม่เพียงพอ เป็นต้น สำหรับแนวทางในการปรับปรุงแก้ไข และข้อเสนอได้แก่การปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานสอบสวนในปัจจุบันจำเป็นต้องได้รับการปรับปรุงแก้ไขและต้องมีพัฒนาระบบการสอบสวนใหม่ ตลอดจนการบริหารงานด้านการสอบสวนต้องสอดคล้องกับสภาพการเปลี่ยนแปลงของสังคม ไม่ยึดติดกับกฎระเบียบเก่า ๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้บริหารงานสอบสวนต้องสำนึกถึงการมีส่วนร่วม และการตรวจสอบจากประชาชนตลอดเวลาด้วย

ศิริวัฒน์ เมนะเสวต (2543) ได้ศึกษา การเมืองกับการปรับโครงสร้างกรมตำรวจเป็นสำนักงาน ผลการศึกษาพบว่า ได้มีความพยายามที่จะปรับโครงสร้างของกรมตำรวจมาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2522 เรื่อยมาจนถึงปี พ.ศ. 2541 จึงสามารถปรับโครงสร้างจากกรมตำรวจเป็นสำนักงานตำรวจแห่งชาติไม่สังกัดสำนักนายกรัฐมนตรี กระทรวง หรือทบวง โดยอยู่ในบังคับบัญชาของนายกรัฐมนตรี เพื่อให้การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจในด้านการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม การให้บริการประชาชนมีประสิทธิภาพ แต่การปรับโครงสร้างจากศูนย์อำนาจไว้ในส่วนกลางให้กระจายอำนาจไปยังส่วนภูมิภาค ถึงหน่วยระดับสถานีตำรวจ ไม่สามารถดำเนินได้ตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ เนื่องจากมีปัจจัยทางการเมืองเข้ามาแทรกแซง อำนาจการบริหารของผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ

รังสรรค์ วรรณศรี (2541) ได้ศึกษา ทักษะของคํารวจสันติบาลที่มีต่อการใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ต่อการสืบสวนหาข่าว พบว่ากลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยอย่างยิ่งที่จะนำเอาอุปกรณ์เครื่องมือเทคโนโลยีสมัยใหม่มาใช้ในการสืบสวนหาข่าว เป็นการอำนวยความสะดวกให้ได้รับข้อมูลที่ถูกต้องแม่นยำ รวดเร็ว และทันต่อเวลา ช่วยเสริมประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน ด้านการสืบสวนหาข่าวให้สูงขึ้น สำหรับอุปสรรคต่อการนำเทคโนโลยีสมัยใหม่ เช่น คอมพิวเตอร์ วิทยุติดตามตัวและวิทยุสื่อสาร พบว่า จะไม่เกิดปัญหาเมื่อนำเครื่องมืออุปกรณ์ดังกล่าวมาใช้ในการสืบสวนหาข่าว สำหรับเครื่องดักฟังโทรศัพท์ กลุ่มตัวอย่างเห็นว่าจะมีปัญหาเกิดขึ้นเมื่อนำมาใช้ ส่วนเครื่องจับเท็จและอุปกรณ์ติดตามผู้ต้องสงสัยและพาหนะผู้ต้องสงสัย พบว่า กลุ่มตัวอย่างไม่แน่ใจว่าจะมีปัญหาก่อเกิดขึ้นหรือถ้าจะนำมาใช้ในการสืบสวนหาข่าว ทั้งนี้เนื่องจากอุปกรณ์ดังกล่าวยังไม่เป็นที่รู้จัก จึงยังไม่เคยใช้และไม่ทราบหรือมีความรู้เกี่ยวกับอุปกรณ์ดังกล่าว

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

วิธีการดำเนินการวิจัยในที่นี้จะใช้การวิจัยเชิงบูรณาการ (Mixed Method) ระหว่างวิธีการวิจัยเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ คือ การวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) การสัมภาษณ์ในเชิงคุณภาพ และการสังเกตการณ์มีส่วนร่วม ดังนั้น ในบทที่ 3 ของการวิจัยจะนำเสนอรายละเอียดวิธีการดำเนินงานวิจัยใน 2 หัวข้อหลัก คือ

1. การวิจัยเชิงสำรวจ
2. การวิจัยเชิงคุณภาพ

การวิจัยเชิงสำรวจ

ในการศึกษาบทบาทของตำรวจที่ประชาชนคาดหวังจะต้องศึกษาจากความคิดเห็นของประชาชน ส่วนการศึกษารoles ที่แท้จริงนั้นจะต้องศึกษาจากประสบการณ์ของตำรวจผู้ปฏิบัติงานโดยตรง ดังนั้น การวิจัยเชิงสำรวจในวิทยานิพนธ์นี้ จึงต้อง แบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม ดังนี้

การสำรวจบทบาทที่คาดหวังของประชาชน

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่างของการวิจัย

ประชากรที่เป็นเป้าหมายของการวิจัย คือ ประชาชนที่มีสิทธิเลือกตั้งในจังหวัดจันทบุรี

กลุ่มตัวอย่างที่เป็นเป้าหมายของการวิจัย คือ ประชาชนที่มีสิทธิเลือกตั้งในจังหวัดจันทบุรี จำนวน 400 คน จะเก็บจากอำเภอในจังหวัดจันทบุรี 10 อำเภอ เนื่องจากแนวคิดของทาร์เยา มาเน่ วิเคราะห์ว่าในกรณีที่มีประชากรเกิน 100,000 คน เราสามารถกำหนดตัวอย่างได้ 400 ราย ภายใต้ความคลาดเคลื่อนในการสุ่ม ร้อยละ 5 (Yamane, 1967 : ไม่ปรากฏเลขหน้า)

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ตาราง 2 แสดงกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล : ประชากรของจังหวัดจันทบุรี
ส่วนวิธีการสุ่มจะใช้การสุ่มแบบ 2 ขั้นตอน คือ การสุ่มตามสัดส่วนอำเภอ และการสุ่ม
เชิงระบบตามบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้ง

อำเภอ	จำนวนประชากร	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
1. เมืองจันทบุรี	125,924	96
2. ขลุง	56,560	43
3. ท่าใหม่	70,463	54
4. โป่งน้ำร้อน	42,587	33
5. มะขาม	31,195	24
6. แห่มสิงห์	30,605	23
7. สอยดาว	64,614	49
8. แก่งหางแมว	40,935	31
9. นายายอาม	33,705	26
10. เขาคิชฌกูฏ	27,672	21
รวม	524,260	400

ที่มา : วิกิพีเดีย สารานุกรมเสรี. ออนไลน์. 2559 ก

การสำรวจบทบาทที่เป็นจริงของตำรวจ

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่างของการวิจัย

ประชากรที่เป็นเป้าหมายของการวิจัย คือ เจ้าหน้าที่ตำรวจสังกัดภูธรจังหวัดจันทบุรี
กลุ่มตัวอย่างที่เป็นเป้าหมายของการวิจัย คือ เจ้าหน้าที่ตำรวจสังกัดตำรวจภูธรจังหวัด
จันทบุรี จำนวน 304 คน จะเก็บจากสถานีตำรวจในสังกัดตำรวจภูธรจังหวัดจันทบุรี 15 สถานี
การกำหนดขนาดตัวอย่าง (Sample Size) จะใช้สูตรของทาโรยามาเน (Taro Yamane)
คำนวณขนาดของตัวอย่างที่เหมาะสม ดังนี้

$$n = \frac{N}{1 + Ne^2}$$

n = ขนาดตัวอย่าง

N = ขนาดประชากร

e = ความคลาดเคลื่อนในการสุ่ม (Sampling error)

- ความคลาดเคลื่อนในการสุ่มมากที่สุดที่ยอมรับได้ = + 5%
- ความเชื่อมั่นในการสุ่มน้อยที่สุดที่ยอมรับได้ คือ ความเชื่อมั่นในการสุ่ม 95 %

$$\begin{aligned}
 \text{แทนค่า } n &= \frac{1,261}{1 + 1,261(0.05)^2} \\
 &= \frac{1,261}{1 + 1,261(0.0025)} \\
 &= \frac{1,261}{1 + 3.15} \\
 &= \frac{1,261}{4.15} \\
 &= 303.85 \approx 304
 \end{aligned}$$

ตาราง 3 แสดงกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล : ข้าราชการตำรวจ จังหวัดจันทบุรี
 ส่วนวิธีการสุ่มจะใช้การสุ่มแบบ 2 ขั้นตอน คือ การสุ่มตามสัดส่วนสถานีดำรวจในจังหวัด
 จันทบุรี และการสุ่มเชิงระบบตามบัญชีรายชื่อข้าราชการตำรวจ

สถานีดำรวจ	จำนวนประชากร	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
1. สภ.ขลุง	99	24
2. สภ.ตกพรหม	25	6
3. สภ.ทุ่งเบญจา	77	19
4. สภ.ท่าใหม่	125	30
5. สภ.นายายอาม	83	20
6. สภ.บ้านแปลง	59	14
7. สภ.มะขาม	81	20
8. สภ.สอยดาว	90	22
9. สภ.สะตอง	55	13

ตาราง 3 (ต่อ)

สถานีตำรวจ	จำนวนประชากร	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
10. สภ.เกาะเปริด	30	7
11. สภ.เขาคิชฌกูฏ	71	17
12. สภ.เมืองจันทบุรี	242	58
13. สภ.แก่งหางแมว	64	15
14. สภ.แหลมสิงห์	74	18
15. สภ.โป่งน้ำร้อน	86	21
รวม	1,261	304

ที่มา : กองบังคับการตำรวจภูธรจังหวัดจันทบุรี. ม.ป.ป. : ไม่ปรากฏเลขหน้า.

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือวิจัย ได้แก่ แบบสอบถามเกี่ยวกับบทบาทตำรวจไทยหลังรัฐธรรมนูญ 2540 กรณีศึกษา ตำรวจภูธร จังหวัดจันทบุรี ผู้วิจัยดำเนินการสร้างเครื่องมือตามขั้นตอน ดังนี้

1. ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับผลกระทบเกี่ยวกับบทบาทตำรวจไทย
2. การสร้างเครื่องมือในการศึกษา
3. นำแบบสอบถามเสนออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อตรวจสอบความถูกต้อง ตามโครงสร้างเนื้อหาและความถูกต้องเหมาะสมของภาษา
4. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้วให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความตรง โดยใช้ผู้เชี่ยวชาญทางด้านการศึกษาจำนวน 5 คน คือ

4.1 รศ.ดร.สมศักดิ์ สามัคคีธรรม ผู้เชี่ยวชาญด้านการวิจัย

4.2 รศ.ดร.ธงชัย วงศ์ชัยสุวรรณ ผู้เชี่ยวชาญด้านการวิจัย

4.3 รศ.ดร.พิชาย รัตนดิลก ผู้เชี่ยวชาญด้านการวิจัย

4.4 รศ.ดร.ประภาส ปิ่นตบแต่ง ผู้เชี่ยวชาญด้านการวิจัย

4.5 ผศ.ดร.โอฬาร ถิ่นบางเตียว ผู้เชี่ยวชาญด้านชุมชนท้องถิ่น

5. นำแบบสอบถามทดสอบความเที่ยง โดยการหาความเชื่อมั่น (Reliability) ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจจากผู้เชี่ยวชาญไปทดลองใช้ (Try Out) กับกลุ่มตัวอย่างในเขตชุมชนตำบลจันทนิมิต อำเภอเมืองจันทบุรี จังหวัดจันทบุรี จำนวน 30 คน แล้วนำมาวิเคราะห์หาความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่น

เท่ากับ 0.70 และผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจจากผู้เชี่ยวชาญไปทดลองใช้ (Try Out) กับกลุ่มตัวอย่าง ในสถานีดำรงภูธรเมืองจันทบุรี จังหวัดจันทบุรี จำนวน 30 คน แล้วนำมาวิเคราะห์หาความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.71

6. จัดพิมพ์แบบสอบถามฉบับสมบูรณ์เพื่อใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

7. นำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ไปใช้สัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่าง องค์ประกอบของเครื่องมือวิจัย ประกอบด้วยเนื้อหาสรุป ดังนี้

แบบสอบถามประกอบด้วย คำถามที่มีลักษณะทั้งคำถามปลายเปิดและปลายปิด โดยแบ่งแบบสอบถามออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทที่ปฏิบัติจริงกับความคาดหวังของประชาชน ในจังหวัดจันทบุรีที่มีต่อบทบาทตำรวจไทยหลังรัฐธรรมนูญ 2540 เป็นแบบสอบถามประมาณค่า 5 ระดับ โดยแบ่งเป็นมากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด ตามลำดับ

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. การวิเคราะห์ตัวแปรส่วนบุคคลจะใช้ค่าสถิติเชิงพรรณนา คือ โดยการนำมาแจกแจงความถี่ (Frequency) คำนวณเป็นร้อยละ (Percentage)

2. การวิเคราะห์ตัวแปรต้นหรือตัวแปรตามจะใช้ค่าสถิติเชิงพรรณนา โดยนำเสนอในรูปแบบของ \bar{X} และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

ในการศึกษาครั้งนี้ ใช้โปรแกรมสำเร็จรูปในการวิเคราะห์ข้อมูล สถิติที่ใช้เป็นสถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ได้แก่ ค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย สำหรับการวัดระดับความเห็นของผู้ตอบแบบสอบถาม สร้างขึ้นตามลักษณะการสร้างแบบวัดทัศนคติที่เรียกว่า (Likert Scale) โดยมีตัวเลือกตอบแบบ 5 ระดับ โดยในแต่ละระดับกำหนดเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้ (ชัยชนต์ ประดิษฐ์ศิลป์, 2555 : 255)

โดยผู้วิจัยกำหนดค่าช่วงคะแนนของระดับความคาดหวังบทบาทตำรวจไทยหลังรัฐธรรมนูญ 2540 กรณีศึกษาดำรงภูธรจังหวัดจันทบุรี 5 ระดับ ดังนี้

ค่าคะแนน	หมายถึง	มีบทบาทที่คาดหวังมากที่สุด
ค่าคะแนน 5	หมายถึง	มีบทบาทที่คาดหวังมากที่สุด
ค่าคะแนน 4	หมายถึง	มีบทบาทที่คาดหวังมาก
ค่าคะแนน 3	หมายถึง	มีบทบาทที่คาดหวังปานกลาง
ค่าคะแนน 2	หมายถึง	มีบทบาทที่คาดหวังน้อย
ค่าคะแนน 1	หมายถึง	มีบทบาทที่คาดหวังน้อยที่สุด

เกณฑ์การแปลความหมายของค่าเฉลี่ยของบทบาทตำรวจไทยหลังรัฐธรรมนูญ 2540
กรณีศึกษาคำรวจภูธรจังหวัดจันทบุรี กำหนดไว้ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.51 - 5.00 หมายถึง มีระดับบทบาทที่คาดหวังมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.51 - 4.50 หมายถึง มีระดับบทบาทที่คาดหวังมาก

ค่าเฉลี่ย 2.51 - 3.50 หมายถึง มีระดับบทบาทที่คาดหวังปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.51 - 2.50 หมายถึง มีระดับบทบาทที่คาดหวังน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00 - 1.50 หมายถึง มีระดับบทบาทที่คาดหวังน้อยที่สุด

ผู้วิจัยกำหนดค่าช่วงคะแนนของระดับความเป็นจริงในการปฏิบัติงานของบทบาท
ตำรวจไทยหลังรัฐธรรมนูญ 2540 กรณีศึกษาคำรวจภูธรจังหวัดจันทบุรีไว้ 5 ระดับ ดังนี้

ค่าคะแนน 5 หมายถึง มีบทบาทที่เป็นจริงมากที่สุด

ค่าคะแนน 4 หมายถึง มีบทบาทที่เป็นจริงมาก

ค่าคะแนน 3 หมายถึง มีบทบาทที่เป็นจริงปานกลาง

ค่าคะแนน 2 หมายถึง มีบทบาทที่เป็นจริงน้อย

ค่าคะแนน 1 หมายถึง มีบทบาทที่เป็นจริงน้อยที่สุด

เกณฑ์การแปลความหมายของค่าเฉลี่ยของบทบาทเป็นจริงในการปฏิบัติงานของบทบาท
ตำรวจไทยหลังรัฐธรรมนูญ 2540 กรณีศึกษาคำรวจภูธรจังหวัดจันทบุรี กำหนดไว้ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.51 - 5.00 หมายถึง มีระดับบทบาทที่เป็นจริงมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.51 - 4.50 หมายถึง มีระดับบทบาทที่เป็นจริงมาก

ค่าเฉลี่ย 2.51 - 3.50 หมายถึง มีระดับบทบาทที่เป็นจริงปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.51 - 2.50 หมายถึง มีระดับบทบาทที่เป็นจริงน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00 - 1.50 หมายถึง มีระดับบทบาทที่เป็นจริงน้อยที่สุด

ผลการเปรียบเทียบแบ่งออกเป็น 5 ระดับ ดังนี้

1. มีความสอดคล้องมากหรือขัดแย้งน้อย ตรงกัน
2. มีความสอดคล้องค่อนข้างมากหรือขัดแย้งค่อนข้างน้อย 1 ระดับ
3. มีความสอดคล้องปานกลางหรือขัดแย้งปานกลาง 2 ระดับ
4. มีความสอดคล้องค่อนข้างน้อยหรือขัดแย้งค่อนข้างมาก 3 ระดับ
5. มีความสอดคล้องน้อยหรือขัดแย้งมาก 4 ระดับ

การวิจัยเชิงคุณภาพ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูลใช้วิธีการวิจัยในรูปแบบต่าง ๆ ดังนี้

1. การวิจัยเอกสาร เอกสารที่ใช้ในการวิจัยนี้ แบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ

1.1 เอกสารขั้นต้น (Primary Data) เป็นข้อมูลที่ยังไม่ได้ผ่านการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ การเก็บรวบรวมจากแนวการสัมภาษณ์เกี่ยวกับบทบาทตำรวจไทย ภายใต้โครงสร้างสำนักงานตำรวจแห่งชาติ

1.2 เอกสารชั้นรอง (Secondary Data) เป็นเอกสารที่มีการวิเคราะห์ข้อมูลในรูปแบบต่าง ๆ คือ ข้อมูลทางกายภาพของพื้นที่และข้อมูลอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องไม่ว่าจะเป็นบทบาทตำรวจไทย ก่อนรัฐธรรมนูญ 2540 บทบาทตำรวจไทย ภายใต้โครงสร้างสำนักงานตำรวจแห่งชาติ บทบาทตำรวจจังหวัดจันทบุรี โดยแหล่งข้อมูลดังกล่าว ได้แก่ เอกสารทางราชการ หนังสือ วารสาร วิทยานิพนธ์ งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง รวมถึงข้อมูลจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

2. การสัมภาษณ์ วิธีการสัมภาษณ์ที่จะใช้ในการวิจัยนี้ มีลักษณะเป็นการสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง (Semi – structured or Guided Interview) โดยอาศัยแนวการสัมภาษณ์ (Interview Guide) เป็นเครื่องมือในรูปแบบต่าง ๆ คือ

2.1 สัมภาษณ์แบบเจาะลึก เป็นการสัมภาษณ์แบบไม่เป็นทางการหรือไม่มีโครงสร้าง (Informal or Unstructured Interview) คือ มีเพียงคำถามวิจัยเป็นแนวสัมภาษณ์ การสัมภาษณ์ในที่นี้จะกำหนดผู้ให้ข้อมูลหลัก ได้แก่ ผู้ที่รู้เรื่องเกี่ยวกับบทบาทตำรวจไทยอย่างดี โดยมีกลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลัก (Key - informants) ได้แก่

2.1.1 นาย ก. (นามสมมุติ) ที่มีบ้านติดกับโรงพัก

2.1.2 นาย ข.(นามสมมุติ) อดีตข้าราชการตำรวจ

2.1.3 พ.ต.ท. แดง (นามสมมุติ) ข้าราชการตำรวจสังกัดตำรวจภูธรจังหวัดจันทบุรี

3. การสังเกตการณ์แบบมีส่วนร่วม ผู้วิจัยจะสังเกตการณ์แบบมีส่วนร่วมกับประชาชนทุกกลุ่มอาชีพในพื้นที่ในจังหวัดจันทบุรี โดยมีอุปกรณ์ช่วยเพื่อก่อให้เกิดความชัดเจนในเรื่องสังเกต เช่น การปฏิบัติหน้าที่ในตำรวจภูธรจังหวัดจันทบุรีที่ได้พบเจอกับประชาชนจังหวัดจันทบุรี การปฏิบัติหน้าที่ร่วมกับตำรวจสถานีตำรวจภูธรต่าง ๆ ในจังหวัดจันทบุรี กล้องถ่ายภาพ เครื่องบันทึกเสียง เป็นต้น ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับบทบาทที่คาดหวังและบทบาทที่เป็นจริงของบทบาทตำรวจไทยหลังรัฐธรรมนูญ 2540 กรณีศึกษาตำรวจภูธรจังหวัดจันทบุรี เพื่อประกอบการวิเคราะห์โดยปราศจากอคติต่อปรากฏการณ์ที่สังเกต เพื่อให้ได้ข้อมูลที่เป็จริงที่สุดในการวิจัย

การตรวจสอบข้อมูล

การตรวจสอบข้อมูลในที่นี้ใช้รูปแบบ ดังนี้

1. การตรวจสอบการสัมภาษณ์โดยใช้แหล่งข้อมูลที่ต่างกัน ระหว่างเอกสารและการสัมภาษณ์แบบประวัติศาสตร์บอกเล่า โดยผู้ให้สัมภาษณ์จะถ่ายทอดความรู้สึกที่แท้จริงเกี่ยวกับบทบาทตำรวจไทยว่าได้มีบทบาทอย่างไร ในจังหวัดจันทบุรี ซึ่งสามารถนำมาเป็นการตรวจสอบข้อมูลระหว่างเอกสาร และข้อมูลจากการให้สัมภาษณ์แบบประวัติศาสตร์บอกเล่าได้ว่าตรงกัน หรือมีข้อแตกต่างกันแต่ประการใด
2. การตรวจสอบโดยใช้ผู้สัมภาษณ์ที่มีจุดยืนต่างกัน ในการวิจัยนี้จะใช้ผู้ให้ข้อมูลหลักที่มีจุดยืนต่างกัน เช่น ข้าราชการตำรวจสังกัดตำรวจภูธรจังหวัดจันทบุรี อดีตข้าราชการตำรวจสังกัดตำรวจภูธรจังหวัดจันทบุรี และประชาชนจังหวัดจันทบุรี เป็นต้น

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ ใช้การตีความข้อมูลจากการสัมภาษณ์ เพื่อเพิ่มเติมคำอธิบายตารางจากการสำรวจให้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น โดยการวิเคราะห์ข้อมูลจะนำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์มาวิเคราะห์ร่วมกับข้อมูลที่ได้จากการศึกษาเอกสาร ตรวจสอบความสมบูรณ์และความถูกต้องครบถ้วนของข้อมูล จากบันทึกการสัมภาษณ์ของผู้ให้ข้อมูลแต่ละประเด็นหลัก และสรุปข้อค้นพบที่ได้จากการสัมภาษณ์และข้อมูลที่ได้จากการวิเคราะห์เอกสาร

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

บทที่ 4

การวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาวิจัย เรื่อง บทบาทตำรวจไทยหลังรัฐธรรมนูญ พ.ศ. 2540 กรณีศึกษา ตำรวจภูธร จังหวัดจันทบุรี ผู้วิจัยนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับ ดังต่อไปนี้

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

n	แทน	จำนวนหรือขนาดของกลุ่มตัวอย่าง
\bar{X}	แทน	ค่าเฉลี่ย (Mean)
S.D.	แทน	ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
Sig	แทน	มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
t	แทน	ค่าที (t - value : Independent) ค่าการทดสอบข้อมูล 2 กลุ่ม
F	แทน	ค่าเอฟ (F - value) ค่าทดสอบความแปรปรวนตั้งแต่ 2 กลุ่ม ขึ้นไป
df	แทน	ชั้นแห่งความเป็นอิสระ
SS	แทน	ค่าผลบวกของความเบี่ยงเบนมาตรฐานยกกำลังสอง
MS	แทน	ค่าผลต่างของความเบี่ยงเบนมาตรฐานยกกำลังสอง

การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้แบ่งผลการศึกษาที่ได้จากการวิจัย โดยแบ่งออกเป็น 5 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่างในจังหวัดจันทบุรี

- สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลกลุ่มตัวอย่าง ประชาชน ในจังหวัดจันทบุรี
- สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลกลุ่มตัวอย่าง ตำรวจ ในจังหวัดจันทบุรี

ตอนที่ 2 สรุปผลการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นและปัจจัยที่มีผลต่อบทบาทตำรวจไทย หลังรัฐธรรมนูญ พ.ศ. 2540 กรณีศึกษา ตำรวจภูธร จังหวัดจันทบุรี

ระดับความคิดเห็นของประชาชนและปัจจัยที่มีผลต่อบทบาทที่คาดหวังต่อบทบาท ตำรวจไทยภายใต้โครงสร้างสำนักงานตำรวจแห่งชาติ กรณีศึกษา ตำรวจภูธร จังหวัดจันทบุรี

- ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของประชาชนกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับบทบาทที่คาดหวังต่อตำรวจภูธร จังหวัดจันทบุรี ในภาพรวม

- ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของประชาชนกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับบทบาทที่คาดหวังต่อตำรวจภูธร จังหวัดจันทบุรี ในด้าน บทบาททั่วไปตามกฎหมาย

- ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของประชาชนกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับบทบาทที่คาดหวังต่อตำรวจภูธร จังหวัดจันทบุรี ในด้านบทบาทตำรวจในการบังคับใช้กฎหมายที่สำคัญต่อประชาชน

- ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของประชาชนกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับบทบาทที่คาดหวังต่อตำรวจภูธร จังหวัดจันทบุรี ในด้านบทบาทตำรวจในการบริการประชาชน

- ผลการทดสอบสมมุติฐาน ของประชาชนกลุ่มตัวอย่าง ตามความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับบทบาทที่คาดหวังต่อตำรวจภูธร จังหวัดจันทบุรี

ระดับความคิดของตำรวจและปัจจัยที่มีผลต่อบทบาทที่เป็นจริงต่อบทบาทตำรวจไทย หลังรัฐธรรมนูญ พ.ศ. 2540 กรณีศึกษา ตำรวจภูธร จังหวัดจันทบุรี

- ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของตำรวจกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามความคิดเห็นของตำรวจเกี่ยวกับบทบาทที่เป็นจริงต่อตำรวจภูธร จังหวัดจันทบุรี ในภาพรวม

- ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของตำรวจกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามความคิดเห็นของตำรวจเกี่ยวกับบทบาทที่เป็นจริงต่อตำรวจภูธร จังหวัดจันทบุรี ในด้านบทบาททั่วไปตามกฎหมาย

- ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของตำรวจกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามความคิดเห็นของตำรวจเกี่ยวกับบทบาทที่เป็นจริงต่อตำรวจภูธร จังหวัดจันทบุรี ในด้านบทบาทตำรวจในการบังคับใช้กฎหมายที่สำคัญต่อประชาชน

- ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของตำรวจกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามความคิดเห็นของตำรวจเกี่ยวกับบทบาทที่เป็นจริงต่อตำรวจภูธร จังหวัดจันทบุรี ในด้านบทบาทตำรวจในการบริการประชาชน

- ผลการทดสอบสมมุติฐานของตำรวจกลุ่มตัวอย่าง ตามความคิดเห็นของตำรวจเกี่ยวกับบทบาทที่เป็นจริงต่อตำรวจภูธร จังหวัดจันทบุรี

ตอนที่ 3 เปรียบเทียบข้อมูลค่าเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นระหว่างประชาชนกับตำรวจ

- ค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างเปรียบเทียบระหว่างความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อบทบาทที่คาดหวังกับความคิดเห็นของตำรวจที่มีต่อบทบาทที่เป็นจริงของตำรวจภูธร จังหวัดจันทบุรี ในภาพรวม

- ค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างเปรียบเทียบระหว่างความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อบทบาทที่คาดหวังกับความคิดเห็นของตำรวจที่มีต่อบทบาทที่เป็นจริงของตำรวจภูธร จังหวัดจันทบุรี จำแนกตามประเด็นด้านบทบาททั่วไปของตำรวจตามกฎหมาย

- ค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างเปรียบเทียบระหว่างความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อบทบาทที่คาดหวังกับความเห็นของตำรวจที่มีต่อบทบาทที่เป็นจริงของตำรวจภูธร จังหวัดจันทบุรี จำแนกตามประเด็นด้านบทบาทตำรวจในการบังคับใช้กฎหมายที่สำคัญต่อประชาชน

- ค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างเปรียบเทียบระหว่างความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อบทบาทที่คาดหวังกับความเห็นของตำรวจที่มีต่อบทบาทที่เป็นจริงของตำรวจภูธร จังหวัดจันทบุรี จำแนกตามประเด็นด้านบทบาทตำรวจในการบริการประชาชน

ตอนที่ 4 บทบาทในอุดมคติของตำรวจ

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่างในจังหวัดจันทบุรี (n = 400)

จากการศึกษาบทบาทตำรวจไทยหลังรัฐธรรมนูญ พ.ศ. 2540 กรณีศึกษา ตำรวจภูธร จังหวัดจันทบุรี ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ต่อเดือน โดยการแจกแจงความถี่และหาค่าร้อยละ สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลปรากฏตามตาราง 4

ตาราง 4 สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลกลุ่มตัวอย่าง ประชาชนในจังหวัดจันทบุรี (n = 400)

รายการ	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
1. เพศ		
ชาย	215	53.75
หญิง	185	46.25
รวม	400	100.00
2. อายุ		
น้อยกว่า 30 ปี	156	39.00
30 – 40 ปี	131	32.75
มากกว่า 40 ปี	113	28.25
รวม	400	100.00
3. ระดับการศึกษา		
มัธยมศึกษา	89	22.25
อาชีวศึกษา / อนุปริญญา	151	37.75

ตาราง 4 (ต่อ)

รายการ	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
ปริญญาตรีหรือสูงกว่า	160	40.00
รวม	400	100.00
4. อาชีพ		
รับราชการ / รัฐวิสาหกิจ	91	22.75
ลูกจ้างเอกชน	148	37.00
ธุรกิจส่วนตัว	39	9.75
ว่างงาน / อื่น ๆ	122	30.50
รวม	400	100.00
5. รายได้ต่อเดือน		
ต่ำกว่า 7,000 บาท	113	28.25
7,000 – 15,000 บาท	221	55.25
มากกว่า 15,000 บาท	66	16.50
รวม	400	100.00

จากตาราง 4 สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลกลุ่มตัวอย่าง ประชาชนในจังหวัดจันทบุรี ดังนี้

1. เพศ พบว่า ประชาชนในจังหวัดจันทบุรี มีความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทตำรวจไทย หลังรัฐธรรมนูญ พ.ศ. 2540 กรณีศึกษา ตำรวจภูธร จังหวัดจันทบุรี มากที่สุด เป็นเพศชาย จำนวน 215 คน คิดเป็นร้อยละ 53.75 รองลงมา เป็นเพศหญิง จำนวน 185 คน คิดเป็นร้อยละ 46.25

2. อายุ พบว่า ประชาชนในจังหวัดจันทบุรี มีความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทตำรวจไทย หลังรัฐธรรมนูญ พ.ศ. 2540 กรณีศึกษา ตำรวจภูธร จังหวัดจันทบุรี มากที่สุด มีอายุ น้อยกว่า 30 ปี จำนวน 156 ราย คิดเป็นร้อยละ 39.00 รองลงมา มีอายุ 30 - 40 ปี จำนวน 131 ราย คิดเป็นร้อยละ 32.75 และน้อยที่สุด มีอายุ มากกว่า 40 ปี จำนวน 113 ราย คิดเป็นร้อยละ 28.25

3. ระดับการศึกษา พบว่า ประชาชนในจังหวัดจันทบุรี มีความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทตำรวจไทย หลังรัฐธรรมนูญ พ.ศ. 2540 กรณีศึกษา ตำรวจภูธร จังหวัดจันทบุรี มากที่สุด มีระดับการศึกษา ปริญญาตรีหรือสูงกว่า จำนวน 160 ราย คิดเป็นร้อยละ 40.00 รองลงมา ระดับอาชีวศึกษา/อนุปริญญา จำนวน 151 ราย คิดเป็นร้อยละ 37.75 และน้อยที่สุด ระดับมัธยมศึกษา จำนวน 89 ราย คิดเป็นร้อยละ 22.25

4. อาชีพ พบว่า ประชาชนในจังหวัดจันทบุรี มีความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทตำรวจไทย หลังรัฐธรรมนูญ พ.ศ. 2540 ทัศนศึกษา ตำรวจภูธร จังหวัดจันทบุรี มากที่สุด อาชีพลูกจ้างเอกชน จำนวน 148 ราย คิดเป็นร้อยละ 37.00 รองลงมา อาชีพว่างงาน / อื่น ๆ จำนวน 122 ราย คิดเป็นร้อยละ 30.50 และน้อยที่สุด อาชีพ ธุรกิจส่วนตัว จำนวน 39 ราย คิดเป็นร้อยละ 9.75

5. รายได้ต่อเดือน พบว่า ประชาชนในจังหวัดจันทบุรี มีความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทตำรวจไทยหลังรัฐธรรมนูญ พ.ศ. 2540 ทัศนศึกษา ตำรวจภูธร จังหวัดจันทบุรี มากที่สุด มีรายได้ 7,000 - 15,000 บาท จำนวน 221 ราย คิดเป็นร้อยละ 55.25 รองลงมา มีรายได้ ต่ำกว่า 7,000 บาท จำนวน 113 ราย คิดเป็นร้อยละ 28.25 และน้อยที่สุด มีรายได้ มากกว่า 15,000 บาท จำนวน 66 ราย คิดเป็นร้อยละ 16.50

ตาราง 5 สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลกลุ่มตัวอย่าง ตำรวจในจังหวัดจันทบุรี (n = 304)

รายการ	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
1. เพศ		
ชาย	283	93.09
หญิง	21	6.91
รวม	304	100.00
2. อายุ		
น้อยกว่า 30 ปี	67	22.04
30 - 40 ปี	155	50.98
41 - 50 ปี	51	16.78
มากกว่า 50 ปี ขึ้นไป	31	10.20
รวม	304	100.00
3. ระดับการศึกษา		
อาชีวศึกษา / อนุปริญญา	2	0.66
ปริญญาตรี	291	95.72
สูงกว่าปริญญาตรี	11	3.62
รวม	304	100.00
4. รายได้ต่อเดือน		
น้อยกว่า 15,000 บาท	6	1.97

ตาราง 5 (ต่อ)

รายการ	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
15,000 - 25,000 บาท	136	44.74
25,001 - 35,000 บาท	110	36.18
35,001 - 45,000 บาท	52	17.11
45,001 - 50,000 บาท	0	0
มากกว่า 50,000 บาท ขึ้นไป	0	0
รวม	304	100.00
5. อายุราชการ		
น้อยกว่า 5 ปี	30	9.87
6 - 10 ปี	57	18.75
11 - 15 ปี	139	45.72
16 - 20 ปี	67	22.04
21 - 25 ปี	5	1.65
ตั้งแต่ 25 ปี ขึ้นไป	6	1.97
รวม	304	100.00

จากตาราง 5 สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลกลุ่มตัวอย่าง ดำรงในจังหวัดจันทบุรี ดังนี้

1. เพศ พบว่า เจ้าหน้าที่ตำรวจ จังหวัดจันทบุรี ที่มีความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทตำรวจไทยหลังรัฐธรรมนูญ พ.ศ. 2540 กรณีศึกษา ตำรวจภูธร จังหวัดจันทบุรี มากที่สุด เป็นเพศชาย จำนวน 283 ราย คิดเป็นร้อยละ 93.09 รองลงมา เป็นเพศหญิง จำนวน 21 คน คิดเป็นร้อยละ 6.91

2. อายุ พบว่า เจ้าหน้าที่ตำรวจ จังหวัดจันทบุรี ที่มีความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทตำรวจไทยหลังรัฐธรรมนูญ พ.ศ. 2540 กรณีศึกษา ตำรวจภูธร จังหวัดจันทบุรี มากที่สุด มีอายุ 30 - 40 ปี จำนวน 155 ราย คิดเป็นร้อยละ 50.98 รองลงมา มีอายุน้อยกว่า 30 ปี จำนวน 67 ราย คิดเป็นร้อยละ 22.04 และน้อยที่สุด มีอายุ มากกว่า 50 ปี จำนวน 31 ราย คิดเป็นร้อยละ 10.20

3. ระดับการศึกษา พบว่า เจ้าหน้าที่ตำรวจ จังหวัดจันทบุรี ที่มีความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทตำรวจไทยหลังรัฐธรรมนูญ พ.ศ. 2540 กรณีศึกษา ตำรวจภูธร จังหวัดจันทบุรี มากที่สุด มีระดับการศึกษาปริญญาตรี จำนวน 291 ราย คิดเป็นร้อยละ 95.72 รองลงมา สูงกว่าปริญญาตรี จำนวน 11 ราย คิดเป็นร้อยละ 3.62 และน้อยที่สุด อาชีวศึกษา/อนุปริญญา จำนวน 2 ราย คิดเป็นร้อยละ 0.66

4. รายได้ต่อเดือน พบว่าเจ้าหน้าที่ตำรวจ จังหวัดจันทบุรี ที่มีความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทตำรวจไทยหลังรัฐธรรมนูญ พ.ศ. 2540 กรณีศึกษา ตำรวจภูธร จังหวัดจันทบุรี มากที่สุด มีรายได้ 15,000 - 25,000 บาท จำนวน 136 ราย คิดเป็นร้อยละ 44.74 รองลงมา มีรายได้ 25,000 - 35,000 บาท จำนวน 110 ราย คิดเป็นร้อยละ 36.18 และน้อยที่สุด มีรายได้ มากกว่า 50,000 บาท จำนวน 0 ราย คิดเป็นร้อยละ 0

5. อายุราชการ พบว่าเจ้าหน้าที่ตำรวจ จังหวัดจันทบุรี ที่มีความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทตำรวจไทยหลังรัฐธรรมนูญ พ.ศ. 2540 กรณีศึกษา ตำรวจภูธร จังหวัดจันทบุรี มากที่สุด มีอายุราชการ 11 - 15 ปี จำนวน 139 ราย คิดเป็นร้อยละ 45.72 รองลงมา 16 - 20 ปี จำนวน 67 ราย คิดเป็นร้อยละ 22.04 และน้อยที่สุด มีอายุ 21 - 25 ปี จำนวน 5 ราย คิดเป็นร้อยละ 1.65

ตอนที่ 2 สรุปผลการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นและปัจจัยที่มีผลต่อบทบาทตำรวจไทย หลังรัฐธรรมนูญ พ.ศ. 2540 กรณีศึกษา ตำรวจภูธร จังหวัดจันทบุรี

ระดับความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับบทบาทที่คาดหวังต่อบทบาทตำรวจไทย หลังรัฐธรรมนูญ พ.ศ. 2540 กรณีศึกษา ตำรวจภูธร จังหวัดจันทบุรี การศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาข้อมูลระดับความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับบทบาทที่คาดหวังต่อบทบาทตำรวจไทยหลังรัฐธรรมนูญ พ.ศ. 2540 กรณีศึกษา ตำรวจภูธร จังหวัดจันทบุรี โดยใช้การวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ซึ่งผลการวิเคราะห์ข้อมูลปรากฏตามตาราง 6 - 9

ตาราง 6 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของประชาชนกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับบทบาทที่คาดหวังต่อตำรวจภูธร จังหวัดจันทบุรี ในภาพรวม (n = 400)

ด้าน	ระดับความคาดหวัง			ลำดับ
	\bar{X}	S.D.	การแปลผล	
บทบาทตำรวจในการบังคับใช้กฎหมายที่สำคัญ				
ต่อประชาชน	3.81	0.74	มาก	1
บทบาททั่วไปของตำรวจตามกฎหมาย	3.71	0.69	มาก	2
บทบาทตำรวจในการบริการประชาชน	3.64	0.78	มาก	3
รวม	3.72		มาก	

จากตาราง 6 พบว่า ประชาชนกลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทที่คาดหวังต่อ ตำรวจภูธรจังหวัดจันทบุรี ในภาพรวม อยู่ในความคาดหวังมาก ($\bar{X} = 3.72$) ซึ่งเมื่อพิจารณาเป็น รายด้านจากมากไปน้อย กล่าวคือ ลำดับที่ 1 คือ ด้านบทบาทตำรวจในการบังคับใช้กฎหมายที่สำคัญ ต่อประชาชน รองลงมา คือ บทบาททั่วไปของตำรวจตามกฎหมาย และบทบาทตำรวจในการ บริการประชาชน

จากการที่ผู้วิจัยได้ไปสัมภาษณ์เจาะลึก (ขอ นามสมมุติ. สัมภาษณ์. 2559) ในด้านบทบาท ตำรวจในการบังคับใช้กฎหมายที่สำคัญต่อประชาชน เห็นว่าตำรวจเป็นผู้บังคับใช้กฎหมายลำดับต้น ของกระบวนการยุติธรรม ดังนั้นตำรวจจึงควรเป็นตำรวจมืออาชีพ ไม่ใช้กฎหมายไปรังเกียจ หรืออ้างข้อกฎหมายที่ไม่เป็นธรรมต่อประชาชน นอกจากนี้ยังไม่ต้องการให้ตำรวจใช้วิธีการ ชูกรร โศกทรัพย์หรือการขัดขืนต่อประชาชนผู้บริสุทธิ์อีกด้วย ถ้าตำรวจใช้อำนาจโดยมิชอบ หรือใช้อำนาจกลั่นแกล้งประชาชน แล้วประชาชนจะมีใครเป็นที่พึ่งในยามที่เดือดร้อน

อย่างไรก็ตามบทบาททั่วไปของตำรวจตามกฎหมาย ผู้วิจัยได้ไปสัมภาษณ์เจาะลึก (ขอ นามสมมุติ. สัมภาษณ์. 2559) พบว่า บทบาทที่ประชาชนให้ความสำคัญกับตำรวจมาก ภาพลักษณ์ของตำรวจในด้านที่พึ่งของประชาชนได้ในยามมีประชาชนมีความเดือดร้อนเพราะมี ผู้ละเมิดกระทำผิดกฎหมายมีการบังคับกฎหมายอย่างเป็นธรรมกับบุคคลทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง ในคดีความมีการบริการอย่างเท่าเทียมกันอย่างเป็นธรรมทั่วถึง ไม่เลือกปฏิบัติในด้านที่เกี่ยวข้องกับ การปฏิบัติหน้าที่ ตัวอย่างบทบาททั่วไปของตำรวจ เช่น ด้านการรักษาความปลอดภัย องค์พระมหากษัตริย์พระราชินี เพราะพระองค์ทั้งสองเป็นประมุขและศูนย์รวมจิตใจของประชาชน ชาวไทยตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน ดังนั้น การถวายเป็นอารักขาหรือรักษาความปลอดภัยจึงเป็นเรื่องที่ ประชาชนให้ความสำคัญ

ส่วนในด้านบทบาทตำรวจในการบริการประชาชน จากการไปสัมภาษณ์เจาะลึก (ขอ นามสมมุติ. สัมภาษณ์. 2559) พบว่า ประชาชนหวังอย่างยิ่งที่จะได้รับจากเจ้าหน้าที่ตำรวจก็คือ การอำนวยความสะดวกแก่ประชาชนผู้มาติดต่อ รับแจ้งความทุกกรณีที่ประชาชนมาแจ้ง ประชาชน ก็คาดหวังให้เจ้าหน้าที่ตำรวจให้บริการต่อทุกคนเท่าเทียมกัน โดยไม่เลือกบริการเป็นรายคน และเจ้าหน้าที่ตำรวจให้บริการสอบสวนทุกเรื่องที่ได้รับแจ้งความ

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ตาราง 7 ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของประชาชนกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามความคิดเห็น ของของประชาชนเกี่ยวกับบทบาทที่คาดหวังต่อตำรวจภูธรจังหวัดจันทบุรี ในด้านบทบาททั่วไป ตามกฎหมาย (n = 400)

ประเด็น	ระดับความคาดหวัง ของประชาชน		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1. การรักษาความปลอดภัยขององค์พระมหากษัตริย์พระราชินี	3.96	0.54	มาก
2. รักษาพยาบาลหลักฐานในคดี	3.90	0.67	มาก
3. อำนาจความสะดวกด้านการจราจร	3.90	0.67	มาก
4. การรับแจ้งความโดยไม่เลือกปฏิบัติ	3.88	0.63	มาก
5. การให้ผู้ต้องหาได้รับการเยี่ยมญาติ	3.84	0.71	มาก
6. การรักษาความลับระหว่างคู่กรณี	3.83	0.74	มาก
7. การรักษาความปลอดภัยพระราชอาคันตุกะ (แขกพระมหากษัตริย์)	3.80	0.60	มาก
8. การแจ้งสิทธิให้ผู้ต้องหาทราบ	3.78	0.63	มาก
9. การรักษาความปลอดภัยพระบรมวงศานุวงศ์	3.75	0.67	มาก
10. ขอบหมายจับผู้ต้องหาจากศาล	3.75	0.59	มาก
11. การสรุปสำนวนส่งอัยการ โดยเร็ว	3.73	0.64	มาก
12. การสืบสวนหาผู้กระทำความผิดโดยไม่ชักช้า	3.72	0.63	มาก
13. การไม่ควบคุมตัวผู้กระทำความผิดนอกโรงพัก	3.70	0.45	ปานกลาง
14. การอนุญาตให้ประกันตัวผู้ต้องหา	3.67	0.51	มาก
15. การรักษาพยาบาลผู้ต้องหาเมื่อเกิดการเจ็บป่วย	3.47	0.71	ปานกลาง
16. ขอบหมายคืนจากศาล	3.44	0.80	ปานกลาง
17. การจับกุมผู้ต้องหาตามหมายจับ โดยไม่ชักช้า	3.44	0.80	ปานกลาง
18. การจับกุมผู้กระทำความผิดเมื่อมีเหตุซึ่งหน้า	3.42	0.87	ปานกลาง
19. การกล่าวหาตักเตือนก่อนการเปรียบเทียบปรับ	3.42	0.87	ปานกลาง
รวม	3.71	0.69	มาก

จากตาราง 7 พบว่า ประชาชนกลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทที่คาดหวังต่อ ตำรวจภูธรจังหวัดจันทบุรี จำแนกตามประเด็นบทบาททั่วไปตามกฎหมาย อยู่ในความคาดหวังมาก โดยภาพรวม ($\bar{X} = 3.71$) เมื่อพิจารณารายประเด็น พบว่า ประเด็นที่มีความคาดหวังสูงสุด คือ การรักษาความปลอดภัยขององค์พระมหากษัตริย์พระราชินี ระดับความคาดหวังของประชาชนสามารถ แบ่งออกเป็น 2 กลุ่มใหญ่ ๆ คือ กลุ่มประเด็นที่มีความคาดหวังมากและกลุ่มประเด็นที่มีความคาดหวัง ปานกลาง ถ้าพิจารณาเฉพาะกลุ่มประเด็นที่มีความคาดหวังมากจะพบ 3 อันดับแรก ได้แก่ 1) การรักษา ความปลอดภัยขององค์พระมหากษัตริย์พระราชินี 2) รักษาพยานหลักฐานในคดี 3) อำนาจความสะดวก ด้านการจราจร

การที่ประเด็น การรักษาความปลอดภัยขององค์พระมหากษัตริย์พระราชินี เป็นประเด็นที่ ประชาชนคาดหวังมากที่สุดนั้น จากการสัมภาษณ์เจาะลึกของผู้วิจัยพบว่า มีปัจจัยที่สำคัญคือ พระองค์ทั้งสองเป็นประมุขและศูนย์รวมจิตใจของประชาชนชาวไทยตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน ดังนั้น การถวายการอารักขาหรือรักษาความปลอดภัยจึงเป็นเรื่องที่ประชาชนให้ความสำคัญ โดยในสมัยก่อนทั้งสองพระองค์ได้ปฏิบัติพระกรณียกิจตามถิ่นทุรกันดาร ซึ่งข้างก่อนอันตราย การที่มีตำรวจถวายอารักขาหรือการรักษาความปลอดภัยจึงเป็นเรื่องที่สำคัญในลำดับต้น ๆ ของบทบาท ตำรวจไทย ดังนั้น ประชาชนจึงคาดหวังให้เจ้าหน้าที่ตำรวจปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายในการ รักษาความปลอดภัยขององค์พระมหากษัตริย์พระราชินีอย่างเคร่งครัด ด้วยความเคารพรักภักดี เทิดทูล เหนือเกล้าเหนือกระหม่อมดังคำให้สัมภาษณ์ที่ว่า “การรักษาความปลอดภัยในหลวงเป็นหน้าที่ ที่ตำรวจต้องทำ และต้องทำให้ดีที่สุดด้วย” (หนึ่ง นามสมมุติ. สัมภาษณ์. 2559)

ปัจจัยที่มีผลต่อความคาดหวังของประชาชนในการรักษาความปลอดภัยขององค์พระมหากษัตริย์ พระราชินี พบว่า สถาบันพระมหากษัตริย์อยู่คู่กับประชาชนชาวไทยมานาน ทั้งสองพระองค์ เป็นศูนย์รวมจิตใจของประชาชนชาวไทย ประชาชนเคารพเทิดทูลพระมหากษัตริย์มากจึงมีความ ความหวังให้ผู้มีบทบาทในการรักษาความปลอดภัยพระมหากษัตริย์ ปฏิบัติหน้าที่รักษาความปลอดภัย อย่างเต็มกำลังความสามารถ ป้องกันภัยอันตรายทั้งปวง สังเกตได้จากการที่ประชาชนมาเฝ้าถวาย ความจงรักภักดี อิทธิพลของสถาบันกษัตริย์ มีผลต่อสถาบันต่าง ๆ ในสังคมไทย

อย่างไรก็ตามประเด็นที่ประชาชนคาดหวังมากในการรักษาพยานหลักฐานในคดี จากการ สัมภาษณ์เจาะลึกของผู้วิจัยพบว่า พยานหลักฐานในคดีนั้นเป็นสิ่งที่สำคัญมาก สำคัญทั้งฝ่ายผู้ต้องหา และผู้ถูกกล่าวหา เพราะจะเป็นเครื่องพิสูจน์ว่าใครเป็นผู้กระทำความผิด ใช้อะไรในการกระทำ ความผิด ถ้าพยานหลักฐานในคดีสูญหาย หรือไม่ครบถ้วนก็จะเป็นการยากในการดำเนินคดี หรือ การให้ความยุติธรรมในการดำเนินคดีของแต่ละฝ่าย ในกระบวนการยุติธรรม หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เรื่องต้นก็คือเจ้าหน้าที่ตำรวจ ถ้าเจ้าหน้าที่ตำรวจไม่รักษาพยานหลักฐานในคดีแล้ว กระบวนการ

ยุติธรรมขั้นต่อไปก็จะเป็นการยากที่จะพิสูจน์ถึงการกระทำความผิดที่เกิดขึ้น ดังนั้นประชาชนจึงคาดหวังมากให้เจ้าหน้าที่รักษาพยาบาลหลักฐานในการดำเนินคดี ดังคำให้สัมภาษณ์ที่ว่า “ตำรวจต้องรักษาพยาบาลหลักฐานในคดีให้ดีที่สุด ถ้ารักษาไม่ดี หรือพยาบาลหลักฐานหาย แล้วประชาชนจะได้รับความยุติธรรมในคดีต่าง ๆ ได้อย่างไร” (สอง นามสมมุติ. สัมภาษณ์. 2559)

ปัจจัยที่มีผลต่อความคาดหวังในการรักษาพยาบาลในคดี พบว่า พยาบาลหลักฐานเป็นสิ่งที่จะสามารถแสดงถึงการกระทำผิดของผู้ต้องสงสัย หรือผู้ต้องหาในคดีใด ๆ ได้ หรือตรงกันข้าม พยาบาลหลักฐานอาจเป็นสิ่งที่สามารถสร้างขึ้นเพื่อกลั่นแกล้งฝ่ายตรงกันข้ามได้อีกทางหนึ่งด้วย ประกอบการพยาบาลหลักฐานใด ๆ ก็ตามจะมีผลต่อการพิจารณาพิพากษาคดีทั้งปวงของศาลยุติธรรมต่อการให้ทั้งคุณและโทษกับทั้งผู้เสียหายหรือผู้กระทำความผิด ในดำเนินคดีต่าง ๆ ถ้าพยาบาลหลักฐานไม่ดีผู้เสียหายอาจไม่ได้รับความเป็นธรรม หรือถ้าเป็นสร้างพยาบาลหลักฐานขึ้นเพื่อกลั่นแกล้งก็อาจทำผู้บริสุทธิ์ต้องรับโทษ หรืออาจได้รับโทษหนักขึ้นดังนั้น ประชาชนอยากให้เจ้าหน้าที่ตำรวจเก็บพยาบาลหลักฐานไว้ให้ดี อย่าสร้างหลักฐานเท็จเพื่อมากลั่นแกล้งบุคคลฝ่ายตรงข้าม

ประเด็นที่ประชาชนคาดหวังมากในการอำนวยความสะดวกด้านการจราจรจากกรมการสัมภาษณ์จะลึกซึ้งของผู้วิจัยพบว่า จากนโยบายรถคันแรกของรัฐบาลสมัยหนึ่ง ประกอบกับราคาน้ำมันลดราคาดลง และการที่โปรโมชั่นรถตามค่ายต่าง ๆ ใช้เงินคาวนในการออกรถน้อย จึงทำให้ประชาชน ออกรถมาใช้กันมากขึ้น จึงส่งผลทำให้การจราจรบนท้องถนนแออัดติดขัดมากขึ้นตามแยกที่มีไฟแดง ปกติรถจะติดไม่นาน แต่ในปัจจุบัน รถจะติดไฟแดงนานหลายรอบกว่าจะผ่านไฟแดงนั้น ๆ ไปได้ จึงทำให้ประชาชนอยากเห็นเจ้าหน้าที่ตำรวจอำนวยความสะดวกด้านการจราจร โดยการเร่งระบายรถตามถนนที่มีรถแออัดมาก แทนการตั้งสัญญาณไฟแดงอัตโนมัติ เพราะการตั้งระบบไฟอัตโนมัติจะทำให้ไม่ตอบสนองกับจำนวนรถในแต่ละเส้นทาง ดังคำให้สัมภาษณ์ที่ว่า “ตำรวจควรออกมาโบกรถดีกว่าตั้งเวลาสัญญาณ ไฟไว้นะ” (สาม นามสมมุติ. สัมภาษณ์. 2559)

ปัจจัยที่มีผลต่อการคาดหวังในการอำนวยความสะดวกด้านการจราจร พบว่า ปัจจุบันรถบนท้องถนนมีจำนวนมากไม่ว่าจะเป็นรถยนต์หรือรถจักรยานยนต์ ส่งผลทำให้การจราจรติดขัด โดยเฉพาะตามแยกที่มีไฟแดงต่าง ๆ ที่มีการตั้งสัญญาณไฟเขียวไฟแดงอัตโนมัติ นั้น บางเส้นทางรถติดมาก บางเส้นทางรถติดน้อย แต่ระยะเวลาสัญญาณไฟเท่ากัน ทำให้ไม่ตอบสนองต่อการจราจรแต่ละเส้นทาง ปัจจัยเหล่านี้จึงทำให้ประชาชนคาดหวังว่าจะเห็นเจ้าหน้าที่ตำรวจปฏิบัติงานในการอำนวยความสะดวกด้านการจราจรให้สอดคล้องกับจำนวนรถในแต่ละเส้นทางอย่างสม่ำเสมอ เช่น การขึ้นโบกรถตามแยกต่าง ๆ ใช้เจ้าหน้าที่ตำรวจขึ้นกดสัญญาณไฟแดง แทนการตั้งระบบเวลาอัตโนมัติ ป้องกันอุบัติเหตุ

ตาราง 8 ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของประชาชนกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับบทบาทที่คาดหวังต่อตำรวจนคร จังหวัดจันทบุรี ในด้านบทบาทตำรวจในการบังคับใช้กฎหมายที่สำคัญต่อประชาชน (n = 400)

ประเด็น	ระดับความคาดหวังของประชาชน		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1. การตั้งจุดตรวจระดับแอลกอฮอล์ของผู้ขับขี่	3.96	0.76	มาก
2. การตั้งจุดตรวจกวดขันวินัยจราจร	3.90	0.67	มาก
3. การกวดขันป้องกันการพนัน	3.83	0.74	มาก
4. การสืบเสาะหาข่าว คดียาเสพติด	3.80	0.77	มาก
5. การกวดขันการค้าประเวณี	3.80	0.60	มาก
6. การกวดขันการค้ามนุษย์	3.78	0.79	มาก
7. การกวดขันการเล่นหวยใต้ดิน	3.73	0.82	มาก
8. การกวดขันสถานบริการ	3.67	0.78	มาก
รวม	3.81	0.74	มาก

จากตาราง 8 พบว่า ประชาชนกลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทที่คาดหวังต่อตำรวจนครจังหวัดจันทบุรี จำแนกตามประเด็น บทบาทตำรวจในการบังคับใช้กฎหมายที่สำคัญต่อประชาชน อยู่ในความคาดหวังมากโดยภาพรวม ($\bar{X} = 3.81$)

เมื่อพิจารณารายประเด็น พบว่า ประเด็นที่มีความคาดหวังสูงสุด คือ การตั้งจุดตรวจระดับแอลกอฮอล์ของผู้ขับขี่ ระดับความคาดหวังของประชาชนที่มีความคาดหวังมากจะพบ 3 อันดับแรก ได้แก่ 1) การตั้งจุดตรวจระดับแอลกอฮอล์ของผู้ขับขี่ 2) การตั้งจุดตรวจกวดขันวินัยจราจร 3) การกวดขันป้องกันการพนัน

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

การที่ประเด็น การตั้งจุดตรวจระดับแอลกอฮอล์ของผู้ขับขี่ เป็นประเด็นที่ประชาชนคาดหวังมากที่สุดนั้น จากการสัมภาษณ์เจาะลึกของผู้วิจัยพบว่า มีปัจจัยที่สำคัญคือ ปัญหาอุบัติเหตุส่วนใหญ่เกิดจากตัวบุคคลที่มีพฤติกรรมขับขี่เสี่ยง พบว่าสาเหตุสำคัญที่ก่อให้เกิดอุบัติเหตุสามารถเรียงลำดับดังนี้ คือ ขับรถเร็ว การขับรถตัดหน้ากระชั้นชิด การขับรถขณะเมาสุรา จากกรณีมาแล้วขับพบว่า การมาแล้วขับส่งผลกระทบต่ออย่างมากกับผู้ไร้อบนท้องถนนเป็นอย่างมาก บางกรณีอาจทำให้สูญเสียชีวิตหรือทรัพย์สิน การที่ผู้ขับขี่ ไม่ตระหนักถึงความเสียหายที่เกิดจากการไม่เคารพ กฎหมาย ขาดวินัยในการใช้รถใช้ถนน ดังนั้นประชาชนเลยคาดหวังมากให้เจ้าหน้าที่ตำรวจ ตั้งจุดตรวจระดับแอลกอฮอล์ของผู้ขับขี่ เพื่อป้องกันและลดอุบัติเหตุบนท้องถนน ดังคำให้สัมภาษณ์ที่ว่า “คนบางคนเมมาแล้วยังขับรด ไม่นึกถึงว่าจะเกิดอุบัติเหตุบ้าง เกิดกับตัวเองไม่เท่าไร แต่ไปทำให้คนอื่นเดือนร้อนนี่ซิ อยากให้ตำรวจจับ ๆ พวกมาแล้วยังขับไปเข้าคุกให้หมด ๆ ไปสักทีเถอะ” (สี่ นามสมมุติ. สัมภาษณ์. 2559)

ปัจจัยที่มีผลต่อความคาดหวัง การตั้งจุดตรวจระดับแอลกอฮอล์ของผู้ขับขี่ พบว่า ปัจจุบันปัญหาอุบัติเหตุส่วนใหญ่เกิดจากการเมาสุราแล้วขับขี่ทั้งรถยนต์และรถจักรยานยนต์ ดังจะพบเห็นได้จากข่าวในกระแสวิชเชียว หรือสื่อต่าง ๆ ทำให้ประชาชนบางส่วนได้รับผลกระทบจากการเมาสุราแล้วขับขี่ ไม่ว่าจะเป็นได้อันตรายบาดเจ็บเล็กน้อย บาดเจ็บสาหัส บางรายอาจถึงขั้นพิการ บางรายอาจถึงขั้นเสียชีวิตก็ได้ ดังนั้นประชาชนจึงมีความคาดหวังในประเด็นนี้มาก

อย่างไรก็ตามประเด็น การตั้งจุดตรวจกวดขันวินัยจราจร จากการสัมภาษณ์เจาะลึกของผู้วิจัยพบว่า มีปัจจัยที่สำคัญคือ ปัญหาอุบัติเหตุส่วนใหญ่ เกิดจากตัวบุคคลที่มีพฤติกรรมขับขี่เสี่ยง พบว่าสาเหตุสำคัญ คือ ขับรถเร็ว ขับรถตัดหน้ากระชั้นชิด การขับรถขณะเมาสุรา แชนในที่คับขัน และสาเหตุอื่น ๆ ได้แก่ ไม่สวมหมวกนิรภัย ไม่คาดเข็มขัดนิรภัย แชนในที่คับขัน โทรศัพท์ขณะขับรถ ขับรถย้อนศร นอกจากนี้สาเหตุของการเกิดอุบัติเหตุยังเกี่ยวข้องกับสภาพร่างกายของผู้ขับขี่ที่ขับรถขณะมีอาการง่วงนอน และซึมเศร้า ซึ่งปัญหาดังกล่าวเกิดจากความมึนงงของคนไทยที่ทำอะไรให้ตัวเองสบายโดยไม่เคารพกฎหมาย หรือคิดถึงความเดือดร้อนของผู้อื่น ดังนั้นประชาชนจึงคาดหวังมากให้เจ้าหน้าที่ตำรวจกวดขันวินัยจราจร เพื่อไม่ให้เกิดอุบัติเหตุบนท้องถนน ดังคำให้สัมภาษณ์ที่ว่า “บางคนจอดรถไม่ดูเส้นเลยว่าจะขาวแดง หรือขาวดำ นึกว่าจะจอดก็จอด ขอให้ตำรวจมาเขียนใบสั่งให้ไปเสียค่าปรับสักทีเถอะ” (ห้า นามสมมุติ. สัมภาษณ์. 2559)

ปัจจัยที่มีผลต่อความคาดหวัง ด้านการตั้งจุดตรวจกวดขันวินัยจราจร พบว่า อุบัติเหตุบนท้องถนนเกิดจากการที่ผู้ใช้ถนนไม่เคารพกฎหมายจราจร อาจเกิดจากความมึนงง เอาความสบายมาก่อน แล้วไปเอาเปรียบกับผู้ใช้ถนนที่ปฏิบัติตามกฎหมาย ผลที่ตามมาคือ ความเสียหาย ไม่ว่าจะเป็นทรัพย์สินสิ่งของเครื่องใช้ หรือชีวิตและร่างกาย ดังนั้นประชาชนจึงคาดหวังให้เจ้าหน้าที่

ตำรวจตั้งจุดตรวจวินัยด้านการจราจรเพื่อจะเป็นมาตรการบังคับให้ผู้ใช้รถใช้ถนนปฏิบัติ ตามกฎหมาย

ประเด็นหนึ่งที่ประชาชนเห็นว่าตำรวจควรจริงจังในการปฏิบัติหน้าที่ก็คือการกวาดขัน บ่อนการพนัน จากการสัมภาษณ์เจาะลึกของผู้วิจัยพบว่ามีปัจจัยที่สำคัญคือ การพนันเป็นสิ่งที่ พบเห็นกันอยู่ทั่วไป และเป็นคติความเชื่อที่สืบทอดมา การพนันแพร่ขยายในทุกพื้นที่ของประเทศ เมื่อประชาชนมาอยู่รวมตัวกัน ก็จะมีกิจกรรมที่มักจะเล่นด้วยกันก็คือการเล่นการพนัน เมื่อคนมา มาอยู่กับการเล่นการพนันย่อมไม่คิดทำมาหากิน คอยแต่จะเล่นการพนัน เพราะได้เสียวรวดเร็วทำให้มี ผู้หวังรวยทางลัดอยู่ตลอดเวลา แต่ยิ่งเล่นยิ่งอาจถึงกับยากจนได้ และอาจนำไปสู่สาเหตุที่ก่อให้เกิด ปัญหาอาชญากรรมขึ้นในประเทศ ในการเปิดบ่อนการพนันนั้น ประชาชนบางส่วนนั้นย่อมคิดว่า บ่อนการพนันนั้นอาจมีผู้มีอิทธิพลอยู่เบื้องหลังการเปิดบ่อน หรือมีผู้ที่รักษากฎหมายเป็นเจ้าของ บ่อน ดังนั้นประชาชนจึงคิดว่า การกวาดขันบ่อนการพนันนั้นอยู่ในระดับมาก ดังคำให้สัมภาษณ์ที่ว่า “ที่เห็นบ่อนการพนันนั้นเปิดอยู่ได้ก็เป็นเพราะเจ้าของบ่อนเป็นคนมีดั่งค์ มีการจ่ายใต้โต๊ะให้กับ เจ้าหน้าที” (หก นามสมมุติ. สัมภาษณ์. 2559)

ปัจจัยที่มีผลต่อความคาดหวัง การกวาดขันบ่อนการพนัน พบว่าการพนันนั้นเป็นสิ่งที่ไม่ดี ทำให้ผู้เล่นการพนันนั้น ไม่คิดจะทำมาหากินเพราะหวังแต่การเล่นการพนัน การพนันยังส่ง ผลกระทบต่อปัญหาสังคมในด้านต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นการลักทรัพย์ ชิงทรัพย์ เป็นต้น เพราะคนที่เล่น ส่วนใหญ่ไม่มีเงินมาใช้เจ้าหน้าที่จึงหาทางออกโค่นการกระทำผิดกฎหมาย และสิ่งที่มีผลต่อการกวาดขัน บ่อนการพนันก็คือ ผู้มีอิทธิพล ประชาชนบางส่วนมองว่าที่ยังมีบ่อนการพนันเกิดขึ้นในปัจจุบัน เพราะเจ้าหน้าที่ตำรวจไม่กล้ากวาดขันบ่อนการพนันเพราะมีผู้มีอิทธิพลที่มีผลต่อการโยกย้าย ของตำรวจเป็นผู้สนับสนุนบ่อนการพนันนั้นอยู่ ดังนั้นปัจจัยเหล่านี้ จึงมีผลต่อความคิดเห็นของ ประชาชน ว่าเป็นบทบาทที่คาดหวังที่อยู่ในระดับมาก

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ตาราง 9 ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของประชาชนกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับบทบาทที่คาดหวังต่อตำรวจภูธร จังหวัดจันทบุรี ในด้านบทบาทตำรวจในการบริการประชาชน (n = 400)

ประเด็น	ระดับความคาดหวังของประชาชน		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1. ความเสมอภาคในการติดตามคดี	3.86	0.76	มาก
2. อำนาจความสะดวกแก่ประชาชนในการรับแจ้งความ	3.83	0.85	มาก
3. ความเสมอภาคในการปรับไต่สวน	3.80	0.80	มาก
4. มีเจ้าหน้าที่ตำรวจในการให้บริการบนโรงพักเพียงพอ	3.78	0.63	มาก
5. การใช้คำสุภาพกับประชาชนผู้มาติดต่อ	3.77	0.81	มาก
6. อำนาจความสะดวกแก่ประชาชนในการขอติดต่อกับส่วนราชการอื่น	3.75	0.59	มาก
7. อำนาจความสะดวกแก่ประชาชนในการขอข้อมูลข่าวสาร	3.72	0.66	มาก
8. มีมนุษยสัมพันธ์ดี	3.72	0.63	มาก
9. อำนาจความสะดวกแก่ประชาชนในการขออนุญาตดำเนินกิจกรรมบางอย่าง	3.71	0.84	มาก
10. ความเสมอภาคในการกักขังผู้กระทำผิดในคดีการพนัน	3.69	0.76	มาก
11. มีทำที่ต้อนรับผู้มาติดต่อ	3.68	0.70	มาก
12. มีเจ้าหน้าที่ตำรวจในการตรวจพื้นที่เพียงพอ	3.54	0.90	มาก
13. มีการปรับวิธีการจับกุมให้ทันต่อสถานการณ์ของการกระทำผิด	3.51	0.79	มาก
14. มีการใช้อาวุธในการจับกุมที่ทันสมัย	3.47	0.71	ปานกลาง
15. มีการใช้ระบบออนไลน์ในการทำงาน	3.44	0.96	ปานกลาง
16. เจ้าหน้าที่ตำรวจกวาดค้นวินัยจราจรอย่างสม่ำเสมอ	3.44	0.80	ปานกลาง
17. เจ้าหน้าที่ตำรวจดูแลการจราจรอย่างต่อเนื่อง	3.42	0.89	ปานกลาง
18. มีการใช้กล้องวงจรปิดในการช่วยทำงานของเจ้าหน้าที่	3.37	1.02	ปานกลาง
รวม	3.64	0.78	มาก

จากตาราง 9 พบว่า ประชาชนกลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทที่คาดหวังต่อตำรวจภูธรจังหวัดจันทบุรี จำแนกตามประเด็น บทบาทตำรวจในการบริการประชาชน อยู่ในความคาดหวังมากโดยภาพรวม ($\bar{X} = 3.64$)

เมื่อพิจารณารายประเด็น พบว่า ประเด็นที่มีความคาดหวังสูงสุด คือ ความเสมอภาคในการติดตามคดีระดับความคาดหวังของประชาชนสามารถแบ่งออกเป็น 2 กลุ่มใหญ่ ๆ คือ กลุ่มประเด็นที่มีความคาดหวังมากและกลุ่มประเด็นที่มีความคาดหวังปานกลาง ถ้าพิจารณาเฉพาะกลุ่มประเด็นที่มีความคาดหวังมากจะพบ 3 อันดับแรก ได้แก่ 1) ความเสมอภาคในการติดตามคดี 2) อำนาจความสะดวกแก่ประชาชนในการรับแจ้งความ 3) ความเสมอภาคในการปรับไต่สวน

การที่ประเด็น ความเสมอภาคในการติดตามคดี เป็นประเด็นที่ประชาชนคาดหวังมากที่สุดนั้น จากการสัมภาษณ์เจาะลึกของผู้วิจัยพบว่า มีปัจจัยที่สำคัญคือ เมื่อประชาชนเดือดร้อนโดยคดีลักทรัพย์ ชิงทรัพย์ เป็นต้นบุคคลที่ประชาชนจะนึกถึงเป็นลำดับแรกก็คือ เจ้าหน้าที่ตำรวจประชาชนก็จะไปหาตำรวจเพื่อให้ตำรวจดำเนินคดีกับคดีที่กระทำผิดกฎหมาย หรืออยากให้ตำรวจนำตัวบุคคลที่ผิดกฎหมายมาลงโทษ ในการไปแจ้งความประชาชนจะคาดหวังอย่างยิ่งให้เจ้าหน้าที่ตำรวจติดตามคดีของตนเองโดยการดำเนินการต้องมีความเสมอภาคในการติดตามคดีโดยไม่เลือกปฏิบัติ หรือเห็นแก่ฐานะของบุคคล เช่น เห็นแก่บุคคลผู้มีฐานะ มีหน้าตาทางสังคม เป็นต้น คำให้สัมภาษณ์ที่ว่า “อยากให้ตำรวจมีความยุติธรรมในการติดตามคดีโดยไม่เลือกปฏิบัติ” (เจ็ด นามสมมุติ. สัมภาษณ์. 2559)

ปัจจัยที่มีผลต่อความคาดหวัง ความเสมอภาคในการติดตามคดี พบว่า ประชาชนอยากเห็นเจ้าหน้าที่ตำรวจติดตามคดีต่าง ๆ อย่างเป็นธรรม ทว่าถึง ไม่อยากให้เจ้าหน้าที่ตำรวจปฏิบัติหน้าที่โดยการเลือกปฏิบัติ เพราะเห็นว่าเป็นคนใหญ่คนโตในจังหวัด หรือเป็นข้าราชการระดับสูง หรือผู้มีอิทธิพล เพราะประชาชนทุกคนนั้นมีสิทธิเสรีภาพเท่าเทียมกันทุกคน โดยมีรัฐธรรมนูญรองรับอีกด้านหนึ่ง การติดตามคดีที่ใช้เวลานานหรือมีความล่าช้าเกินสมควร จะมีผลต่อผู้เสียหายที่มีทุนทรัพย์ในการสู้คดีน้อย เพราะเมื่อได้รับความเสียหายจากผู้กระทำผิดแล้ว แต่ยังไม่รับการเยียวยา ในบางกรณีทำให้บุคคลเหล่านี้จำต้องตกอยู่บนความทุกข์ทรมานแสนสาหัส เพราะต้องรอคำพิพากษาจากศาลเสียก่อน จึงจะได้รับการเยียวยาจากรัฐหรือจากผู้กระทำผิด แต่อย่างไรก็ตาม ในทางปฏิบัติในด้านความเสมอภาคในการติดตามคดีก็เป็นเรื่องที่ปฏิบัติได้ยากเพราะสังคมไทยยังเอื้อต่อผู้มีอำนาจเสมอ ๆ

อย่างไรก็ตามประเด็น อำนาจความสะดวกแก่ประชาชนในการรับแจ้งความ เป็นประเด็นที่ประชาชนคาดหวังมากนั้น จากการสัมภาษณ์เจาะลึกของผู้วิจัยพบว่า มีปัจจัยที่สำคัญคือในการไปติดต่อโรงพักสิ่งที่ประชาชนหวังอย่างยิ่งที่จะได้รับจากเจ้าหน้าที่ตำรวจก็คือการอำนวยความสะดวก

แก่ประชาชนผู้มาติดต่อ รับแจ้งความทุกกรณีที่ประชาชนมาแจ้ง ในด้านการบริการ ประชาชนก็คาดหวังให้เจ้าหน้าที่ตำรวจให้บริการต่อทุกคนเท่าเทียมกัน โดยไม่เลือกบริการเป็นรายคนและเจ้าหน้าที่ตำรวจให้บริการสอบสวนทุกเรื่องที่ได้รับแจ้งความดังคำให้สัมภาษณ์ที่ว่า “อยากให้เจ้าหน้าที่ตำรวจรับแจ้งความทุกเรื่อง เรื่องไหนรับแจ้งไม่ได้ก็อยากให้อธิบายข้อกฎหมายให้ฟังหน่อยจะได้เข้าใจ” (แปด นามสมมุติ, สัมภาษณ์. 2559)

ปัจจัยที่มีผลต่อความคาดหวังต่อเจ้าหน้าที่ตำรวจในด้านอำนวยความสะดวกแก่ประชาชนในการรับแจ้งความ พบว่า เมื่อประชาชนเดือดร้อนบุคคลแรกที่ประชาชนจะไปหาก็คือ เจ้าหน้าที่ตำรวจ ในการ ไปหาตำรวจนั้นสิ่งที่คาดหวังมากสำหรับประชาชนก็คืออยากให้เจ้าหน้าที่ตำรวจรับแจ้งความเรื่องความเดือดร้อนของตนเองโดยที่เจ้าหน้าที่ตำรวจนั้นไม่เลือกปฏิบัติ และมีประชาชนบางส่วนคิดว่าเมื่อไปแจ้งความตำรวจก็จะแค่รับแจ้งเป็นหลักฐาน หรือบางเรื่องก็ไม่รับแจ้งความ ซึ่งต่างจากผู้มีอิทธิพลหรือบุคคลที่มีชื่อเสียงที่เมื่อไปแจ้งความตำรวจจะรับแจ้งความในทันที

ส่วนประเด็น ความเสมอภาคในการปรับใบสั่ง เป็นประเด็นที่ประชาชนคาดหวังมากนั้น จากการสัมภาษณ์เจาะลึกของผู้วิจัยพบว่า การปรับใบสั่งนั้นเป็นอำนาจของเจ้าหน้าที่ตำรวจ การที่เจ้าหน้าที่ตำรวจจะปรับใบสั่งเป็นจำนวนเงินกี่บาทนั้นนั้นเป็นดุลพินิจของเจ้าหน้าที่ตำรวจ โดยมีกฎหมายรองรับในการกำหนดจำนวนเงินที่จะปรับนั้นว่าปรับได้ไม่เกินกี่บาท เพราะประชาชนทั่วไปก็พอมีความรู้เกี่ยวกับกฎหมายด้านการจราจรอยู่บ้าง แล้วไม่ว่าจะเป็นการสวมหมวกกันน็อก ในขณะที่ขับจักรยานยนต์ ห้ามขับรถย้อนศร ห้ามเดินรถผิดช่องทางจราจร แต่ส่วนมากประชาชนจะเห็นว่าตำรวจส่วนมากการปรับใบสั่งนั้นเป็นจำนวนเงินไม่เท่ากันในแต่ละคนถึงแม้จะปรับข้อหาเดียวกัน เพราะตำรวจเข้าใจว่าประชาชนพอมีความรู้ด้านการจราจรแต่ก็ง่ายฝืนทำผิด และในการกระทำความผิดด้านการจราจร มีทั้งเด็กและผู้ใหญ่ จึงทำให้มีการปรับไม่เท่ากันดังคำให้สัมภาษณ์ที่ว่า “ไม่ว่าทำเราผิดกฎจราจรอะไรก็ตาม ตำรวจมันก็ปรับเราในข้อหาที่แพง ๆ แต่สำหรับใครที่เป็นพวกมัน มันก็ปรับให้ราคาถูก ๆ ” (เก้า นามสมมุติ, สัมภาษณ์. 2559)

ปัจจัยที่มีผลต่อความคาดหวังในความเสมอภาคในการปรับใบสั่ง พบว่า ประชาชนส่วนใหญ่อาจคิดว่าว่าการกระทำความผิดกฎหมายจราจร ส่วนใหญ่จะถูกเจ้าหน้าที่ตำรวจเปรียบเทียบปรับ ในราคาที่แพง แต่สำหรับพรรคพวกและเครือข่ายของเจ้าหน้าที่ตำรวจเอง หรือผู้มีอิทธิพล จะถูกปรับใบสั่ง ในราคาที่ถูกลงกว่าประชาชนทั่วไป หรือก็ไม่ถูกปรับเลย

ผลการทดสอบสมมุติฐานของประชาชนกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับบทบาทที่คาดหวังต่อตำรวจ จังหวัดจันทบุรี

ผลการทดสอบสมมุติฐานเพื่อวิเคราะห์ เปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับบทบาทที่คาดหวังต่อตำรวจ จังหวัดจันทบุรี จำแนกตามข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยใช้สถิติทดสอบค่า t-test และค่า F-test และทำการทดสอบค่าเฉลี่ยความแตกต่างรายคู่โดยวิธีของเชฟเฟ้ (Scheffe's Method) ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปรากฏดังนี้

สมมุติฐานที่ 1 : ความคาดหวังของประชาชน ที่มีต่อบทบาทของตำรวจ จังหวัดจันทบุรี แตกต่างกันตามเพศ

ตาราง 10 การทดสอบสมมุติฐานของประชาชนกลุ่มตัวอย่าง ตามความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับบทบาทที่คาดหวังต่อตำรวจ จังหวัดจันทบุรี ด้านบทบาททั่วไปของตำรวจตามกฎหมาย จำแนกตามเพศ

บทบาทที่คาดหวังของประชาชน ด้านบทบาททั่วไปของตำรวจ ตามกฎหมาย	ชาย (n = 215)		หญิง (n = 185)		รวม (n = 400)	
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	t	Sig.
1. การรักษาความปลอดภัย องค์พระมหากษัตริย์ พระราชินี	3.88	0.58	3.88	0.67	0.04	0.97
2. การรักษาความปลอดภัย พระบรมวงศานุวงศ์	3.79	0.63	3.69	0.70	1.49	0.14
3. การรักษาความปลอดภัย พระราชอาคันตุกะ (แขกพระมหากษัตริย์)	3.81	0.58	3.75	0.68	0.84	0.40
4. การรับแจ้งความโดยไม่เลือก ปฏิบัติ	3.75	0.59	3.75	0.58	-0.09	0.93
5. การสืบสวนหาผู้กระทำ ความผิดโดยไม่ชักช้า	3.81	0.58	3.75	0.68	0.84	0.40
6. ขอบหมายจับผู้ต้องหาจากศาล	3.79	0.63	3.69	0.70	1.49	0.14

ตาราง 10 (ต่อ)

บทบาทที่คาดหวังของประชาชน ด้านบทบาททั่วไปของตำรวจ ตามกฎหมาย	ชาย (n = 215)		หญิง (n = 185)		รวม (n = 400)	
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	t	Sig.
7. ขอบข่ายคืบจากศาล	3.71	0.58	3.74	0.67	-0.48	0.63
8. การจับกุมผู้กระทำความผิด เมื่อมีเหตุซึ่งหน้า	3.75	0.59	3.75	0.58	-0.09	0.93
9. การจับกุมผู้ต้องหาตามกฎหมาย จับโดยไม่ชักช้า	3.78	0.59	3.76	0.60	0.21	0.83
10. การไม่ควบคุมตัวผู้กระทำความ ผิดนอกโรงพัก	3.88	0.58	3.88	0.67	0.04	0.97
11. การแจ้งสิทธิให้ผู้ต้องหาทราบ	3.71	0.58	3.74	0.67	-0.48	0.63
12. การให้ผู้ต้องหาได้รับการ เยี่ยมญาติ	3.79	0.63	3.69	0.70	1.49	0.14
13. การรักษาพยาบาลผู้ต้องหา เมื่อเกิดการเจ็บป่วย	3.81	0.58	3.75	0.68	0.84	0.40
14. รักษาพยาบาลหลักฐานในคดี	3.78	0.59	3.76	0.60	0.21	0.83
15. การรักษาความลับระหว่าง คู่กรณี	3.75	0.59	3.75	0.58	-0.09	0.93
16. การอนุญาตให้ประกันตัว ผู้ต้องหา	3.79	0.63	3.69	0.70	1.49	0.14
17. การสรุปสำนวนส่งอัยการ โดยเร็ว	3.81	0.58	3.75	0.68	0.84	0.40
18. การกล่าวหาตักเตือนก่อน การเปรียบเทียบปรับ	3.88	0.58	3.88	0.67	0.04	0.97
19. อำนาจความสะดวกด้านการ จราจร	3.71	0.58	3.74	0.67	-0.48	0.63
รวม	3.79	0.59	3.76	0.66	0.43	0.60

จากตาราง 10 พบว่า การทดสอบสมมติฐานของประชาชนกลุ่มตัวอย่าง ตามความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับบทบาทที่คาดหวังต่อตำรวจภูธร จังหวัดจันทบุรี ด้านบทบาททั่วไปของตำรวจตามกฎหมาย จำแนกตามเพศโดยภาพรวม พบว่า ประชาชนกลุ่มตัวอย่างในจังหวัดจันทบุรี ที่มีเพศต่างกัน มีระดับความคิดเห็นต่อการให้บริการของเจ้าหน้าที่ตำรวจไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงปฏิเสธสมมติฐานที่ 1

สมมติฐานที่ 2 : ความคาดหวังของประชาชนที่มีต่อบทบาทของตำรวจภูธร จังหวัดจันทบุรี แตกต่างกันตามอายุ

ตาราง 11 การทดสอบสมมติฐานของประชาชนกลุ่มตัวอย่าง ตามความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับบทบาทที่คาดหวังต่อตำรวจภูธร จังหวัดจันทบุรี ด้านบทบาทตำรวจในการบังคับใช้กฎหมายที่สำคัญต่อประชาชน ในจำแนกตามอายุ

บทบาทที่คาดหวังของประชาชน	ด้านบทบาทของตำรวจในการบังคับใช้กฎหมายที่สำคัญต่อประชาชน	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig
1. การกวดขันสถานบริการ	ระหว่างกลุ่ม	1.586	2	0.793	3.662	0.034*	
	ภายในกลุ่ม	86.149	397	0.217			
	รวม	87.735	399				
2. การกวดขันบ่อนการพนัน	ระหว่างกลุ่ม	1.148	2	0.574	0.833	0.788	
	ภายในกลุ่ม	273.533	397	0.689			
	รวม	274.681	399				
3. การกวดขันการเล่นหวยใต้ดิน	ระหว่างกลุ่ม	1.526	2	0.763	3.742	0.031*	
	ภายในกลุ่ม	80.988	397	0.204			
	รวม	82.514	399				
4. การกวดขันการค้าประเวณี	ระหว่างกลุ่ม	0.691	2	0.346	0.661	0.522	
	ภายในกลุ่ม	207.631	397	0.523			
	รวม	208.322	399				

ตาราง 11 (ต่อ)

บทบาทที่คาดหวังของประชาชน	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig
ด้านบทบาทของตำรวจในการบังคับใช้กฎหมายที่สำคัญต่อประชาชน	ระหว่างกลุ่ม	1.586	2	0.793	3.662	0.034*
	ภายในกลุ่ม	86.149	397	0.217		
	รวม	87.735	399			
5. การกวดขันการค้ำมนุษย์	ระหว่างกลุ่ม	1.526	2	0.763	3.742	0.031*
	ภายในกลุ่ม	80.988	397	0.204		
	รวม	82.514	399			
6. การตั้งจุดตรวจกวดขันวินัยจราจร	ระหว่างกลุ่ม	1.522	2	0.847	3.885	0.025*
	ภายในกลุ่ม	86.546	397	0.218		
	รวม	88.068	399			
7. การตั้งจุดตรวจระดับแอลกอฮอล์ของผู้ขับขี่	ระหว่างกลุ่ม	2.662	2	1.331	1.392	0.252
	ภายในกลุ่ม	379.532	397	0.956		
	รวม	382.185	399			
8. การสืบเสาะหาข่าว คดียาเสพติด	ระหว่างกลุ่ม	1.530	2	0.776	2.697	0.21*
	ภายในกลุ่ม	160.189	397	0.404		
	รวม	161.719	399			
ภาพรวม						

* หมายถึง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 11 พบว่า การทดสอบสมมุติฐานของประชาชนกลุ่มตัวอย่าง ตามความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับบทบาทที่คาดหวังต่อตำรวจภูธรจังหวัดจันทบุรี ด้านบทบาทตำรวจในการบังคับใช้กฎหมายที่สำคัญต่อประชาชน จำแนกตามอายุ โดยภาพรวม พบว่า ประชาชนกลุ่มตัวอย่างในจังหวัดจันทบุรี ที่มีอายุต่างกัน มีระดับความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงยอมรับสมมุติฐานที่ 2

เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านการกวดขันสถานบริการ ด้านการกวดขันการเล่นหวยใต้ดิน ด้านการกวดขันการค้ำมนุษย์ ด้านการตั้งจุดตรวจกวดขันวินัยจราจร และด้านการตั้งจุดตรวจวัดระดับแอลกอฮอล์ของผู้ขับขี่ มีระดับความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

เมื่อพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ผู้วิจัยได้ดำเนินการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่โดยใช้เทคนิคการเปรียบเทียบรายคู่ของเซฟเฟ้ (Scheffe's Method) รายละเอียดตามตารางดังต่อไปนี้

ตาราง 12 การทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ยรายคู่ด้วยวิธีของเซฟเฟ้ของประชาชนกลุ่มตัวอย่างตามความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับบทบาทที่คาดหวังต่อตำรวจภูธร จังหวัดจันทบุรี ด้านบทบาทตำรวจในการบังคับใช้กฎหมายที่สำคัญต่อประชาชน จำแนกตามอายุ

อายุ	\bar{X}	อายุ		
		น้อยกว่า 30 ปี (1)	30 - 40 ปี (2)	มากกว่า 40 ปี (3)
น้อยกว่า 30 ปี	3.91		-0.02	-0.17*
30 - 40 ปี	3.93			-0.15
มากกว่า 40 ปี	4.08			

* หมายถึง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 12 พบว่า ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ด้วยวิธีเซฟเฟ้ของประชาชนกลุ่มตัวอย่าง ตามความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับบทบาทที่คาดหวังต่อตำรวจภูธร จังหวัดจันทบุรี ด้านบทบาทตำรวจในการบังคับใช้กฎหมายที่สำคัญต่อประชาชน จำแนกตามอายุ พบว่า ประชาชนที่มีอายุน้อยกว่า 30 ปี มีระดับความพึงพอใจน้อยกว่าผู้ที่มีอายุมากกว่า 40 ปี มีระดับความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

สมมุติฐานที่ 3 : ความคาดหวังของประชาชนที่มีต่อบทบาทของตำรวจภูธร จังหวัดจันทบุรี แตกต่างกันตามระดับการศึกษา

ตาราง 13 การทดสอบสมมุติฐานของประชาชนกลุ่มตัวอย่าง ตามความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับบทบาทที่คาดหวังต่อตำรวจภูธร จังหวัดจันทบุรี ด้านบทบาทตำรวจในการบริการประชาชน จำแนกตามระดับการศึกษา

บทบาทที่คาดหวังของประชาชน ด้านบทบาทตำรวจในการบริการประชาชน	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig
1. การใช้คำสุภาพกับประชาชนผู้มาติดต่อ	ระหว่างกลุ่ม	0.974	2	0.487	0.665	0.513
	ภายในกลุ่ม	290.604	397	0.732		
	รวม	291.578	399			
2. มีท่าทีต้อนรับผู้มาติดต่อ	ระหว่างกลุ่ม	1.794	2	0.897	1.384	0.262
	ภายในกลุ่ม	257.256	397	0.648		
	รวม	259.050	399			
3. มีมนุษยสัมพันธ์ดี	ระหว่างกลุ่ม	0.064	2	0.032	0.052	0.949
	ภายในกลุ่ม	243.758	397	0.614		
	รวม	243.822	399			
4. อำนวยความสะดวกแก่ประชาชนในการรับแจ้งความ	ระหว่างกลุ่ม	1.676	2	0.838	1.462	0.234
	ภายในกลุ่ม	227.481	397	0.573		
	รวม	229.157	399			
5. อำนวยความสะดวกแก่ประชาชนในการขออนุญาตดำเนินกิจกรรมบางอย่าง	ระหว่างกลุ่ม	1.790	2	0.895	1.122	0.317
	ภายในกลุ่ม	316.806	397	0.798		
	รวม	318.596	399			
6. อำนวยความสะดวกแก่ประชาชนในการขอข้อมูลข่าวสาร	ระหว่างกลุ่ม	0.428	2	0.214	0.383	0.672
	ภายในกลุ่ม	221.923	397	0.559		
	รวม	222.351	399			
7. อำนวยความสะดวกแก่ประชาชนในการขอติดต่อกับส่วนราชการอื่น	ระหว่างกลุ่ม	0.064	2	0.032	0.052	0.949
	ภายในกลุ่ม	243.758	397	0.614		
	รวม	243.822	399			

ตาราง 13 (ต่อ)

บทบาทที่คาดหวังของ ประชาชน ด้านบทบาทสำรวจ ในการบริการประชาชน	แหล่งความ แปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig
8. ความเสมอภาคในการ ติดตามคดี	ระหว่างกลุ่ม	1.790	2	0.895	1.122	0.317
	ภายในกลุ่ม	316.806	397	0.798		
	รวม	318.596	399			
9. ความเสมอภาคในการปรับ ใบสั่ง	ระหว่างกลุ่ม	0.428	2	0.214	0.383	0.672
	ภายในกลุ่ม	221.923	397	0.559		
	รวม	222.351	399			
10. ความเสมอภาคในการ กักขังผู้กระทำผิดในคดี การพนัน	ระหว่างกลุ่ม	1.676	2	0.838	1.462	0.234
	ภายในกลุ่ม	227.481	397	0.573		
	รวม	229.157	399			
11. มีเจ้าหน้าที่ตำรวจในการ ให้บริการบนโรงพัก เพียงพอ	ระหว่างกลุ่ม	1.794	2	0.897	1.384	0.262
	ภายในกลุ่ม	257.256	397	0.648		
	รวม	259.050	399			
12. มีเจ้าหน้าที่ตำรวจในการ ตรวจพื้นที่เพียงพอ	ระหว่างกลุ่ม	0.974	2	0.487	0.665	0.513
	ภายในกลุ่ม	290.604	397	0.732		
	รวม	291.578	399			
13. เจ้าหน้าที่ตำรวจดูแล การจราจรอย่างต่อเนื่อง	ระหว่างกลุ่ม	1.790	2	0.895	1.122	0.317
	ภายในกลุ่ม	316.806	397	0.798		
	รวม	318.596	399			
14. เจ้าหน้าที่ตำรวจกวาดขัน วินัยจราจรอย่างสม่ำเสมอ	ระหว่างกลุ่ม	0.064	2	0.032	0.052	0.949
	ภายในกลุ่ม	243.758	397	0.614		
	รวม	243.822	399			
15. มีการใช้กล้องวงจรปิด ในการช่วยทำงานของ เจ้าหน้าที่	ระหว่างกลุ่ม	1.676	2	0.838	1.462	0.234
	ภายในกลุ่ม	227.481	397	0.573		
	รวม	229.157	399			

ตาราง 13 (ต่อ)

บทบาทที่คาดหวังของ ประชาชน ด้านบทบาทสำรวจ ในการบริการประชาชน	แหล่งความ แปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig
16. มีการปรับวิธีการจับกุม ให้ทันต่อสถานการณ์ของ การกระทำผิด	ระหว่างกลุ่ม	0.428	2	0.214	0.383	0.672
	ภายในกลุ่ม	221.923	397	0.559		
	รวม	222.351	399			
17. มีการใช้ระบบออนไลน์ ในการทำงาน	ระหว่างกลุ่ม	1.794	2	0.897	1.384	0.262
	ภายในกลุ่ม	257.256	397	0.648		
	รวม	259.050	399			
18. มีการใช้อาวุธในการ จับกุมที่ทันสมัย	ระหว่างกลุ่ม	0.974	2	0.487	0.665	0.513
	ภายในกลุ่ม	290.604	397	0.732		
	รวม	291.578	399			
ภาพรวม	ระหว่างกลุ่ม	1.121	2	0.561	0.845	0.491
	ภายในกลุ่ม	259.638	397	0.654		
	รวม	260.759	399			

จากตาราง 13 พบว่า การทดสอบสมมติฐานของประชาชนกลุ่มตัวอย่าง ตามความคิดเห็น
ของประชาชนเกี่ยวกับบทบาทที่คาดหวังต่อตำรวจภูธร จังหวัดจันทบุรี ด้านบทบาทสำรวจในการ
บริการประชาชน จำแนกตามระดับการศึกษา โดยภาพรวมและพิจารณารายด้าน พบว่า ประชาชน
ที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีระดับความคิดเห็นไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
จึงปฏิเสธสมมติฐานที่ 3

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

**สมมุติฐานที่ 4 : ความคาดหวังของประชาชนที่มีต่อบทบาทของตำรวจภูธร จังหวัด
จันทบุรี แตกต่างกันตามอาชีพ**

ตาราง 14 การทดสอบสมมุติฐานของประชาชนกลุ่มตัวอย่าง ตามความคิดเห็นของประชาชน
เกี่ยวกับบทบาทที่คาดหวังต่อตำรวจภูธร จังหวัดจันทบุรี ด้านบทบาททั่วไปของตำรวจ
ตามกฎหมาย จำแนกตามอาชีพ

บทบาทที่คาดหวังของ ประชาชน ด้านบทบาททั่วไป ของตำรวจตามกฎหมาย	แหล่งความ แปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig
1. การรักษาความปลอดภัย องค์พระมหากษัตริย์ พระราชินี	ระหว่างกลุ่ม	2.814	3	0.938	1.678	0.142
	ภายในกลุ่ม	221.364	396	0.559		
	รวม	224.178	399			
2. การรักษาความปลอดภัย พระบรมวงศานุวงศ์	ระหว่างกลุ่ม	2.628	3	0.876	1.451	0.206
	ภายในกลุ่ม	239.184	396	0.604		
	รวม	241.812	399			
3. การรักษาความปลอดภัย พระราชอาคันตุกะ (แขกพระมหากษัตริย์)	ระหว่างกลุ่ม	11.004	3	3.668	5.776	0.02*
	ภายในกลุ่ม	251.460	396	0.635		
	รวม	262.464	399			
4. การรับแจ้งความ โดยไม่เลือกปฏิบัติ	ระหว่างกลุ่ม	5.352	3	1.784	3.732	0.031*
	ภายในกลุ่ม	189.288	396	0.478		
	รวม	194.640	399			
5. การสืบสวนหาผู้กระทำ ความผิดโดยไม่ชักช้า	ระหว่างกลุ่ม	5.379	3	1.793	2.092	0.102
	ภายในกลุ่ม	339.372	396	0.857		
	รวม	344.751	399			
6. ขอบหมายจับผู้ต้องหา จากศาล	ระหว่างกลุ่ม	0.477	3	0.159	0.275	0.842
	ภายในกลุ่ม	228.888	396	0.578		
	รวม	229.365	399			
7. ขอบหมายค้นจากศาล	ระหว่างกลุ่ม	5.352	3	1.784	3.732	0.031*
	ภายในกลุ่ม	189.288	396	0.478		
	รวม	194.640	399			

ตาราง 14 (ต่อ)

บทบาทที่คาดหวังของ ประชาชน ด้านบทบาททั่วไป ของตำรวจตามกฎหมาย	แหล่งความ แปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig
8. การจับกุมผู้กระทำความผิด เมื่อมีเหตุซึ่งหน้า	ระหว่างกลุ่ม	11.004	3	3.668	5.776	0.02*
	ภายในกลุ่ม	251.460	396	0.635		
	รวม	262.464	399			
9. การจับกุมผู้ต้องหาตาม หมายจับโดยไม่ชักช้า	ระหว่างกลุ่ม	2.628	3	0.876	1.451	0.206
	ภายในกลุ่ม	239.184	396	0.604		
	รวม	241.812	399			
10. การไม่ควบคุมตัว ผู้กระทำความผิด นอกโรงพัก	ระหว่างกลุ่ม	2.814	3	0.938	1.678	0.142
	ภายในกลุ่ม	221.364	396	0.559		
	รวม	224.178	399			
11. การแจ้งสิทธิให้ผู้ต้องหา ทราบ	ระหว่างกลุ่ม	0.477	3	0.159	0.275	0.842
	ภายในกลุ่ม	228.888	396	0.578		
	รวม	229.365	399			
12. การให้ผู้ต้องหาได้รับ การเยี่ยมญาติ	ระหว่างกลุ่ม	5.379	3	1.793	2.092	0.102
	ภายในกลุ่ม	339.372	396	0.857		
	รวม	344.751	399			
13. การรักษาพยาบาลผู้ต้อง หาเมื่อเกิดการเจ็บป่วย	ระหว่างกลุ่ม	2.628	3	0.876	1.451	0.206
	ภายในกลุ่ม	239.184	396	0.604		
	รวม	241.812	399			
14. รักษาพยาบาลหลักฐาน ในคดี	ระหว่างกลุ่ม	5.352	3	1.784	3.732	0.031*
	ภายในกลุ่ม	189.288	396	0.478		
	รวม	194.640	399			
15. การรักษาความลับ ระหว่างคู่กรณี	ระหว่างกลุ่ม	0.477	3	0.159	0.275	0.842
	ภายในกลุ่ม	228.888	396	0.578		
	รวม	229.365	399			

ตาราง 14 (ต่อ)

บทบาทที่คาดหวังของ ประชาชน ด้านบทบาททั่วไป ของตำรวจตามกฎหมาย	แหล่งความ แปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig
16. การอนุญาตให้ประกันตัว ผู้ต้องหา	ระหว่างกลุ่ม	5.379	3	1.793	2.092	0.102
	ภายในกลุ่ม	339.372	396	0.857		
	รวม	344.751	399			
17. การสรุปสำนวน ส่งอัยการโดยเร็ว	ระหว่างกลุ่ม	2.814	3	0.938	1.678	0.142
	ภายในกลุ่ม	221.364	396	0.559		
	รวม	224.178	399			
18. การกล่าวหาตักเตือนก่อน การเปรียบเทียบปรับ	ระหว่างกลุ่ม	2.628	3	0.876	1.451	0.206
	ภายในกลุ่ม	239.184	396	0.604		
	รวม	241.812	399			
19. อำนาจความสะดวก ด้านการจราจร	ระหว่างกลุ่ม	11.004	3	3.668	5.776	0.02*
	ภายในกลุ่ม	251.460	396	0.635		
	รวม	262.464	399			
ภาพรวม	ระหว่างกลุ่ม	4.505	3	1.502	2.445	0.223*
	ภายในกลุ่ม	244.624	396	0.618		
	รวม	249.129	399			

* หมายถึง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 14 พบว่า การทดสอบสมมติฐานของประชาชนกลุ่มตัวอย่าง ตามความคิดเห็น
ของประชาชนเกี่ยวกับบทบาทที่คาดหวังต่อตำรวจภูธร จังหวัดจันทบุรี ด้านบทบาททั่วไปของ
ตำรวจตามกฎหมาย จำแนกตามอาชีพ โดยภาพรวมพบว่า ประชาชนที่มีอาชีพต่างกัน มีระดับ
ความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงยอมรับสมมติฐานที่ 4

เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านการรักษาความปลอดภัยพระราชอาคันตุกะ ด้านการ
รับแจ้งความ โดยไม่เลือกปฏิบัติ ด้านขอหมายค้นจากศาล ด้านการจับกุมผู้กระทำความผิด

เมื่อมีเหตุซึ่งหน้า ด้านรักษาพยาบาลหลักฐานในคดี ด้านอำนวยความสะดวกด้านการจราจร มีระดับความคิดเห็น แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

เมื่อพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ผู้วิจัยได้ดำเนินการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่โดยใช้เทคนิคการเปรียบเทียบรายคู่ของเซฟเฟ (Scheffe's) รายละเอียดตามตารางดังต่อไปนี้

ตาราง 15 การทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ยรายคู่ด้วยวิธีของเซฟเฟของประชาชนกลุ่มตัวอย่างตามความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับบทบาทที่คาดหวังต่อตำรวจภูธร จังหวัดจันทบุรี ด้านบทบาททั่วไปของตำรวจตามกฎหมาย จำแนกตามอาชีพ

อาชีพ	\bar{X}	อาชีพ			
		ข้าราชการ/ รัฐวิสาหกิจ (1)	ลูกจ้าง เอกชน (2)	ธุรกิจ ส่วนตัว (3)	ว่างงาน/ อื่น ๆ (4)
ข้าราชการ/ รัฐวิสาหกิจ	3.97		0.28*	0.24	0.14
ลูกจ้างเอกชน	3.69				-0.14
ธุรกิจส่วนตัว	3.73				-0.10
ว่างงาน/อื่น ๆ	3.83				

* หมายถึง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 15 การทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ยรายคู่ด้วยวิธีของเซฟเฟของประชาชนกลุ่มตัวอย่าง ตามความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับบทบาทที่คาดหวังต่อตำรวจภูธร จังหวัดจันทบุรี ด้านบทบาททั่วไปของตำรวจตามกฎหมาย จำแนกตามอาชีพ พบว่า ประชาชนที่มีอาชีพข้าราชการ/รัฐวิสาหกิจ มีระดับความพึงพอใจมากกว่าผู้ที่มีอาชีพลูกจ้างเอกชนมีความพึงพอใจแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ตาราง 16 การทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ยรายคู่ด้วยวิธีของเซฟเฟอของประชาชนกลุ่มตัวอย่างตามความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับบทบาทที่คาดหวังต่อตำรวจภูธร จังหวัดจันทบุรี ด้านบทบาททั่วไปของตำรวจตามกฎหมาย จำแนกตามอาชีพ

อาชีพ	\bar{X}	อาชีพ			
		ข้าราชการ/ รัฐวิสาหกิจ (1)	ลูกจ้าง เอกชน (2)	ธุรกิจ ส่วนตัว (3)	ว่างงาน/ อื่น ๆ (4)
ข้าราชการ/รัฐวิสาหกิจ	3.90		0.21	0.37*	0.02
ลูกจ้างเอกชน	3.69			0.16	-0.19
ธุรกิจส่วนตัว	3.53				-0.35*
ว่างงาน/อื่น ๆ	3.88				

* หมายถึง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 16 พบว่า การทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ยรายคู่ด้วยวิธีของเซฟเฟอของประชาชนกลุ่มตัวอย่าง ตามความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับบทบาทที่คาดหวังต่อตำรวจภูธร จังหวัดจันทบุรี ด้านบทบาททั่วไปของตำรวจตามกฎหมาย จำแนกตามอาชีพ พบว่า ประชาชนที่มีอาชีพข้าราชการ/รัฐวิสาหกิจ มีระดับความคิดเห็น มากกว่าประชาชนที่มีอาชีพธุรกิจส่วนตัว มีความพึงพอใจแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ประชาชนที่มีอาชีพธุรกิจส่วนตัว มีระดับความคิดเห็น น้อยกว่าผู้ที่มีอาชีพว่างงาน/อื่น ๆ มีความพึงพอใจแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

สมมุติฐานที่ 5 : ความคาดหวังของประชาชนที่มีต่อบทบาทของตำรวจภูธร จังหวัดจันทบุรี แตกต่างกันตาม รายได้

ตาราง 17 การทดสอบสมมุติฐานของประชาชนกลุ่มตัวอย่าง ตามความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับบทบาทที่คาดหวังต่อตำรวจภูธร จังหวัดจันทบุรี ด้านบทบาทตำรวจในการบังคับใช้กฎหมายที่สำคัญต่อประชาชน จำแนกตามรายได้ต่อเดือน

บทบาทที่คาดหวังของประชาชน ด้านบทบาทตำรวจในการบังคับใช้กฎหมายที่สำคัญต่อประชาชน	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig
1. การกวาดขันสถานบริการ	ระหว่างกลุ่ม	1.196	2	0.598	1.437	0.273
	ภายในกลุ่ม	165.152	397	0.416		
	รวม	166.348	399			
2. การกวาดขันบ่อนการพนัน	ระหว่างกลุ่ม	2.878	2	1.439	2.597	0.086
	ภายในกลุ่ม	219.938	397	0.554		
	รวม	222.816	399			
3. การกวาดขันการเล่นหอยไต้ดิน	ระหว่างกลุ่ม	0.696	2	0.348	0.818	0.453
	ภายในกลุ่ม	168.725	397	0.425		
	รวม	169.421	399			
4. การกวาดขันการค้าประเวณี	ระหว่างกลุ่ม	0.672	2	0.336	0.716	0.542
	ภายในกลุ่ม	186.193	397	0.469		
	รวม	186.865	399			
5. การกวาดขันการค้ำมนุษย์	ระหว่างกลุ่ม	0.470	2	0.235	0.482	0.641
	ภายในกลุ่ม	193.339	397	0.487		
	รวม	193.809	399			
6. การตั้งจุดตรวจกวาดขันวินัยจราจร	ระหว่างกลุ่ม	1.196	2	0.598	1.437	0.273
	ภายในกลุ่ม	165.152	397	0.416		
	รวม	166.348	399			

ตาราง 17 (ต่อ)

บทบาทที่คาดหวังของ ประชาชน ด้านบทบาทตำรวจ ในการบังคับใช้กฎหมาย ที่สำคัญต่อประชาชน	แหล่งความ แปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig
7. การตั้งจุดตรวจระดับ แอลกอฮอล์ของผู้ขับขี่	ระหว่างกลุ่ม	0.290	2	0.145	0.149	0.904
	ภายในกลุ่ม	383.899	397	0.967		
	รวม	384.189	399			
8. การสืบเสาะหาข่าว คดียาเสพติด	ระหว่างกลุ่ม	2.878	2	1.439	2.597	0.086
	ภายในกลุ่ม	219.938	397	0.554		
	รวม	222.816	399			
ภาพรวม	ระหว่างกลุ่ม	1.285	2	0.642	1.279	0.407
	ภายในกลุ่ม	212.792	397	0.536		
	รวม	214.077	399			

จากตาราง 17 พบว่า การทดสอบสมมติฐานของประชาชนกลุ่มตัวอย่าง ตามความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับบทบาทที่คาดหวังต่อตำรวจภูธร จังหวัดจันทบุรี ด้านบทบาทตำรวจในการบังคับใช้กฎหมายที่สำคัญต่อประชาชน จำแนกตามรายได้ต่อเดือน โดยภาพรวม พบว่า ประชาชนที่มีรายได้ต่อเดือนต่างกัน มีระดับความคิดเห็นไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงปฏิเสธสมมติฐานที่ 5

ระดับความคิดเห็นของตำรวจและปัจจัยที่มีผลต่อบทบาทที่เป็นจริงต่อบทบาทตำรวจไทย หลังรัฐธรรมนูญ พ.ศ. 2540 กรณีศึกษา ตำรวจภูธร จังหวัดจันทบุรี

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาข้อมูลระดับความคิดเห็นของตำรวจเกี่ยวกับบทบาทที่เป็นจริงต่อบทบาทตำรวจไทยหลังรัฐธรรมนูญ พ.ศ. 2540 กรณีศึกษา ตำรวจภูธร จังหวัดจันทบุรี โดยใช้การวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ซึ่งผลการวิเคราะห์ข้อมูลปรากฏตามตาราง 18 - 21

ตาราง 18 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสำรวจกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามความคิดเห็นของสำรวจเกี่ยวกับบทบาทที่เป็นจริงต่อตำรวจนคร จังหวัดจันทบุรี ในภาพรวม (n = 304)

ด้าน	ระดับความคาดเป็นจริง			ลำดับ
	\bar{X}	S.D.	แปลผล	
บทบาทตำรวจในการบังคับใช้กฎหมายที่สำคัญต่อประชาชน	3.85	0.72	มาก	1
บทบาทตำรวจในการบริการประชาชน	3.79	0.73	มาก	2
บทบาททั่วไปของตำรวจตามกฎหมาย	3.78	0.64	มาก	3
รวม	3.80		มาก	

จากตาราง 18 พบว่า ตำรวจกลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทที่เป็นจริงต่อตำรวจนครจังหวัดจันทบุรี ในภาพรวม อยู่ในความเป็นจริงมาก ($\bar{X} = 3.80$) ซึ่งเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านจากมากไปน้อย กล่าวคือ ลำดับที่ 1 คือ ด้านบทบาทตำรวจในการบังคับใช้กฎหมายที่สำคัญต่อประชาชน อยู่ในระดับมาก รองลงมาคือ บทบาทตำรวจในการบริการประชาชน และบทบาททั่วไปของตำรวจตามกฎหมาย

จากการที่ผู้วิจัยได้ไปสัมภาษณ์เจาะลึก เจ้าหน้าที่ตำรวจ ในด้านบทบาทตำรวจในการบังคับใช้กฎหมายที่สำคัญต่อประชาชน พบว่า กฎหมายของประเทศไทยได้ให้อำนาจตำรวจในการบังคับใช้กฎหมายกับประชาชน เพื่อให้สังคมเกิดความเรียบร้อยสงบสุข และช่วยบรรเทาทุกข์ของประชาชนให้สมกับคำว่าผู้พิทักษ์สันติราษฎร์ ตำรวจเป็นผู้บังคับใช้กฎหมายลำดับต้นของกระบวนการยุติธรรม ดังนั้นตำรวจจึงต้องเป็นตำรวจมืออาชีพ ไม่ใช้กฎหมายไปรังเกียจหรืออ้างข้อกฎหมายที่ไม่เป็นธรรมต่อประชาชน (เอ นามสมมุติ. สัมภาษณ์. 2559)

ในด้านบทบาทตำรวจในการบริการประชาชน จากการไปสัมภาษณ์เจาะลึกพบว่า ตำรวจเป็นข้าราชการที่ใกล้ชิดกับประชาชนมากที่สุด เป็นปราการด่านแรกของรัฐบาลในการรับใช้ประชาชนทางด้านประชาชนเมื่อมีเหตุเดือดร้อนข่มขู่ถึงที่พึ่งคือตำรวจก่อนผู้อื่น ตำรวจจึงต้องพร้อมและทำตัวเป็นตำรวจที่ดี เป็นที่พึ่งของประชาชนสมกับคำว่า ผู้พิทักษ์สันติราษฎร์ ตรงกันข้ามถ้าตำรวจทำตัวไม่ดีไม่ช่วยเหลือประชาชน ก็ย่อมไม่เป็นที่ไว้วางใจของประชาชน ในจริยธรรมตามที่ ก.ตร. กำหนดไว้ในปัจจุบันซึ่งกฎ ก.ตร. ว่าด้วยประมวลจริยธรรมและจรรยาบรรณของตำรวจ ข้อที่ 8 กล่าวไว้ว่า ข้าราชการตำรวจต้องเคารพสิทธิเสรีภาพของประชาชนตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ และตามกฎหมายอื่นอย่างเคร่งครัด โดยไม่เลือกปฏิบัติ และข้อที่ 10 ข้าราชการตำรวจต้องมี

จิตสำนึกของความเป็นผู้พิทักษ์สันติราษฎร์เพื่อให้ประชาชนศรัทธาและเชื่อมั่น เป็นต้น ดังนั้น การบริการประชาชนเป็นหน้าที่สำคัญอย่างหนึ่งที่ตำรวจต้องปฏิบัติกับประชาชนให้ดีที่สุด (ปี นามสมมุติ. สัมภาษณ์. 2559)

อย่างไรก็ตามบทบาททั่วไปของตำรวจตามกฎหมาย ผู้วิจัยได้ไปสัมภาษณ์เจาะลึกกับข้าราชการชั้นผู้ใหญ่ พอที่จะสรุปบทบาทสำคัญ ๆ ของตำรวจ กล่าวคือ ตามพระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ 2547 มาตรา 6 สำนักงานตำรวจแห่งชาติมีอำนาจหน้าที่รักษาความปลอดภัยสำหรับองค์พระมหากษัตริย์ พระราชินี พระรัชทายาท ผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ พระบรมวงศานุวงศ์ ผู้แทนพระองค์ และพระราชอาคันตุกะ จะเห็นได้ว่าการรักษาความปลอดภัยขององค์พระมหากษัตริย์พระราชินีมีในบทบาททางกฎหมายข้างต้นจึงมีความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง และเป็นบทบาทหน้าที่ของตำรวจที่จะต้องยึดถือปฏิบัติ บทบาทตำรวจไทย นั้นมีอีกหลายด้านที่สำคัญ ไม่ว่าจะเป็นการป้องกันปราบปรามผู้กระทำความผิดกฎหมาย การรับแจ้งความโดยไม่เลือกปฏิบัติ การอำนวยความสะดวกด้านการจราจรแก่ประชาชนผู้ใช้รถใช้ถนน เป็นต้น ดังนั้น เจ้าหน้าที่ตำรวจจึงต้องปฏิบัติหน้าที่ตามบทบาททั่วไปของตำรวจให้ดีที่สุดเพื่อให้สมกับคำว่าผู้พิทักษ์สันติราษฎร์ (สน นามสมมุติ. สัมภาษณ์. 2559)

ตาราง 19 ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของตำรวจกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามความคิดเห็นของตำรวจเกี่ยวกับบทบาทที่เป็นจริงต่อตำรวจภูธร จังหวัดจันทบุรี ในด้านบทบาททั่วไปตามกฎหมาย (n = 304)

ประเด็น	ระดับความเป็นจริงของตำรวจ		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1. การรักษาความปลอดภัยขององค์พระมหากษัตริย์พระราชินี	3.98	0.56	มาก
2. การให้ผู้ต้องหาได้รับการเยี่ยมญาติ	3.95	0.82	มาก
3. รักษาพยาบาลหลักฐานในคดี	3.94	0.71	มาก
4. อำนวยความสะดวกด้านการจราจร	3.93	0.70	มาก
5. การรับแจ้งความโดยไม่เลือกปฏิบัติ	3.91	0.66	มาก
6. การรักษาความลับระหว่างคู่กรณี	3.89	0.80	มาก
7. การแจ้งสิทธิให้ผู้ต้องหาทราบ	3.89	0.74	มาก
8. การรักษาความปลอดภัยพระราชอาคันตุกะ (แยกพระมหากษัตริย์)	3.85	0.65	มาก

ตาราง 19 (ต่อ)

ประเด็น	ระดับความเป็นจริงของตำราวจ		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล
9. การไม่ควบคุมตัวผู้กระทำความผิดนอกโรงพัก	3.81	0.56	มาก
10. ขอหมายจับผู้ต้องหาจากศาล	3.80	0.64	มาก
11. การรักษาความปลอดภัยพระบรมวงศานุวงศ์	3.78	0.70	มาก
12. การสรุปสำนวนส่งอัยการโดยเร็ว	3.76	0.67	มาก
13. การสืบสวนหาผู้กระทำความผิดโดยไม่ชักช้า	3.75	0.66	มาก
14. การอนุญาตให้ประกันตัวผู้ต้องหา	3.75	0.59	มาก
15. การรักษาพยาบาลผู้ต้องหาเมื่อเกิดการเจ็บป่วย	3.67	0.51	มาก
16. การกล่าวหาตักเตือนก่อนการเปรียบเทียบปรับ	3.62	0.60	มาก
17. การจับกุมผู้ต้องหาตามหมายจับโดยไม่ชักช้า	3.56	0.48	มาก
18. ขอหมายค้นจากศาล	3.54	0.52	มาก
19. การจับกุมผู้กระทำความผิดเมื่อมีเหตุซึ่งหน้า	3.52	0.50	มาก
รวม	3.78	0.64	มาก

จากตาราง 19 พบว่า ตำราวจกลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทที่เป็นจริงต่อตำราวจ
ภูธร จังหวัดจันทบุรี จำแนกตามประเด็นบทบาททั่วไปตามกำหนด อยู่ในระดับความเป็นจริงมาก
โดยภาพรวม ($\bar{X} = 3.78$)

เมื่อพิจารณารายประเด็น พบว่า ประเด็นที่มีความคาดหวังสูงสุด คือ การรักษาความปลอดภัย
องค์พระมหากษัตริย์พระราชินี ระดับความเป็นจริงของตำราวจที่มีความเป็นจริงมากจะพบ
3 อันดับแรก ได้แก่ 1) การรักษาความปลอดภัยองค์พระมหากษัตริย์พระราชินี 2) การให้ผู้ต้องหา
ได้รับการเยี่ยมญาติ 3) รักษาพยาบาลหลักฐานในคดี

การที่ประเด็นการรักษาความปลอดภัยองค์พระมหากษัตริย์พระราชินี เป็นประเด็นที่
ตำราวจมีความเป็นจริงมากที่สุดนั้น จากการสัมภาษณ์เจาะลึกของผู้วิจัยพบว่ามีปัจจัยที่สำคัญ
กล่าวคือ ตามพระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ 2547 มาตรา 6 สำนักงานตำรวจแห่งชาติมีอำนาจหน้าที่
รักษาความปลอดภัยสำหรับองค์พระมหากษัตริย์ พระราชินี พระรัชทายาท ผู้สำเร็จราชการ
แทนพระองค์ พระบรมวงศานุวงศ์ ผู้แทนพระองค์ และพระราชอาคันตุกะ จะเห็นได้ว่าการรักษา
ความปลอดภัยองค์พระมหากษัตริย์พระราชินีมีในบทบาททางกฎหมายข้างต้นจึงมีความสำคัญ

เป็นอย่างยิ่ง และเป็นบทบาทหน้าที่ของตำรวจที่จะต้องยึดถือปฏิบัติ และที่สำคัญเหนือสิ่งอื่นใด ก็เพราะพระองค์ทั้งสองเป็นศูนย์จิตใจของประชาชนชาวไทยตั้งแต่อดีต ดังนั้นการถวาย การอารักขาหรือรักษาความปลอดภัยจึงเป็นทั้งบทบาทตามกฎหมาย และบทบาทที่สังคมพึงให้ เจ้าหน้าตำรวจปฏิบัติ ดังคำให้สัมภาษณ์ของประเชษฐ ชาญสำโรง (สัมภาษณ์. 2559) ที่ว่าในสมัยก่อน ทั้งสองพระองค์ได้ปฏิบัติพระกรณียะกิจตามถิ่นทุรกันดาร ซึ่งข้างก่อนอันตราย การที่มีตำรวจ ถวายอารักขาหรือการรักษาความปลอดภัยจึงเป็นเรื่องที่สำคัญในลำดับต้น ๆ ของบทบาทตำรวจไทย ดังนั้นเจ้าหน้าที่ตำรวจจึงปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายในการรักษาความปลอดภัยขององค์พระมหากษัตริย์ พระราชินีอย่างเคร่งครัด ในหน้าที่ที่ได้รับผิดชอบ ด้วยความเคารพรักภักดี เทิดทูลเหนือเกล้า เหนือกระหม่อม

ปัจจัยที่มีผลต่อการปฏิบัติงานจริงของเจ้าหน้าที่ตำรวจ ในการรักษาความปลอดภัย องค์พระมหากษัตริย์พระราชินี พบว่า ก่อนที่เจ้าหน้าที่ตำรวจจะออกมาปฏิบัติหน้าที่หรือทำงานจริงนั้น จำเป็นต้องผ่านการอบรมจาก โรงเรียนนายร้อยตำรวจ หรือศูนย์ฝึกอบรมตำรวจ เพื่อปรับพื้นฐาน และทัศนคติ และเพิ่มประสิทธิภาพ เพื่อให้พร้อมในการปฏิบัติงาน โดยในระหว่างอบรมนั้นข้าราชการ ตำรวจทุกคนจะถูกปลูกฝังเรื่องการรักษาความปลอดภัยพระมหากษัตริย์ หรือสถาบันพระมหากษัตริย์ นั้นเป็นสิ่งสำคัญที่ข้าราชการตำรวจนั้นต้องปฏิบัติหน้าที่รักษาความปลอดภัยด้วยชีวิต อย่างไรก็ตาม การที่ประชาชนบางส่วนมีเห็นว่าที่ตำรวจปฏิบัติหน้าที่รักษาความปลอดภัยสถาบันพระมหากษัตริย์ เพราะเกรงกลัวต่อการลงโทษทางวินัยจากผู้บังคับบัญชาเป็นเรื่องไม่จริง ข้าราชการตำรวจ ทุกคนมีความพร้อมและเต็มใจในการปฏิบัติหน้าที่รักษาความปลอดภัยสถาบันพระมหากษัตริย์ ด้วยชีวิต

อย่างไรก็ตาม การที่ประเด็นการให้ผู้ต้องหาได้รับการเยี่ยมญาติ เป็นประเด็นที่ตำรวจ มีความเป็นจริงมากนั้น จากการสัมภาษณ์เจาะลึกของผู้วิจัยพบว่า มีปัจจัยที่สำคัญคือ กฎหมายได้ บัญญัติอย่างชัดเจน โดยให้เจ้าหน้าที่ตำรวจต้องปฏิบัติตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 7/1 ที่ให้ ผู้ถูกจับหรือผู้ต้องหา มีสิทธิ ได้รับการเยี่ยมหรือติดต่อกับญาติได้ตามสมควร โดยเจตนารมณ์ตามมาตรานี้ก็เพื่อให้ผู้ต้องหามีสิทธิบอกกล่าวสถานะของตนขณะที่ถูกจับ หรือ การบอกข่าวที่เกิดขึ้นกับตัวผู้ต้องหา หรือบอกญาติว่าตนเองได้กระทำอะไร ที่ไหน อย่างไร เพื่อที่ญาติจะได้รู้ว่าตนเองจับหรือถูกควบคุมตัว ที่สำคัญการได้รับการเยี่ยมจากญาติก็เพื่อ เป็นหลักประกันว่า ผู้ต้องหามีสิทธิที่จะสู้คดี หรืออาจให้ญาติดำเนินคดีแทนตนได้ ในการที่ตนเอง จะกลับคืนสู่การเป็นผู้บริสุทธิ์ ดังนั้นการให้ผู้ต้องหาได้รับการเยี่ยมจากญาติจึงเป็นสิ่งสำคัญ และเป็นกฎหมายที่เจ้าหน้าที่ตำรวจต้องปฏิบัติตามอย่างเคร่งครัด ดังคำสำคัญในการให้สัมภาษณ์ ของอภิชาติ โกเนตร์สุวรรณ (สัมภาษณ์. 2559) ที่ว่า “ไม่ให้ญาติผู้ต้องหาเยี่ยม บางคดีอาจยกฟ้องได้”

ปัจจัยที่มีผลต่อการปฏิบัติงานจริงของเจ้าหน้าที่ตำรวจ ในการให้ผู้ต้องหาได้รับการเยี่ยมญาติ พบว่า กฎหมายได้มีการเขียนว่าผู้ต้องหาที่มีสิทธิได้รับการเยี่ยมญาติได้ตามสมควร เมื่อพิจารณาอย่างลึกซึ้ง ลงไปแล้วการที่เจ้าหน้าที่ตำรวจให้ ผู้ต้องหาได้พบญาตินั้น เป็นไปตามหลักกฎหมาย หากเจ้าหน้าที่ตำรวจไม่ปฏิบัติตามกฎหมายก็อาจถูกฟ้องร้องจากผู้ต้องหาได้ และ เพื่อเป็นการให้ผู้ต้องหาได้มีกำลังใจในการสู้คดี หรือการดำเนินชีวิตภายหลังจากการถูกตัดสันคดีจากศาล

ส่วนที่ประเด็นการรักษาพยาบาลหลักฐานในคดี เป็นประเด็นที่ตำรวจมีความเป็นจริงมากที่สุดนั้น จากการสัมภาษณ์เจาะลึกของผู้วิจัยพบว่ามีปัจจัยที่สำคัญกล่าวคือ พยานหลักฐานในคดีนั้นเป็นสิ่งที่สำคัญมาก พยานหลักฐานในทางกฎหมาย ประกอบไปด้วย พยานวัตถุ พยานเอกสาร พยานบุคคล พยานหลักฐานนั้น สำคัญทั้งฝ่ายผู้ต้องหา และผู้ถูกกล่าวหา เพราะจะเป็นเครื่องพิสูจน์ว่าใครเป็นผู้กระทำความผิด ใช้อะไรในการกระทำความผิด แต่พยานหลักฐานที่จะมาอ้างอิงในกฎหมายต้องเป็นพยานหลักฐานที่มีได้เกิดขึ้นจากรูจูงใจ มีคำมั่นสัญญา ชูเชิญ หลอกลวงหรือโดยมิชอบประการอื่น ถ้าพยานหลักฐานในคดีสูญหาย หรือไม่ครบถ้วนก็จะเป็นการยากในการดำเนินคดี หรือการให้ความยุติธรรมในการดำเนินคดีของแต่ละฝ่าย ในกระบวนการยุติธรรมหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเรื่องต้นก็คือเจ้าหน้าที่ตำรวจ ถ้าเจ้าหน้าที่ตำรวจไม่รักษาพยานหลักฐานในคดีแล้วกระบวนการยุติธรรมขั้นต่อไปก็จะเป็นการยากที่จะพิสูจน์ถึงการกระทำความผิดที่เกิดขึ้น ดังนั้นเจ้าหน้าที่ตำรวจในฐานะผู้พิทักษ์สันติราษฎร์ จึงต้องปฏิบัติหน้าที่ในการรักษาพยานในคดีไว้อย่างดี และครบถ้วนมากที่สุด เพื่อก่อให้เกิดความยุติธรรมแก่ประชาชน (ชาย นามสมมุติ. สัมภาษณ์. 2559)

ปัจจัยที่มีผลต่อการปฏิบัติงานจริงในการรักษาพยานในคดี ของเจ้าหน้าที่ตำรวจพบว่า พยานหลักฐานเป็นสิ่งที่จะสามารถแสดงถึงการกระทำผิดของผู้ต้องสงสัย หรือผู้ต้องหาในคดีใด ๆ ได้ หรือตรงกันข้ามพยานหลักฐานอาจเป็นสิ่งที่สามารถสร้างขึ้นเพื่อกลั่นแกล้งฝ่ายตรงกันข้ามได้อีกทางหนึ่งด้วย ประกอบการพยานหลักฐานใด ๆ ก็ตามจะมีผลต่อการพิจารณาพิพากษาคดีทั้งปวงของศาลยุติธรรมต่อการให้ทั้งคุณและโทษกับทั้งผู้เสียหายหรือผู้กระทำความผิด ในดำเนินคดีต่าง ๆ ถ้าพยานหลักฐานไม่ดีผู้เสียหายอาจไม่ได้รับความเป็นธรรม หรือถ้าเป็นสร้างพยานหลักฐานขึ้นเพื่อกลั่นแกล้งก็อาจทำผู้บริสุทธิ์ต้องรับโทษ หรืออาจได้รับโทษหนักขึ้นดังนั้น เจ้าหน้าที่ตำรวจจึงปฏิบัติหน้าที่ในด้านเก็บพยานหลักฐานไว้ให้ดี เพื่อให้สมกับคำที่ว่าผู้พิทักษ์สันติราษฎร์ เมื่อในคดีต่าง ๆ เมื่อมีพยานหลักฐานและยืนยันตัวผู้กระทำความผิดได้แล้วนั้น พนักงานสอบสวนจะสรุปสำนวนคดีนั้นส่งอัยการ เมื่อสำนวนเสร็จแล้ว คดีในบางเรื่อง เช่น คดียาเสพติด นั้นก็สามารถเบิกค่าทำสำนวนได้ตามระเบียบ ทำให้เกิดขวัญกำลังใจของเจ้าหน้าที่ตำรวจในการปฏิบัติหน้าที่

ตาราง 20 ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของตำรวจกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามความคิดเห็นของตำรวจเกี่ยวกับบทบาทที่เป็นจริงต่อตำรวจภูธร จังหวัดจันทบุรี ในด้านบทบาทตำรวจในการบังคับใช้กฎหมายที่สำคัญต่อประชาชน (n = 304)

ประเด็น	ระดับความเป็นจริงของตำรวจ		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1. การตั้งจุดตรวจกวดขันวินัยจราจร	3.98	0.83	มาก
2. การกวดขันการเล่นหอยไต้ดิน	3.95	0.84	มาก
3. การสืบเสาะหาข่าว คดียาเสพติด	3.88	0.85	มาก
4. การกวดขันการค้าประเวณี	3.85	0.65	มาก
5. การกวดขันบ่อนการพนัน	3.83	0.74	มาก
6. การกวดขันการค้ามนุษย์	3.82	0.59	มาก
7. การตั้งจุดตรวจระดับแอลกอฮอล์ของผู้ขับขี่	3.78	0.76	มาก
8. การกวดขันสถานบริการ	3.69	0.49	มาก
รวม	3.85	0.72	มาก

จากตาราง 20 พบว่า ตำรวจกลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทที่เป็นจริงต่อตำรวจภูธรจังหวัดจันทบุรี จำแนกตามประเด็น บทบาทตำรวจในการบังคับใช้กฎหมายที่สำคัญต่อประชาชน อยู่ในความเป็นจริงมากโดยภาพรวม ($\bar{X} = 3.85$)

เมื่อพิจารณารายประเด็น พบว่า ประเด็นที่มีความคาดหวังสูงสุด คือ การตั้งจุดตรวจกวดขันวินัยจราจร ระดับความเป็นจริงของตำรวจ ที่มีความเป็นจริงมากจะพบ 3 อันดับแรกได้แก่ 1) การตั้งจุดตรวจกวดขันวินัยจราจร 2) การกวดขันการเล่นหอยไต้ดิน 3) การสืบเสาะหาข่าว คดียาเสพติด

การที่ประเด็น การตั้งจุดตรวจกวดขันวินัยจราจร เป็นประเด็นที่ตำรวจมีความเป็นจริงมากที่สุดนั้น จากการสัมภาษณ์เจาะลึกของผู้วิจัยพบว่า มีปัจจัยที่สำคัญคือ เจ้าหน้าที่ตำรวจ ซึ่งมีหน้าที่โดยตรงในการจับกุมผู้ฝ่าฝืนกระทำผิดกฎหมายในทางอาญา พ.ร.บ.จราจรทางบกฯ พ.ร.บ.รถยนต์ฯ พ.ร.บ. การขนส่งทางบก และ พ.ร.บ.คุ้มครองผู้ประสบภัยจากรถฯ ล้วนแล้วแต่เป็น พ.ร.บ. ที่มีโทษในทางอาญา ฉะนั้น เมื่อเจ้าหน้าที่ตำรวจตั้งจุดกวดขันวินัยจราจรและพบการกระทำที่เป็นการฝ่าฝืนมาตราใดตาม พ.ร.บ. ดังกล่าว หรือพบการกระทำผิดอย่างใด ตามประมวลกฎหมายอาญา ตำรวจราชย์ย่อมมีอำนาจจับกุมได้ในฐานะที่เป็นเจ้าพนักงานตาม พ.ร.บ.นั้น ๆ ดังนั้น การบังคับใช้กฎหมายเป็นส่วนที่มีความสัมพันธ์ โดยตรงกับพฤติกรรมการขับขี่ ปัญหาอุบัติเหตุ

ส่วนใหญ่ เกิดจากตัวบุคคลที่มีพฤติกรรมซับซ้อนเสี่ยง จากสถิติพบว่า สาเหตุสำคัญที่ก่อให้เกิดอุบัติเหตุ สามารถเรียงลำดับดังนี้ คือ ขับรถเร็วเกินกว่ากฎหมายกำหนด การขับรดตัดหน้ากระชั้นชิด การขับรด ขณะเมาสุรา แชนงในที่คับขัน และสาเหตุอื่น ๆ ได้แก่ ไม่สวมหมวกนิรภัย ไม่คาดเข็มขัดนิรภัย แชนงในที่คับขัน โทรศัพท์ขณะขับรถ ขับรดย้อนศร นอกจากนี้สาเหตุของการเกิดอุบัติเหตุยังเกี่ยวข้องกับสภาพร่างกายของผู้ขับขี่ ที่ขับรดขณะมีอาการง่วงนอน และซึมเศร้า การที่ผู้ขับขี่ ไม่ตระหนักถึงความเสียหายที่เกิดจากการไม่เคารพ กฎหมาย ขาดวินัยในการใช้รถใช้ถนน และอาจคิดว่าการบังคับใช้กฎหมาย และบทลงโทษเบา จึงไม่เกรงกลัวการกระทำความผิด ดังนั้นการตั้งจุดกวัดขันวินัย ด้านการจราจรจึงมีความสำคัญมาก ดังคำให้สัมภาษณ์จากเจ้าหน้าที่ตำรวจผู้ปฏิบัติงานท่านหนึ่งว่า “ตำรวจตั้งจุดกวัดขันตามหน้าที่ ถ้าคุณไม่ทำผิดก็ไม่ต้องกลัวโดนจับ” (คำ นามสมมุติ. สัมภาษณ์. 2559)

ปัจจัยที่มีผลต่อการปฏิบัติงานจริงของเจ้าหน้าที่ตำรวจ ในการตั้งจุดตรวจกวัดขันวินัยจราจร พบว่า อุบัติเหตุบนท้องถนนเกิดจากการที่ผู้ใช้ถนนไม่เคารพกฎหมายจราจร อาจเกิดจากความมั่งงาย เอาความสบายมาก่อน แล้วไปเอาเปรียบกับผู้ใช้ถนนที่ปฏิบัติตามกฎหมาย ผลที่ตามมาคือ ความเสียหายไม่ว่าจะเป็นทรัพย์สินสิ่งของเครื่องใช้ หรือชีวิตและร่างกาย การกวัดขันวินัยด้านการจราจร บทบาทในประเด็นนี้จะเป็นของเจ้าหน้าที่ตำรวจจราจร ในการกวัดขันวินัยจราจรนั้น ตำรวจปฏิบัติไปตามหน้าที่ที่กฎหมายได้ให้อำนาจไว้ ถ้าประชาชนไม่ทำผิดกฎหมายก็ไม่ต้องกลัวโดนใบสั่งเสียค่าปรับ ในการออกไปสั่งให้เสียค่าปรับแต่ละครั้ง จะเป็นการเอาเงินเข้ารัฐและจะมีส่วนแบ่งจากใบสั่งหรือเงินรางวัลนำจับ จากค่าปรับกลับมาให้เจ้าหน้าที่ผู้จับ เพื่อเป็นขวัญกำลังใจในการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ตำรวจจราจร

อย่างไรก็ตาม การที่ประเด็นการกวัดขันการเล่นหอยใต้ดิน เป็นประเด็นที่ตำรวจมีความเป็นจริงมากนั้น จากการสัมภาษณ์เจาะลึกของผู้วิจัยพบว่ามีปัจจัยที่สำคัญคือ การพนันตาม พระราชบัญญัติการพนัน พ.ศ. 2478 ได้ให้ความหมายของการเล่นการพนันพอสรุปได้ว่า การเข้าเล่นเสี่ยงโชคซึ่งต้องใช้ไหวพริบและฝีมือพนันเอาทรัพย์สินกัน จะ โดยชอบหรือไม่ชอบด้วยกฎหมายก็ได้ เช่น การเล่นพนันไพ่โป๊กเกอร์ ไพ่ผ่อง หรือการเล่นหอย เป็นต้น การเล่นพนันหอยใต้ดินที่แพร่ระบาดอย่างมากในช่วงหลายสิบปีที่ผ่านมา ทำให้แทบไม่มีใครไม่รู้จักหอยใต้ดิน และแทบไม่มีใครไม่รู้ว่าถ้าต้องการจะแทงหอยจะไปแทงที่ไหน เครือข่ายที่กว้างขวาง และชอกชอนถึงทุกกลุ่มชนของสังคมทั่วประเทศ ได้สะท้อนให้เห็นว่าหอยใต้ดิน ไม่เพียงเป็นการพนันที่มีคนเข้ามาเล่นเท่านั้น แต่ยังเป็นการพนันที่มีคนเข้ามาเกี่ยวข้อง ในฐานะเป็นคนขาย หรือคนเดิน โปษ มากกว่าการพนันประเภทอื่น ๆ ในช่วงหลัง เจ้ามือได้มีการพัฒนาการดำเนินการ โดยมีการนำเครื่องมือสื่อสาร ทั้งแฟกซ์ และคอมพิวเตอร์เข้ามาช่วยในการจัดการมากขึ้น ทำให้เกิดความคล่องตัว สามารถยืดเวลาการรับแทงได้ยาวนาน สามารถบริหารความเสี่ยงได้ดีขึ้น และสามารถรู้ผลกำไรขาดทุนได้ทันที

หลังจากที่ผลลือดเตอร์ออกจากการที่ห่วยไต้ดินเป็นการพนัน ที่สอดคล้องกับความต้องการของผู้เล่นห่วย และมีความยืดหยุ่นสูงกว่าลือดเตอร์ กล่าวคือมีรูปแบบการเล่นหลายอย่าง และสามารถเล่นได้แม้มีเงินจำนวนน้อย มีผลให้ห่วยไต้ดิน เป็นที่นิยมมากกว่าลือดเตอร์ และมีมูลค่าทางธุรกิจที่สูงกว่า ลือดเตอร์หลายเท่าตัว แม้ว่าจะเป็นการเล่นพนันที่ผิดกฎหมาย การเล่นเกมพนันเป็นคติความขึ้นสู่ศาลมากที่สุด คังนั้น ห่วยไต้ดินนั้นเป็นสิ่งที่ผิดกฎหมาย เจ้าหน้าที่ตำรวจจึงให้ความสำคัญกับการกวัดขั้นการเล่นห่วยไต้ดินเป็นอย่างมาก คังคำให้สัมภาษณ์จากเจ้าหน้าที่ตำรวจผู้ปฏิบัติงานท่านหนึ่งว่า “นโยบายของผู้บังคับบัญชาระดับสูงในสำนักงานตำรวจแห่งชาติหนึ่งในนั้นก็คือ การปราบปรามห่วยไต้ดิน” (รัก นามสมมุติ. สัมภาษณ์. 2559)

ปัจจัยที่มีผลต่อการปฏิบัติงานจริงของเจ้าหน้าที่ตำรวจในการกวัดขั้นการเล่นห่วยไต้ดินพบว่า ตำรวจปฏิบัติหน้าที่ด้วยความสำนึกในความเป็นผู้บังคับใช้กฎหมาย และ เมื่อเจ้าหน้าที่ตำรวจคนไหน หรือชุดใดปฏิบัติหน้าที่จับการพนันได้บ่อยครั้ง จะทำให้ผู้บังคับบัญชาพอใจและอาจถึงขั้นเลื่อนขั้น โดยการให้สองขึ้นเงินเดือนในปีนั้น จึงทำให้เจ้าหน้าที่ตำรวจเกิดกำลังใจในการปฏิบัติหน้าที่ ในส่วนของเงินรางวัลนำจับมีระเบียบของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ รองรับไว้ว่า ตำรวจนายใดที่ได้ปฏิบัติหน้าที่คังกล่าว เมื่อส่งสำนวนไปถึงอัยการแล้ว ตำรวจนายนั้นจะมีสิทธิเบิกค่าแทนสำนวน (เงินรางวัลนำจับ)

ส่วนประเด็น การสืบเสาะหาข่าว เป็นประเด็นที่ตำรวจมีความเป็นจริงมากนั้น จากการสัมภาษณ์เจาะลึกของผู้วิจัยพบว่ามีปัจจัยที่สำคัญคือ ปัญหายาเสพติดเป็นปัญหาที่ส่งผลกระทบต่อความมั่นคงของประเทศ และยังแพร่ระบาดมากในกลุ่มเยาวชนซึ่งเป็นอนาคตของชาติ ซึ่งเป็นปัญหาที่รัฐบาลทุกยุคทุกสมัยให้ความสำคัญในการปราบปรามยาเสพติด กระบวนการในการปราบปรามยาเสพติดวิธีการหนึ่งก็คือ การสืบเสาะหาข่าวหรือการสอบสวนเป็นวิธีการหนึ่งในการแสวงหาข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ เพื่อนำมาใช้เป็นข้อมูลในการตรวจค้นจับกุมผู้ค้ายาเสพติด ในปัจจุบันผู้ค้ายาเสพติดได้พยายามพัฒนาวิธีการค้ายาเสพติดของตนให้สลับซับซ้อนยิ่ง ๆ ขึ้นไป เพื่อจะหลบหนีการจับกุมของเจ้าหน้าที่ปราบปราม วิธีการล่อซื้อของเจ้าหน้าที่นั้น นับวันจะใช้ไม่ได้ผล โดยเฉพาะอย่างยิ่งนักค้ายาเสพติดรายใหญ่ ๆ หรือรายสำคัญ จะไม่ยอมขายยาเสพติดให้กับลูกค้า โดยวิธีการนัดหมายทำการซื้อขายกันจะใช้รหัสในการติดต่อกัน มีการนัดหมายที่จะพบกันในสถานที่ต่าง ๆ ก่อนจะตกลงซื้อขายยาเสพติดโดยหลีกเลี่ยงการใช้โทรศัพท์ติดต่อกัน สิ่งต่าง ๆ เหล่านี้ทำให้การจับกุมเป็น ไปด้วยความยากลำบากแต่อย่างไรก็ตาม การสืบสวนเพื่อทำการปราบปรามยาเสพติดได้พยายามหาวิธีการสืบสวนให้สอดคล้องกับพฤติกรรมของนักค้ายาเสพติด ซึ่งก็คือการสืบเสาะหาข่าว สะครอยคิดตามคดีเกี่ยวกับยาเสพติดเป็นต้น คังนั้นเจ้าหน้าที่ตำรวจในฐานะผู้ป้องกันปราบปรามสิ่งผิดกฎหมายในราชอาณาจักรไทย จึงให้ความสำคัญต่อปัญหาดังกล่าว จึงได้มีการ

สืบเสาะหาข่าว คดียาเสพติด เพื่อเป็นการตัดวงจรการค้ายาเสพติด ดังคำให้สัมภาษณ์จากเจ้าหน้าที่ตำรวจผู้ปฏิบัติงานท่านหนึ่งว่า“เราจะจับคนค้ายาเสพติดสิ่งแรก ก็คือเราจะต้องหาข่าวเกี่ยวกับการค้ายาเสพติดให้ได้” (บอย นามสมมุติ. สัมภาษณ์. 2559)

ปัจจัยที่มีผลต่อการปฏิบัติงานจริงของเจ้าหน้าที่ตำรวจ ในด้านด้านการสืบเสาะหาข่าว คดียาเสพติด พบว่า ตำรวจปฏิบัติหน้าที่ด้วยความสำนึกในการเป็นผู้บังคับใช้กฎหมาย และเมื่อเจ้าหน้าที่ตำรวจคนไหน หรือชุดใดปฏิบัติหน้าที่สืบเสาะหาข่าวยาเสพติดจนสามารถจับกุมตัวผู้ค้ายาเสพติดได้นั้น จะทำให้ผู้บังคับบัญชาพอใจ และอาจถึงขั้นเลื่อนขั้น โดยการให้สองขั้นเงินเดือนในปีนั้น จึงทำให้เจ้าหน้าที่ตำรวจเกิดกำลังใจในการปฏิบัติหน้าที่ และในการจับผู้ค้ายาเสพติดได้ยังสามารถเบิกเงินรางวัลนำจับให้กับบุคคลผู้ช่วยเหลือราชการได้อีกด้วย ตามระเบียบของสำนักงานตำรวจแห่งชาติกำหนดไว้

ตาราง 21 ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของตำรวจกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามความคิดเห็นของตำรวจเกี่ยวกับบทบาทที่เป็นจริงต่อตำรวจภูธร จังหวัดจันทบุรี ในด้านบทบาทตำรวจในการบริการประชาชน (n = 304)

ประเด็น	ระดับความเป็นจริงของตำรวจ		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1. อำนาจความสะดวกแก่ประชาชนในการรับแจ้งความ	3.92	0.76	มาก
2. เจ้าหน้าที่ตำรวจกวาดขันวินัยจรรยาอย่างสม่ำเสมอ	3.89	0.81	มาก
3. มีมนุษยสัมพันธ์ดี	3.86	0.77	มาก
4. เจ้าหน้าที่ตำรวจดูแลการจราจรอย่างต่อเนื่อง	3.84	0.80	มาก
5. มีเจ้าหน้าที่ตำรวจในการตรวจพื้นที่เพียงพอ	3.84	0.76	มาก
6. ความเสมอภาคในการปรับใบสั่ง	3.83	0.83	มาก
7. มีการปรับวิธีการจับกุมให้ทันต่อสถานการณ์ของการกระทำผิด	3.81	0.79	มาก
8. อำนาจความสะดวกแก่ประชาชนในการขอข้อมูลข่าวสาร	3.81	0.75	มาก
9. ความเสมอภาคในการกักขังผู้กระทำผิดในคดีการพนัน	3.79	0.77	มาก

ตาราง 21 (ต่อ)

ประเด็น	ระดับความเป็นจริงของตำรวจ		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล
10. มีท่าทีต้อนรับผู้มาติดต่อ	3.78	0.76	มาก
11. การใช้คำสุภาพกับประชาชนผู้มาติดต่อ	3.78	0.68	มาก
12. ความเสมอภาคในการติดตามคดี	3.77	0.67	มาก
13. มีการใช้กล้องวงจรปิดในการช่วยทำงานของเจ้าหน้าที่	3.75	0.75	มาก
14. อำนาจความสะดวกแก่ประชาชนในการขออนุญาตดำเนินกิจกรรมบางอย่าง	3.74	0.69	มาก
15. อำนาจความสะดวกแก่ประชาชนในการขอติดต่อกับส่วนราชการอื่น	3.74	0.68	มาก
16. มีเจ้าหน้าที่ตำรวจในการให้บริการบนโรงพักเพียงพอ	3.73	0.58	มาก
17. มีการใช้ระบบออนไลน์ในการทำงาน	3.68	0.63	มาก
18. มีการใช้อาวุธในการจับกุมที่ทันสมัย	3.60	0.57	มาก
รวม	3.79	0.73	มาก

จากตาราง 21 พบว่า ตำรวจกลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทที่เป็นจริงต่อตำรวจภูธร จังหวัดจันทบุรี จำแนกตามประเด็นบทบาทตำรวจในการบริการประชาชน อยู่ในความเป็นจริงมากโดยภาพรวม ($\bar{X} = 3.79$)

เมื่อพิจารณารายประเด็น พบว่า ประเด็นที่มีความคาดหวังสูงสุด คือ อำนาจความสะดวกแก่ประชาชนในการรับแจ้งความ ระดับความเป็นจริงของตำรวจที่มีความเป็นจริงมากจะพบ 3 อันดับแรก ได้แก่ 1) อำนาจความสะดวกแก่ประชาชนในการรับแจ้งความ 2) เจ้าหน้าที่ตำรวจกวาดค้นวินัยจราจรอย่างสม่ำเสมอ 3) มีมนุษยสัมพันธ์ดี

การที่ประเด็นการอำนวยความสะดวกแก่ประชาชนในการรับแจ้งความ เป็นประเด็นที่ตำรวจมีความเป็นจริงมากที่สุดนั้น จากการสัมภาษณ์เจาะลึกของผู้วิจัยพบว่ามีปัจจัยที่สำคัญคือตำรวจเป็นข้าราชการที่ใกล้ชิดกับประชาชนมากที่สุด เป็นปราการด่านแรกของรัฐบาลในการรับใช้ประชาชน ทางด้านประชาชนเมื่อมีเหตุเดือดร้อนย่อมนึกถึงที่พึ่งคือตำรวจก่อนผู้อื่น ตำรวจจึงต้อง

พร้อมและทำตัวเป็นตำรวจที่ดี เป็นที่พึ่งของประชาชนสมกับคำที่ว่า ผู้พิทักษ์สันติราษฎร์ ตรงกันข้าม ถ้าตำรวจทำตัวไม่ดีไม่ช่วยเหลือประชาชน ก็ย่อมไม่เป็นที่ไว้วางใจของประชาชน ในจริยธรรมตามที่ ก.ตร. กำหนดไว้ในปัจจุบันซึ่งกฎ ก.ตร. ว่าด้วยประมวลจริยธรรมและจรรยาบรรณ ของตำรวจ ข้อที่ 8 กล่าวไว้ว่า ข้าราชการตำรวจต้องเคารพสิทธิเสรีภาพของประชาชนตาม บทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ และตามกฎหมายอื่นอย่างเคร่งครัด โดยไม่เลือกปฏิบัติ และข้อที่ 10 ข้าราชการตำรวจต้องมีจิตสำนึกของความเป็นผู้พิทักษ์สันติราษฎร์เพื่อให้ประชาชนศรัทธาและ เชื่อมั่น เป็นต้น ดังนั้นในการอำนวยความสะดวกแก่ประชาชนในการรับแจ้งความ เจ้าหน้าที่ตำรวจ จึงต้องให้บริการต่อทุกคนเท่าเทียมกันโดยไม่เลือกบริการเป็นรายคนและเจ้าหน้าที่ตำรวจต้องให้ บริการสอบสวนทุกเรื่องที่ได้รับแจ้งความ เจ้าหน้าที่ตำรวจในฐานะผู้ให้บริการให้ความสำคัญต่อ การบริการเป็นอย่างยิ่ง เนื่องจากการบริการประชาชน คือภารกิจหน้าที่สำคัญของข้าราชการตำรวจ ซึ่งไม่ใช่เรื่องแปลกใหม่ หรืองานใหม่แต่อย่างใด แต่การปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการตำรวจได้ กำหนดไว้ในระเบียบ กฎหมาย หรือคำสั่งต่าง ๆ แล้ว (ต. นามสมมุติ. สัมภาษณ์. 2559)

ปัจจัยที่มีผลต่อการปฏิบัติงานจริงของเจ้าหน้าที่ตำรวจ ในการอำนวยความสะดวกแก่ ประชาชนในการรับแจ้งความ พบว่า เมื่อเจ้าหน้าที่ตำรวจบริการประชาชนได้อย่างดีเต็มที่ก็จะทำให้ ประชาชนนั้นเกิดความประทับใจไม่รังเกียจหรือคิดว่าเจ้าหน้าที่ตำรวจในทางที่ไม่ดี แต่ถ้าเจ้าหน้าที่ ตำรวจไม่รับแจ้งความก็อาจจะถูกร้องเรียนจากประชาชน และทำให้ผู้บังคับบัญชามีคำสั่งย้าย ตำแหน่งหน้าที่ หรือลงโทษทางวินัยก็ได้เพราะในปัจจุบันประชาชนรู้กฎหมายมากขึ้น

อย่างไรก็ตาม การที่ประเด็นกวดขันวินัยจราจรอย่างสม่ำเสมอ เป็นประเด็นที่ตำรวจมี ความเป็นจริงมากนั้น จากการสัมภาษณ์เจาะลึกของผู้วิจัยพบว่าปัจจัยที่สำคัญคือ การกวดขันวินัย จราจร ตำรวจ ซึ่งมีหน้าที่โดยตรงในการจับกุมผู้ฝ่าฝืนกระทำผิดกฎหมายในทางอาญา พ.ร.บ.จราจร ทางบกฯ พ.ร.บ. รถยนต์ฯ พ.ร.บ. การขนส่งทางบก และ พ.ร.บ.คุ้มครองผู้ประสบภัยจากรถฯ ล้วนแล้วแต่เป็น พ.ร.บ. ที่มีโทษในทางอาญา ฉะนั้นเมื่อเจ้าหน้าที่ตำรวจตั้งจุดกวดขันวินัยจราจร และพบการกระทำที่เป็นการฝ่าฝืนมาตราใดตาม พ.ร.บ. ดังกล่าว หรือพบการกระทำผิดอย่างใด ตามประมวลกฎหมายอาญา ตำรวจจากรย่อมมีอำนาจจับกุมได้ในฐานะที่เป็นเจ้าพนักงานตาม พ.ร.บ. นั้น ๆ การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจนั้นจริงจัง มีการเปลี่ยนเวรยามเพื่อดูแลและ ให้บริการแก่ประชาชนตลอด 24 ชั่วโมง ณ จุดบริการจราจรที่สำคัญเพื่ออำนวยความสะดวกแก่ ประชาชน อย่างเช่น สถานีตำรวจภูธรเมืองจันทบุรี นั้น จะมีเจ้าหน้าที่ตำรวจจราจรคอยกวดขันวินัย จราจรอย่างต่อเนื่อง เพราะถ้าไม่มีการกวดขันวินัยจราจร ก็จะมีผู้ฝ่าฝืนกฎหมายทางด้านจราจร อย่างต่อเนื่อง ไม่ว่าจะเป็นการฝ่าไฟแดง ในการฝ่าไฟแดงนั้น อาจจะทำให้เกิดอุบัติเหตุกับผู้ร่วม ใช้ถนนได้ ขับริดย์อ่อนสร ก็เป็นอันตรายแก่ผู้อื่น จอครดในที่ห้ามจอดก็จะทำให้ประชาชนคนอื่น

ที่สัญจรผ่านไปผ่านมาได้รับผลกระทบในการสัญจร เป็นต้น ตำรวจที่เกี่ยวข้องกับการกวดขันวินัยจราจรมากที่สุดก็คือตำรวจจราจร ตำรวจจราจรเป็นตำรวจที่ใกล้ชิดกับประชาชนมากที่สุด จึงทำให้ประชาชนมองตำรวจจราจรเป็น 2 ลักษณะซ้อนกันอยู่ มองตำรวจจราจรไปในทางไม่ดีว่าตำรวจจราจรชอบแกล้งจับกุมเพื่อแสวงหาผลประโยชน์ แต่อีกมุมมองหนึ่งมองภาพจราจรว่า ตำรวจจราจรที่ตั้งจุดกวดขันวินัยจราจรอย่างสม่ำเสมอก็เพื่อให้ประชาชนมีระเบียบวินัย เคารพกฎหมายและไม่ฝ่าฝืนกฎหมายด้านการจราจร และยังเป็นการป้องกันปัญหาอาชญากรรมอีกด้วย (ขาว นามสมมุติ. สัมภาษณ์. 2559)

ปัจจัยที่มีผลต่อการปฏิบัติงานจริงของเจ้าหน้าที่ตำรวจ ในด้านการกวดขันวินัยจราจรอย่างสม่ำเสมอ พบว่า การกวดขันวินัยด้านการจราจร บทบาทจะเป็นเจ้าหน้าที่ตำรวจจราจร ในการกวดขันวินัยจราจรนั้นก็ตำรวจปฏิบัติหน้าที่ไปตามกฎหมายที่ให้อำนาจที่จะกระทำได้ และเพื่อที่จะลงโทษผู้ที่กระทำการฝ่าฝืนกฎหมาย ถ้าประชาชนไม่ทำผิดกฎหมายก็ไม่ต้องกลัวโดนใบสั่งเสียค่าปรับ ในการออกใบสั่งให้เสียค่าปรับแต่ละครั้ง จะเป็นการเอาเงินเข้ารัฐและจะมีส่วนแบ่งจากใบสั่งค่าปรับกลับมาให้เจ้าหน้าที่ผู้จับจึงเป็นขวัญกำลังใจในการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ตำรวจจราจร

ส่วนประเด็นการมีมนุษยสัมพันธ์ดี เป็นประเด็นที่ตำรวจมีความเป็นจริงมากนั้น จากการสัมภาษณ์เจาะลึกของผู้วิจัยพบว่าปัจจัยที่สำคัญคือ ถ้าจะเน้นถึงประโยชน์ในแง่ของการปฏิบัติงานที่เกิดประสิทธิภาพของตำรวจนั้น มนุษย์สัมพันธ์เป็นปัจจัยที่สำคัญที่สุดปัจจัยหนึ่งที่จะทำให้สถานีตำรวจประสบความสำเร็จ และเจริญก้าวหน้า เจ้าหน้าที่ตำรวจจำเป็นจะต้องใส่ใจกับศิลปะของการสร้างมนุษยสัมพันธ์ ทำความเข้าใจกับธรรมชาติของประชาชน ที่มาติดต่อโรงพัก โดยเฉพาะในเรื่องความต้องการของมนุษย์และการจูงใจ นอกจากนี้แล้วมนุษยสัมพันธ์ยังสามารถให้ประโยชน์ดังนี้คือ ทำให้เกิดความรู้จักคุ้นเคย ขอมรับนับถือกันในหมู่สมาชิก ซึ่งเป็นจุดเริ่มต้นของพลังกลุ่มและช่วยให้การคบหาสมาคมเป็นไปโดยราบรื่น ทำให้เกิดความเข้าใจอันดีและอยู่ร่วมกันได้ด้วยความสามัคคี ทำให้บรรยากาศในการติดต่อประสานงานราบรื่น สามารถทำงานร่วมงานกันได้โดยมีประสิทธิภาพ ทำให้การติดต่อสื่อสารถึงกันง่ายและเป็นผลดี ทำให้เกิดความรู้สึกเป็นพวกเดียวกัน และให้ความร่วมมือในการทำงานและทำให้ปัญหาความขัดแย้งลดน้อยลง ทำให้ประชาชนชื่นชมตำรวจในการปฏิบัติหน้าที่ (เส นามสมมุติ. สัมภาษณ์. 2559)

ปัจจัยที่มีผลต่อการปฏิบัติงานจริงของเจ้าหน้าที่ตำรวจ ด้านการมีมนุษยสัมพันธ์ดี พบว่าเมื่อเจ้าหน้าที่ตำรวจมีมนุษยสัมพันธ์ดี กับประชาชนผู้มาติดต่อที่ก็จะทำให้ประชาชนนั้นเกิดความประทับใจไม่รังเกียจหรือด่าว่าเจ้าหน้าที่ตำรวจในทางที่ไม่ดี และในบางครั้งเมื่อเจ้าหน้าที่ตำรวจไปขอความร่วมมือจากประชาชนที่เคยช่วยเหลือ ประชาชนนั้นก็เกิดความร่วมมือในการช่วยการ

ทำงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจ หรือเมื่อตำรวจของความร่วมมือในกิจการต่าง ๆ ก็อาจได้รับการตอบรับที่ดีเช่นกัน เช่น การให้ความร่วมมือในงานสร้างสรรค์ ฯ

ผลการทดสอบสมมุติฐานของตำรวจกลุ่มตัวอย่าง ตามความคิดเห็นของตำรวจเกี่ยวกับบทบาทที่เป็นจริงต่อตำรวจภูธร จังหวัดจันทบุรี

ผลการทดสอบสมมุติฐานเพื่อวิเคราะห์ เปรียบเทียบความคิดเห็นของตำรวจเกี่ยวกับบทบาทที่เป็นจริงต่อตำรวจภูธรจังหวัดจันทบุรี จำแนกตามข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยใช้สถิติทดสอบค่า t-test และค่า F-test และทำการทดสอบค่าเฉลี่ยความแตกต่างรายคู่โดยวิธีของเชฟเฟ (Scheffe's Method) ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปรากฏดังนี้

สมมุติฐานที่ 6 : ความคิดเห็นของตำรวจเกี่ยวกับบทบาทที่เป็นจริงของตำรวจภูธรจังหวัดจันทบุรี แตกต่างกันตามเพศ

ตาราง 22 การทดสอบสมมุติฐานของตำรวจกลุ่มตัวอย่าง ตามความคิดเห็นของตำรวจเกี่ยวกับบทบาทที่เป็นจริงต่อตำรวจภูธรจังหวัดจันทบุรี ด้านบทบาททั่วไปของตำรวจตามกฎหมาย จำแนกตามเพศ

บทบาทที่คาดหวังของเจ้าหน้าที่ตำรวจด้านบทบาททั่วไปของตำรวจตามกฎหมาย	ชาย (n=283)		หญิง (n=21)		รวม (n=304)	
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	t	Sig.
1. การรักษาความปลอดภัยองค์พระมหากษัตริย์พระราชินี	3.75	0.59	3.75	0.58	-0.09	0.93
2. การรักษาความปลอดภัยพระบรมวงศานุวงศ์	3.78	0.59	3.76	0.06	0.21	0.83
3. การรักษาความปลอดภัยพระราชอาคันตุกะ (แขกพระมหากษัตริย์)	3.79	0.63	3.69	0.70	1.49	0.14
4. การรับแจ้งความโดยไม่เลือกปฏิบัติ	3.81	0.58	3.75	0.68	0.84	0.40

ตาราง 22 (ต่อ)

บรรทัดที่คาดหวังของเจ้าหน้าที่ ตำรวจด้านบทบาททั่วไปของตำรวจ ตามกฎหมาย	ชาย (n=283)		หญิง (n=21)		t	Sig.
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.		
5. การสืบสวนหาผู้กระทำ ความผิดโดยไม่ชักช้า	3.88	0.58	3.88	0.67	0.04	0.97
6. ขอหมายจับผู้ต้องหาจากศาล	3.71	0.58	3.74	0.67	-0.48	0.63
7. ขอหมายค้นจากศาล	3.78	0.59	3.76	0.60	0.21	0.83
8. การจับกุมผู้กระทำความผิด เมื่อมีเหตุซึ่งหน้า	3.75	0.59	3.75	0.58	-0.09	0.93
9. การจับกุมผู้ต้องหาตาม หมายจับโดยไม่ชักช้า	3.79	0.63	3.69	0.70	1.49	0.14
10. การไม่ควบคุมตัวผู้กระทำ ความผิดนอกโรงพัก	3.81	0.58	3.75	0.68	0.84	0.40
11. การแจ้งสิทธิให้ผู้ต้องหาทราบ	3.88	0.58	3.88	0.67	0.04	0.97
12. การให้ผู้ต้องหาได้รับ การเยี่ยมญาติ	3.71	0.58	3.74	0.67	-0.48	0.63
13. การรักษาพยาบาลผู้ต้องหา เมื่อเกิดการเจ็บป่วย	3.88	0.58	3.88	0.67	0.04	0.97
14. รักษาพยาบาลพื้นฐานในคดี	3.81	0.58	3.75	0.68	0.84	0.40
15. การรักษาความลับระหว่าง คู่กรณี	3.79	0.63	3.69	0.70	1.49	0.14
16. การอนุญาตให้ประกันตัว ผู้ต้องหา	3.75	0.59	3.75	0.58	-0.09	0.93
17. การสรุปสำนวนส่งอัยการ โดยเร็ว	3.78	0.59	3.76	0.60	0.21	0.83
18. การกล่าวหาตักเตือนก่อน การเปรียบเทียบปรับ	3.88	0.58	3.88	0.67	0.04	0.97

ตาราง 22 (ต่อ)

บทบาทที่คาดหวังของเจ้าหน้าที่ ตำรวจด้านบทบาททั่วไปของตำรวจ ตามกฎหมาย	ชาย (n=283)		หญิง (n=21)		รวม (n=304)	
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	t	Sig.
19. อำนาจความสะดวก						
ด้านการจราจร	3.71	0.58	3.74	0.67	-0.48	0.63
รวม	3.79	0.59	3.77	0.62	0.32	0.67

จากตาราง 22 การทดสอบสมมติฐานของตำรวจกลุ่มตัวอย่าง ตามความคิดเห็นของตำรวจเกี่ยวกับบทบาทที่เป็นจริงต่อตำรวจภูธร จังหวัดจันทบุรี ด้านบทบาททั่วไปของตำรวจตามกฎหมาย จำแนกตามเพศโดยภาพรวมและพิจารณารายประเด็น พบว่า เจ้าหน้าที่ตำรวจที่มีเพศต่างกัน มีระดับความคิดเห็นที่คาดหวัง ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงปฏิเสธสมมติฐานที่ 6

สมมุติฐานที่ 7 : ความคิดของตำรวจเกี่ยวกับบทบาทที่เป็นจริงของตำรวจนคร จังหวัดจันทบุรี แตกต่างกันตามอายุ

ตาราง 23 การทดสอบสมมุติฐานของตำรวจกลุ่มตัวอย่าง ตามความคิดเห็นของตำรวจเกี่ยวกับบทบาทที่เป็นจริงต่อตำรวจนคร จังหวัดจันทบุรี ด้านบทบาทตำรวจในการบังคับใช้กฎหมายที่สำคัญต่อประชาชน จำแนกตามอายุ

บทบาทที่คาดหวังของเจ้าหน้าที่ตำรวจด้านบทบาทตำรวจในการบังคับใช้กฎหมายที่สำคัญต่อประชาชน	แหล่งความแปรปรวน		SS	df	MS	F	Sig
	ระหว่างกลุ่ม	ภายในกลุ่ม					
1. การกวาดล้างสถานบริการ	ระหว่างกลุ่ม		1.526	2	0.763	3.742	0.031*
	ภายในกลุ่ม		80.988	397	0.204		
	รวม		82.514	399			
2. การกวาดล้างบ่อนการพนัน	ระหว่างกลุ่ม		1.522	2	0.847	3.885	0.025*
	ภายในกลุ่ม		86.546	397	0.218		
	รวม		88.068	399			
3. การกวาดล้างการเล่นหวยใต้ดิน	ระหว่างกลุ่ม		2.662	2	1.331	1.392	0.252
	ภายในกลุ่ม		379.532	397	0.956		
	รวม		382.185	399			
4. การกวาดล้างการค้าประเวณี	ระหว่างกลุ่ม		0.691	2	0.346	0.661	0.522
	ภายในกลุ่ม		207.631	397	0.523		
	รวม		208.322	399			
5. การกวาดล้างการค้ำมนุษย์	ระหว่างกลุ่ม		1.148	2	0.574	0.833	0.788
	ภายในกลุ่ม		273.533	397	0.689		
	รวม		274.681	399			
6. การตั้งจุดตรวจกวาดล้างวินัยจราจร	ระหว่างกลุ่ม		1.586	2	0.793	3.662	0.034*
	ภายในกลุ่ม		86.149	397	0.217		
	รวม		87.735	399			

ตาราง 23 (ต่อ)

บทบาทที่คาดหวังของเจ้าหน้าที่ ตำรวจด้านบทบาทตำรวจ ในการบังคับใช้กฎหมาย ที่สำคัญต่อประชาชน	แหล่งความแปรปรวน		SS	df	MS	F	Sig
	ระหว่างกลุ่ม	ภายในกลุ่ม					
7. การตั้งจุดตรวจระดับ แอลกอฮอล์ของผู้ขับขี่	ระหว่างกลุ่ม		0.691	2	0.346	0.661	0.522
	ภายในกลุ่ม		207.631	397	0.523		
	รวม		208.322	399			
8. การสืบเสาะหาข่าว คดียาเสพติด	ระหว่างกลุ่ม		1.526	2	0.763	3.742	0.031*
	ภายในกลุ่ม		80.988	397	0.204		
	รวม		82.514	399			
ภาพรวม	ระหว่างกลุ่ม		1.419	2	0.720	2.322	0.276*
	ภายในกลุ่ม		175.374	397	0.442		
	รวม		176.793	399			

* หมายถึง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 23 พบว่า การทดสอบสมมติฐานของตำรวจกลุ่มตัวอย่าง ตามความคิดเห็นของตำรวจเกี่ยวกับบทบาทที่เป็นจริงต่อตำรวจภูธร จังหวัดจันทบุรี ด้านบทบาทตำรวจในการบังคับใช้กฎหมายที่สำคัญต่อประชาชน จำแนกตามอายุ โดยภาพรวม พบว่า ตำรวจกลุ่มตัวอย่างในจังหวัดจันทบุรี ที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงยอมรับสมมติฐานที่ 7

เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า การกวดขันสถานบริการ การกวดขันบ่อนการพนัน การตั้งจุดตรวจกวดขันวินัยจราจร และการสืบเสาะหาข่าวคดียาเสพติด มีระดับความคิดเห็นแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

เมื่อพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ผู้วิจัยได้ดำเนินการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่โดยใช้เทคนิคการเปรียบเทียบรายคู่ของเชฟเฟ (Scheffe's Method) รายละเอียดตามตารางดังต่อไปนี้

ตาราง 24 การทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ยรายคู่ด้วยวิธีของเซฟเฟ่ ตามความคิดเห็นของตำรวจเกี่ยวกับบทบาทที่เป็นจริงต่อตำรวจภูธร จังหวัดจันทบุรี ด้านบทบาทตำรวจในการบังคับใช้กฎหมายที่สำคัญต่อประชาชน จำแนกตามอายุ

อายุ	\bar{X}	อายุ			มากกว่า 50 ปี ขึ้นไป (4)
		น้อยกว่า 30 ปี (1)	30 - 40 ปี (2)	41 - 50 ปี (3)	
น้อยกว่า 30 ปี	3.83	0.14		0.24	0.28*
30 - 40 ปี	3.97	-0.14			
41 - 50 ปี	3.74	-0.10			
มากกว่า 50 ปี ขึ้นไป	3.69				

* หมายถึง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 24 พบว่า การทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ยรายคู่ด้วยวิธีของเซฟเฟ่ตามความคิดเห็นของตำรวจเกี่ยวกับบทบาทที่เป็นจริงต่อตำรวจภูธร จังหวัดจันทบุรี ด้านบทบาทตำรวจในการบังคับใช้กฎหมายที่สำคัญต่อประชาชน จำแนกตามอายุ พบว่า เจ้าหน้าที่ตำรวจที่มีอายุมากกว่า 50 ปี ขึ้นไป มีระดับความคิดเห็นน้อยกว่าผู้ที่มียุ 30 - 40 ปี มีระดับความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

สมมุติฐานที่ 8 : ความคิดของตำรวจเกี่ยวกับบทบาทที่เป็นจริงของตำรวจภูธร จังหวัดจันทบุรี แตกต่างกันตามระดับการศึกษา

ตาราง 25 การทดสอบสมมุติฐานของตำรวจกลุ่มตัวอย่าง ตามความคิดเห็นของตำรวจเกี่ยวกับบทบาทที่เป็นจริงต่อตำรวจภูธร จังหวัดจันทบุรี ด้านบทบาทตำรวจในการบริการประชาชน จำแนกตามระดับการศึกษา

บทบาทที่คาดหวังของเจ้าหน้าที่ตำรวจด้านบทบาทตำรวจในการบริการประชาชน จำแนกตามระดับการศึกษา	แหล่งความแปรปรวน		df	MS	F	Sig
	SS					
1. การใช้คำสุภาพกับประชาชนผู้มาติดต่อ	ระหว่างกลุ่ม	1.676	3	0.838	1.462	0.234
	ภายในกลุ่ม	227.481	397	0.573		
	รวม	229.157	399			
2. มีท่าทีต้อนรับผู้มาติดต่อ	ระหว่างกลุ่ม	1.794	3	0.897	1.384	0.262
	ภายในกลุ่ม	257.256	397	0.648		
	รวม	259.050	399			
3. มีมนุษยสัมพันธ์ดี	ระหว่างกลุ่ม	0.428	3	0.214	0.383	0.672
	ภายในกลุ่ม	221.923	397	0.559		
	รวม	222.351	399			
4. อำนาจความสะดวกแก่ประชาชนในการรับแจ้งความ	ระหว่างกลุ่ม	1.790	3	0.895	1.122	0.317
	ภายในกลุ่ม	316.806	397	0.798		
	รวม	318.596	399			
5. อำนาจความสะดวกแก่ประชาชนในการขออนุญาตดำเนินกิจกรรมบางอย่าง	ระหว่างกลุ่ม	1.676	3	0.838	1.462	0.234
	ภายในกลุ่ม	227.481	397	0.573		
	รวม	229.157	399			
6. อำนาจความสะดวกแก่ประชาชนในการขอข้อมูลข่าวสาร	ระหว่างกลุ่ม	0.974	3	0.487	0.665	0.513
	ภายในกลุ่ม	290.604	397	0.732		
	รวม	291.578	399			

ตาราง 25 (ต่อ)

บทบาทที่คาดหวังของเจ้าหน้าที่ ตำรวจด้านบทบาทตำรวจ ในการบริการประชาชน จำแนกตามระดับการศึกษา	แหล่งความแปรปรวน		SS	df	MS	F	Sig
	ระหว่างกลุ่ม	ภายในกลุ่ม					
7. อำนวยความสะดวกแก่ ประชาชนในการขอติดต่อ กับส่วนราชการอื่น	ระหว่างกลุ่ม		0.428	3	0.214	0.383	0.672
	ภายในกลุ่ม		221.923	397	0.559		
	รวม		222.351	399			
8. ความเสมอภาคในการ ติดตามคดี	ระหว่างกลุ่ม		0.064	3	0.032	0.052	0.949
	ภายในกลุ่ม		243.758	397	0.614		
	รวม		243.822	399			
9. ความเสมอภาคในการปรับ ใบสั่ง	ระหว่างกลุ่ม		0.691	3	0.346	0.661	0.522
	ภายในกลุ่ม		207.631	397	0.523		
	รวม		208.322	399			
10. ความเสมอภาคในการ กักขังผู้กระทำผิดในคดี การพนัน	ระหว่างกลุ่ม		2.662	3	1.331	1.392	0.252
	ภายในกลุ่ม		379.532	397	0.956		
	รวม		382.185	399			
11. มีเจ้าหน้าที่ตำรวจในการ ให้บริการบนโรงพัก เพียงพอ	ระหว่างกลุ่ม		1.148	3	0.574	0.833	0.788
	ภายในกลุ่ม		273.533	397	0.689		
	รวม		274.681	399			
12. มีเจ้าหน้าที่ตำรวจในการ ตรวจพื้นที่เพียงพอ	ระหว่างกลุ่ม		0.974	3	0.487	0.665	0.513
	ภายในกลุ่ม		290.604	397	0.732		
	รวม		291.578	399			
13. เจ้าหน้าที่ตำรวจดูแลการ จราจรอย่างต่อเนื่อง	ระหว่างกลุ่ม		1.790	3	0.895	1.122	0.317
	ภายในกลุ่ม		316.806	397	0.798		
	รวม		318.596	399			
14. เจ้าหน้าที่ตำรวจควบคุม วินัยจราจรอย่างสม่ำเสมอ	ระหว่างกลุ่ม		1.148	3	0.574	0.833	0.788
	ภายในกลุ่ม		273.533	397	0.689		
	รวม		274.681	399			

ตาราง 25 (ต่อ)

บรรทัดที่คาดหวังของเจ้าหน้าที่ ตำรวจด้านบทบาทตำรวจ ในการบริการประชาชน จำแนกตามระดับการศึกษา	แหล่งความ แปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig
15. มีการใช้กล้องวงจรปิด ในการช่วยทำงานของ เจ้าหน้าที่	ระหว่างกลุ่ม	0.691	3	0.346	0.661	0.522
	ภายในกลุ่ม	207.631	397	0.523		
	รวม	208.322	399			
16. มีการปรับวิธีการจับกุม ให้ทันต่อสถานการณ์ ของการกระทำผิด	ระหว่างกลุ่ม	1.790	3	0.895	1.122	0.317
	ภายในกลุ่ม	316.806	397	0.798		
	รวม	318.596	399			
17. มีการใช้ระบบออนไลน์ ในการทำงาน	ระหว่างกลุ่ม	0.064	3	0.032	0.052	0.949
	ภายในกลุ่ม	243.758	397	0.614		
	รวม	243.822	399			
18. มีการใช้อาวุธในการ จับกุมที่ทันสมัย	ระหว่างกลุ่ม	1.676	3	0.838	1.462	0.234
	ภายในกลุ่ม	227.481	397	0.573		
	รวม	229.157	399			
ภาพรวม	ระหว่างกลุ่ม	1.192	3	0.596	0.873	0.503
	ภายในกลุ่ม	263.586	397	0.663		
	รวม	264.778	399			

จากตาราง 25 พบว่า การทดสอบสมมติฐานของตำรวจกลุ่มตัวอย่าง ตามความคิดเห็นของตำรวจเกี่ยวกับบทบาทที่เป็นจริงต่อตำรวจภูธร จังหวัดจันทบุรี ด้านบทบาทตำรวจในการบริการประชาชน จำแนกตามระดับการศึกษาโดยภาพรวมและพิจารณารายด้าน พบว่า ตำรวจที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีระดับความคิดเห็น ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงปฏิเสธสมมติฐานที่ 8

สมมุติฐานที่ 9 : ความคิดของตำรวจเกี่ยวกับบทบาทที่เป็นจริงของตำรวจนคร จังหวัด
จันทบุรี แตกต่างกันตามอายุราชการ

ตาราง 26 การทดสอบสมมุติฐานของตำรวจกลุ่มตัวอย่าง ตามความคิดเห็นของตำรวจเกี่ยวกับ
บทบาทที่เป็นจริงต่อตำรวจนคร จังหวัดจันทบุรี ด้านบทบาททั่วไปของตำรวจตามกฎหมาย
จำแนกตามอายุราชการ

บทบาทที่คาดหวังของเจ้าหน้าที่ ตำรวจด้านบทบาทตำรวจ ในการบริการประชาชน จำแนกตามระดับการศึกษา	แหล่งความแปรปรวน		df	MS	F	Sig
	SS					
1. การรักษาความปลอดภัย องค์พระมหากษัตริย์ พระราชินี	ระหว่างกลุ่ม	1.676	4	0.838	1.462	0.234
	ภายในกลุ่ม	227.481	396	0.573		
	รวม	229.157	399			
2. การรักษาความปลอดภัย พระบรมวงศานุวงศ์	ระหว่างกลุ่ม	1.790	4	0.895	1.122	0.317
	ภายในกลุ่ม	316.806	396	0.798		
	รวม	318.596	399			
3. การรักษาความปลอดภัย พระราชอาคันตุกะ (แขกพระมหากษัตริย์)	ระหว่างกลุ่ม	5.379	4	1.793	2.092	0.102
	ภายในกลุ่ม	339.372	396	0.857		
	รวม	344.751	399			
4. การรับแจ้งความ โดยไม่เสียค่าบริการ	ระหว่างกลุ่ม	1.526	4	0.763	3.742	0.031*
	ภายในกลุ่ม	80.988	396	0.204		
	รวม	82.514	399			
5. การสืบสวนหาผู้กระทำ ความผิดโดยไม่ชักช้า	ระหว่างกลุ่ม	5.352	4	1.784	3.732	0.031*
	ภายในกลุ่ม	189.288	396	0.478		
	รวม	194.640	399			
6. ขอบหมายจับผู้ต้องหา จากศาล	ระหว่างกลุ่ม	0.974	4	0.487	0.665	0.513
	ภายในกลุ่ม	290.604	396	0.732		
	รวม	291.578	399			

ตาราง 26 (ต่อ)

บรรทัดที่คาดหวังของเจ้าหน้าที่ ตำรวจด้านบทบาทตำรวจ ในการบริการประชาชน จำแนกตามระดับการศึกษา	แหล่งความ แปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig
7. ขอบข่ายคั่นจากศาล	ระหว่างกลุ่ม	0.064	4	0.032	0.052	0.949
	ภายในกลุ่ม	243.758	396	0.614		
	รวม	243.822	399			
8. การจับกุมผู้กระทำความผิด เมื่อมีเหตุซึ่งหน้า	ระหว่างกลุ่ม	11.004	4	3.668	5.776	0.02*
	ภายในกลุ่ม	251.460	396	0.635		
	รวม	262.464	399			
9. การจับกุมผู้ต้องหาตาม หมายจับโดยไม่ชักช้า	ระหว่างกลุ่ม	0.428	4	0.214	0.383	0.672
	ภายในกลุ่ม	221.923	396	0.559		
	รวม	222.351	399			
10. การไม่ควบคุมตัวผู้กระทำความ ผิดนอกโรงพัก	ระหว่างกลุ่ม	0.477	4	0.159	0.275	0.842
	ภายในกลุ่ม	228.888	396	0.578		
	รวม	229.365	399			
11. การแจ้งสิทธิให้ผู้ต้องหา ทราบ	ระหว่างกลุ่ม	2.628	4	0.876	1.451	0.206
	ภายในกลุ่ม	239.184	396	0.604		
	รวม	241.812	399			
12. การให้ผู้ต้องหาได้รับการ เยี่ยมญาติ	ระหว่างกลุ่ม	1.794	4	0.897	1.384	0.262
	ภายในกลุ่ม	257.256	396	0.648		
	รวม	259.050	399			
13. การรักษาพยาบาล ผู้ต้องหาเมื่อเกิดการ เจ็บป่วย	ระหว่างกลุ่ม	1.522	4	0.847	3.885	0.025*
	ภายในกลุ่ม	86.546	396	0.218		
	รวม	88.068	399			
14. รักษาพยาบาลหลักฐาน ในคดี	ระหว่างกลุ่ม	1.586	4	0.793	3.662	0.034*
	ภายในกลุ่ม	86.149	396	0.217		
	รวม	87.735	399			

ตาราง 26 (ต่อ)

บทบาทที่คาดหวังของเจ้าหน้าที่ ตำรวจด้านบทบาทตำรวจ ในการบริการประชาชน จำแนกตามระดับการศึกษา	แหล่งความ แปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig
15. การรักษาความลับระหว่าง คู่กรณี	ระหว่างกลุ่ม	2.814	4	0.938	1.678	0.142
	ภายในกลุ่ม	221.364	396	0.559		
	รวม	224.178	399			
16. การอนุญาตให้ประกันตัว ผู้ต้องหา	ระหว่างกลุ่ม	1.148	4	0.574	0.833	0.788
	ภายในกลุ่ม	273.533	396	0.689		
	รวม	274.681	399			
17. การสรุปสำนวนส่งอัยการ โดยเร็ว	ระหว่างกลุ่ม	1.522	4	0.847	3.885	0.025*
	ภายในกลุ่ม	86.546	396	0.218		
	รวม	88.068	399			
18. การกล่าวหาตักเตือนก่อน การเปรียบเทียบปรับ	ระหว่างกลุ่ม	5.352	4	1.784	3.732	0.031*
	ภายในกลุ่ม	189.288	396	0.478		
	รวม	194.640	399			
19. อำนาจความสะดวก ด้านการจราจร	ระหว่างกลุ่ม	2.662	4	1.331	1.392	0.252
	ภายในกลุ่ม	379.532	396	0.956		
	รวม	382.185	399			
ภาพรวม	ระหว่างกลุ่ม	2.616	4	1.027	2.169	0.288*
	ภายในกลุ่ม	221.517	396	0.559		
	รวม	224.133	399			

* หมายถึง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 26 พบว่า การทดสอบสมมติฐานของตำรวจกลุ่มตัวอย่าง ตามความคิดเห็น
ของตำรวจเกี่ยวกับบทบาทที่เป็นจริงต่อตำรวจภูธร จังหวัดจันทบุรี ด้านบทบาททั่วไปของตำรวจ
ตามกฎหมาย จำแนกตามอายุราชการ โดยภาพรวมและพิจารณารายด้าน พบว่า เจ้าหน้าที่ตำรวจที่มี

อายุราชการต่างกัน มีระดับความคิดเห็น แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงยอมรับสมมติฐานที่ 9

เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านการรับแจ้งความโดยไม่เลือกปฏิบัติ ด้านการสืบสวนหาตัวผู้กระทำความผิดโดยไม่ชักช้า ด้านการจับกุมผู้กระทำความผิดเมื่อมีเหตุซึ่งหน้า ด้านการรักษาพยาบาลผู้ต้องหาเมื่อเกิดการเจ็บป่วย ด้านรักษาพยาบาลหลักฐานในคดี ด้านการสรุปสำนวนส่งอัยการโดยเร็ว ด้านการว่ากล่าวตักเตือนก่อนการเปรียบเทียบปรับ มีระดับความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

เมื่อพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ผู้วิจัยได้ดำเนินการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่โดยใช้เทคนิคการเปรียบเทียบรายคู่ของเชฟเฟ (Scheffe's Method) รายละเอียดตามตารางดังต่อไปนี้

ตาราง 27 การทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ยรายคู่ด้วยวิธีของเชฟเฟ ตามความคิดเห็นของตำรวจเกี่ยวกับบทบาทที่เป็นจริงต่อตำรวจภูธร จังหวัดจันทบุรี ด้านบทบาททั่วไปของตำรวจตามกฎหมาย จำแนกตามอายุราชการ

อายุราชการ	\bar{X}	อายุราชการ					
		น้อยกว่า 5 ปี	6 - 10 ปี	11 - 15 ปี	16 - 20 ปี	21 - 25 ปี	ตั้งแต่ 25 ปี ขึ้นไป
		(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)
น้อยกว่า 5 ปี	3.91	-0.17*		-0.02	0.24	0.14	0.28*
6 - 10 ปี	4.08	-0.15				-0.14	
11 - 15 ปี	3.97					-0.10	
16 - 20 ปี	3.93						
21 - 25 ปี	3.83						
ตั้งแต่ 25 ปี ขึ้นไป	3.73						

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

* หมายถึง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 27 พบว่า การทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ยรายคู่ด้วยวิธีของเชฟเฟ ตามความคิดเห็นของตำรวจเกี่ยวกับบทบาทที่เป็นจริงต่อตำรวจภูธร จังหวัดจันทบุรี ด้านบทบาททั่วไป

ของตำรวจตามกฎหมาย จำแนกตามอายุราชการ พบว่า เจ้าหน้าที่ตำรวจที่มีอายุตั้งแต่ 25 ปี ขึ้นไป มีระดับความคิดเห็น น้อยกว่าผู้มีอายุ 6 - 10 ปี มีระดับความคิดเห็นแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สมมุติฐานที่ 10 : ความคิดของตำรวจเกี่ยวกับบทบาทที่เป็นจริงของตำรวจภูธร จังหวัดจันทบุรี แตกต่างกันตามรายได้

ตาราง 28 การทดสอบสมมุติฐานของตำรวจกลุ่มตัวอย่าง ตามความคิดเห็นของตำรวจเกี่ยวกับบทบาทที่เป็นจริงต่อตำรวจภูธร จังหวัดจันทบุรี ด้านบทบาทตำรวจในการบังคับใช้กฎหมายที่สำคัญต่อประชาชน จำแนกตามรายได้ต่อเดือน

บทบาทที่คาดหวังของเจ้าหน้าที่ตำรวจด้านบทบาทตำรวจในการบังคับใช้กฎหมายที่สำคัญต่อประชาชน จำแนกตามรายได้ต่อเดือน	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig
1. การกวาดขันสถานบริการ	ระหว่างกลุ่ม	0.064	5	0.032	0.052	0.949
	ภายในกลุ่ม	243.758	395	0.614		
	รวม	243.822	399			
2. การกวาดขันบ่อนการพนัน	ระหว่างกลุ่ม	2.628	5	0.876	1.451	0.206
	ภายในกลุ่ม	239.184	395	0.604		
	รวม	241.812	399			
3. การกวาดขันการเล่นหวยใต้ดิน	ระหว่างกลุ่ม	0.477	5	0.159	0.275	0.842
	ภายในกลุ่ม	228.888	395	0.578		
	รวม	229.365	399			
4. การกวาดขันการค้าประเวณี	ระหว่างกลุ่ม	1.676	5	0.838	1.462	0.234
	ภายในกลุ่ม	227.481	395	0.573		
	รวม	229.157	399			

ตาราง 28 (ต่อ)

บรรทัดที่คาดหวังของ เจ้าหน้าที่ตำรวจด้านบทบาท ตำรวจในการบังคับใช้ กฎหมายที่สำคัญต่อประชาชน จำแนกตามรายได้ต่อเดือน	แหล่งความแปรปรวน		SS	df	MS	F	Sig
	ระหว่างกลุ่ม	ภายในกลุ่ม					
5. การกวาดล้างการค้ำมนุษย์	ระหว่างกลุ่ม		0.290	5	0.145	0.149	0.904
	ภายในกลุ่ม		383.899	395	0.967		
	รวม		384.189	399			
6. การตั้งจุดตรวจกวาดล้าง วินัยจราจร	ระหว่างกลุ่ม		1.196	5	0.598	1.437	0.273
	ภายในกลุ่ม		165.152	395	0.416		
	รวม		166.348	399			
7. การตั้งจุดตรวจระดับ แอลกอฮอล์ของผู้ขับขี่	ระหว่างกลุ่ม		2.878	5	1.439	2.597	0.086
	ภายในกลุ่ม		219.938	395	0.554		
	รวม		222.816	399			
8. การสืบเสาะหาข่าว คดียา เสพติด	ระหว่างกลุ่ม		1.794	5	0.897	1.384	0.262
	ภายในกลุ่ม		257.256	395	0.648		
	รวม		259.050	399			
ภาพรวม	ระหว่างกลุ่ม		1.375	5	0.623	1.101	0.470
	ภายในกลุ่ม		245.695	395	0.619		
	รวม		247.070	399			

จากตาราง 28 พบว่า การทดสอบสมมติฐานของตำรวจกลุ่มตัวอย่าง ตามความคิดเห็นของตำรวจเกี่ยวกับบทบาทที่เป็นจริงต่อตำรวจภูธร จังหวัดจันทบุรี ด้านบทบาทตำรวจในการบังคับใช้กฎหมายที่สำคัญต่อประชาชน จำแนกตามรายได้ต่อเดือน โดยภาพรวมและพิจารณารายด้านพบว่า เจ้าหน้าที่ตำรวจมีระดับความคิดเห็น ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงปฏิเสธสมมติฐานที่ 10

ตอนที่ 3 เปรียบเทียบข้อมูลค่าเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นระหว่างประชาชนกับตำรวจ

ตาราง 29 ค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างเปรียบเทียบระหว่างความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อบทบาทที่คาดหวังกับความคิดเห็นของตำรวจที่มีต่อบทบาทที่เป็นจริงของตำรวจภูธร จังหวัดจันทบุรี ในภาพรวม (n = 304)

ประเด็น	ระดับความคิดเห็น					
	ระดับความคาดหวัง			ระดับความเป็นจริง		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล
บทบาททั่วไปของตำรวจ						
ตามกฎหมาย	3.71	0.69	มาก	3.78	0.64	มาก
บทบาทตำรวจในการบังคับใช้						
กฎหมายที่สำคัญต่อประชาชน	3.81	0.74	มาก	3.85	0.72	มาก
บทบาทตำรวจในการบริการ						
ประชาชน	3.64	0.78	มาก	3.79	0.73	มาก
รวม	3.72			3.80		

จากตาราง 29 พบว่า ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อบทบาทที่คาดหวังกับความคิดเห็นของตำรวจที่มีต่อบทบาทที่เป็นจริงของตำรวจภูธร จังหวัดจันทบุรี ในด้านบทบาททั่วไปของตำรวจตามกฎหมาย บทบาทตำรวจในการบังคับใช้กฎหมายที่สำคัญ และบทบาทตำรวจในการบริการประชาชน มีความสอดคล้องกันทุกด้าน กล่าวคือ

ในด้านบทบาททั่วไปของตำรวจตามกฎหมาย สิ่งสำคัญที่ประชาชนคาดหวังต่อเจ้าหน้าที่ตำรวจก็คือตำรวจ ปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมายอย่างถูกต้อง โดยไม่ใช่อำนาจรังแกประชาชน ส่วนในความเป็นจริงของตำรวจการปฏิบัติงานของตำรวจนั้นมีตัวบทกฎหมายกำหนดไว้ไม่ให้เจ้าหน้าที่ตำรวจกระทำผิดดังนั้นเจ้าหน้าที่ตำรวจจึงปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมายอย่างตรงไปตรงมา

อย่างไรก็ตามด้านบทบาทตำรวจในการบังคับใช้กฎหมายที่สำคัญ ประชาชนคาดหวังอย่างมากที่จะเห็นเจ้าหน้าที่ตำรวจบังคับใช้กฎหมายโดยไม่เลือกปฏิบัติ ใช้กฎหมายอย่างจริงจังกับบุคคลทุกกลุ่มโดยไม่เกรงกลัวต่อผู้มีอิทธิพลหรือบุคคลสำคัญ ส่วนในความเป็นจริงการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ตำรวจก็มีการบังคับใช้กฎหมายกับทุกกลุ่มอย่างจริงจังโดยไม่เกรงกลัวต่อผู้มีอิทธิพล โดยจะเห็นได้จากสื่อต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นหนังสือพิมพ์ โทรทัศน์ วิทยุ ตัวอย่างข่าว เช่น การจับนายพลตำรวจนายหนึ่งที่กระทำผิดกฎหมาย เป็นต้น

และในด้านการบริการประชาชนประชาชนหวังอย่างยิ่งที่จะได้รับจากเจ้าหน้าที่ตำรวจก็คือ การอำนวยความสะดวกแก่ประชาชนผู้มาติดต่อ รับแจ้งความทุกกรณีที่ประชาชนมาแจ้ง ประชาชนก็คาดหวังให้เจ้าหน้าที่ตำรวจให้บริการต่อทุกคนเท่าเทียมกัน โดยไม่เลือกบริการเป็นรายคนและเจ้าหน้าที่ตำรวจให้บริการสอบสวนทุกเรื่องที่ได้รับแจ้งความ ทางด้านในความเป็นจริงของตำรวจนั้น สิ่งที่ถูกฝึกอบรมมาก่อนปฏิบัติหน้าที่ตามสถานีตำรวจต่าง ๆ ก็คือ การรับใช้ประชาชน เมื่อออกมาทำงานสิ่งที่ตำรวจต้องปฏิบัติหน้าที่ก็คือ การบริหารประชาชนให้ดีที่สุดเพื่อให้สมกับคำว่า ผู้พิทักษ์สันติราษฎร์

ตาราง 30 ค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างเปรียบเทียบระหว่างความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อบทบาทที่คาดหวังกับความคิดเห็นของตำรวจที่มีต่อบทบาทที่เป็นจริงของตำรวจภูธร จังหวัดจันทบุรี จำแนกตามประเด็นด้านบทบาททั่วไปของตำรวจตามกฎหมาย (n = 304)

ด้านบทบาททั่วไปของตำรวจ ตามกฎหมาย	ระดับความคิดเห็น					
	ประชาชน		เจ้าหน้าที่ตำรวจ		สอดคล้อง	ไม่ สอดคล้อง
	\bar{X}	แปลผล	\bar{X}	แปลผล		
1. การรักษาความปลอดภัย องค์พระมหากษัตริย์ พระราชินี	3.79	มาก	3.78	มาก	/	
2. การรักษาความปลอดภัย พระบรมวงศานุวงศ์	3.78	มาก	3.81	มาก	/	
3. การรักษาความปลอดภัย พระราชอาคันตุกะ (แขกพระมหากษัตริย์)	3.72	มาก	3.71	มาก	/	
4. การรับแจ้งความ โดยไม่เลือกปฏิบัติ	3.92	มาก	3.82	มาก	/	
5. การสืบสวนหาผู้กระทำ ความผิดโดยไม่ชักช้า	3.75	มาก	3.75	มาก	/	
6. ขอหมายจับผู้ต้องหา จากศาล	3.77	มาก	3.87	มาก	/	

ตาราง 30 (ต่อ)

ด้านบทบาททั่วไปของตำรวจ ตามกฎหมาย	ระดับความคิดเห็น				สอดคล้อง	ไม่ สอดคล้อง
	ประชาชน		เจ้าหน้าที่ตำรวจ			
	\bar{X}	แปลผล	\bar{X}	แปลผล		
7. ขอบข่ายคืบจากศาล	3.77	มาก	3.79	มาก	/	
8. การจับกุมผู้กระทำความผิด เมื่อมีเหตุซึ่งหน้า	3.68	มาก	3.83	มาก	/	
9. การจับกุมผู้ต้องหาตาม หมายจับโดยไม่ชักช้า	3.72	มาก	3.95	มาก	/	
10. การไม่ควบคุมตัวผู้กระทำความ ผิดนอกโรงพัก	3.75	มาก	3.89	มาก	/	
11. การแจ้งสิทธิให้ผู้ต้องหา ทราบ	3.84	มาก	3.91	มาก	/	
12. การให้ผู้ต้องหาได้รับการ เยี่ยมญาติ	3.80	มาก	3.77	มาก	/	
13. การรักษาพยาบาลผู้ต้องหา เมื่อเกิดการเจ็บป่วย	3.86	มาก	3.76	มาก	/	
14. รักษาพยาบาลหลักฐานในคดี	3.69	มาก	3.70	มาก	/	
15. การรักษาความลับระหว่าง คู่กรณี	3.78	มาก	3.83	มาก	/	
16. การอนุญาตให้ประกันตัว ผู้ต้องหา	3.79	มาก	3.82	มาก	/	
17. การสรุปสำนวนส่งอัยการ โดยเร็ว	3.71	มาก	3.74	มาก	/	
18. การว่ากล่าวตักเตือนก่อน การเปรียบเทียบปรับ	3.75	มาก	3.78	มาก	/	
19. อำนวยความสะดวก ด้านการจราจร	3.88	มาก	3.80	มาก	/	
รวม	3.78	มาก	3.81	มาก	/	

จากตาราง 30 พบว่า ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อบทบาทที่คาดหวังกับความเห็นของตำรวจที่มีต่อบทบาทที่เป็นจริงของตำรวจภูธร จังหวัดจันทบุรี เมื่อพิจารณารายประเด็นบทบาททั่วไปตามกฎหมายทุกข้อ มีระดับความคิดเห็นที่สอดคล้องกัน ดังนั้นผู้วิจัยจึงขออธิบายในบางหัวข้อที่สำคัญ ๆ

การที่ประเด็น การรักษาความปลอดภัยขององค์พระมหากษัตริย์พระราชินี เป็นประเด็นที่ประชาชนและตำรวจ มีความคาดหวังและความเป็นจริง สอดคล้องกันมากที่สุดนั้น จากการสัมภาษณ์เจาะลึกของผู้วิจัยพอที่จะสรุปว่ามีปัจจัยที่สำคัญคือ พระองค์ทั้งสองเป็นประมุขและศูนย์รวมจิตใจของประชาชนชาวไทยตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน ดังนั้น การถวายเป็นอารักขาหรือรักษาความปลอดภัยจึงเป็นเรื่องที่ประชาชนให้ความสำคัญ โดยในสมัยก่อนทั้งสองพระองค์ได้ปฏิบัติพระกรณียกิจตามถ้ำพระกันดาน ซึ่งข้างก่อนอันตราย การที่มีตำรวจถวายเป็นอารักขาหรือการรักษาความปลอดภัยจึงเป็นเรื่องที่สำคัญในลำดับต้น ๆ ของบทบาทตำรวจไทย ประชาชนจึงคาดหวังให้เจ้าหน้าที่ตำรวจปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายในการรักษาความปลอดภัยขององค์พระมหากษัตริย์พระราชินีอย่างเคร่งครัด ด้วยความเคารพรักภักดี เทิดทูลเหนือเกล้าเหนือกระหม่อม ขณะเดียวกันผู้วิจัยได้ไปสัมภาษณ์เพิ่มเติมกับข้าราชการชั้นผู้ใหญ่ (ปี นามสมมุติ. สัมภาษณ์. 2559) พอที่จะสรุปบทบาทสำคัญ ๆ ของตำรวจ กล่าวคือ ตามพระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ 2547 มาตรา 6 สำนักงานตำรวจแห่งชาติมีอำนาจหน้าที่รักษาความปลอดภัยสำหรับองค์พระมหากษัตริย์ พระราชินี พระรัชทายาท ผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ พระบรมวงศานุวงศ์ ผู้แทนพระองค์ และพระราชอาคันตุกะ จะเห็นได้ว่าการรักษาความปลอดภัยขององค์พระมหากษัตริย์พระราชินีมีในบทบาททางกฎหมายข้างต้นจึงมีความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง และเป็นบทบาทหน้าที่ของตำรวจที่จะต้องยึดถือปฏิบัติ และที่สำคัญเหนือสิ่งอื่นใดก็เพราะพระองค์ทั้งสองเป็นศูนย์รวมจิตใจของประชาชนชาวไทยตั้งแต่อดีต ดังนั้นการถวายเป็นอารักขาหรือรักษาความปลอดภัยจึงเป็นทั้งบทบาทตามกฎหมาย และบทบาทที่สังคมพึงให้เจ้าหน้าที่ตำรวจปฏิบัติ ดังนั้น ประชาชนและตำรวจเห็นจึงมีความเห็นสอดคล้องกันว่า บทบาทของตำรวจในการรักษาความปลอดภัยขององค์พระมหากษัตริย์พระราชินีนั้นมีความสำคัญมาก

อย่างไรก็ตามการที่ประเด็น การรักษาพยานหลักฐานในคดี เป็นประเด็นที่ประชาชนและตำรวจ มีความคาดหวังและความเป็นจริง สอดคล้องกันมากที่สุดนั้น จากการสัมภาษณ์เจาะลึกของผู้วิจัยพอที่จะสรุปว่ามีปัจจัยที่สำคัญคือ พยานหลักฐานในคดีนั้นเป็นสิ่งที่สำคัญมาก พยานหลักฐานในทางกฎหมาย ประกอบไปด้วย พยานวัตถุ พยานเอกสาร พยานบุคคล พยานหลักฐานนั้นเป็นสิ่งสำคัญทั้งฝ่ายผู้ต้องหา และผู้ถูกกล่าวหา เพราะจะเป็นเครื่องพิสูจน์ว่าใครเป็นผู้กระทำความผิด ใช้อะไรในการกระทำความผิด ถ้าพยานหลักฐานในคดีสูญหาย หรือไม่ครบถ้วนก็จะเป็นการยากในการดำเนินคดี หรือการให้ความยุติธรรมในการดำเนินคดีของแต่ละฝ่าย ในทางตรงกันข้าม

พยานหลักฐานอาจเป็นสิ่งที่สามารถสร้างขึ้นเพื่อกลั่นแกล้งฝ่ายตรงกันข้ามได้อีกทางหนึ่งด้วย ประกอบการพยานหลักฐานใด ๆ ก็ตามจะมีผลต่อการพิจารณาพิพากษาคดีที่ฟังของศาลยุติธรรม ต่อการให้ทั้งคุณและโทษกับทั้งผู้เสียหายหรือผู้กระทำความผิด ในดำเนินคดีต่าง ๆ ถ้าพยานหลักฐานไม่ดีผู้เสียหายอาจไม่รับความเป็นธรรม หรือถ้าเป็นสร้างพยานหลักฐานขึ้นเพื่อกลั่นแกล้งก็อาจทำ ผู้บริสุทธิ์ต้องรับโทษ หรืออาจได้รับโทษหนักขึ้นในกระบวนการยุติธรรม หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เบื้องต้นก็คือ เจ้าหน้าที่ตำรวจ ถ้าเจ้าหน้าที่ตำรวจไม่รักษาพยานหลักฐานในคดีแล้ว กระบวนการ ยุติธรรมขึ้นไปก็จะเป็นการยากที่จะพิสูจน์ถึงการกระทำความผิดที่เกิดขึ้น ดังนั้นประชาชน จึงคาดหวังมากให้เจ้าหน้าที่รักษาพยานหลักฐานในการดำเนินคดี ส่วนในความเป็นจริงตำรวจก็มี การปฏิบัติหน้าที่ในการรักษาพยานหลักฐานให้ดีที่สุดเพื่อให้ความเป็นธรรมกับผู้ที่เกี่ยวข้องในคดี ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง

ตาราง 31 ค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างเปรียบเทียบระหว่างความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อบทบาท ที่คาดหวังกับความคิดเห็นของตำรวจที่มีต่อบทบาทที่เป็นจริงของตำรวจภูธร จังหวัดจันทบุรี จำแนกตามประเด็นด้านบทบาทตำรวจในการบังคับใช้กฎหมายที่สำคัญต่อประชาชน (n = 304)

ด้านบทบาทตำรวจในการบังคับ ใช้กฎหมายที่สำคัญต่อประชาชน	ระดับความคิดเห็น					
	ประชาชน		เจ้าหน้าที่ตำรวจ		สอดคล้อง	ไม่ สอดคล้อง
	\bar{X}	แปลผล	\bar{X}	แปลผล		
1. การกวาดล้างสถานบริการ	3.71	มาก	3.81	มาก	/	
2. การกวาดล้างบ่อนการพนัน	3.75	มาก	3.77	มาก	/	
3. การกวาดล้างการเล่นหวย ใต้ดิน	3.71	มาก	3.72	มาก	/	
4. การกวาดล้างการค้าประเวณี	3.80	มาก	3.78	มาก	/	
5. การกวาดล้างการค้ามนุษย์	3.44	ปานกลาง	3.70	มาก		/
6. การตั้งจุดตรวจกวาดล้างวินัย จราจร	3.84	มาก	3.86	มาก	/	
7. การตั้งจุดตรวจวัดระดับ แอลกอฮอล์ของผู้ขับขี่	3.83	มาก	3.84	มาก	/	
8. การสืบเสาะหาข่าว คดียาเสพติด	3.67	มาก	3.81	มาก	/	
รวม	3.72	มาก	3.79	มาก	/	

จากตาราง 31 พบว่า ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อบทบาทที่คาดหวังกับความคิดเห็นของตำรวจที่มีต่อบทบาทที่เป็นจริงของตำรวจภูธรจังหวัดจันทบุรี เมื่อพิจารณา รายประเด็น พบว่า บทบาทตำรวจในการบังคับใช้กฎหมายที่สำคัญต่อประชาชน สามารถแบ่งออกเป็น 2 กลุ่มใหญ่ ๆ คือ กลุ่มประเด็นที่ประชาชนและตำรวจมีความเห็นสอดคล้องกัน และมีความสอดคล้องค่อนข้างมากหรือขัดแย้งค่อนข้างน้อยในบางหัวข้อ

การที่ประเด็น การตั้งจุดตรวจกวดขันวินัยจราจร เป็นประเด็นที่ประชาชนและตำรวจ มีความคาดหวังและความเป็นจริง สอดคล้องกันมากนั้น จากการสัมภาษณ์เจาะลึกของผู้วิจัยพอที่จะสรุปได้ว่ามีปัจจัยที่สำคัญคือ ปัญหาอุบัติเหตุส่วนใหญ่ที่เกิดอุบัติเหตุ เกิดจากตัวบุคคลที่มี พฤติกรรมขับขี่เสี่ยง ไม่ว่าจะเป็นขับเร็ว ขับรถตัดหน้ากระชั้นชิด การขับรถขณะเมาสุรา แชนงในที่คับขันแล้วไปเอาเปรียบกับผู้ใช้ถนนที่ปฏิบัติตามกฎหมาย ผลที่ตามมาคือ ความเสียหาย ไม่ว่าจะเป็นทรัพย์สินสิ่งของเครื่องใช้ หรือชีวิตและร่างกาย และมีสาเหตุอื่น ๆ อีก ได้แก่ ไม่สวม หมวกนิรภัยขณะขับขี่รถจักรยานยนต์ ไม่คาดเข็มขัดนิรภัยขณะขับรถยนต์ แชนงในที่คับขัน ใช้โทรศัพท์ขณะขับรถ ขับรถย้อนศร นอกจากนี้สาเหตุของการเกิดอุบัติเหตุยังเกี่ยวข้องกับสภาพ ร่างกายของผู้ขับขี่ที่ขับขณะมีอาการง่วงนอน และซึมเศร้า ซึ่งปัญหาดังกล่าวเกิดจากความมกง่าย ของคนไทย ที่ทำอะไรให้ตัวเองสบายโดยไม่เคารพกฎหมาย หรือคิดถึงความสะดวกของคนอื่น ดังนั้น ประชาชนจึงคาดหวังมากให้เจ้าหน้าที่ตำรวจกวดขันวินัยจราจร เพื่อไม่ให้เกิดอุบัติเหตุ บนท้องถนน และความเป็นจริงในการปฏิบัติหน้าที่ของตำรวจก็ให้ความสำคัญในด้านนี้มากโดยใช้ มาตรการในการบังคับใช้กฎหมายจราจรอย่างจริงจัง โดยการจับ ปรับผู้ละเมิดกฎหมายจราจร โดยการบังคับใช้กฎหมายอย่างจริงจังก็เพราะความเป็นห่วงพ่อแม่พี่น้องประชาชนทั่ว เพื่อไม่ให้เกิด อุบัติเหตุบนท้องถนน

อย่างไรก็ตามการที่ประเด็น การกวดขันการค้ำมนุษย์ เป็นประเด็นที่ประชาชนและตำรวจ มีความคาดหวังและความเป็นจริง สอดคล้องค่อนข้างมากหรือขัดแย้งค่อนข้างน้อยนั้น จากการ สัมภาษณ์เจาะลึกของผู้วิจัยพอที่จะสรุปได้ว่ามีปัจจัยที่สำคัญ คือ ก่อนอื่นนั้นเรามาเข้าใจความหมาย ของคำว่า การค้ำมนุษย์ ตามที่กำหนดในพิธีสารป้องกันปราบปรามและการลงโทษการค้ำมนุษย์ เฉพาะสตรีและเด็ก ข้อ 3 คือ การค้ำมนุษย์ หมายถึง การจัดหา การขนส่ง การส่งต่อ การจัดให้อยู่อาศัย หรือการรับ ไว้ซึ่งบุคคลด้วยวิธีการขู่เข็ญ หรือด้วยการใช้กำลัง หรือด้วยการบีบบังคับ ในรูปแบบอื่นใด ด้วยวิธีการลักพาตัว ด้วยการฉ้อ โกง ด้วยการหลอกลวง ด้วยการใช้อำนาจโดยมิชอบ หรือมีการให้หรือรับเงินหรือผลประโยชน์เพื่อให้ได้มาซึ่งความยินยอมของบุคคลผู้มีอำนาจ ควบคุม บุคคลอื่น เพื่อความมุ่งประสงค์ในการแสวงหาผลประโยชน์ การแสวงหาผลประโยชน์อย่างน้อยที่สุด ให้รวมถึงประโยชน์จากการค้าประเวณีของบุคคลอื่น หรือการแสวงหาผลประโยชน์ทางเพศ

รูปแบบอื่น การบังคับใช้แรงงานหรือบริการ การเอาคนลงเป็นทาส การทำให้ตกอยู่ใต้บังคับ หรือ การตัดอวัยวะออกจากร่างกาย การค้ามนุษย์นั้นเป็นความผิดตามพระราชบัญญัติป้องกันปราบปรามการค้ามนุษย์ พ.ศ. 2551 เมื่อมีกฎหมายบัญญัติว่าสิ่งใดเป็นความผิดเจ้าหน้าที่ตำรวจในฐานะผู้พิทักษ์สันติราษฎร์ ผู้ใช้กฎหมายในการรักษาความสงบเรียบร้อยภายในประเทศจำเป็นต้องให้ความสำคัญในการปฏิบัติหน้าที่ในการบังคับใช้กฎหมายอย่างจริงจัง ในมุมมองประชาชนนั้นคิดว่าเรื่องการกวาดล้างการค้ามนุษย์ของเจ้าหน้าที่ตำรวจยังเป็นเรื่องที่ไม่ค่อยได้พบเห็น เพราะไม่ได้ติดตามข่าวการค้ามนุษย์ หรือมีข่าวการค้ามนุษย์ออกทางสื่อ น้อยมาก จะได้ว่าข่าวก็ต่อเมื่อ เป็นข่าวออกทางหน้าหนังสือพิมพ์และโทรทัศน์แล้วเท่านั้น ประชาชนจึงรู้สึกเฉย ๆ กับการปฏิบัติงานด้านนี้ของเจ้าหน้าที่ตำรวจ

ตาราง 32 ค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างเปรียบเทียบระหว่างความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อบทบาทที่คาดหวังกับความคิดเห็นของตำรวจที่มีต่อบทบาทที่เป็นจริงของตำรวจภูธร จังหวัดจันทบุรี จำแนกตามประเด็นด้านบทบาทตำรวจในการบริการประชาชน (n = 304)

ด้านบทบาทตำรวจในการบริการประชาชน	ระดับความคิดเห็น					
	ประชาชน		เจ้าหน้าที่ตำรวจ		สอดคล้อง	ไม่สอดคล้อง
	\bar{X}	แปลผล	\bar{X}	แปลผล		
1. การใช้ถ้อยคำสุภาพกับประชาชนผู้มาติดต่อ	3.77	มาก	3.83	มาก	/	
2. มีท่าทีต้อนรับผู้มาติดต่อ	3.72	มาก	3.79	มาก	/	
3. มีมนุษยสัมพันธ์ดี	3.75	มาก	3.81	มาก	/	
4. อำนวยความสะดวกแก่ประชาชนในการรับแจ้งความ	3.96	มาก	3.97	มาก	/	
5. อำนวยความสะดวกแก่ประชาชนในการขออนุญาตดำเนินกิจกรรมบางอย่าง	3.88	มาก	3.89	มาก	/	
6. อำนวยความสะดวกแก่ประชาชนในการขอข้อมูลข่าวสาร	3.75	มาก	3.80	มาก	/	

ตาราง 32 (ต่อ)

ด้านบทบาทตำรวจในการ บริการประชาชน	ระดับความคิดเห็น					
	ประชาชน		เจ้าหน้าที่ตำรวจ		สอดคล้อง	ไม่ สอดคล้อง
	\bar{X}	แปลผล	\bar{X}	แปลผล		
7. อำนาจความสะดวกแก่ ประชาชนในการขอ ติดต่อกับส่วนราชการอื่น	3.78	มาก	3.85	มาก	/	
8. ความเสมอภาคในการ ติดตามคดี	3.77	มาก	3.82	มาก	/	
9. ความเสมอภาคในการ ปรับใบสั่ง	3.69	มาก	3.78	มาก	/	
10. ความเสมอภาคในการ กักขังผู้กระทำผิดในคดี การพนัน	3.72	มาก	3.77	มาก	/	
11. มีเจ้าหน้าที่ตำรวจในการ ให้บริการบนโรงพัก เพียงพอ	3.68	มาก	3.87	มาก	/	
12. มีเจ้าหน้าที่ตำรวจในการ ตรวจพื้นที่เพียงพอ	3.88	มาก	3.90	มาก	/	
13. เจ้าหน้าที่ตำรวจดูแล การจราจรอย่างต่อเนื่อง	3.84	มาก	3.86	มาก	/	
14. เจ้าหน้าที่ตำรวจกวาดขัน วินัยจราจรอย่างสม่ำเสมอ	3.92	มาก	3.95	มาก	/	
15. มีการใช้กล้องวงจรปิด ในการช่วยทำงานของ เจ้าหน้าที่	3.42	ปานกลาง	3.92	มาก	/	
16. มีการปรับวิธีการจับกุม ให้ทันต่อสถานการณ์ ของการกระทำผิด	3.86	มาก	3.73	มาก	/	

ตาราง 32 (ต่อ)

ด้านบทบาทสำรวจในการ บริการประชาชน	ระดับความคิดเห็น					
	ประชาชน		เจ้าหน้าที่สำรวจ		สอดคล้อง	ไม่ สอดคล้อง
	\bar{X}	แปลผล	\bar{X}	แปลผล		
17. มีการใช้ระบบออนไลน์ ในการทำงาน	3.43	ปานกลาง	3.83	มาก		/
18. มีการใช้อาวุธในการจับ กุมที่ทันสมัย	3.41	ปานกลาง	3.81	มาก		/
รวม	3.74	มาก	3.84	มาก	/	

จากตาราง 32 พบว่า ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อบทบาทที่คาดหวังกับความคิดเห็นของตำรวจที่มีต่อบทบาทที่เป็นจริงของตำรวจภูธรจังหวัดจันทบุรี เมื่อพิจารณารายประเด็นพบว่า บทบาทตำรวจในการบริการประชาชน สามารถแบ่งออกเป็น 2 กลุ่มใหญ่ ๆ คือ กลุ่มประเด็นที่ประชาชนและตำรวจมีความเห็นสอดคล้องกัน และมีความสอดคล้องค่อนข้างมากหรือขัดแย้งค่อนข้างน้อย ในบางหัวข้อ

การที่ประเด็น การอำนวยความสะดวกแก่ประชาชนในการรับแจ้งความ เป็นประเด็นที่ประชาชนและตำรวจ มีความคาดหวังและความเป็นจริง สอดคล้องกันมากนั้น จากการสัมภาษณ์เจาะลึกของผู้วิจัยพอที่จะสรุปได้ว่ามีปัจจัยที่สำคัญคือ การที่ประชาชนไปติดต่อโรงพักสิ่งที่คาดหวังอย่างยิ่งที่จะได้รับจากเจ้าหน้าที่ตำรวจก็คือการอำนวยความสะดวกแก่ประชาชนผู้มาติดต่อ รับแจ้งความทุกกรณีที่ประชาชนมาแจ้ง บริการต่อทุกคนเท่าเทียมกันโดยไม่เลือกบริการเป็นรายคนและอยากเห็นตำรวจให้บริการสอบสวนทุกเรื่องที่ได้รับแจ้งความ ส่วนในด้านความเป็นจริงการปฏิบัติหน้าที่ของตำรวจ ในการอำนวยความสะดวกแก่ประชาชนในการรับแจ้งความ พบว่า ตำรวจเป็นข้าราชการที่ใกล้ชิดกับประชาชนมากที่สุด เป็นปรกาด้านแรกของรัฐบาลในการรับใช้ประชาชนเมื่อประชาชนมีเหตุเดือดร้อนย่อมนึกถึงที่พึ่งคือตำรวจก่อนผู้อื่น ตำรวจจึงต้องพร้อมและทำตัวเป็นตำรวจที่ดี เป็นที่พึ่งของประชาชนสมกับคำที่ว่า ผู้พิทักษ์สันติราษฎร์ ตรงกันข้ามถ้าตำรวจทำตัวไม่ดีไม่ช่วยเหลือประชาชน ก็ย่อมไม่เป็นที่ไว้วางใจของประชาชน และในจริยธรรมตามที่ ก.ตร. กำหนดไว้ในปัจจุบันซึ่งกฎ ก.ตร. ว่าด้วยประมวลจริยธรรมและจรรยาบรรณของตำรวจ ข้อที่ 8 กล่าวไว้ว่า ข้าราชการตำรวจต้องเคารพสิทธิเสรีภาพของประชาชนตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ และตามกฎหมายอื่นอย่างเคร่งครัด โดยไม่เลือกปฏิบัติ และข้อที่ 10 ข้าราชการ

ตำรวจต้องมีจิตสำนึกของความเป็นผู้พิทักษ์สันติราษฎร์เพื่อให้ประชาชนศรัทธาและเชื่อมั่น เป็นต้น ดังนั้นในการอำนวยความสะดวกแก่ประชาชนในการรับแจ้งความ เจ้าหน้าที่ตำรวจจึงต้องให้บริการต่อทุกคนเท่าเทียมกัน โดยไม่เลือกบริการเป็นรายคนและเจ้าหน้าที่ตำรวจต้องให้บริการสอบสวนทุกเรื่องที่ได้รับแจ้งความ เจ้าหน้าที่ตำรวจในฐานะผู้ให้บริการให้ความสำคัญต่อการบริการเป็นอย่างยิ่ง เนื่องจากการบริการประชาชน คือภารกิจหน้าที่สำคัญของข้าราชการตำรวจซึ่งไม่ใช่เรื่องแปลกใหม่ หรืองานใหม่แต่อย่างใด แต่การปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการตำรวจได้กำหนดไว้ในระเบียบ กฎหมาย หรือคำสั่งต่าง ๆ แล้ว

อย่างไรก็ตามการที่ประเด็น การใช้กล้องวงจรปิดในการช่วยทำงานของเจ้าหน้าที่เป็นประเด็นที่ประชาชนและตำรวจ มีความคาดหวังและความเป็นจริง สอดคล้องค่อนข้างมากหรือขัดแย้งค่อนข้างน้อยนั้น จากการสัมภาษณ์เจาะลึกของผู้วิจัยพอที่จะสรุปได้ว่ามีปัจจัยที่สำคัญ คือ ความเปลี่ยนแปลงของสังคมโลกในรูปแบบ โลกาภิวัตน์ งานในหน้าที่ตำรวจจึงต้องปรับเปลี่ยนอย่างหลากหลาย นอกจากนี้มีบทบาทสำคัญอย่างยิ่งในการติดต่อสัมพันธ์กับประชาชนทุกระดับ ตลอด 24 ชั่วโมงต่อวันแล้ว การรักษาความสงบเรียบร้อยในสังคมก็ยังคงต้องปฏิบัติพร้อม ๆ กันไปด้วย ทรัพยากรบุคคลเจ้าหน้าที่ตำรวจในพื้นที่อาจจะไม่พอกับความต้องการที่จะดูแลได้อย่างทั่วถึง จึงต้องมีนำระบบเทคโนโลยีอินเทอร์เน็ตสมัยเข้ามาช่วยเป็นกำลังเสริมเพื่อให้ระบบรักษาความปลอดภัย มีคุณภาพและประสิทธิภาพเต็มที่ในการดูแลประชาชน ในสังคมปัจจุบัน ตัวอย่างเทคโนโลยี เช่น กล้องวงจรปิด เป็นตัวช่วยหนึ่งในการติดตามหรือช่วยเหลือการทำงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจ โดยได้รับการสนับสนุนจากภาครัฐ เมื่อมีปัญหาอาชญากรรมเกิดขึ้นสิ่งที่จะช่วยค้นหาตัวผู้กระทำผิดได้ก็คือ กล้องวงจรปิด แต่ในบางครั้งกล้องวงจรปิดในจุดที่เกิดเหตุกลับเสีย ใช้ไม่ได้ หรือเป็นการติดตั้งเพื่อป้องกัน (Dummy) ไม่ให้ประชาชนกระทำความผิด ถ้ากล้อง ใช้ได้ ก็จะเป็นการดี และถ้าใช้ไม่ได้หรือติดตั้งแบบหลอก ๆ ประชาชนก็รู้สึกไม่ดี ทำให้ประชาชนที่ได้รับความเดือดร้อนจากเหตุดังกล่าวก็รู้สึกธรรมดากับการทำงานของกล้องวงจรปิด ในมุมมองของเจ้าหน้าที่ตำรวจ เกี่ยวกับปัญหาในการการใช้กล้องวงจรปิด พอจะกล่าวได้ว่า กล้องวงจรปิด ได้รับการสนับสนุนในการติดตั้งใช้งานจริง แต่เมื่อเกิดความเสียหายขึ้นกับกล้องทางตำรวจก็ไม่มียงบประมาณสนับสนุนในการซ่อมแซม กล้องวงจรปิด เป็นต้น

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ตอนที่ 4 บทบาทในอุดมคติของตำรวจ

จากการสัมภาษณ์ประชาชนในหัวข้อที่เกี่ยวข้องกับบทบาทในอุดมคติของตำรวจไทย หลังรัฐธรรมนูญ พ.ศ. 2540 รวมถึงตำรวจภูธร จังหวัดจันทบุรี พบว่า บทบาทตำรวจที่ควรจะเป็นในศตวรรษที่ 21 นี้จะต้องคำนึงใน 4 ด้านด้วยกัน คือ

1. บทบาทตำรวจในยุคโลกาภิวัตน์
2. บทบาทตำรวจกับการมีส่วนร่วมกับประชาสังคม
3. บทบาทตำรวจในการใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่
4. บทบาทตำรวจในโลกไซเบอร์

1. บทบาทตำรวจในยุคโลกาภิวัตน์

ปัจจุบัน โลกาภิวัตน์ มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงต่อสรรพสิ่งต่าง ๆ บนโลก ซึ่งตัวอย่างเหล่านี้ เราได้พบเห็นบนการสื่อสารในหลากหลายรูปแบบซึ่งผลต่อโลกาภิวัตน์อาจแบ่งได้เป็น 2 กรณี กรณีโลกาภิวัตน์ในแง่บวก เราจะพบว่าสื่อต่าง ๆ ได้มีการพัฒนาไปในทิศทางที่ดีขึ้น ตัวอย่างที่เห็นได้ชัด เช่น การเงินการลงทุน การติดต่อสื่อสาร การไปมาหาสู่ระหว่างกัน แต่อย่างไรก็ตามเหรียญย่อมมี 2 ด้าน อีกด้านหนึ่งของโลกาภิวัตน์ คือความสลับซับซ้อนหรือการใช้เล่ห์กลของบุคคลหรือกลุ่มบุคคลที่อาศัยช่องว่างของการพัฒนาโดยใช้เทคโนโลยีออนไลน์ในการกระทำความผิด ซึ่งสิ่งต่าง ๆ เหล่านี้ เมื่อมีความกระทำความผิดเกิดขึ้นแล้วย่อมมีผลกระทบต่อสังคมก็ยากที่จะจับกุมผู้กระทำความผิดมาดำเนินคดี ตัวอย่างในการใช้เทคโนโลยีในการกระทำความผิด เช่น การใช้เทคโนโลยีเพื่อขโมยข้อมูลทางการเงิน การใช้เทคโนโลยีที่มีภัยต่อความมั่นคง การขโมยข้อมูลส่วนบุคคล หรืออีกตัวอย่างหนึ่ง คือการใช้การสื่อสารออนไลน์เผยแพร่ข้อมูลในทางที่บิดเบือนเพื่อทำลายล้างศัตรู สถาบัน หรือกลุ่มบุคคล ทำให้ตำรวจจำเป็นต้องปรับตัวเพื่อให้สามารถรู้เท่าทันขบวนการในการกระทำความผิดข้างต้น เพราะตำรวจจะวิ่งไล่จับผู้ร้ายเหมือนเมื่อก่อนที่ผ่านมามองต้องลดการกระทำแบบนี้ลง ตรงกันข้ามตำรวจต้องจับผู้ร้ายหรือผู้กระทำความผิดโดยใช้เทคโนโลยีแทน

นอกจากนี้ปัญหาอาชญากรรมและปัญหาอาชญากรรมเป็นปัญหาของสังคมที่สำคัญที่มีความรุนแรง มีการเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็วและซับซ้อนมากยิ่งขึ้นตามกระแสโลกาภิวัตน์ ก่อให้เกิดผลกระทบต่อความเป็นปกติสุขในสังคม การลดปัญหาอาชญากรรมแบบเดิมในอดีตจะมุ่งใช้กระบวนการบังคับใช้กฎหมาย (Law Enforcement Paradigm) โดยการเน้นการปรากฏตัวของเจ้าหน้าที่ตำรวจในเครื่องแบบ การใช้เครื่องหมายหรือสัญลักษณ์ตำรวจ การจัดสายตรวจประเภทต่าง ๆ และการสืบสวนปราบปรามจับกุมคดีอาชญากรรม โดยเชื่อว่าจะทำให้คนร้ายลงใจไม่กล้าลงมือกระทำความผิดกฎหมาย ปรากฏว่าสถิติคดีอาชญากรรมและอาชญากรรมไม่ลดลงปัญหากลับมีความรุนแรงมากยิ่งขึ้น

ความเปลี่ยนแปลงจากสภาพแวดล้อมภายนอกจากการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ สังคม การเมือง วัฒนธรรมและเทคโนโลยีอย่างรวดเร็ว กดดันให้การบริหารจัดการตำรวจต้อง

ปรับตัวเปลี่ยนแปลงไปด้วยหน่วยงาน ทั้งภาครัฐต่าง ๆ ก็มีการนำหลักการจัดการภาครัฐสมัยใหม่ (New Public Management) มาใช้ในด้านความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี มีแนวโน้มที่พัฒนา จากยุคเทคโนโลยีสารสนเทศ (Information Technology) ไปสู่ยุคเทคโนโลยีเครือข่าย (Networking Technology) ซึ่งจะเห็นได้จากการพัฒนาการติดต่อสื่อสารผ่านทางโซเชียลมีเดีย (Social Media) เช่น Facebook Twitter หรือ WhatsApp ผ่านสมาร์ตโฟนมากขึ้นเรื่อย ๆ

ในด้านการเปลี่ยนแปลงด้านการบริหารจัดการงานตำรวจสมัยใหม่ (Modern Policing) ที่เน้นงานตำรวจเชิงรุก (Proactive Policing) โดยเน้นการป้องกันและแก้ไขปัญหาอาชญากรรมในชุมชนโดยเจ้าหน้าที่ตำรวจต้องเข้าไปในชุมชนคลุกคลี ร่วมคิดร่วมป้องกันและแก้ไขปัญหาให้กับคนในชุมชนในลักษณะเป็นส่วนส่วนกัน ตำรวจเปลี่ยนทิศทางการทำงาน จากการเป็นผู้ใช้อำนาจบังคับใช้กฎหมายกับประชาชน มาเป็นการหันหน้าเข้าหาประชาชน ทำหน้าที่ปกป้องและให้บริการ สร้างความคุ้นเคยด้วยความจริงใจ เมื่อประชาชนไว้วางใจก็จะให้ข้อมูลให้ข่าว บอกรายละเอียดและความต้องการให้ทราบ จากนั้นตำรวจกับประชาชนก็จะร่วมมือกันแก้ปัญหาให้ตรงตามความต้องการของชุมชน (สุพิศาล ภักดีนฤนาถ. ออนไลน์. 2556)

2. บทบาทตำรวจกับการมีส่วนร่วมกับประชาสังคม

ภาระหน้าที่ของหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมก็คือ การบังคับใช้กฎหมายอย่างมีประสิทธิภาพและเสมอภาค ในส่วนของตำรวจ จะเน้นการป้องกันปราบปรามอาชญากรรม ซึ่งจะนำไปสู่การควบคุม การกระทำความผิด ในสังคมได้ การป้องกันและควบคุมอาชญากรรมเป็นหน้าที่และความรับผิดชอบของตำรวจแต่ฝ่ายเดียวโดยวิธีบังคับใช้กฎหมาย ประชาชนมีสถานภาพเพียงให้การยอมรับกับตำรวจเท่านั้นแนวความคิดนี้ เป็นแนวความคิดที่ได้รับการปฏิบัติมาช้านานแล้ว ในช่วง 10 ปีที่ผ่านมา แต่ต่อมามีแนวคิดใหม่เกิดขึ้น โดยบทบาทของตำรวจจำเป็นต้องทำงานร่วมกับประชาสังคมในการป้องกันและควบคุมอาชญากรรม ซึ่งเชื่อกันว่า การป้องกันอาชญากรรมที่ประสบผลสำเร็จ ขึ้นอยู่กับประชาสังคมมากกว่าตำรวจฝ่ายเดียว

การป้องกันปราบปรามอาชญากรรม หมายถึง การใช้มาตรการและวิธีการต่าง ๆ ที่จะไม่ให้เกิดอาชญากรรมขึ้น โดยอาจจำแนกได้ดังนี้ คือ การกำจัดต้นเหตุการฉ้อโกง ขจัดความปรารถนาที่จะกระทำความผิด และการขจัดช่วงโอกาสที่จะกระทำความผิด ซึ่งทั้งหมดนี้ถือเป็นหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ตำรวจที่ต้องทำงานร่วมกับประชาสังคม ตลอดจนจนถึงการใช้มาตรการต่าง ๆ ระงับเหตุการฉ้อโกงการกระทำความผิด การจับกุมควบคุมอาชญากรเพื่อป้องกันอาชญากรรมย้อนกลับมากระทำความผิดอีก และการลงโทษอาชญากรเพื่อทำให้เกิดความเข็ดหลาบ

ในปัจจุบันมาตรการที่ใช้ในการป้องกันอาชญากรรมของเจ้าหน้าที่ตำรวจ เช่น การใช้กำลังของเจ้าหน้าที่ตำรวจในเครื่องแบบปรากฏในพื้นที่ และช่วงเวลาที่เหมาะสมในเหตุการณ์

ที่อาจจะเกิดอาชญากรรม เช่น ในช่วงเวลากลางคืนหรือในพื้นที่ล่อแหลมต่อการประกอบอาชญากรรมต่าง ๆ การสืบสวนหาข่าวปราบปรามอาชญากรรม อาชญากรรม ยาเสพติด ของหนีภาษี และมือปืนรับจ้างส่วนมาตรการนี้ จะมีการจัดระดมพลเพื่อกวาดล้างให้สอดคล้องกับเหตุการณ์และสถานการณ์ที่เกิดอาชญากรรม เป็นต้น

ในอนาคตเจ้าหน้าที่ตำรวจจะมีการเน้นการสร้างหุ้นส่วน โดยการทำงานร่วมกับประชาสังคมเพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาอาชญากรรมร่วมกันมากขึ้น โดยเจ้าหน้าที่ตำรวจจะเข้าไปคลุกคลี ร่วมคิดร่วมป้องกันและแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับประชาสังคม ตำรวจจะเสริมสร้างความสัมพันธ์อันดีกับประชาสังคมชุมชนต่าง โดยการเปิดโอกาสให้ประชาสังคมเข้ามามีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็นเสนอแนะในการจัดลำดับความสำคัญเร่งด่วนของปัญหา และร่วมพัฒนาศักยภาพความเป็นอยู่โดยรวมของชุมชนของแต่ละพื้นที่ หรืออีกนัยหนึ่ง เป็นหลักการการทำงานของตำรวจ ซึ่งส่งเสริมสนับสนุน แก่ต้นเหตุเพื่อลดปัญหาอาชญากรรม ปัญหาความไม่เป็นระเบียบของสังคม โดยใช้เทคนิคการแก้ที่ต้นเหตุของปัญหาด้วยความร่วมมือระหว่างตำรวจและประชาสังคม

ตำรวจมีบทบาทสำคัญอย่างยิ่งในการรักษาความสงบเรียบร้อยของสังคมเพราะการที่มนุษย์จะอยู่ร่วมกันได้อย่างสงบสุขนั้น ย่อมมีการกำหนดกฎเกณฑ์สำหรับทุกคนให้ยึดถือปฏิบัติโดยทั่วกัน ในการนี้จำเป็นต้องมีผู้รักษากฎเกณฑ์ดังกล่าว เพื่อมิให้มีผู้ละเมิด หรือหากละเมิดก็ต้องดำเนินการไปตามอำนาจหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย ซึ่งเป็นการทำหน้าที่ของตำรวจนั่นเอง กล่าวคือตำรวจมีหน้าที่ในการบังคับใช้กฎหมายการป้องกันเหตุร้ายไม่ให้เกิดขึ้น การรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน และการรักษาความมั่นคงภายในของรัฐ ดังนั้นการป้องกันอาชญากรรมจึงนับเป็นหนึ่งในกิจกรรมหลักของตำรวจ ที่จะลดอาชญากรรมและก่อให้เกิดความสงบสุขของประชาชน แต่การทำงานของตำรวจฝ่ายเดียวก็ไม่สามารถป้องกันปราบปรามอาชญากรรมได้ประสบผลสำเร็จมากนัก ตำรวจจึงจำเป็นต้องอาศัยความร่วมมือหรือการทำงานร่วมกับประชาสังคมในการป้องกันปราบปรามอาชญากรรม เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในการป้องกันปราบปรามผู้กระทำผิดกฎหมายมากขึ้น (พงศพัทธ์ ฉายาพันธ์. ออนไลน์. 2553)

3. บทบาทตำรวจในการใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่

ความเปลี่ยนแปลงจากสภาพแวดล้อมภายนอกจากการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ สังคม การเมือง วัฒนธรรมและเทคโนโลยีอย่างรวดเร็ว กัดฉุดให้การบริหารจัดการตำรวจต้องปรับตัวเปลี่ยนแปลงไป ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี มีแนวโน้มที่พัฒนา จากยุคเทคโนโลยีสารสนเทศ (Information Technology) ไปสู่ยุคเทคโนโลยีเครือข่าย (Networking Technology) ซึ่งจะเห็นได้จากการพัฒนาการติดต่อสื่อสารผ่านทางโซเชียลมีเดีย (Social Media) เช่น Line facebook twitter หรือ WhatsApp ผ่านสมาร์ตโฟนมากขึ้นเรื่อย ๆ

ในปัจจุบันระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของสำนักงานตำรวจแห่งชาติมีด้วยกัน 8 ระบบใหญ่ ๆ นอกนั้นก็ยังมีระบบย่อยอื่น ๆ อีก ที่ใช้งานตามหน่วยต่าง ๆ ของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ เช่น ระบบคอมพิวเตอร์และอุปกรณ์การแพทย์ของโรงพยาบาลตำรวจ ระบบอุปกรณ์การบินของกองบินตำรวจ สำนักงานส่งกำลังบำรุง ระบบการสื่อสารของกองสื่อสาร สำนักงานส่งกำลังบำรุง

ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของตำรวจ มีลักษณะการใช้งาน โดยย่อ ดังนี้

1. ระบบตรวจสอบลายพิมพ์นิ้วมืออัตโนมัติ (AFIS) เป็นระบบที่ใช้ในการจัดเก็บและค้นหา ลายพิมพ์นิ้วมือแฝง ที่ได้จากการตรวจสถานที่เกิดเหตุ เครื่องคอมพิวเตอร์นี้ ได้รับความช่วยเหลือจากประเทศญี่ปุ่น และระบบตรวจสอบลายพิมพ์นิ้วมืออัตโนมัติ (AFIS) นี้ยังเป็นระบบที่ใช้จัดเก็บ และค้นหา ประวัติผู้กระทำผิด จากลายพิมพ์นิ้วมือ 10 นิ้ว และลายพิมพ์นิ้วมือแฝงที่ส่งมาจากสถานีตำรวจ
2. ระบบทะเบียนประวัติอาชญากร (CDOS) เป็นระบบที่เก็บและค้นหาประวัติการกระทำผิด, แผน ประทุษกรรม, คำนิรूपพรรณ และหมายจับ ฯลฯ
3. ระบบคอมพิวเตอร์ประกอบภาพใบหน้าคนร้าย (PI" CASSO เป็นระบบที่ใช้สร้างภาพคนร้ายตามคำบอกเล่าของพยาน ที่จำหน้า คนร้ายได้)
4. ระบบสถิติคดีอาญา (CSS) เป็นระบบที่ใช้สำหรับจัดเก็บสถิติคดีอาญาอย่างเป็นระบบ เริ่มตั้งแต่ การรับแจ้งคดี การจับกุมเพิ่มเติม
5. ระบบศูนย์ปฏิบัติการ C3I เป็นระบบคอมพิวเตอร์ที่นำเทคโนโลยีด้านการสื่อสารเข้ามาประยุกต์ใช้งานร่วมกัน เพื่อให้สามารถสั่งการ และควบคุมรถสายตรวจให้สามารถปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น
6. ระบบสารสนเทศของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ (POLIS) เป็นระบบคอมพิวเตอร์ที่พัฒนาระบบสารสนเทศทั้งหมดของสำนักงานตำรวจแห่งชาติใหม่ โดยการนำเอาระบบเดิมที่มีอยู่แล้ว และระบบที่พัฒนาขึ้นมาใหม่มาใช้งานร่วมกัน เพื่อให้สามารถใช้ข้อมูลร่วมกันได้โดยมีการเชื่อมโยงไปยังหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งในส่วนของนครบาล ทุกสถานีตำรวจส่วนกลางและส่วนภูมิภาค ครอบคลุมทุกสถานีและรวมถึงหน่วยตำรวจอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง เช่น ด้านตรวจคนเข้าเมือง คม. พฐ. และอื่น ๆ ซึ่งนั่นหมายความว่า ตำรวจก็สามารถนำระบบคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีต่าง ๆ มาสนับสนุนการปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพต่อไป
7. ระบบ e-cop ปัจจุบันมีใช้งานเต็มรูปแบบเป็นบางหน่วยงาน นอกนั้นไว้ใช้ในการรับ - ส่ง เอกสาร เนื่องจากระบบมีความซ้ำซ้อนกับโครงการ Polis

8. ระบบที่อยู่ระหว่างดำเนินการ ได้แก่ ระบบคราิม (Crime) ซึ่งพัฒนาต่อจากระบบ Polix โครงการจะเสร็จสิ้นใช้งานได้ประมาณปี 2556 ซึ่งระบบนี้จะใช้งานผ่านระบบอินเทอร์เน็ต ทั่วไปได้และนับว่าจะเป็นระบบที่ทันสมัยที่สุด รวดเร็วที่สุด และสะดวกที่สุด

มีข้อสังเกตว่าระบบคอมพิวเตอร์ของสำนักงานตำรวจแห่งชาติมีความจำเป็นจะต้อง เชื่อมโยงกับหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องกับงานตำรวจ ได้แก่

1. ระบบทะเบียนราษฎร ของสำนักงานทะเบียนราษฎร กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย
2. ระบบทะเบียนยานพาหนะ ของกรมการขนส่งทางบก
3. ระบบประกันภัยยานพาหนะ ของกลุ่มบริษัทประกันภัย
4. ระบบประกันสังคม ของสำนักงานประกันสังคม
5. ระบบ ปปส. ของสำนักงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติดให้โทษ
6. ระบบหนังสือเดินทาง ของกระทรวงการต่างประเทศ
7. ระบบตำรวจสากล ของตำรวจสากล
8. ระบบอาเซียนนาโปล (Aseanapol) ของตำรวจประเทศอาเซียน
9. ระบบอินเทอร์เน็ต
10. ระบบอื่น ๆ

เมื่อมีการนำเทคโนโลยีที่กล่าวมาข้างต้นมาใช้ร่วมกับการปฏิบัติงานของตำรวจ ก็จะเป็นการเพิ่มศักยภาพในการทำงานของตำรวจในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม ในรูปแบบต่างๆ ได้ง่ายขึ้น (เสกสรรค์ กัญยะมาสา. ออนไลน์. 2559)

4. บทบาทตำรวจในโลกไซเบอร์

สำหรับสถานการณ์ในปัจจุบันสังคมกำลังเผชิญกับอาชญากรรมรูปแบบใหม่ โจรผู้ร้ายเป็นพวกมีการศึกษาสูง เลิกใช้กำลังฉกชิงวิ่งราวให้เหนียวแรง เพราะความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีทำให้การก่ออาชญากรรมง่ายขึ้น ได้เงินมากขึ้น และเสี่ยงต่อการถูกจับกุมน้อยลง อาวุธประเภทมิดหรือปืนหรือไม่มีความจำเป็นอีกต่อไป แต่มีเครื่องคอมพิวเตอร์กับอินเทอร์เน็ต เจ้าโจรสลัดก็สามารถนั่งจิบกาแฟสบายใจเฉิบอยู่ที่ไหนก็ได้ในโลก แล้วล่อให้เหยื่อจำนวนมาก เข้ามาติดกับ กอบโกยผลประโยชน์เข้ากระเป๋าแบบสบาย ๆ อาชญากรรมรูปแบบใหม่นี้ว่า “อาชญากรรมทางเทคโนโลยี” หรือ “อาชญากรรมคอมพิวเตอร์” คือ การใช้เทคโนโลยีไม่ว่าจะเป็นคอมพิวเตอร์ มือถือ หรืออุปกรณ์ไฮเทคอื่น ๆ เป็นเครื่องมือช่วยในการกระทำความผิด ลักษณะของอาชญากรรมประเภทนี้ คือ รวดเร็ว กินพื้นที่กว้างขวางทั่วโลก และสืบสวนติดตามจับกุมได้ยาก ช่องทางการกระทำความผิดมีทั้งทางเว็บไซต์ เว็บบอร์ด ห้องสนทนา อีเมล ICQ MSN และ SMS

รูปแบบก็มีสารพัดตั้งแต่หมิ่นประมาท ข้อโกง ก่อการร้าย การพนัน ค้าประเวณี ขायสินค้า ผิดกฎหมายจำพวกยาเสพติด สินค้าละเมิดลิขสิทธิ์ วัตถุลามกอนาจาร เผยแพร่ภาพลามกอนาจาร การเจาะระบบ (Hacking) เพื่อขโมยข้อมูลหรือเปลี่ยนหน้าเว็บเพจ และอื่น ๆ อีกมากมายเท่าที่สติปัญญาของมนุษย์จะคิดขึ้นมาได้

จากเหตุผลข้างต้น เมื่อสำนักงานตำรวจแห่งชาติประเมินว่าสถานการณ์ของอาชญากรรมไซเบอร์กำลังทวีความรุนแรงขึ้น ขณะที่ประเทศไทยยังไม่มีหน่วยงานหรือกฎหมายใด ๆ มารองรับ จัดตั้งเป็นหน่วยงานที่เรียกว่า “ศูนย์อาชญากรรมทางเทคโนโลยี” (High Tech Crime Center) มีภารกิจ คือ การตรวจสอบและสืบหาผู้กระทำความผิด รับแจ้งเบาะแสเว็บไซต์ที่ไม่เหมาะสมหรือผิดกฎหมายผ่านทางเว็บไซต์ของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ และทางอีเมล ถ้าตรวจสอบแล้วพบว่าเว็บดังกล่าวเป็นเว็บที่อยู่ต่างประเทศ เราจะแจ้งกระทรวงไอซีทีให้ทำการปิดกั้นไม่ให้ประชาชนในประเทศไทยเรียกดูได้ แต่ถ้าเป็นเว็บในประเทศไทย เราจะสืบหาตัวผู้กระทำความผิด หาด่วนกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดนั้น ๆ มาปรับใช้ แล้วแจ้งตำรวจในพื้นที่ให้ดำเนินคดี

ในอนาคตเมื่อมีกฎหมายรองรับ และมีเจ้าหน้าที่ตำรวจที่เชี่ยวชาญด้านคอมพิวเตอร์เข้ามาปฏิบัติงานช่วยราชการเพื่อเตรียมรับมือกับสถานการณ์ ในเรื่องเกี่ยวกับอาชญากรรมคอมพิวเตอร์ ก็จะทำให้การปฏิบัติหน้าที่ในการป้องกันปราบปรามของเจ้าหน้าที่ตำรวจมีความเข้มแข็งมากขึ้น (สารคดี แมกกาซีน. ออนไลน์. 2551)

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การนำเสนอผลการวิจัยในบทที่ 5 นี้ จะแบ่งหัวข้อการเสนอออกเป็น 5 หัวข้อใหญ่ ๆ ดังต่อไปนี้

1. วัตถุประสงค์ของการวิจัย
2. วิธีดำเนินการวิจัย
3. สรุปผลการวิจัย
4. อภิปรายผล
5. ข้อเสนอแนะ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาบทบาทตำรวจภูธร จังหวัดจันทบุรี ภายใต้โครงสร้างสำนักงานตำรวจแห่งชาติ หลังรัฐธรรมนูญ พ.ศ. 2540
2. เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อบทบาทตำรวจภูธร จังหวัดจันทบุรี ภายใต้โครงสร้างสำนักงานตำรวจแห่งชาติ หลังรัฐธรรมนูญ พ.ศ. 2540
3. เพื่อศึกษาบทบาทที่ควรจะเป็นในอนาคตของตำรวจภูธร จังหวัดจันทบุรี ภายใต้โครงสร้างสำนักงานตำรวจแห่งชาติ หลังรัฐธรรมนูญ พ.ศ. 2540

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเชิงสำรวจ

ในการศึกษาบทบาทของตำรวจที่ประชาชนคาดหวังจะต้องศึกษาจากความคิดเห็นของประชาชน ส่วนการศึกษาบทบาทที่แท้จริงนั้นจะต้องศึกษาจากประสบการณ์ของผู้ปฏิบัติงานโดยตรง ดังนั้นการวิจัยเชิงสำรวจในวิทยานิพนธ์นี้ จึงต้องแบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม ดังนี้

1. การสำรวจบทบาทที่คาดหวังของประชาชน

1.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่างของการวิจัย

ประชากรที่เป็นเป้าหมายของการวิจัย คือ ประชาชนที่มีสิทธิเลือกตั้งในจังหวัดจันทบุรี

กลุ่มตัวอย่างที่เป็นเป้าหมายของการวิจัย คือ ประชาชนที่มีสิทธิเลือกตั้งในจังหวัดจันทบุรี จำนวน 400 คน จะเก็บจากอำเภอในจังหวัดจันทบุรี 10 อำเภอ เนื่องจากแนวคิดของทาร์โยธา

มานะ วิเคราะห์ว่าในกรณีที่มีประชากรเกิน 100,000 คน เราสามารถกำหนดตัวอย่างได้ 400 ราย ภายใต้อุณหภูมิของการสุ่ม ร้อยละ 5 (Yamane, 1967 : ไม่ปรากฏเลขหน้า)

2. การสำรวจบทบาทที่เป็นจริงของตำรวจ

2.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่างของการวิจัย

ประชากรที่เป็นเป้าหมายของการวิจัย คือ เจ้าหน้าที่ตำรวจ สังกัดภูธรจังหวัด
จันทบุรี

กลุ่มตัวอย่างที่เป็นเป้าหมายของการวิจัย คือ เจ้าหน้าที่ตำรวจ สังกัดตำรวจภูธร
จังหวัดจันทบุรี จำนวน 304 คน จะเก็บจากสถานีตำรวจในสังกัดตำรวจภูธรจังหวัดจันทบุรี
15 สถานี

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือวิจัย ได้แก่ แบบสอบถามเกี่ยวกับบทบาทตำรวจไทยหลังรัฐธรรมนูญ 2540
กรณีศึกษา ตำรวจภูธร จังหวัดจันทบุรี คำถามที่มีลักษณะทั้งคำถามปลายเปิดและปลายปิด โดยแบ่ง
แบบสอบถามออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทที่ปฏิบัติจริงกับความคาดหวังของประชาชน
ในจังหวัดจันทบุรีที่มีต่อบทบาทตำรวจไทยหลังรัฐธรรมนูญ 2540 เป็นแบบสอบถามประมาณค่า
5 ระดับ โดยแบ่งเป็นมากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด ตามลำดับ

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 การวิเคราะห์ตัวแปรส่วนบุคคลจะใช้ค่าสถิติเชิงพรรณนา คือ โดยการนำมา
แจกแจงความถี่ (Frequency) คำนวณเป็นค่าร้อยละ (Percentage)

4.2 การวิเคราะห์ตัวแปรต้นหรือตัวแปรตามจะใช้ค่าสถิติเชิงพรรณนา โดยนำเสนอ
ในรูปแบบของและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

ในการศึกษาครั้งนี้ ใช้โปรแกรมสำเร็จรูปในการวิเคราะห์ข้อมูล สถิติที่ใช้เป็นสถิติ
เชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ได้แก่ ค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย สำหรับการวัดระดับ
ความเห็นของผู้ตอบแบบสอบถาม สร้างขึ้นตามลักษณะการสร้างแบบวัดทัศนคติที่เรียกว่า (Likert
Scale) โดยมีตัวเลือกตอบแบบ 5 ระดับ โดยในแต่ละระดับกำหนดเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้
(ชัยยนต์ ประดิษฐ์ศิลป์, 2555 : 255)

โดยผู้วิจัยกำหนดค่าช่วงคะแนนของระดับความคาดหวังบทบาทตำรวจไทย
หลังรัฐธรรมนูญ 2540 กรณีศึกษาตำรวจภูธร จังหวัดจันทบุรี 5 ระดับ ดังนี้

ค่าคะแนน 5	หมายถึง	มีบทบาทที่คาดหวังมากที่สุด
ค่าคะแนน 4	หมายถึง	มีบทบาทที่คาดหวังมาก
ค่าคะแนน 3	หมายถึง	มีบทบาทที่คาดหวังปานกลาง
ค่าคะแนน 2	หมายถึง	มีบทบาทที่คาดหวังน้อย
ค่าคะแนน 1	หมายถึง	มีบทบาทที่คาดหวังน้อยที่สุด

เกณฑ์การแปลความหมายของค่าเฉลี่ยของบทบาทตำรวจไทยหลังรัฐธรรมนูญ 2540
กรณีศึกษาคำรวจภูธร จังหวัดจันทบุรี กำหนดไว้ ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.51 - 5.00	หมายถึง	มีระดับบทบาทที่คาดหวังมากที่สุด
ค่าเฉลี่ย 3.51 - 4.50	หมายถึง	มีระดับบทบาทที่คาดหวังมาก
ค่าเฉลี่ย 2.51 - 3.50	หมายถึง	มีระดับบทบาทที่คาดหวังปานกลาง
ค่าเฉลี่ย 1.51 - 2.50	หมายถึง	มีระดับบทบาทที่คาดหวังน้อย
ค่าเฉลี่ย 1.00 - 1.50	หมายถึง	มีระดับบทบาทที่คาดหวังน้อยที่สุด

และผู้วิจัยกำหนดค่าช่วงคะแนนของระดับความเป็นจริงในการปฏิบัติงานของบทบาท
ตำรวจไทยหลังรัฐธรรมนูญ 2540 กรณีศึกษาคำรวจภูธร จังหวัดจันทบุรี ไว้ 5 ระดับ ดังนี้

ค่าคะแนน 5	หมายถึง	มีบทบาทที่เป็นจริงมากที่สุด
ค่าคะแนน 4	หมายถึง	มีบทบาทที่เป็นจริงมาก
ค่าคะแนน 3	หมายถึง	มีบทบาทที่เป็นจริงปานกลาง
ค่าคะแนน 2	หมายถึง	มีบทบาทที่เป็นจริงน้อย
ค่าคะแนน 1	หมายถึง	มีบทบาทที่เป็นจริงน้อยที่สุด

เกณฑ์การแปลความหมายของค่าเฉลี่ยของบทบาทเป็นจริงในการปฏิบัติงานของ
บทบาทตำรวจไทยหลังรัฐธรรมนูญ 2540 กรณีศึกษาคำรวจภูธร จังหวัดจันทบุรี กำหนดไว้ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.51 - 5.00	หมายถึง	มีระดับบทบาทที่เป็นจริงมากที่สุด
ค่าเฉลี่ย 3.51 - 4.50	หมายถึง	มีระดับบทบาทที่เป็นจริงมาก
ค่าเฉลี่ย 2.51 - 3.50	หมายถึง	มีระดับบทบาทที่เป็นจริงปานกลาง
ค่าเฉลี่ย 1.51 - 2.50	หมายถึง	มีระดับบทบาทที่เป็นจริงน้อย
ค่าเฉลี่ย 1.00 - 1.50	หมายถึง	มีระดับบทบาทที่เป็นจริงน้อยที่สุด

ผลการเปรียบเทียบแบ่งออกเป็น 5 ระดับ ดังนี้

1. มีความสอดคล้องมากหรือขัดแย้งน้อย ตรงกัน
2. มีความสอดคล้องค่อนข้างมากหรือขัดแย้งค่อนข้างน้อย 1 ระดับ

- | | |
|---|---------|
| 3. มีความสอดคล้องปานกลางหรือขัดแย้งปานกลาง | 2 ระดับ |
| 4. มีความสอดคล้องค่อนข้างน้อยหรือขัดแย้งค่อนข้างมาก | 3 ระดับ |
| 5. มีความสอดคล้องน้อยหรือขัดแย้งมาก | 4 ระดับ |

การวิจัยเชิงคุณภาพ

1. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูลใช้วิธีการวิจัยในรูปแบบต่าง ๆ ดังนี้

1.1 การวิจัยเอกสาร เอกสารที่ใช้ในการวิจัยนี้ แบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ

1.1.1 เอกสารขั้นต้น (Primary Data) เป็นข้อมูลที่ยังไม่ได้ผ่านการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ การเก็บรวบรวมจากแนวการสัมภาษณ์เกี่ยวกับบทบาทตำรวจไทย ภายใต้โครงสร้างสำนักงานตำรวจแห่งชาติ

1.1.2 เอกสารชั้นรอง (Secondary Data) เป็นเอกสารที่มีการวิเคราะห์ข้อมูลในรูปแบบต่าง ๆ คือ ข้อมูลทางกายภาพของพื้นที่และข้อมูลอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องไม่ว่าจะเป็นบทบาทตำรวจไทยก่อนรัฐธรรมนูญ 2540 บทบาทตำรวจไทย ภายใต้โครงสร้างสำนักงานตำรวจแห่งชาติ บทบาทตำรวจจังหวัดจันทบุรี โดยแหล่งข้อมูลดังกล่าว ได้แก่ เอกสารทางราชการ หนังสือ วารสาร วิทยานิพนธ์ งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง รวมถึงข้อมูลจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

1.2 การสัมภาษณ์ วิธีการสัมภาษณ์ที่จะใช้ในการวิจัยนี้ มีลักษณะเป็นการสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง (Semi - structured or Guided Interview) โดยอาศัยแนวการสัมภาษณ์ (Interview Guide) เป็นเครื่องมือในรูปแบบต่าง ๆ คือ

สัมภาษณ์แบบเจาะลึก เป็นการสัมภาษณ์แบบไม่เป็นทางการหรือไม่มีโครงสร้าง (Informal or Unstructured Interview) คือ มีเพียงคำถามวิจัยเป็นแนวสัมภาษณ์ การสัมภาษณ์ในที่นี้จะกำหนดผู้ให้ข้อมูลหลัก ได้แก่ ผู้ที่รู้เรื่องเกี่ยวกับบทบาทตำรวจไทยอย่างดี โดยมีกลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลัก (Key - informants) ได้แก่

- นาย ก. (นามสมมุติ) ที่มีบ้านติดกับโรงพัก
- นาย ข. (นามสมมุติ) อดีตข้าราชการตำรวจ
- พ.ต.ท. แดง (นามสมมุติ) ข้าราชการตำรวจสังกัดตำรวจภูธร จังหวัดจันทบุรี

1.3 การสังเกตการณ์แบบมีส่วนร่วม ผู้วิจัยจะสังเกตการณ์แบบมีส่วนร่วมกับประชาชนทุกกลุ่มอาชีพในพื้นที่ในจังหวัดจันทบุรี โดยมีอุปกรณช่วยเพื่อก่อให้เกิดความชัดเจนในเรื่องสังเกต เช่น การปฏิบัติหน้าที่ในตำรวจภูธร จังหวัดจันทบุรีที่ได้พบเจอกับประชาชนจังหวัดจันทบุรี การปฏิบัติหน้าที่ร่วมกับตำรวจสถานีตำรวจภูธรต่าง ๆ ในจังหวัดจันทบุรี กล้องถ่ายรูปรูป

เครื่องบันทึกเสียง เป็นต้น ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับบทบาทที่คาดหวังและบทบาทที่เป็นจริงของบทบาทตำรวจไทยหลังรัฐธรรมนูญ 2540 กรณีศึกษาตำรวจภูธร จังหวัดจันทบุรี เพื่อประกอบการวิเคราะห์โดยปราศจากอคติต่อปรากฏการณ์ที่สังเกต เพื่อให้ได้ข้อมูลที่เป็นจริงที่สุดในการวิจัย

2. การตรวจสอบข้อมูล

การตรวจสอบข้อมูลในที่นี้ใช้รูปแบบ ดังนี้

2.1 การตรวจสอบการสัมภาษณ์โดยใช้แหล่งข้อมูลที่แตกต่างกัน ระหว่างเอกสารและการสัมภาษณ์แบบประวัติศาสตร์บอกเล่า โดยผู้ให้สัมภาษณ์จะถ่ายทอดความรู้สึกที่แท้จริงเกี่ยวกับบทบาทตำรวจไทยว่า得有บทบาทอย่างไร ในจังหวัดจันทบุรี ซึ่งสามารถนำมาเป็นการตรวจสอบข้อมูลระหว่างเอกสาร และข้อมูลจากการให้สัมภาษณ์แบบประวัติศาสตร์บอกเล่าได้ว่าตรงกันหรือมีข้อแตกต่างกันแต่ประการใด

2.2 การตรวจสอบโดยใช้ผู้สัมภาษณ์ที่มีจุดยืนต่างกัน ในการวิจัยนี้จะให้ผู้ให้ข้อมูลหลักที่มีจุดยืนต่างกัน เช่น ข้าราชการตำรวจ สังกัดตำรวจภูธรจังหวัดจันทบุรี อดีตข้าราชการตำรวจ สังกัดตำรวจภูธรจังหวัดจันทบุรี และประชาชนจังหวัดจันทบุรี เป็นต้น

3. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ ใช้การตีความข้อมูลจากการสัมภาษณ์ เพื่อเพิ่มเติมคำอธิบายตารางจากการสำรวจให้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น โดยการวิเคราะห์ข้อมูลจะนำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์มาวิเคราะห์ร่วมกับข้อมูลที่ได้จากการศึกษาเอกสาร ตรวจสอบความสมบูรณ์และความถูกต้องครบถ้วนของข้อมูล จากบันทึกการสัมภาษณ์ของผู้ให้ข้อมูลแต่ละประเด็นหลัก และสรุปข้อค้นพบที่ได้จากการสัมภาษณ์และข้อมูลที่ได้จากการวิเคราะห์เอกสาร

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง บทบาทตำรวจไทยหลังรัฐธรรมนูญ พ.ศ. 2540 กรณีศึกษา ตำรวจภูธร จังหวัดจันทบุรี มีวัตถุประสงค์ในการศึกษา คือ

1. เพื่อศึกษาบทบาทตำรวจไทยหลังรัฐธรรมนูญ พ.ศ. 2540 กรณีศึกษา ตำรวจภูธร จังหวัดจันทบุรี
2. เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อบทบาทตำรวจไทยหลังรัฐธรรมนูญ พ.ศ. 2540 กรณีศึกษา ตำรวจภูธรจังหวัดจันทบุรี
3. เพื่อศึกษาบทบาทที่ควรจะเป็นในอนาคตของตำรวจภูธร จังหวัดจันทบุรี

ข้อค้นพบข้อที่ 1 ตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 สามารถสรุปได้ว่า

ประชาชนกลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทที่คาดหวังต่อตำรวจภูธร จังหวัดจันทบุรี ในภาพรวม อยู่ในความคาดหวังมาก ($\bar{X} = 3.72$) ซึ่งเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านจากมากไปน้อย กล่าวคือ ลำดับที่ 1 คือ ด้านบทบาทตำรวจในการบังคับใช้กฎหมายที่สำคัญต่อประชาชน รองลงมา คือ บทบาททั่วไปของตำรวจตามกฎหมาย และบทบาทตำรวจในการบริการประชาชน

ในด้านบทบาทตำรวจในการบังคับใช้กฎหมายที่สำคัญต่อประชาชน เห็นว่าตำรวจเป็นผู้บังคับใช้กฎหมายลำดับต้นของกระบวนการยุติธรรม ดังนั้นตำรวจจึงควรเป็นตำรวจมืออาชีพ ไม่ใช้กฎหมายไปรังเกียจ หรืออ้างข้อกฎหมายที่ไม่เป็นธรรมต่อประชาชน นอกจากนี้ยังไม่ต้องการให้ตำรวจใช้วิธีการชู้กรร โสภทรัพย์หรือการยัดข้อหาต่อประชาชนผู้บริสุทธิ์อีกด้วย ถ้าตำรวจใช้อำนาจโดยมิชอบหรือใช้อำนาจก่อกวนแก่ประชาชน แล้วประชาชนจะมีใครเป็นที่พึ่งในยามที่เดือดร้อน

อย่างไรก็ตามบทบาททั่วไปของตำรวจตามกฎหมาย พบว่า บทบาทที่ประชาชนให้ความสำคัญกับตำรวจมาก ภาพลักษณ์ของตำรวจในด้านที่พึ่งของประชาชนได้ในยามมีประชาชนมีความเดือดร้อนเพราะมีผู้ละเมิดกระทำผิดกฎหมาย มีการบังคับกฎหมายอย่างเป็นธรรมกับบุคคลทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องในคดีความ มีการบริการอย่างเท่าเทียมกันอย่างเป็นธรรมทั่วถึง ไม่เลือกปฏิบัติในด้านที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติหน้าที่ ตัวอย่างบทบาททั่วไปของตำรวจ เช่น ด้านการรักษาความปลอดภัยองค์พระมหากษัตริย์พระราชินี เพราะพระองค์ทั้งสองเป็นประมุขและศูนย์รวมจิตใจของประชาชนชาวไทยตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน ดังนั้นการถวายเป็นอารักขาหรือรักษาความปลอดภัยจึงเป็นเรื่องที่ประชาชนให้ความสำคัญ

ส่วนในด้านบทบาทตำรวจในการบริการประชาชน พบว่า ประชาชนหวังอย่างยิ่งที่จะได้รับจากเจ้าหน้าที่ตำรวจ ก็คือการอำนวยความสะดวกแก่ประชาชนผู้มาติดต่อ รับแจ้งความทุกกรณีที่ประชาชนมาแจ้ง ประชาชนก็คาดหวังให้เจ้าหน้าที่ตำรวจให้บริการต่อทุกคนเท่าเทียมกัน โดยไม่เลือกบริการเป็นรายคนและเจ้าหน้าที่ตำรวจให้บริการสอบสวนทุกเรื่องที่ได้รับแจ้งความ

เมื่อเปรียบเทียบบทบาทของตำรวจภูธรจังหวัดจันทบุรีที่ประชาชนคาดหวัง จำแนกตามตัวแปร เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ โดยการทดสอบสมมุติฐาน ข้อค้นพบของการทดสอบสมมุติฐาน จะสามารถสรุปได้ตามตาราง 33 ดังนี้

ตาราง 33 การทดสอบสมมติฐานของประชาชนกลุ่มตัวอย่าง ตามความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับบทบาทที่คาดหวังต่อตำรวจนคร จังหวัดจันทบุรี

สมมติฐานการวิจัย	ผลการทดสอบ
1 : ความคาดหวังของประชาชน ที่มีต่อบทบาทของตำรวจนคร จังหวัดจันทบุรี แตกต่างกันตามเพศ	ไม่ยอมรับ
2 : ความคาดหวังของประชาชน ที่มีต่อบทบาทของตำรวจนคร จังหวัดจันทบุรี แตกต่างกันตามอายุ	ยอมรับ
3 : ความคาดหวังของประชาชน ที่มีต่อบทบาทของตำรวจนคร จังหวัดจันทบุรี แตกต่างกันตามระดับการศึกษา	ไม่ยอมรับ
4 : ความคาดหวังของประชาชน ที่มีต่อบทบาทของตำรวจนคร จังหวัดจันทบุรี แตกต่างกันตามอาชีพ	ยอมรับ
5 : ความคาดหวังของประชาชน ที่มีต่อบทบาทของตำรวจนคร จังหวัดจันทบุรี แตกต่างกันตามรายได้	ไม่ยอมรับ

จากตาราง 33 สามารถสรุปผลการทดสอบสมมติฐานจากกรอบแนวคิดในการวิจัย ได้ดังนี้

1. สมมติฐานการวิจัยว่าด้วย ความคาดหวังของประชาชน ที่มีต่อบทบาทของตำรวจนคร จังหวัดจันทบุรี แตกต่างกันตามเพศ ไม่สามารถยอมรับในนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
2. สมมติฐานการวิจัยว่าด้วย ความคาดหวังของประชาชน ที่มีต่อบทบาทของตำรวจนคร จังหวัดจันทบุรี แตกต่างกันตามอายุ ยอมรับในนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
3. สมมติฐานการวิจัยว่าด้วย ความคาดหวังของประชาชน ที่มีต่อบทบาทของตำรวจนคร จังหวัดจันทบุรี แตกต่างกันตามระดับการศึกษา ไม่สามารถยอมรับในนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
4. สมมติฐานการวิจัยว่าด้วย ความคาดหวังของประชาชน ที่มีต่อบทบาทของตำรวจนคร จังหวัดจันทบุรี แตกต่างกันตามอาชีพ ยอมรับในนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
5. สมมติฐานการวิจัยว่าด้วย ความคาดหวังของประชาชน ที่มีต่อบทบาทของตำรวจนคร จังหวัดจันทบุรี แตกต่างกันตามรายได้ ไม่สามารถยอมรับในนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตำรวจกลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทที่เป็นจริงต่อตำรวจนคร จังหวัดจันทบุรี ในภาพรวม อยู่ในความเป็นจริงมาก ($\bar{X} = 3.80$) ซึ่งเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านจากมากไปน้อย กล่าวคือ ลำดับที่ 1 คือ ด้านบทบาทตำรวจในการบังคับใช้กฎหมายที่สำคัญต่อประชาชน อยู่ในระดับมาก รองลงมา คือ บทบาทตำรวจในการบริการประชาชน และบทบาททั่วไปของตำรวจตามกฎหมาย

ในด้านบทบาทตำรวจในการบังคับใช้กฎหมายที่สำคัญต่อประชาชน พบว่า กฎหมายของประเทศไทยได้ให้อำนาจตำรวจในการบังคับใช้กฎหมายกับประชาชน เพื่อให้สังคมเกิดความเรียบร้อยสงบสุข และช่วยบรรเทาทุกข์ของประชาชนให้สมกับคำว่าผู้พิทักษ์สันติราษฎร์ ตำรวจเป็นผู้บังคับใช้กฎหมายลำดับต้นของกระบวนการยุติธรรม ดังนั้นตำรวจจึงต้องเป็นตำรวจมืออาชีพ ไม่ใช่กฎหมายไปรังเกียจ หรืออ้างข้อกฎหมายที่ไม่เป็นธรรมต่อประชาชน

ในด้านบทบาทตำรวจในการบริการประชาชน พบว่า ตำรวจเป็นข้าราชการที่ใกล้ชิดกับประชาชนมากที่สุด เป็นปรกาการด่านแรกของรัฐบาลในการรับใช้ประชาชน ทางด้านประชาชนเมื่อมีเหตุเดือดร้อนข่มขู่ถึงที่พึ่งคือตำรวจก่อนผู้อื่น ตำรวจจึงต้องพร้อมและทำตัวเป็นตำรวจที่ดีเป็นที่พึ่งของประชาชนสมกับคำที่ว่า ผู้พิทักษ์สันติราษฎร์ ตรงกันข้ามถ้าตำรวจทำตัวไม่ดีไม่ช่วยเหลือประชาชนก็ข่มขู่ไม่เป็นที่ไว้วางใจของประชาชน

อย่างไรก็ตามบทบาททั่วไปของตำรวจตามกฎหมาย พบว่า ตามพระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ 2547 มาตรา 6 สำนักงานตำรวจแห่งชาติมีอำนาจหน้าที่รักษาความปลอดภัยสำหรับองค์พระมหากษัตริย์ พระราชินี พระรัชทายาท ผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ พระบรมวงศานุวงศ์ ผู้แทนพระองค์ และพระราชอาคันตุกะ จะเห็นได้ว่าการรักษาความปลอดภัยขององค์พระมหากษัตริย์ พระราชินีมีในบทบาททางกฎหมายข้างต้นจึงมีความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง และเป็นบทบาทหน้าที่ของตำรวจที่จะต้องยึดถือปฏิบัติ บทบาทตำรวจไทยนั้นมีอีกหลายด้านที่สำคัญ ไม่ว่าจะเป็นการป้องกันปราบปรามผู้กระทำความผิดกฎหมาย การรับแจ้งความโดยไม่เลือกปฏิบัติ การอำนวยความสะดวกด้านการจราจรแก่ประชาชนผู้ใช้รถใช้ถนน เป็นต้น

เมื่อเปรียบเทียบบทบาทของตำรวจภูธรจังหวัดจันทบุรีที่ตำรวจปฏิบัติจริง จำแนกตามตัวแปร เพศ อายุ ระดับการศึกษา อายุราชการ รายได้ โดยการทดสอบสมมุติฐาน ข้อค้นพบของการทดสอบสมมุติฐาน จะสามารถสรุปได้ตามตาราง 34 ดังนี้

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ตาราง 34 การทดสอบสมมุติฐานของตำรวจกลุ่มตัวอย่าง ตามความคิดเห็นของตำรวจเกี่ยวกับ
 บทบาทที่เป็นจริงต่อตำรวจนคร จังหวัดจันทบุรี

สมมุติฐานการวิจัย	ผลการทดสอบ
6 : ความคิดของตำรวจเกี่ยวกับบทบาทที่เป็นจริงของตำรวจนคร จังหวัดจันทบุรี แตกต่างกันตามเพศ	ไม่ยอมรับ
7 : ความคิดของตำรวจเกี่ยวกับบทบาทที่เป็นจริงของตำรวจนคร จังหวัดจันทบุรี แตกต่างกันตามอายุ	ยอมรับ
8 : ความคิดของตำรวจเกี่ยวกับบทบาทที่เป็นจริงของตำรวจนคร จังหวัดจันทบุรี แตกต่างกันตามระดับการศึกษา	ไม่ยอมรับ
9 : ความคิดของตำรวจเกี่ยวกับบทบาทที่เป็นจริงของตำรวจนคร จังหวัดจันทบุรี แตกต่างกันตามอายุราชการ	ยอมรับ
10 : ความคิดของตำรวจเกี่ยวกับบทบาทที่เป็นจริงของตำรวจนคร จังหวัดจันทบุรี แตกต่างกันตามรายได้	ไม่ยอมรับ

จากตาราง 34 สามารถสรุปผลการทดสอบสมมุติฐานจากกรอบแนวคิดในการวิจัย ได้ดังนี้

6. สมมุติฐานการวิจัยว่าด้วย ความคิดของตำรวจเกี่ยวกับบทบาทที่เป็นจริงของ
 ตำรวจนคร จังหวัดจันทบุรี แตกต่างกันตามเพศ ไม่สามารถยอมรับในนัยสำคัญทางสถิติ
 ที่ระดับ .05

7. สมมุติฐานการวิจัยว่าด้วย ความคิดของตำรวจเกี่ยวกับบทบาทที่เป็นจริงของ
 ตำรวจนคร จังหวัดจันทบุรี แตกต่างกันตามอายุ ยอมรับในนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

8. สมมุติฐานการวิจัยว่าด้วย ความคิดของตำรวจเกี่ยวกับบทบาทที่เป็นจริงของ
 ตำรวจนคร จังหวัดจันทบุรี แตกต่างกันตามระดับการศึกษา ไม่สามารถยอมรับในนัยสำคัญ
 ทางสถิติที่ระดับ .05

9. สมมุติฐานการวิจัยว่าด้วย ความคิดของตำรวจเกี่ยวกับบทบาทที่เป็นจริงของ
 ตำรวจนคร จังหวัดจันทบุรี แตกต่างกันตามอายุราชการ ยอมรับในนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

10. สมมุติฐานการวิจัยว่าด้วย ความคิดของตำรวจเกี่ยวกับบทบาทที่เป็นจริงของ
 ตำรวจนคร จังหวัดจันทบุรี แตกต่างกันตามรายได้ ไม่สามารถยอมรับในนัยสำคัญทางสถิติ
 ที่ระดับ .05

ข้อค้นพบข้อที่ 2 ตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 2 สามารถสรุปได้ว่า

ปัจจัยที่ทำให้ประชาชนกลุ่มตัวอย่างที่มีความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทที่คาดหวังต่อตำรวจภูธร จังหวัดจันทบุรี ที่สำคัญมีดังนี้

ในด้านบทบาทตำรวจในการบังคับใช้กฎหมายที่สำคัญต่อประชาชน เช่น การตั้งจุดตรวจระดับแอลกอฮอล์ของผู้ขับขี่ พบว่าปัจจัยที่ทำให้ประชาชนคาดหวังบทบาทตำรวจในเรื่องนี้มาก เนื่องจากตำรวจเป็นผู้บังคับใช้กฎหมายลำดับต้นของกระบวนการยุติธรรม ปัจจุบันปัญหาอุบัติเหตุต่าง ๆ เกิดจากที่ประชาชนละเมิดกฎหมาย ดังจะพบเห็นได้จากข่าวในกระแสโซเชียล หรือสื่อต่าง ๆ ทำให้ประชาชนบางส่วนได้รับผลกระทบจากการละเมิดกฎหมายของบุคคลบางบุคคล ไม่ว่าจะเป็นได้อันตรายต่อร่างกายบาดเจ็บเล็กน้อย บาดเจ็บสาหัส บางรายอาจถึงขั้นพิการ บางรายอาจถึงขั้นเสียชีวิตก็ได้ หรือมีการละเมิดทำผิดเกี่ยวกับทรัพย์สินของบุคคลอื่น เป็นต้น

ในด้านบทบาททั่วไปของตำรวจตามกฎหมาย เช่น การรักษาความปลอดภัยองค์พระมหากษัตริย์พระราชินี พบว่าปัจจัยที่ทำให้ประชาชนคาดหวังบทบาทนี้มาก เนื่องจากสถาบันพระมหากษัตริย์อยู่คู่กับประชาชนชาวไทยมานาน ทั้งสองพระองค์เป็นศูนย์รวมจิตใจของประชาชนชาวไทย ประชาชนเคารพเทิดทูลพระมหากษัตริย์มากจึงมีความความหวังให้ผู้มีบทบาทในการรักษาความปลอดภัยพระมหากษัตริย์ ปฏิบัติหน้าที่รักษาความปลอดภัยอย่างเต็มกำลังความสามารถ ป้องกันอันตรายทั้งปวง สังเกตได้จากการที่ประชาชนมาเฝ้าถวายความจงรักภักดี อิทธิพลของสถาบันกษัตริย์ มีผลต่อสถาบันต่าง ๆ ในสังคมไทย

ในด้านบทบาทตำรวจในการบริการประชาชน เช่น ความเสมอภาคในการติดตามคดี พบว่า ปัจจัยที่ทำให้ประชาชนคาดหวังบทบาทนี้มาก เนื่องจากประชาชนอยากเห็นเจ้าหน้าที่ตำรวจติดตามคดีต่าง ๆ อย่างเป็นธรรม ทัวถึง ไม่อยากให้เจ้าหน้าที่ตำรวจปฏิบัติหน้าที่โดยการเลือกปฏิบัติ เพราะเห็นว่าเป็นคนใหญ่คนโตในจังหวัด หรือเป็นข้าราชการระดับสูง หรือผู้มีอิทธิพล เพราะประชาชนทุกคนนั้นมีสิทธิเสรีภาพเท่าเทียมกันทุกคน โดยมีรัฐธรรมนูญรองรับ

ปัจจัยที่ทำให้ตำรวจกลุ่มตัวอย่างที่มีความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทที่เป็นจริงต่อตำรวจภูธร จังหวัดจันทบุรี ที่สำคัญมีดังนี้

ในด้านบทบาทตำรวจในการบังคับใช้กฎหมายที่สำคัญต่อประชาชน เช่น การตั้งจุดตรวจกวดขันวินัยจราจร พบมีปัจจัยที่สำคัญต่อบทบาทดังกล่าวคือ อุบัติเหตุบนท้องถนนเกิดจากการที่ผู้ใช้ถนนไม่เคารพกฎหมายจราจร อาจเกิดจากความมั่งง่ายของบุคคลบางคน แล้วไปเอาเปรียบกับผู้ใช้ถนนที่ปฏิบัติตามกฎหมาย ผลที่ตามมาคือ ความเสียหายไม่ว่าจะเป็นทรัพย์สินสิ่งของเครื่องใช้ หรือชีวิตและร่างกาย การกวดขันวินัยด้านการจราจร บทบาทในประเด็นนี้จะ เป็นของเจ้าหน้าที่ตำรวจจราจร ในการกวดขันวินัยจราจรนั้นตำรวจปฏิบัติไปตามหน้าที่ที่กฎหมายได้ให้อำนาจไว้

ถ้าประชาชนไม่ทำผิดกฎหมายก็ไม่ต้องกลัวโดนใบสั่งเสียค่าปรับ ในการออกใบสั่งให้เสียค่าปรับแต่ละครั้ง จะเป็นการเอาเงินเข้ารัฐและจะมีส่วนแบ่งจากใบสั่งหรือเงินรางวัลนำจับ จากค่าปรับกลับมาให้เจ้าหน้าที่ผู้จับ เพื่อเป็นขวัญกำลังใจในการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ตำรวจจราจร

ในด้านบทบาทตำรวจในการบริการประชาชน เช่น การอำนวยความสะดวกแก่ประชาชน ในการรับแจ้งความ พบว่ามีปัจจัยที่สำคัญต่อบทบาทดังกล่าวคือ ตำรวจเป็นข้าราชการที่ใกล้ชิดกับประชาชนมากที่สุด เป็นปรากฏการณ์แรกของรัฐบาลในการรับใช้ประชาชน ถ้าตำรวจทำตัวไม่ดี ไม่ช่วยเหลือประชาชน ก็ย่อมไม่เป็นที่ไว้วางใจของประชาชน หรือในบางกรณีที่ตำรวจไม่รับแจ้งความก็อาจจะถูกร้องเรียนจากประชาชน และทำให้ผู้บังคับบัญชามีคำสั่งย้ายตำแหน่งหน้าที่ หรือลงโทษทางวินัยก็ได้ เพราะในปัจจุบันประชาชนรู้กฎหมายมากขึ้น ตรงกันข้ามเมื่อเจ้าหน้าที่ตำรวจบริการประชาชน ได้อย่างดีเต็มที่ก็จะทำให้ประชาชนนั้นเกิดความประทับใจไม่รังเกียจหรือด่าว่าเจ้าหน้าที่ตำรวจในทางที่ไม่ดี

ในด้านบทบาททั่วไปของตำรวจตามกฎหมาย เช่น การรักษาความปลอดภัย องค์พระมหากษัตริย์ พระราชินี พบว่ามีปัจจัยที่สำคัญต่อบทบาทดังกล่าวคือ ตามพระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ 2547 สำนักงานตำรวจแห่งชาติมีอำนาจหน้าที่รักษาความปลอดภัยสำหรับ องค์พระมหากษัตริย์ พระราชินี พระรัชทายาท ผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ พระบรมวงศานุวงศ์ ผู้แทนพระองค์ และพระราชอาคันตุกะ จะเห็นได้ว่าบทบาทตามประเด็นข้างต้นมีความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง และเป็นบทบาทหน้าที่ของตำรวจที่จะต้องยึดถือปฏิบัติอย่างเคร่งครัด หากไม่ปฏิบัติตามก็จะถูกลงโทษตามกฎหมาย แต่ตำรวจส่วนใหญ่ทุกนายจะมีจิตสำนึกในหน้าที่ โดยเฉพาะด้านการรักษาความปลอดภัยสถาบันพระมหากษัตริย์อยู่แล้ว โดยการปฏิบัติหน้าที่ในประเด็นนี้จะปฏิบัติด้วยความเต็มใจและตั้งใจอย่างยิ่ง

ข้อค้นพบข้อที่ 3 ตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 3 สามารถสรุปได้ว่า

บทบาทในอุดมคติของตำรวจไทยหลังรัฐธรรมนูญ พ.ศ. 2540 รวมถึงตำรวจภูธร จังหวัดจันทบุรี พบว่า บทบาทตำรวจที่ควรจะเป็นใน ศตวรรษที่ 21 นี้จะต้องคำนึงใน 4 ด้านด้วยกัน คือ

บทบาทตำรวจในยุคโลกาภิวัตน์ ปัจจุบันโลกาภิวัตน์ มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงต่อสรรพสิ่งต่าง ๆ บนโลก โลกาภิวัตน์อาจแบ่งได้เป็น 2 กรณี กรณีโลกาภิวัตน์ในแง่บวก เราจะพบว่าสื่อต่าง ๆ ได้มีการพัฒนาไปในทิศทางที่ดีขึ้น ตัวอย่างที่เห็นได้ชัด เช่น การเงินการลงทุน การติดต่อสื่อสาร การไปมาหาสู่ระหว่างกัน แต่อีกด้านหนึ่งของโลกาภิวัตน์ คือความสลับซับซ้อนหรือการใช้เล่ห์กลของบุคคลหรือกลุ่มบุคคลที่อาศัยช่องว่างของการพัฒนาโดยการใช้เทคโนโลยีออนไลน์ในการกระทำความผิด ซึ่งสิ่งต่าง ๆ เหล่านี้ เมื่อมีความกระทำความผิดเกิดขึ้นแล้วย่อมมีผลกระทบต่อสังคมที่ยากที่จะจับกุมผู้กระทำความผิดมาดำเนินคดี ตัวอย่างในการใช้เทคโนโลยีในการกระทำ

ความผิด เช่น การใช้เทคโนโลยีเพื่อขโมยข้อมูลทางการเงิน การใช้เทคโนโลยีที่มีภัยต่อความมั่นคง การขโมยข้อมูลส่วนบุคคล หรืออีกตัวอย่างหนึ่ง คือการใช้การสื่อสารออนไลน์เผยแพร่ข้อมูลในทางที่บิดเบือน เพื่อทำลายล้างศัตรู สถาบัน หรือกลุ่มบุคคล ทำให้ตำรวจจำเป็นต้องปรับตัวเพื่อให้สามารถรู้เท่าทันขบวนการในการกระทำความผิดข้างต้น

บทบาทตำรวจกับการมีส่วนร่วมกับประชาสังคม ภาระหน้าที่ของหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมก็คือ การบังคับใช้กฎหมายอย่างมีประสิทธิภาพและเสมอภาค ในส่วนของตำรวจ จะเน้นการป้องกันปราบปรามอาชญากรรม ซึ่งจะนำไปสู่การควบคุม การกระทำความผิด ในสังคมได้ การป้องกันและควบคุมอาชญากรรมเป็นหน้าที่และความรับผิดชอบของตำรวจแต่ฝ่ายเดียวโดยวิธีบังคับใช้กฎหมาย ประชาชนมีสถานภาพเพียงให้การยอมรับกับตำรวจเท่านั้นแนวความคิดนี้เป็นแนวความคิดที่ได้รับการปฏิบัติมาช้านานแล้ว ในช่วง 10 ปีที่ผ่านมา แต่ต่อมามีแนวคิดใหม่เกิดขึ้น โดยบทบาทของตำรวจจำเป็นต้องทำงานร่วมกับประชาสังคมในการป้องกันและควบคุมอาชญากรรม ซึ่งเชื่อกันว่า การป้องกันอาชญากรรมที่ประสบผลสำเร็จ ขึ้นอยู่กับประชาสังคมมากกว่าตำรวจฝ่ายเดียว

บทบาทตำรวจในการใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ ความเปลี่ยนแปลงจากสภาพแวดล้อมภายนอกจากการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ สังคม การเมือง วัฒนธรรมและเทคโนโลยีอย่างรวดเร็ว กัดกร่อนให้การบริหารจัดการตำรวจต้องปรับตัวเปลี่ยนแปลงไป ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี มีแนวโน้มที่พัฒนา จากยุคเทคโนโลยีสารสนเทศ (Information Technology) ไปสู่ยุคเทคโนโลยีเครือข่าย (Networking Technology) ซึ่งจะเห็นได้จากการพัฒนาการติดต่อสื่อสารผ่านทางโซเชียลมีเดีย (Social Media) เช่น Line Facebook Twitter หรือ WhatsApp ผ่านสมาร์ตโฟนมากขึ้นเรื่อย ๆ ในปัจจุบัน ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของสำนักงานตำรวจแห่งชาติมีด้วยกัน 8 ระบบใหญ่ๆ นอกนั้นก็ยังมีระบบย่อยอื่น ๆ อีก ที่ใช้งานตามหน่วยต่าง ๆ ของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ เช่น ระบบคอมพิวเตอร์และอุปกรณ์การแพทย์ของโรงพยาบาลตำรวจ ระบบอุปกรณ์การบินของกองบินตำรวจ สำนักงานส่งกำลังบำรุง ระบบการสื่อสารของกองสื่อสาร สำนักงานส่งกำลังบำรุง

บทบาทตำรวจในโลกไซเบอร์ สำหรับสถานการณ์ในปัจจุบันสังคมกำลังเผชิญกับอาชญากรรมรูปแบบใหม่ ที่เรียกว่า “อาชญากรรมทางเทคโนโลยี” หรือ “อาชญากรรมคอมพิวเตอร์” คือ การใช้เทคโนโลยีไม่ว่าจะเป็นคอมพิวเตอร์ มือถือ หรืออุปกรณ์ไฮเทคอื่น ๆ เป็นเครื่องมือช่วยในการกระทำความผิด ลักษณะของอาชญากรรมประเภทนี้ คือ รวดเร็ว กินพื้นที่กว้างขวางทั่วโลก และสืบสวนติดตามจับกุมได้ยาก ช่องทางการกระทำความผิดมีทั้งทางเว็บไซต์ เว็บบอร์ด ห้องสนทนา อีเมล ICQ MSN และ SMS รูปแบบก็มีสารพัดตั้งแต่หมิ่นประมาท ฉ้อโกง ก่อการร้าย การพนัน ค้าประเวณี ขายสินค้าผิดกฎหมายจำพวกยาเสพติด สินค้าละเมิดลิขสิทธิ์

วัตถุประสงค์ของอาจารย์ เผยแพร่ภาพลามกอนาจาร การเจาะระบบ (Hacking) เพื่อขโมยข้อมูลหรือ เปลี่ยนหน้าเว็บเพจ และอื่น ๆ อีกมากมายเท่าที่สติปัญญาของมนุษย์จะคิดขึ้นมาได้

อภิปรายผล

ในการวิเคราะห์ถึงองค์ความรู้ใหม่ที่ได้จากการวิจัย ผู้วิจัยจะอภิปรายเปรียบเทียบระหว่าง ข้อค้นที่ได้จากการศึกษาและองค์ความรู้เดิมจากเนื้อหาบทที่ 2 พบว่า ผลการศึกษาวิจัยเรื่อง บทบาท ตำรวจไทยหลังรัฐธรรมนูญ พ.ศ. 2540 กรณีศึกษา ตำรวจภูธรจังหวัดจันทบุรี ในวิทยานิพนธ์นี้ เมื่อนำมาวิเคราะห์เปรียบเทียบกับองค์ความรู้ที่ทำวิจัยบทบาทของตำรวจในช่วงที่เป็น โครงสร้าง ของกรมตำรวจ เช่น งานวิจัยของศิริวัฒน์ เมนะเสวต (2543) มีค้นพบคล้ายคลึงกันคือ ได้มีความพยายามที่จะปรับ โครงสร้างของกรมตำรวจมาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2522 เรื่อยมาจนถึงปี พ.ศ. 2541 จึงสามารถปรับ โครงสร้างจากกรมตำรวจเป็นสำนักงานตำรวจแห่งชาติไม่สังกัดสำนักนายกรัฐมนตรี กระทรวง หรือทบวง โดยอยู่ในบังคับบัญชาของนายกรัฐมนตรี เพื่อให้การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ ตำรวจในด้านการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม การให้บริการประชาชนมีประสิทธิภาพ แต่การปรับ โครงสร้างจากศูนย์อำนาจไว้ในส่วนกลางให้กระจายอำนาจไปยังส่วนภูมิภาค ถึงหน่วย ระดับสถานีตำรวจ ไม่สามารถดำเนินได้ตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ เนื่องจากมีปัจจัยทางการเมือง เข้ามาแทรกแซง อำนาจการบริหารของผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ จากเหตุผล ดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยจึงขออภิปรายโดยเปรียบเทียบระหว่างบทบาทตำรวจใน โครงสร้างใหม่กับบทบาทตำรวจ ในโครงสร้างเก่า พบว่า องค์การตำรวจนั้นสามารถ แบ่งรูปแบบออกเป็น 2 ช่วงที่สำคัญ ดังนี้ คือ

โครงสร้างแบบกรมตำรวจ นั้น เริ่มเห็นเด่นชัดในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้า เจ้าอยู่หัว โดยโครงสร้างในการบริหารราชการกรมตำรวจอยู่ภายใต้กระทรวงมหาดไทย มีปลัด กระทรวงมหาดไทยเป็นผู้บังคับบัญชาข้าราชการประจำ บทบาทตำรวจในยุคกรมตำรวจที่เจริญรุ่งเรือง มากที่สุด ก็คือยุคที่พลตำรวจเอกเผ่า ศรียานนท์เป็นอธิบดีกรมตำรวจในสมัยจอมพล ป.พิบูลสงคราม เป็นนายกรัฐมนตรี บทบาทในกระบวนการยุติธรรมของไทยบทบาทสำคัญนั้นอยู่ที่เจ้าหน้าที่ตำรวจ ซึ่งเป็นเจ้าหน้าที่สืบสวนสอบสวนและรวบรวมพยานหลักฐานเพื่อพิสูจน์ความผิดของจำเลย อำนาจ หน้าที่ของเจ้าหน้าที่สอบสวนจึงมีมากมาย โดยเฉพาะการจับผู้ต้องสงสัยมาสอบสวน ซึ่งเป็นการใช้ ดุลพินิจเพื่อดำเนินคดีของเจ้าหน้าที่ตำรวจอย่างอิสระ และไม่มีกำหนดมาตรการควบคุม ภายนอกไว้ (External Control) โดยเฉพาะการให้ผู้มีอำนาจออกหมายจับกับผู้จับเป็นบุคคลคนเดียวกัน ทำให้ไม่มีความจำเป็นที่จะต้องออกหมายก่อนที่จะจับบุคคลใด อันเป็นการละเมิดสิทธิเสรีภาพ ขันพื้นฐานของประชาชนอย่างมาก นอกจากนี้เหตุในการออกหมายจับก็ค่อนข้างเอื้ออำนาจให้ เจ้าหน้าที่ตำรวจสามารถออกหมายจับได้ง่ายขึ้นเพียงแต่ผู้ต้องหาถูกสงสัยโดยมีเหตุอันควรก็เป็น

เหตุให้ออกหมายจับได้ ซึ่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาในขณะนั้นมีได้ให้ คำจำกัดความของคำว่า “เหตุอันควรสงสัย” ว่าหมายความว่าอย่างไร ด้วยเหตุนี้ความหมายของคำว่า “เหตุอันควรสงสัย” จึงคลุมเครือและเปิดโอกาสให้เจ้าหน้าที่ตำรวจสามารถตีความหมายและ นำไปใช้ไปในทางที่ไม่ชอบและอาจลดรอนสิทธิเสรีภาพของประชาชนได้

ต่อมาโครงสร้างองค์กรตำรวจระดับกรมได้เปลี่ยนมาเป็น โครงสร้างระดับสำนักงาน ในปี พ.ศ. 2541 โดยเปลี่ยนมาเป็น “สำนักงานตำรวจแห่งชาติ” สังกัดการบังคับบัญชาโดยตรงของ นายกรัฐมนตรี ซึ่งเป็นไปตามหลักบริหารทั่วไปที่ฝ่ายบริหารต้องควบคุมการทำงานของข้าราชการ ให้เป็นไปตามนโยบายของรัฐบาล แต่อำนาจหน้าที่รับผิดชอบของตำรวจคือ การบังคับใช้กฎหมาย เพื่อความยุติธรรมแก่ประชาชนทุกคน ไม่เว้นทั้งนักการเมืองที่มีอำนาจหรือไม่มีอำนาจในรัฐบาล ก็ตาม และหลังจากรัฐธรรมนูญ พ.ศ. 2540 โดยนำแนวทางปฏิบัติตามอย่างสากลมาใช้เพื่อให้ กระบวนการยุติธรรมของไทยที่มีการคุ้มครองสิทธิเสรีภาพของประชาชนมากขึ้น โดยเพิ่มมาตรการ ตรวจสอบและถ่วงดุลอำนาจกับเจ้าหน้าที่ตำรวจ โดยองค์กรที่อิสระและมีความเป็นกลาง ซึ่งการ เปลี่ยนแปลงแก้ไขรัฐธรรมนูญครั้งนี้ส่งผลให้มีการแก้ไขหลักเกณฑ์ต่าง ๆ ในประมวลกฎหมาย วิธีพิจารณาความอาญาด้วย เช่น การควบคุมตัวผู้ถูกจับของพนักงานสอบสวน ซึ่งก็คือตำรวจนั้น กระทำได้เพียง 48 ชั่วโมง ผู้ทำหน้าที่ออกหมายจับจะมีเพียงศาลเท่านั้น

กล่าวโดยสรุปได้ว่า ในการเปลี่ยนแปลง โครงสร้างองค์กรตำรวจจากกรมตำรวจมาสู่ สำนักงานตำรวจแห่งชาตินั้น มีการคาดหวังว่าการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว จะเป็นปัจจัยที่นำมาสู่การ ปรับเปลี่ยนบทบาทตำรวจที่เป็นจริงไปเชิงบทบาทในอุดมคติมากขึ้น เช่น การเป็นผู้พิทักษ์สันติราษฎร์ มากขึ้น เป็นต้น ดังนั้นเมื่อเวลาล่วงเลยมาถึงเกือบ 20 ปี หลังการเป็นสำนักงานตำรวจแห่งชาติ พบว่าบทบาทตำรวจในปัจจุบัน

ในด้านบทบาททั่วไปของตำรวจตามกฎหมาย พบว่า เจ้าหน้าที่ตำรวจบางบทบาท ยังปฏิบัติตนตามเหมือนเดิม แต่บางบทบาทเจ้าหน้าที่ตำรวจได้เปลี่ยนแปลงไปตามที่อำนาจ กฎหมายที่เปลี่ยนแปลงแก้ไขที่เป็นปัจจุบัน โดยจะเห็นได้จากในเรื่องการรักษาความปลอดภัย สถาบันพระมหากษัตริย์ที่ตำรวจแต่ละยุคสมัยมีการปฏิบัติหน้าที่อย่างเคร่งครัด และด้วยความเต็มใจ ที่จะปกป้องและรักษาความปลอดภัยสถาบันพระมหากษัตริย์อย่างเต็มความสามารถอย่างเดิม

อย่างไรก็ตาม บทบาทตำรวจในการบังคับใช้กฎหมายที่สำคัญต่อประชาชนนั้น พบว่า ในปัจจุบันตำรวจจะให้ความสำคัญกับการบังคับใช้กฎหมายอย่างจริงจังมาก เพราะในปัจจุบัน ปัญหาอาชญากรรม ปัญหาอุบัติเหตุต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในสังคม ส่วนใหญ่เกิดจากการที่บุคคลนั้น ละเมิดต่อกฎหมาย และไปเอาเปรียบบุคคลอื่น จึงทำให้ตำรวจต้องปฏิบัติหน้าที่ด้วยความเข้มข้น ในการใช้กฎหมายมากขึ้น

ส่วนบทบาทตำรวจในการบริการประชาชน พบว่า ตำรวจเป็นข้าราชการที่ใกล้ชิดกับประชาชนมากที่สุด เป็นปรากฏการณ์แรกของรัฐบาลในการรับใช้ประชาชนทางด้านประชาชน เมื่อมีเหตุเดือดร้อนข่มขู่ถึงที่พึ่งคือตำรวจก่อนผู้อื่น ตำรวจจึงต้องพร้อมและทำตัวเป็นตำรวจที่ดีเป็นที่พึ่งของประชาชนสมกับคำที่ว่า ผู้พิทักษ์สันติราษฎร์ ตรงกันข้ามถ้าตำรวจทำตัวไม่ดีไม่ช่วยเหลือประชาชน ก็ย่อมไม่เป็นที่ไว้วางใจของประชาชน แต่ในบางกรณีแต่ถ้าเจ้าหน้าที่ตำรวจไม่บริการประชาชนก็อาจจะถูกร้องเรียนจากประชาชน และทำให้ผู้บังคับบัญชามีคำสั่งย้ายตำแหน่งหน้าที่หรือลงโทษทางวินัยก็ได้เพราะในปัจจุบันประชาชนรู้กฎหมายมากขึ้น

และบทบาทในอุดมคติของตำรวจไทยหลังรัฐธรรมนูญ พ.ศ. 2540 รวมถึงตำรวจภูธรจังหวัดจันทบุรี พบว่า บทบาทตำรวจที่ควรจะเป็นใน ศตวรรษที่ 21 นี้จะต้องคำนึงใน 4 ด้านด้วยกัน คือ

1. บทบาทตำรวจในยุคโลกาภิวัตน์ โดยตำรวจจำเป็นต้องปรับตัวเพื่อให้สามารถรู้เท่าทันขบวนการในการกระทำความผิดในยุคโลกาภิวัตน์ เช่น การใช้เทคโนโลยีในการกระทำความผิดเช่นการใช้การสื่อสารออนไลน์เผยแพร่ข้อมูลในทางที่บิดเบือน เพื่อทำลายล้างศัตรู สถาบัน หรือกลุ่มบุคคล เพราะตำรวจจะวิ่งไล่จับผู้ร้ายเหมือนเมื่อก่อนที่ผ่านมากงต้องลดการกระทำแบบนี้ลง ตรงกันข้ามตำรวจต้องจับผู้ร้ายหรือผู้กระทำความผิดโดยใช้เทคโนโลยีแทน

2. บทบาทตำรวจกับการมีส่วนร่วมกับประชาสังคม ในปัจจุบันการทำงานของตำรวจฝ่ายเดียวไม่สามารถป้องกันปราบปรามอาชญากรรมได้ประสบผลสำเร็จมากนัก ตำรวจจึงจำเป็นต้องอาศัยความร่วมมือหรือการทำงานร่วมกับประชาสังคมในการป้องกันปราบปรามอาชญากรรมเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในการป้องกันปราบปรามผู้กระทำความผิดกฎหมายมากขึ้น

3. บทบาทตำรวจในการใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ ในการนำเทคโนโลยี เช่น ระบบตรวจสอบลายพิมพ์นิ้วมืออัตโนมัติ (AFIS) เป็นระบบที่ใช้ในการจัดเก็บ และค้นหา ลายพิมพ์นิ้วมือแฝง ที่ได้จากการตรวจสถานที่เกิดเหตุ เครื่องคอมพิวเตอร์ มาใช้ร่วมกับการปฏิบัติงานของตำรวจ ก็จะเป็นการเพิ่มศักยภาพในการทำงานของตำรวจในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมในรูปแบบต่าง ๆ ได้ง่ายขึ้น

4. บทบาทตำรวจในโลกไซเบอร์ สำหรับสถานการณ์ในปัจจุบันสังคมกำลังเผชิญกับอาชญากรรมรูปแบบใหม่ โจรผู้ร้ายเป็นพวกมีการศึกษาสูง เลิกใช้กำลังฉกชิงวิ่งราวให้เห็น้อยแรง เพราะความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีทำให้การก่ออาชญากรรมง่ายขึ้น ได้เงินมากขึ้น และเสี่ยงต่อการถูกจับกุมน้อยลง ตำรวจจึงจำเป็นต้องมีการเรียนรู้ให้เท่าทันในโลกไซเบอร์หรืออาชญากรรมทางเทคโนโลยี เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในการป้องกันปราบปรามผู้กระทำความผิดกฎหมายมากขึ้น

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

จากข้อค้นพบที่ได้จากการศึกษา ผู้วิจัยเห็นว่าควรมีข้อเสนอแนะที่เป็นนัยยะในเชิงนโยบายที่สำคัญดังนี้

1. กล้องวงจรปิดในการช่วยทำงานของเจ้าหน้าที่ ทุกตัวควรที่ช่วยการทำงานของเจ้าหน้าที่ในการจับกุมผู้กระทำผิดได้ ไม่ใช่มีแต่กล้องที่ใช้งานไม่ได้
2. เจ้าหน้าที่ควรตำรวจดูแลการจราจรในช่วงโมงเร่งด่วนหรือไม่เร่งด่วนตลอดเวลาที่เจ้าหน้าที่ตำรวจเข้าเวร
3. ในการใช้ระบบออนไลน์ในการการทำงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจ ควรมีการจัดอบรมโครงการการใช้ระบบออนไลน์อย่างต่อเนื่อง เพื่อให้การทำงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจมีประสิทธิภาพ
4. สำนักงานตำรวจแห่งชาติควรหางบประมาณในการจัดซื้ออาวุธที่ใช้ในการจับกุมที่ทันสมัยให้เจ้าหน้าที่ตำรวจทุกนายในการปฏิบัติหน้าที่

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

หลังจากที่ได้ดำเนินการวิจัยเรื่อง บทบาทตำรวจไทยหลังรัฐธรรมนูญ พ.ศ. 2540 กรณีศึกษา ตำรวจภูธร จังหวัดจันทบุรี เป็นที่เรียบร้อยแล้ว ผู้วิจัยเห็นว่าควรมีการดำเนินวิจัยหลังจากนี้คือ

1. ควรศึกษาบทบาทตำรวจไทยหลังรัฐธรรมนูญ พ.ศ. 2540 ในเรื่องเกี่ยวกับบทบาทตำรวจกับการค้ามนุษย์
2. ควรศึกษาบทบาทตำรวจไทยหลังรัฐธรรมนูญ พ.ศ. 2540 ในเรื่องเกี่ยวกับบทบาทตำรวจกับการกระทำความผิดรูปแบบใหม่ ๆ
3. ควรศึกษาบทบาทตำรวจไทยหลังรัฐธรรมนูญ พ.ศ. 2540 ในเรื่องเกี่ยวกับบทบาทตำรวจกับโลกาภิวัตน์

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี



ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

บรรณานุกรม

- กอ นามสมมุติ เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, คนุพล ทีมายู เป็นผู้สัมภาษณ์. (8 มกราคม 2559).
ที่สถานีตำรวจภูธร จังหวัดจันทบุรี.
- กองบังคับการตำรวจภูธร จังหวัดจันทบุรี. (ม.ป.ป.). สถิติข้าราชการตำรวจ จังหวัดจันทบุรี 2557.
จันทบุรี : กองฯ.
- กองบัญชาการศีกษา สำนักงานตำรวจแห่งชาติ. (2555 ก). **คู่มือตำรวจ เล่ม 1 หลักสูตรนักเรียน
นายสิบตำรวจ**. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ตำรวจ.
- _____. (2555 ข). **คู่มือตำรวจ เล่ม 13 หลักสูตรนักเรียนนายสิบตำรวจ**. กรุงเทพฯ :
โรงพิมพ์ตำรวจ.
- เกรียงศักดิ์ คงศิริ. (2553). **ปัจจัยที่มีผลต่อการให้บริการของสถานีตำรวจภูธรดอยสะเก็ด
จังหวัดเชียงใหม่**. การค้นคว้าแบบอิสระ ศศ.ม. (เศรษฐศาสตร์การเมือง). เชียงใหม่ :
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- เก้า นามสมมุติ เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, คนุพล ทีมายู เป็นผู้สัมภาษณ์. (11 มกราคม 2559).
ที่สถานีตำรวจภูธร จังหวัดจันทบุรี.
- ขบวน พลตรี. (2556). **กระบวนการกำหนดนโยบายเศรษฐกิจในประเทศไทย : บทวิเคราะห์
เชิงประวัติศาสตร์เศรษฐกิจการเมือง**. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ขอ นามสมมุติ เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, คนุพล ทีมายู เป็นผู้สัมภาษณ์. (11 มกราคม 2559).
ที่สถานีตำรวจภูธร จังหวัดจันทบุรี.
- ขาว นามสมมุติ เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, คนุพล ทีมายู เป็นผู้สัมภาษณ์. (15 มกราคม 2559).
ที่สถานีตำรวจภูธร จังหวัดจันทบุรี.
- คอ นามสมมุติ เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, คนุพล ทีมายู เป็นผู้สัมภาษณ์. (8 มกราคม 2559).
ที่สถานีตำรวจภูธร จังหวัดจันทบุรี.
- เครือข่ายกฎหมายมหาชนไทย. (2547). **อำนาจหน้าที่ของตำรวจหลังใช้รัฐธรรมนูญ 2540**.
(ออนไลน์). แหล่งที่มา : <http://www.pub-law.net/Publaw/view.aspx?ID=784>.
10 พฤศจิกายน 2558.
- จักรรัช ธีระกุล. (2542). **สังคมวิทยาเบื้องต้น**. นครศรีธรรมราช : สถาบันราชภัฏนครศรีธรรมราช.
- เจ็ด นามสมมุติ เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, คนุพล ทีมายู เป็นผู้สัมภาษณ์. (11 มกราคม 2559).
ที่สถานีตำรวจภูธร จังหวัดจันทบุรี.

- ชัยยนต์ ประดิษฐ์ศิลป์. (2555). **ปฏิบัติการวิจัยทางสังคม**. (เอกสารประกอบการสอน บรรยาย
ในวิชาการวิจัยส่วนบุคคลทางรัฐศาสตร์ สัมมาปฏิบัติการวิจัย และสัมมนาวิทยานิพนธ์).
จันทบุรี : มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.
- ชาญวิทย์ เสถภูมิ. (2555). **ประวัติศาสตร์ท้องถิ่น**. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์.
- ชาย นามสมมุติ เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, คนุพล ทีมาอยู่ เป็นผู้สัมภาษณ์. (11 มกราคม 2559).
ที่สถานีตำรวจภูธร จังหวัดจันทบุรี.
- ชูดา จิตพิทักษ์. (2556). **ปัญหาสังคมไทย**. กรุงเทพฯ : สายธาร.
- จิตยา สุวรรณชะฎ. (2552). **การปฏิรูปการเมืองการปฏิรูปการปกครองท้องถิ่น**. เชียงใหม่ :
โครงการศึกษาการปกครองท้องถิ่น มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ณรงค์ศักดิ์ พิทักษ์ต้นสกุล. (2545). **บทบาทของสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลในการเฝ้าระวัง
มลพิษอุตสาหกรรม กรณีศึกษาเขตอุตสาหกรรมในอำเภออินทร์บุรี จังหวัดปราจีนบุรี**.
วิทยานิพนธ์ วท.ม. (เทคโนโลยีการบริหารสิ่งแวดล้อม). นครปฐม : บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยมหิดล.
- คำ นามสมมุติ เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, คนุพล ทีมาอยู่ เป็นผู้สัมภาษณ์. (14 มกราคม 2559).
ที่สถานีตำรวจภูธร จังหวัดจันทบุรี.
- ไทยพับลิก้า. (2557). **ภาพลักษณ์ของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ**. (ออนไลน์). แหล่งที่มา :
<http://thaipublica.org/2014/11/police-corruption/>. 25 พฤษภาคม 2558.
- ธนาพร คล้ายกัน. (2541). **บทบาทคณะกรรมการพัฒนาสตรีตำบลกับการแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อม
ชุมชน**. สระบุรี : ศูนย์ช่วยเหลือทางวิชาการพัฒนาชุมชนเขต 1.
- ธวัชชัย พันธุ์พิกุล. (2545). **ความคิดเห็นประชาชนต่อการปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานสอบสวน
สถานีตำรวจภูธรตำบลภูพิงคราชนิเวศน์**. (ออนไลน์). แหล่งที่มา :
<http://library.cmu.ac.th/>. 20 พฤษภาคม 2558.
- แนวหน้า. (2559). **ปฏิรูปองค์กรตำรวจ**. (ออนไลน์). แหล่งที่มา :
<http://www.naewna.com/politic/columnist/24956>. 12 มีนาคม 2559.
- บอย นามสมมุติ เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, คนุพล ทีมาอยู่ เป็นผู้สัมภาษณ์. (14 มกราคม 2559).
ที่สถานีตำรวจภูธร จังหวัดจันทบุรี.
- บันลือ คชเสนีย์. (2544). **บทบาทที่คาดหวังและบทบาทที่เป็นจริงของผู้บริหารโรงเรียน
มัธยมศึกษา เขตการศึกษา 5 เกี่ยวกับการส่งเสริมการปฏิรูปการเรียนรู้**. ปรินญาณิพนธ์
คม. (การบริหารการศึกษา). เพชรบุรี : บัณฑิตวิทยาลัย สถาบันราชภัฏเพชรบุรี.
- บี นามสมมุติ เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, คนุพล ทีมาอยู่ เป็นผู้สัมภาษณ์. (12 มกราคม 2559).
ที่สถานีตำรวจภูธร จังหวัดจันทบุรี.

- ประจักษ์ พึ่งอุบล. (2550). ความพึงพอใจของประชาชนต่อการให้บริการของสถานีตำรวจ
ภายใต้ โครงการพัฒนาสถานีตำรวจเพื่อประชาชน กรณีศึกษา : สถานีตำรวจภูธร
อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี. งานนิพนธ์ ร.ม. (เศรษฐศาสตร์การเมืองและ
การบริหารจัดการ). ชลบุรี : บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยบูรพา.
- ประเชิญ ชาญสำโรง เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, ดนุพล ทิมายู เป็นผู้สัมภาษณ์. (13 มกราคม 2559).
ที่สถานีตำรวจภูธร จังหวัดจันทบุรี.
- ปี นามสมมุติ เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, ดนุพล ทิมายู เป็นผู้สัมภาษณ์. (14 มกราคม 2559).
ที่สถานีตำรวจภูธร จังหวัดจันทบุรี.
- ประชัย เปี่ยมสมบูรณ์. (2550). บทบาทตำรวจไทยกับการเมืองไทย. กรุงเทพฯ : พิทักษ์.
แปด นามสมมุติ เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, ดนุพล ทิมายู เป็นผู้สัมภาษณ์. (11 มกราคม 2559).
ที่สถานีตำรวจภูธร จังหวัดจันทบุรี.
- ผาสุก พงษ์ไพจิตร. (2552). ความคาดหวังของประชาชนต่อการให้บริการของตำรวจไทย
กรณีศึกษา อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่. การค้นคว้าอิสระ ร.ม. (รัฐประศาสนศาสตร์).
เชียงใหม่ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนอร์ท-เชียงใหม่.
- พงศ์พัฒน์ ฉายาพันธ์. (2553). บทตำรวจกับการมีส่วนร่วมกับประชาสังคม. (ออนไลน์).
แหล่งที่มา : <http://www.highwaypolice.org/cpo.pdf>. 19 พฤศจิกายน 2558
- พงษ์ศธร คำใจสู้. (2543). ทศนคติของประชาชนเชียงใหม่ต่อโครงสร้างสำนักงานตำรวจแห่งชาติ.
วิทยานิพนธ์ ร.ม. (การเมืองและการปกครอง). เชียงใหม่ : บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- พิทยา บวรวัฒนา. (2541). ทฤษฎีองค์การสาธารณะ. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย.
- พินิจ เพ็ชรดารา. (2545). บทบาทและคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามความรู้ของ
ผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร. ปรินญาณินพนธ์
คม. (การบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- มติชน ออนไลน์. (2552). การใช้อำนาจหน้าที่โดยมิชอบของตำรวจ. (ออนไลน์). แหล่งที่มา :
http://www.matichon.co.th/news_detail.php?newsid=1253882279. 8 พฤศจิกายน 2558.
- มนัส วงศ์ลีไส. (2551). ขวัญและกำลังใจของข้าราชการตำรวจสถานีตำรวจจันทบุรี.
ปัญหาพิเศษ ร.ม. (การบริหารทั่วไป). ชลบุรี : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ยงยศ ชื่อสัตย์คมสัน. (2544). ทศนคติของกรรมการชุมชนต่อบทบาทของตำรวจชุมชนในการ
ป้องกันและแก้ไขปัญหาบ้านในเขตตลิ่งชัน. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (อาชีววิทยาและ
งานยุติธรรม). นครปฐม : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล.

- รัก นามสมมุติ เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, คนุพล ทีมาฯ เป็นผู้สัมภาษณ์. (14 มกราคม 2559).
ที่สถานีตำรวจภูธร จังหวัดจันทบุรี.
- รังสรรค์ วรรณศรี. (2541). **ทัศนคติของตำรวจสันติบาลที่มีต่อการใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่
ต่อการสืบสวนหาข่าว.** (ออนไลน์). แหล่งที่มา : <http://library.cmu.ac.th/>.
15 พฤศจิกายน 2558.
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2546). **พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542.** กรุงเทพฯ :
นานมีบุ๊คส์พับลิเคชั่นส์.
- รุจา ภูไพบูลย์. (2555). **คุณภาพชีวิตการทำงานของข้าราชการพลเรือน.** กรุงเทพฯ :
คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วราลี วิริยานันต์. (2556). **มนุษย์สัมพันธ์ในองค์กร.** กรุงเทพฯ : พิทักษ์อักษร.
- วริยา ชินวรรณ โณ และคณะ. (2546). **จริยธรรมในวิชาชีพ.** กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชวนพิมพ์.
- วันเพ็ญ พวงพันธ์บุตร. (2542). **มนุษย์กับสังคม.** ลพบุรี : สถาบันราชภัฏเทพสตรี.
- วาสนา สุขนิรันดร์. (2547). **บทบาทของตำรวจชุมชนและมวลชนสัมพันธ์ในการให้ชุมชนเข้ามา
มีส่วนร่วมในการป้องกันอาชญากรรม : กรณีศึกษาอำเภอเวียง จังหวัดนครราชสีมา.**
วิทยานิพนธ์ นศ.ม. (นิเทศศาสตร์). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.
- วิกิพีเดีย สารานุกรมเสรี. (2559 ก). **ประชากรของจังหวัดจันทบุรี.** (ออนไลน์). แหล่งที่มา :
<http://th.wikipedia.org>. 9 มกราคม 2559.
- _____. (2559 ข). **สำนักงานตำรวจแห่งชาติ.** (ออนไลน์). แหล่งที่มา :
<https://th.m.wikipedia.org/wiki/%E0%B8%95%E0%B8%B3%E0%B8%A3%E0%B8%A7%E0%B8%88%E0%B9%84%E0%B8%97%E0%B8%A2>. 8 พฤศจิกายน 2558.
- ศิริวรรณ เสรีรัตน์ และคณะ. (2545). **องค์การและการจัดการ.** กรุงเทพฯ : ชรรรมสาร.
- สงวน สุทธิเลิศอรุณ. (2556). **คุณภาพชีวิตการทำงานของข้าราชการทหารอากาศ กองบิน 4
ในเขตอำเภอตากดี จังหวัดนครสวรรค์.** วิทยานิพนธ์ บธ.ม. (การจัดการทั่วไป). ลพบุรี :
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี.
- สงวนศรี วิรัชชัย. (2556). **การบริหารทรัพยากรมนุษย์.** พิมพ์ครั้งที่ 8. กรุงเทพฯ : สุภาการพิมพ์.
- สนธยา พลศรี. (2542). **สังคมวิทยาเบื้องต้น.** สงขลา : สถาบันราชภัฏสงขลา.
- สนธิชัย สุวรรณสร. (2553). **การใช้เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์และการสื่อสารเพื่อควบคุมอาชญากรรม
และการจราจร กรณีศึกษา : ตำรวจภูธรจังหวัดจันทบุรี.** วิทยานิพนธ์ วท.ม.
(เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์และการสื่อสาร). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.

สนุก ออนไลน์ จำกัด. (2556). **ประวัติความเป็นมาของกรมตำรวจ.** (ออนไลน์). แหล่งที่มา :

<http://guru.sanook.com/5177/>. 8 พฤศจิกายน 2558.

สม นามสมมุติ เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, คนุพล ทีมายู เป็นผู้สัมภาษณ์. (13 มกราคม 2559).

ที่สถานีตำรวจภูธร จังหวัดจันทบุรี.

สมคิด บางโม. (2546). **องค์การและการจัดการ.** กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์วิทย์พัฒนา.

สอง นามสมมุติ เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, คนุพล ทีมายู เป็นผู้สัมภาษณ์. (11 มกราคม 2559).

ที่สถานีตำรวจภูธร จังหวัดจันทบุรี.

สำนักงานตำรวจแห่งชาติ. (2551 ก). **การกำหนดโครงสร้างจริยธรรมและวิธีการเสริมสร้าง**

จริยธรรมตำรวจ. กรุงเทพฯ : สำนักงานฯ.

_____. (2551 ข). **ตำรวจไทย.** กรุงเทพฯ : สำนักงานฯ.

สาม นามสมมุติ เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, คนุพล ทีมายู เป็นผู้สัมภาษณ์. (8 มกราคม 2559).

ที่สถานีตำรวจภูธร จังหวัดจันทบุรี.

สารคดี แมกกาซีน. (2551). **มีอาชีพ : ตำรวจไซเบอร์กับภารกิจปราบปรามอาชญากรรม**

ทางเทคโนโลยี. (ออนไลน์). แหล่งที่มา : <http://www.sarakadee.com/2005/04/08/cyber-police/>. 25 พฤศจิกายน 2558.

ศิริวัฒน์ เมนะเสวต. (2543). **การเมืองกับการปรับโครงสร้างกรมตำรวจเป็นสำนักงานตำรวจ**

แห่งชาติ. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (รัฐศาสตร์). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

สี่ นามสมมุติ เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, คนุพล ทีมายู เป็นผู้สัมภาษณ์. (8 มกราคม 2559).

ที่สถานีตำรวจภูธร จังหวัดจันทบุรี.

สุชา จันทร์เอม และสุรางค์ จันทร์เอม. (2555). **คุณภาพชีวิตการทำงานของข้าราชการ**

กลุ่มงานพิทักษ์ตราครุฑ. วิทยานิพนธ์ ร.ม. (การบริหารจัดการสาธารณะ).

กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

สุพัตรา สุภาพ. (2556). **การศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับบรรยากาศองค์การและคุณภาพชีวิต**

การทำงานของข้าราชการ กรมราชองครักษ์ กระทรวงกลาโหม. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม.

(การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

สุพิศาล รักคินฤนาถ. (2556). **ตำรวจในยุคโลกาภิวัตน์.** (ออนไลน์). แหล่งที่มา :

http://www.csd.go.th/Modern_csd/index.htm 11 มกราคม 2559.

เส นามสมมุติ เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, คนุพล ทีมายู เป็นผู้สัมภาษณ์. (14 มกราคม 2559).

ที่สถานีตำรวจภูธร จังหวัดจันทบุรี.

- เสกสรรค์ กัญษมาสา. (2559). เทคโนโลยีสารสนเทศกับงานตำรวจ. (ออนไลน์). แหล่งที่มา :
<http://webcache.googleusercontent.com/search?q=cache:a9ICphSBtgIJ:www.cypolice.com/cyp01/download/e-learning.doc+&cd=1&hl=th&ct=clnk&gl=th>.
 5 มกราคม 2559.
- โสภา ชูพิกุลชัย. (2555). แนวทางการปฏิบัติราชการกองทัพอากาศ พ.ศ. 2549 - 2551. กรุงเทพฯ :
 กรมกิจการพลเรือนทหารอากาศ.
- ทก นามสมมุติ เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, คนุพล ทีมาอยู่ เป็นผู้สัมภาษณ์. (13 มกราคม 2559).
 ที่สถานีตำรวจภูธร จังหวัดจันทบุรี.
- หนึ่ง นามสมมุติ เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, คนุพล ทีมาอยู่ เป็นผู้สัมภาษณ์. (13 มกราคม 2559).
 ที่สถานีตำรวจภูธร จังหวัดจันทบุรี.
- ห้า นามสมมุติ เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, คนุพล ทีมาอยู่ เป็นผู้สัมภาษณ์. (7 มกราคม 2559).
 ที่สถานีตำรวจภูธร จังหวัดจันทบุรี.
- อนุพล ชมพูนุช. (2546). ความพึงพอใจของประชาชนต่อการให้บริการของสถานีตำรวจภูธร
 อำเภอเมืองนครนายก. สารนิพนธ์ บช.ม. (การจัดการ). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย
 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร
- อภิชาติ โคนेत्र์สุวรรณ เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, คนุพล ทีมาอยู่ เป็นผู้สัมภาษณ์. (12 มกราคม 2559).
 ที่สถานีตำรวจภูธร จังหวัดจันทบุรี.
- อรรถสิทธิ์ เมืองอินทร์. (2556). กรมตำรวจ ยุคพลตำรวจเอกเผ่า ศรียานนท์. (ออนไลน์).
 แหล่งที่มา : <http://www.prachatai.com/journal/2013/02/45206>. 8 พฤศจิกายน 2558.
- เอ นามสมมุติ เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, คนุพล ทีมาอยู่ เป็นผู้สัมภาษณ์. (12 มกราคม 2559).
 ที่สถานีตำรวจภูธร จังหวัดจันทบุรี.
- Cohen, B. J. (1979). **Introduction to Sociology**. New York : Mc Graw-Hill.
- Greenberg, J. and Baron, R.A. (1993). **Behavior in Organization : Understanding and
 Managing the Human Side of Work**. 4th ed. Boston : Allyn and Bacon.
- King, R. and Morgan, C. T. (1975). **Introduction to Psychology**. 5 th ed. New York :
 McGraw-Hill.
- Levinson. (2000). **The Role of The Citizen in C.C. Process : Community Development:
 Seeking, Clarity Process**. Columbia : University of Missouri Press.
- Mead. (1950). **G.H. Mind Self and Society**. Chicogo : University of Chicago Press.
- Morgan. (1951). **T. Introduction to Psychology**. New York : McCraw-Hill.

Rue, Leslie W. and L. Loyd I. Byars. (2000). **Management : Skill and Application.**

North America : McGraw-Hill.

Yamane, T. (1967). **Elementary Sampling Theory.** Englewood Clift,N.J. : Prentice-Hall,.

Young, K. and R. W. Mack. (1959). **Sociology and Social Life.** New York : American Book Company.

Zanden and Vander. (2000). **Industrial Psychology.** New York : Macmillan.



ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี



ภาคผนวก

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี



ภาคผนวก ก
รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ

1. รองศาสตราจารย์ ดร.สมศักดิ์ สามัคคีธรรม อาจารย์ประจำคณะพัฒนาสังคมสิ่งแวดล้อม สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์
2. รองศาสตราจารย์ ดร.ธงชัย วงศ์ชัยสุวรรณ อาจารย์ประจำคณะรัฐศาสตร์และนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
3. รองศาสตราจารย์ ดร.พิชาย รัตนดิลก อาจารย์ประจำคณะพัฒนาสังคมและสิ่งแวดล้อม สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์
4. รองศาสตราจารย์ ดร.ประภาส ปิ่นตบแต่ง อาจารย์ประจำคณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
5. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.โอฬาร ถิ่นบางเตียว อาจารย์ประจำภาควิชารัฐศาสตร์ คณะรัฐศาสตร์และนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี



ภาคผนวก ข
หนังสือขอความร่วมมือในการวิจัย

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี



ที่ ศธ ๐๕๕๒.๑๓/ว ๐๔๓

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

อ.เมือง จ.จันทบุรี ๒๒๐๐๐

๒๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ

เรียน รองศาสตราจารย์ ดร.สมศักดิ์ สามัคคีธรรม

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามเพื่อการวิจัยและเค้าโครงวิจัยโดยย่อ จำนวน ๑ ชุด

เนื่องด้วย นายคุณพล ฑีฆายุ นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการปกครองท้องถิ่น ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “บทบาทตำรวจไทยหลังรัฐธรรมนูญ ๒๕๔๐ : กรณีศึกษาคำรวจภูธรจังหวัดจันทบุรี” โดยมี ดร.เชษฐณรงค์ อรชุน เป็นประธานที่ปรึกษา และรองศาสตราจารย์ ดร.ชัยยนต์ ประดิษฐศิลป์ เป็นกรรมการที่ปรึกษา ในกรณีนี้บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี เห็นว่าท่านเป็นผู้มีความเชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความเที่ยงตรงของเครื่องมือที่นักศึกษาสร้างขึ้นเพื่อใช้ในการวิจัย

จึงเรียนมาเพื่อขอให้ความอนุเคราะห์ด้วย จักขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ชัยยนต์ ประดิษฐศิลป์)

รักษาราชการแทนคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐-๓๕๓๑ ๕๑๑๑ ต่อ ๑๑๓๘

โทรสาร ๐-๓๕๔๗-๑๐๖๑



ที่ ศธ ๐๕๕๒.๑๓/ว ๐๔๓

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

อ.เมือง จ.จันทบุรี ๒๒๐๐๐

๒๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ

เรียน รองศาสตราจารย์ ดร.ชัชชัย วงศ์ชัยสุวรรณ

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามเพื่อการวิจัยและเค้าโครงวิจัยโดยย่อ จำนวน ๑ ชุด

เนื่องด้วย นายคนุพล ชีมาญุ นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการปกครองท้องถิ่น ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “บทบาทตำรวจไทยหลังรัฐธรรมนูญ ๒๕๔๐ : กรณีศึกษาดำรวจภูธรจังหวัดจันทบุรี” โดยมี ดร.เชษฐณรงค์ อรชุน เป็นประธานที่ปรึกษา และรองศาสตราจารย์ ดร.ชัชชัย วงศ์ชัยสุวรรณ เป็นกรรมการที่ปรึกษา ในการนี้บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี เห็นว่าท่านเป็นผู้มีความเชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความเที่ยงตรงของเครื่องมือที่นักศึกษาสร้างขึ้นเพื่อใช้ในการวิจัย

จึงเรียนมาเพื่อขอให้ความอนุเคราะห์ด้วย จักขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ชัชชัย วงศ์ชัยสุวรรณ)

รักษาราชการแทนคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐-๓๕๓๑ ๕๑๑๑ ต่อ ๑๑๓๘

โทรสาร ๐-๓๕๔๗-๑๐๖๑



ที่ ศร ๐๕๕๒.๑๓/ว ๐๔๓

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

อ.เมือง จ.จันทบุรี ๒๒๐๐๐

๒๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ

เรียน รองศาสตราจารย์ ดร.พิชาย รัตนดิลก

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามเพื่อการวิจัยและเค้าโครงวิจัยโดยย่อ จำนวน ๑ ชุด

เนื่องด้วย นายคุณพล ชีมาขุ นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการปกครองท้องถิ่น ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “บทบาทตำรวจไทยหลังรัฐธรรมนูญ ๒๕๕๐ : กรณีศึกษาดำรวจภูธรจังหวัดจันทบุรี” โดยมี ดร.เชษฐณรงค์ อรชุน เป็นประธานที่ปรึกษา และรองศาสตราจารย์ ดร.ชัยยนต์ ประดิษฐศิลป์ เป็นกรรมการที่ปรึกษา ในการนี้บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี เห็นว่าท่านเป็นผู้มีความเชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความเที่ยงตรงของเครื่องมือที่นักศึกษารวบรวมขึ้นเพื่อใช้ในการวิจัย

จึงเรียนมาเพื่อขอให้ความอนุเคราะห์ด้วย จักขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ชัยยนต์ ประดิษฐศิลป์)

รักษาราชการแทนคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐-๓๕๓๑ ๕๑๑๑ ต่อ ๑๑๓๘

โทรสาร ๐-๓๕๔๗-๑๐๖๑



ที่ ศธ ๐๕๕๒.๑๓/ว ๐๔๓

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

อ.เมือง จ.จันทบุรี ๒๒๐๐๐

๒๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ

เรียน รองศาสตราจารย์ ดร.ประภาส ปิ่นตบแต่ง

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามเพื่อการวิจัยและเค้าโครงวิจัยโดยย่อ จำนวน ๑ ชุด

เนื่องด้วย นายคุณพล ชีฆายุ นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการปกครองท้องถิ่น ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “บทบาทตำรวจไทยหลังรัฐธรรมนูญ ๒๕๕๐ : กรณีศึกษาดำรงภูธรจังหวัดจันทบุรี” โดยมี ดร.เชษฐณรงค์ อรชุน เป็นประธานที่ปรึกษา และรองศาสตราจารย์ ดร.ชัยยนต์ ประดิษฐศิลป์ เป็นกรรมการที่ปรึกษา ในการนี้บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี เห็นว่าท่านเป็นผู้มีความเชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความเที่ยงตรงของเครื่องมือที่นักศึกษาสร้างขึ้นเพื่อใช้ในการวิจัย

จึงเรียนมาเพื่อขอให้ความอนุเคราะห์ด้วย จักขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ชัยยนต์ ประดิษฐศิลป์)

รักษาราชการแทนคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

โทร. ๐-๓๕๓๑ ๕๑๑๑ ต่อ ๑๑๓๘

โทรสาร ๐-๓๕๔๗-๑๐๖๑



ที่ ศธ ๐๕๕๒.๑๓/ว ๐๔๓

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

อ.เมือง จ.จันทบุรี ๒๒๐๐๐

๒๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ

เรียน ดร.โอฬาร ถิ่นบางเตียว

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามเพื่อการวิจัยและเค้าโครงวิจัยโดยย่อ จำนวน ๑ ชุด

เนื่องด้วย นายคุณพล ฑิฆามู นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการปกครองท้องถิ่น ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “บทบาทตำรวจไทยหลังรัฐธรรมนูญ ๒๕๔๐ : กรณีศึกษาคำรวจภูธรจังหวัดจันทบุรี” โดยมี ดร.เชษฐณรงค์ ฮอร์ชุน เป็นประธานที่ปรึกษา และรองศาสตราจารย์ ดร.ชัยยนต์ ประดิษฐศิลป์ เป็นกรรมการที่ปรึกษา ในกรณีนี้บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี เห็นว่าท่านเป็นผู้มีความเชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความเที่ยงตรงของเครื่องมือที่นักศึกษาสร้างขึ้นเพื่อใช้ในการวิจัย

จึงเรียนมาเพื่อขอให้ความอนุเคราะห์ด้วย จักขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ชัยยนต์ ประดิษฐศิลป์)

รักษาราชการแทนคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐-๓๕๓๑ ๕๑๑๑ ต่อ ๑๑๓๘

โทรสาร ๐-๓๕๔๗-๑๐๖๑

ที่ ศธ ๐๕๕๒.๑๓/๐๖๔



บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

อ.เมือง จ.จันทบุรี ๒๒๐๐๐

๑๖ มีนาคม ๒๕๕๘

เรื่อง ขอความร่วมมือในการทำวิจัย


เรียน นายกเทศมนตรีตำบลจันทนิมิต

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามเพื่อการวิจัย จำนวน ๓๐ ชุด

เนื่องด้วย นายคุณพล ทีฆายุ นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการปกครองท้องถิ่น ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “บทบาทตำรวจไทยหลังรัฐธรรมนูญ ๒๕๔๐ : กรณีศึกษาตำรวจภูธรจังหวัดจันทบุรี” โดยมี ดร.เชษฐณรงค์ อรชุน เป็นประธานที่ปรึกษา และรองศาสตราจารย์ ดร.ชัยยนต์ ประดิษฐศิลป์ เป็นกรรมการที่ปรึกษา ในการนี้ นักศึกษาขอแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try Out) กับประชาชนในเขตเทศบาลตำบลจันทนิมิต เพื่อตรวจสอบเครื่องมือที่นักศึกษาสร้างขึ้น

จึงเรียนมาเพื่อขอให้ความอนุเคราะห์ด้วย จักขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ


 (รองศาสตราจารย์ ดร.ชัยยนต์ ประดิษฐศิลป์)

รักษาราชการแทนคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐-๓๕๓๑ ๕๑๑๑ ต่อ ๑๑๓๘

โทรสาร ๐-๓๕๔๗-๑๐๖๑



ที่ ศธ ๐๕๕๒.๑๓/ว ๐๖๕

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

อ.เมือง จ.จันทบุรี ๒๒๐๐๐

๑๖ มีนาคม ๒๕๕๘

เรื่อง ขอความร่วมมือในการทำวิจัย

เรียน

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามเพื่อการวิจัย จำนวน ชุด

เนื่องด้วย นายคนุพล ทีมาฯ นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการปกครองท้องถิ่น ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “บทบาทตำรวจไทยหลังรัฐธรรมนูญ ๒๕๕๐ : กรณีศึกษาดำรวจภูธรจังหวัดจันทบุรี” โดยมี ดร.เชษฐพันธ์ อรชุน เป็นประธานที่ปรึกษา และรองศาสตราจารย์ ดร.ชัยยนต์ ประดิษฐ์ศิลป์ เป็นกรรมการที่ปรึกษา ในกรณีนี้จำเป็นต้องนำเครื่องมือในการวิจัยมาเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นประชาชนในอำเภอของท่าน

จึงเรียนมาเพื่อขอพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ด้วย จักขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ชัยยนต์ ประดิษฐ์ศิลป์)

รักษาราชการแทนคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐-๓๕๓๑ ๕๑๑๑ ต่อ ๑๑๓๘

โทรสาร ๐-๓๕๔๗-๑๐๖๑



ภาคผนวก ค
แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

รหัสแบบสอบถาม

แบบสอบถาม**สำหรับประชาชน****เรื่อง** บทบาทตำรวจไทยหลังรัฐธรรมนูญ พ.ศ. 2540 กรณีศึกษา ตำรวจภูธร จังหวัดจันทบุรี**คำชี้แจงเกี่ยวกับแบบสอบถาม**

1. แบบสอบถามชุดนี้ มีจุดประสงค์เพื่อสอบถามความคิดเห็นของท่านเกี่ยวกับบทบาทตำรวจไทยหลังรัฐธรรมนูญ 2540 กรณีศึกษา ตำรวจภูธร จังหวัดจันทบุรี

2. แบบสอบถามแบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลส่วนบุคคล ประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ต่อเดือน

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทที่คาดหวังของประชาชนต่อบทบาทตำรวจไทยหลังรัฐธรรมนูญ 2540 กรณีศึกษาตำรวจภูธร จังหวัดจันทบุรี

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

3. ข้อความในแบบสอบถามนี้ไม่มีคำตอบที่ถูกหรือผิด ขอความกรุณาตอบข้อความแต่ละข้อให้ตรงกับความเป็นจริงมากที่สุด เพื่อให้ได้ผลการวิจัยที่ถูกต้องและเป็นประโยชน์ต่อไป

4. คำตอบที่ได้รับผู้วิจัยนำไปวิเคราะห์เป็นภาพรวม จึงไม่มีผลกระทบต่อการปฏิบัติงานในหน้าที่ของท่านแต่ประการใด

5. ข้อมูลที่ได้รับจากแบบสอบถามนี้ ผู้วิจัยจะเก็บไว้เป็นความลับและนำมาใช้สำหรับการวิจัยครั้งนี้เท่านั้น

ผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดีเช่นเคย จึงขอขอบพระคุณท่านมา ณ โอกาสนี้ด้วย

คณพล ทีมายู

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี
นักศึกษาลัทธิรัฐประศาสนศาสตร์มหาบัณฑิต
มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณีจันทบุรี

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคล

คำชี้แจง ขอความอนุเคราะห์จากท่านพิจารณาข้อความต่อไปนี้แล้วตอบคำถามโดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน () หน้าข้อความที่ตรงกับสภาพความคาดหวังของท่าน

1. เพศ () ชาย () หญิง

2. อายุ

() น้อยกว่า 30 ปี

() 30 - 40 ปี

() มากกว่า 40 ปี

3. ระดับการศึกษา

() มัธยมศึกษา

() อาชีวศึกษา / อนุปริญญา

() ปริญญาตรี หรือ สูงกว่า

4. อาชีพ

() รับราชการ / รัฐวิสาหกิจ

() ลูกจ้างเอกชน

() ธุรกิจส่วนตัว

() ว่างาน / อื่น ๆ

5. รายได้ต่อเดือน

() ต่ำกว่า 7,000 บาท

() 7,000 - 15,000 บาท

() มากกว่า 15,000 บาท

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ตอนที่ 2 สอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทที่คาดหวังของประชาชนต่อบทบาทตำรวจไทย
หลังรัฐธรรมนูญ 2540 กรณีศึกษาดำรวจภูธร จังหวัดจันทบุรี

คำถาม ท่านคาดหวังให้ตำรวจภูธรจังหวัดจันทบุรีทำสิ่งต่อไปนี้มากน้อยเพียงใด

คำชี้แจง ให้ท่านทำเครื่องหมาย ลงใน ตรงกับสภาพความคาดหวังของท่านมากที่สุด

ลำดับ	ประเด็นคำถาม	ระดับความคาดหวัง				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
บทบาททั่วไปของตำรวจตามกฎหมาย						
1.	การรักษาความปลอดภัยองค์พระมหากษัตริย์ พระราชินี					
2.	การรักษาความปลอดภัยพระบรมวงศานุวงศ์					
3.	การรักษาความปลอดภัยพระราชอาคันตุกะ (แขกพระมหากษัตริย์)					
4.	การรับแจ้งความโดยไม่เลือกปฏิบัติ					
5.	การสืบสวนหาผู้กระทำความผิดโดยไม่ชักช้า					
6.	ขอหมายจับผู้ต้องหาจากศาล					
7.	ขอหมายค้นจากศาล					
8.	การจับกุมผู้กระทำความผิดเมื่อมีเหตุซึ่งหน้า					
9.	การจับกุมผู้ต้องหาตามหมายจับโดยไม่ชักช้า					
10.	การไม่ควบคุมตัวผู้กระทำความผิดนอกโรงพัก					
11.	การแจ้งสิทธิให้ผู้ต้องหาทราบ					
12.	การให้ผู้ต้องหาได้รับการเยี่ยมญาติ					

ลำดับ	ประเด็นคำถาม	ระดับความคาดหวัง				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
13.	การรักษาพยาบาลผู้ต้องหาเมื่อเกิดการเจ็บป่วย					
14.	รักษาพยาบาลหลักฐานในคดี					
15.	การรักษาความลับระหว่างคู่กรณี					
16.	การอนุญาตให้ประกันตัวผู้ต้องหา					
17.	การสรุปสำนวนส่งอัยการ โดยเร็ว					
18.	การว่ากล่าวตักเตือนก่อนการเปรียบเทียบปรับ					
19.	อำนวยความสะดวกด้านการจราจร					
บทบาทตำรวจในการบังคับใช้กฎหมายที่สำคัญต่อประชาชน						
1.	การกวาดขันสถานบริการ					
2.	การกวาดขันบ่อนการพนัน					
3.	การกวาดขันการเล่นหวยใต้ดิน					
4.	การกวาดขันการค้าประเวณี					
5.	การกวาดขันการค้ามนุษย์					
6.	การตั้งจุดตรวจกวาดขันวินัยจราจร					
7.	การตั้งจุดตรวจวัดระดับแอลกอฮอล์ของผู้ขับขี่					
8.	การสืบเสาะหาข่าว คดียาเสพติด					
บทบาทตำรวจในการบริการประชาชน						
1.	การใช้ถ้อยคำสุภาพกับประชาชนผู้มาติดต่อ					
2.	มีท่าทีต้อนรับผู้มาติดต่อ					
3.	มีมนุษยสัมพันธ์ดี					



ประวัติย่อผู้วิจัย

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ประวัติย่อผู้วิจัย

ชื่อ - ชื่อสกุล	คุณพล ทีมายู
วัน เดือน ปีเกิด	5 กันยายน 2533
สถานที่เกิด	อำเภอเมืองจันทบุรี จังหวัดจันทบุรี
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	16 หมู่ที่ 4 ตำบลคมบาง อำเภอเมืองจันทบุรี จังหวัดจันทบุรี
ตำแหน่งหน้าที่การงานปัจจุบัน	ประกอบการอาชีพส่วนตัว
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	ตำบลคมบาง อำเภอเมืองจันทบุรี จังหวัดจันทบุรี
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2548	มัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนเบญจมราชูทิศ จังหวัดจันทบุรี
พ.ศ. 2551	มัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนเบญจมราชูทิศ จังหวัดจันทบุรี
พ.ศ. 2555	รัฐประศาสนศาสตรบัณฑิต รป.บ. (รัฐประศาสนศาสตร์) มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี จังหวัดจันทบุรี
พ.ศ. 2559	รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต รป.ม. (การปกครองท้องถิ่น) มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี จังหวัดจันทบุรี

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี